1. POLSKA

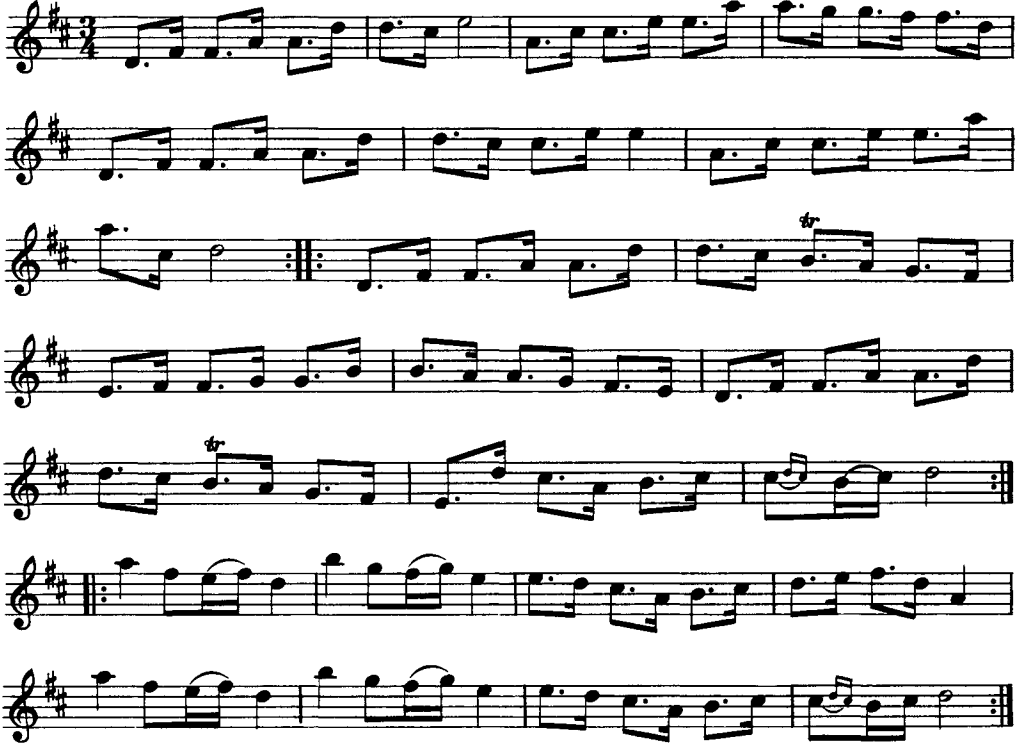

2. VALS

från Falla, Kil

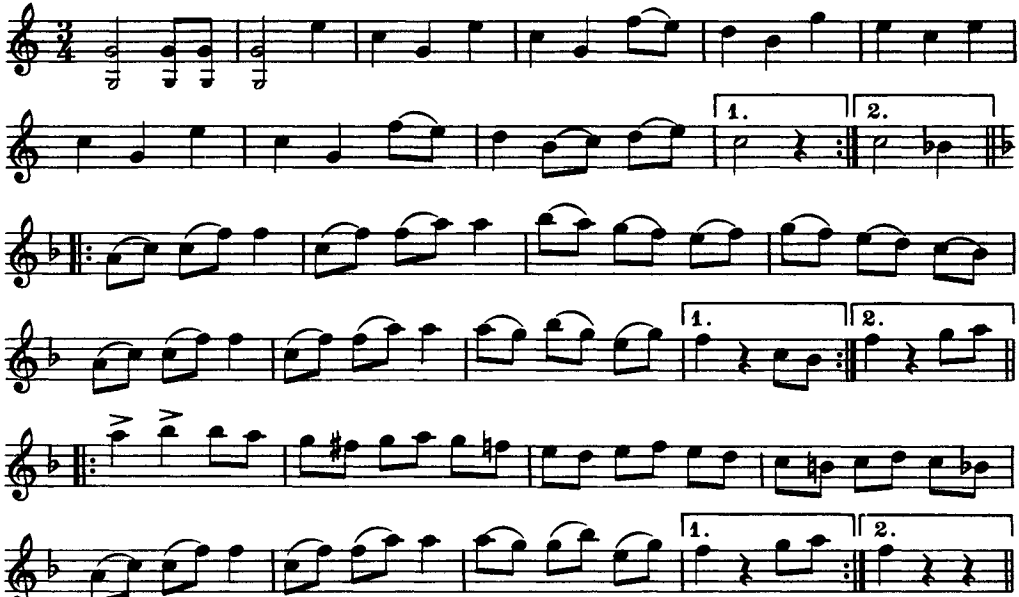

3. GÖKPOLSKA

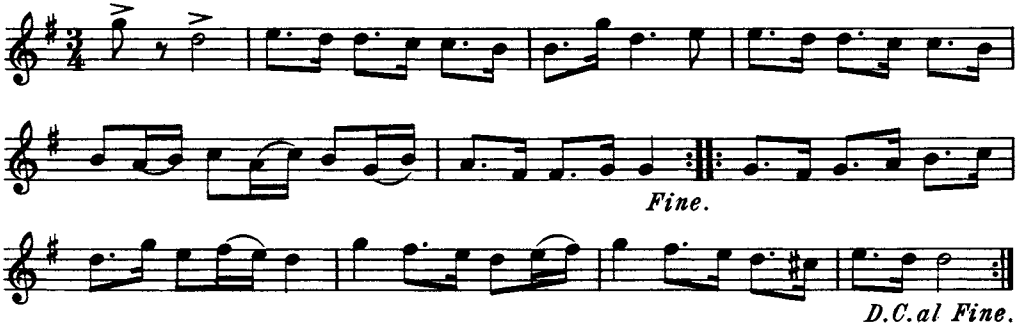

Polskan spelades av Petter Ersson, kallad Spel Kula, i Älvhyttan, Vikers socken.

4. POLSKA

Hambo

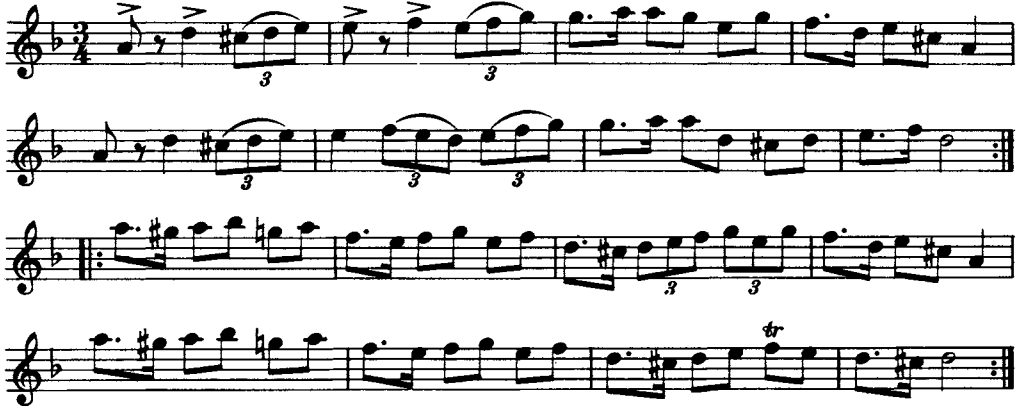

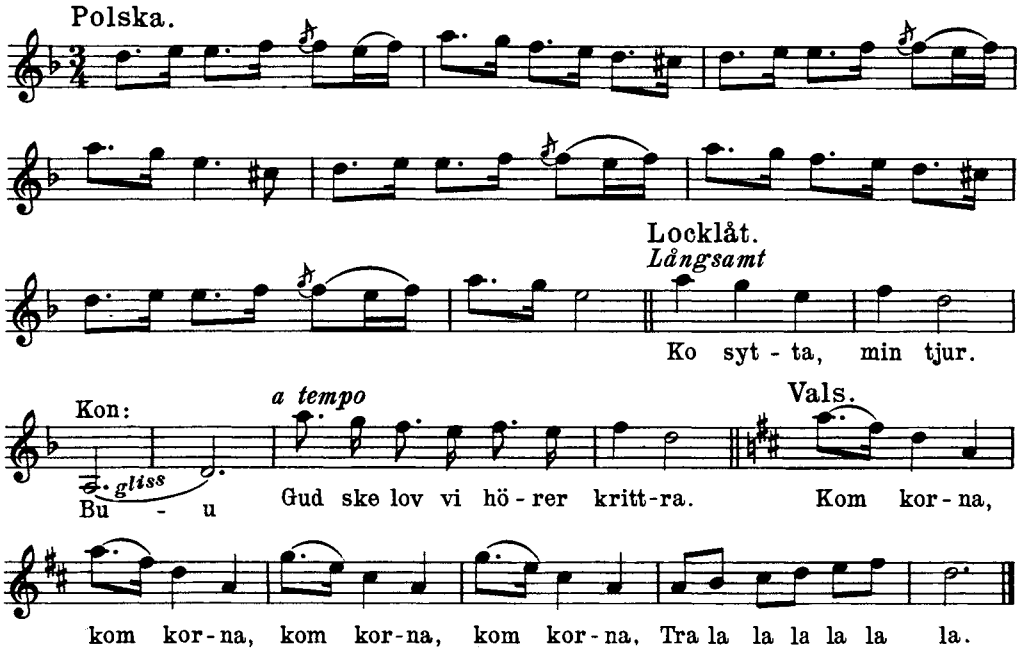

»Låt och dans på kolbottnen»

6. POLSKA

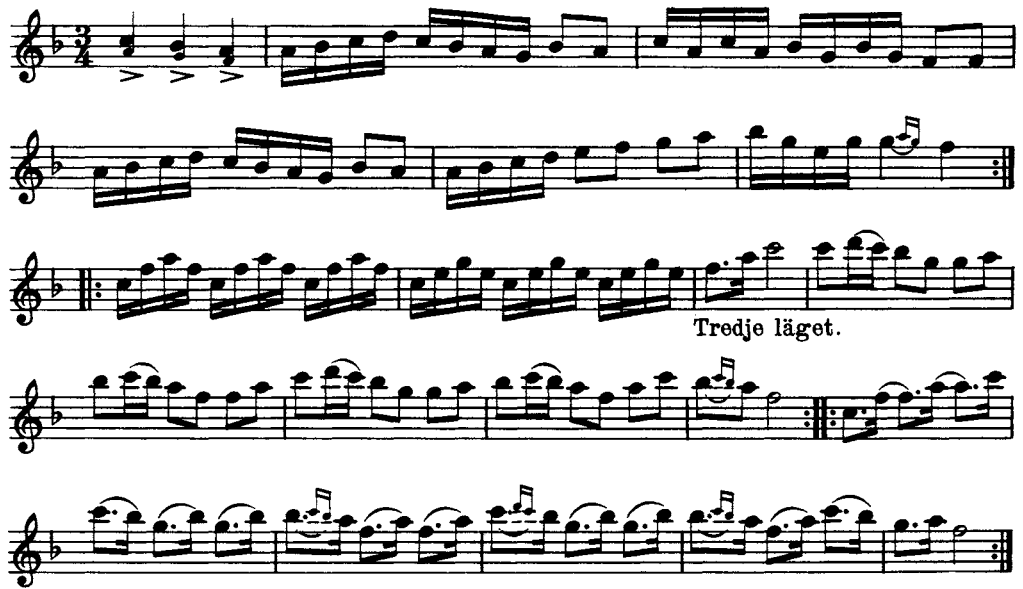

7. POLSKA

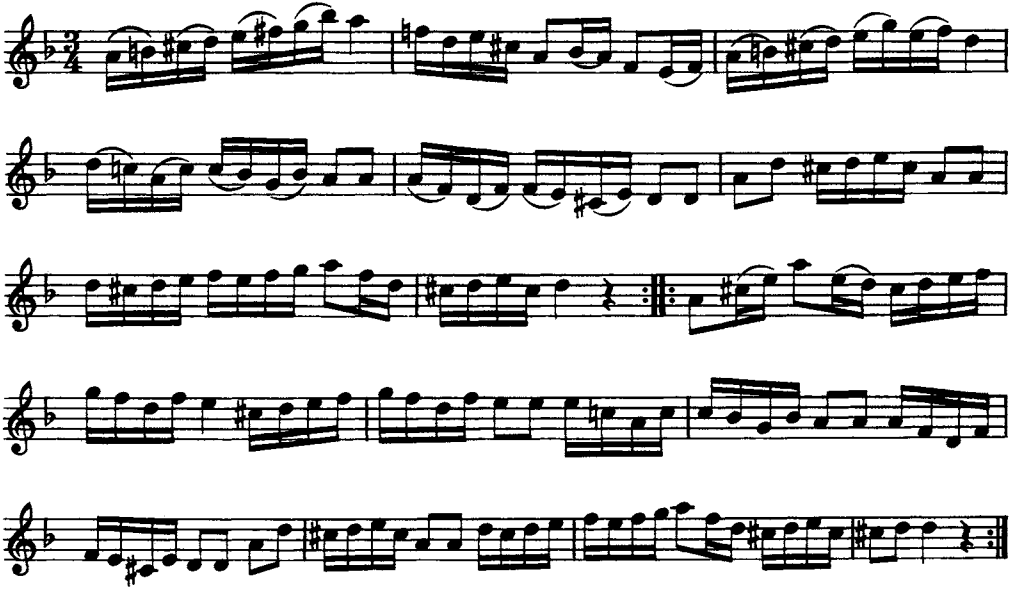

Man lägger märke till att andra reprisen, som delvis är en upprepning av första reprisen, ej har samma betoning som denna.

8. POLSKA

Hambo

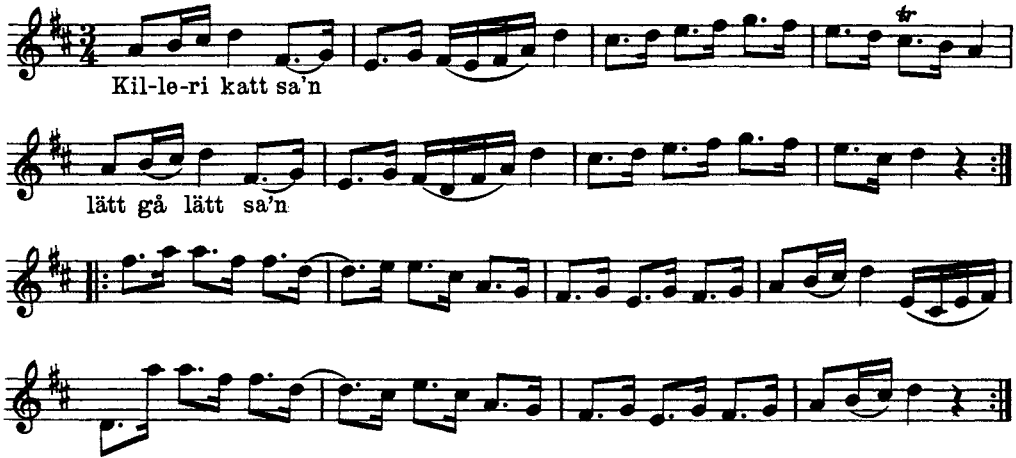

9. VALS

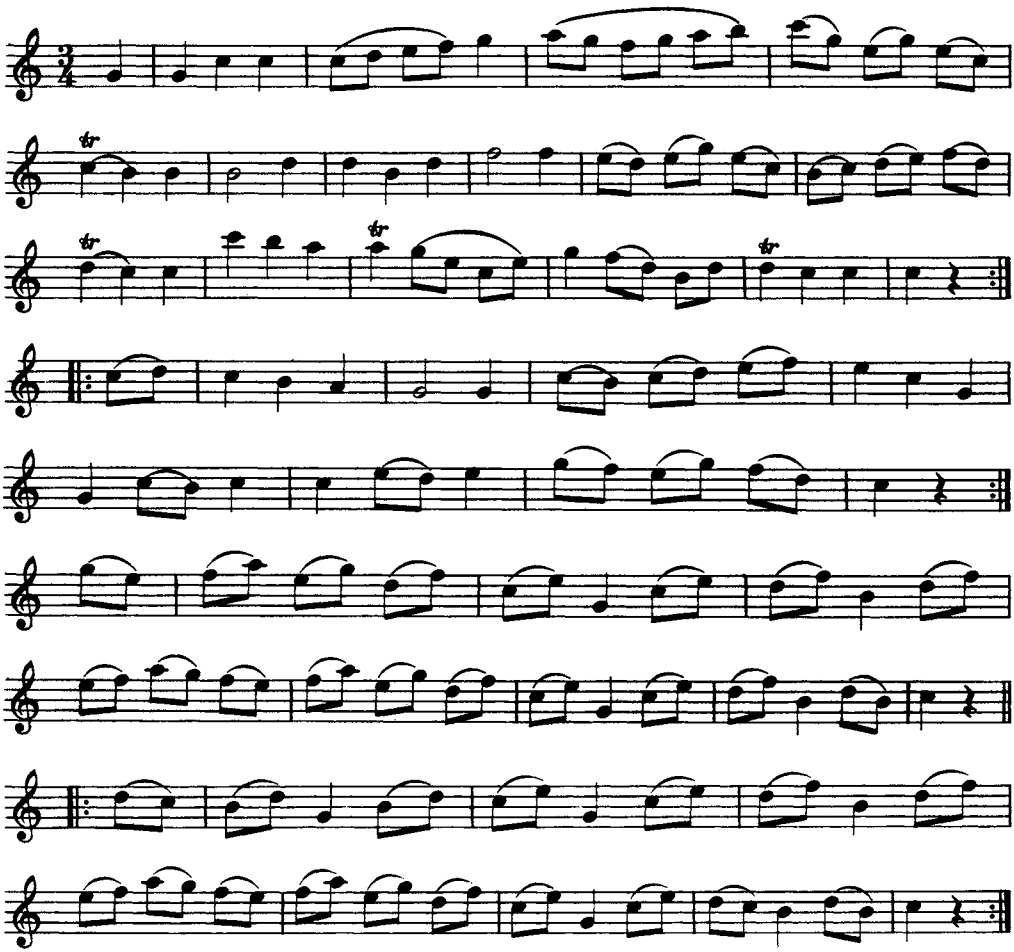

Denna vals spelades, enligt Wallin, för omkring sextio år sedan av häradsdomaren *Jan Ersson* i Skrekarhyttan, Vikers socken.

10. VALS

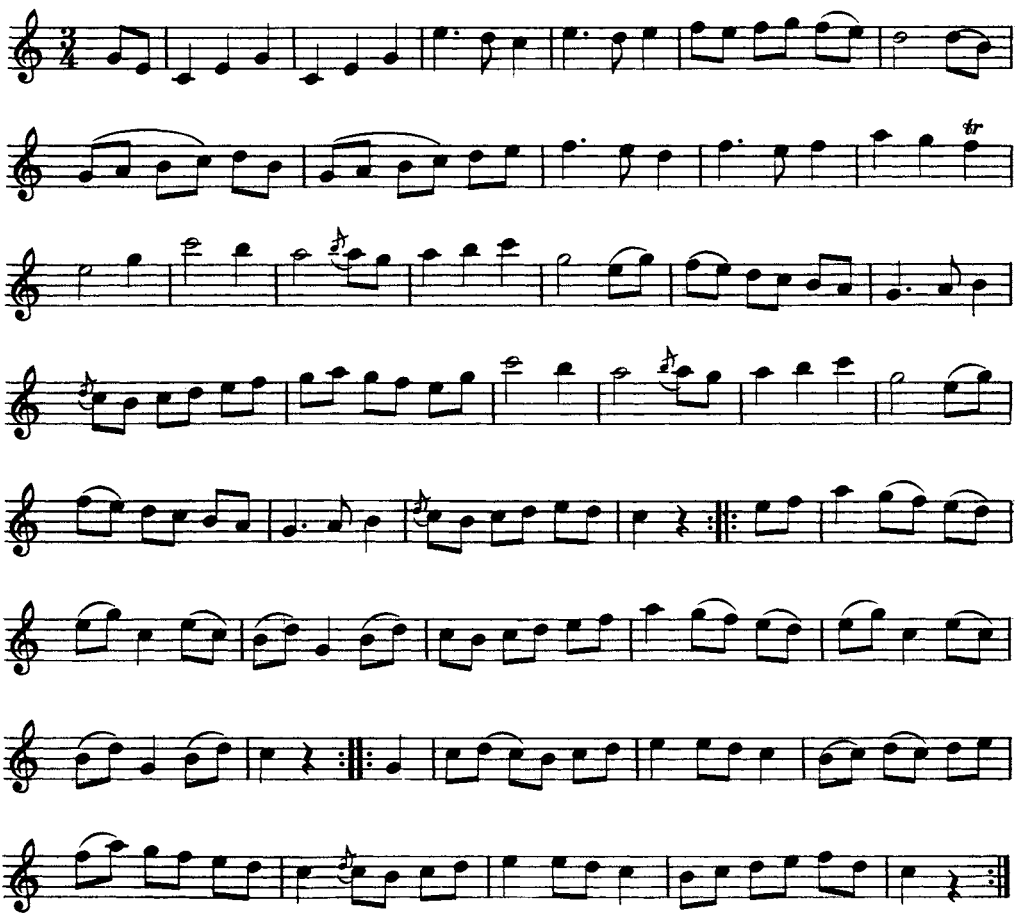

Valsen spelades mycket på balerna i Wallins hemort.

Jfr Nils Andersson, Skånska Melodier, n:r 191.

11. VALS

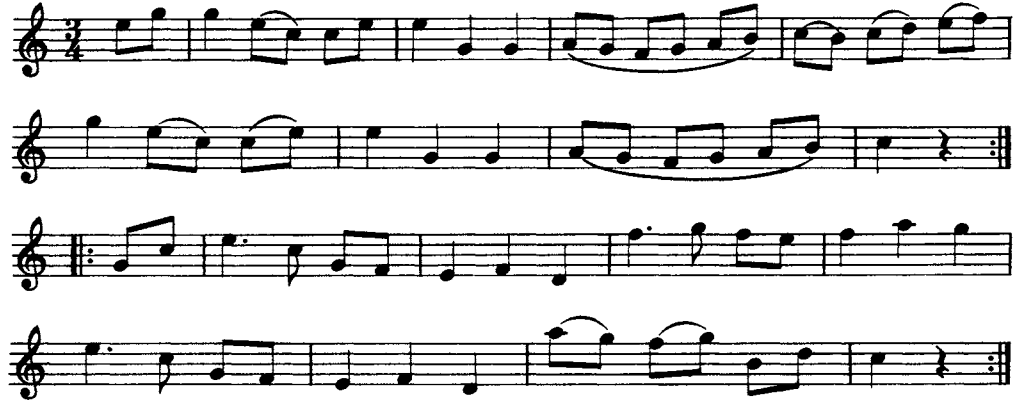

12. VALS

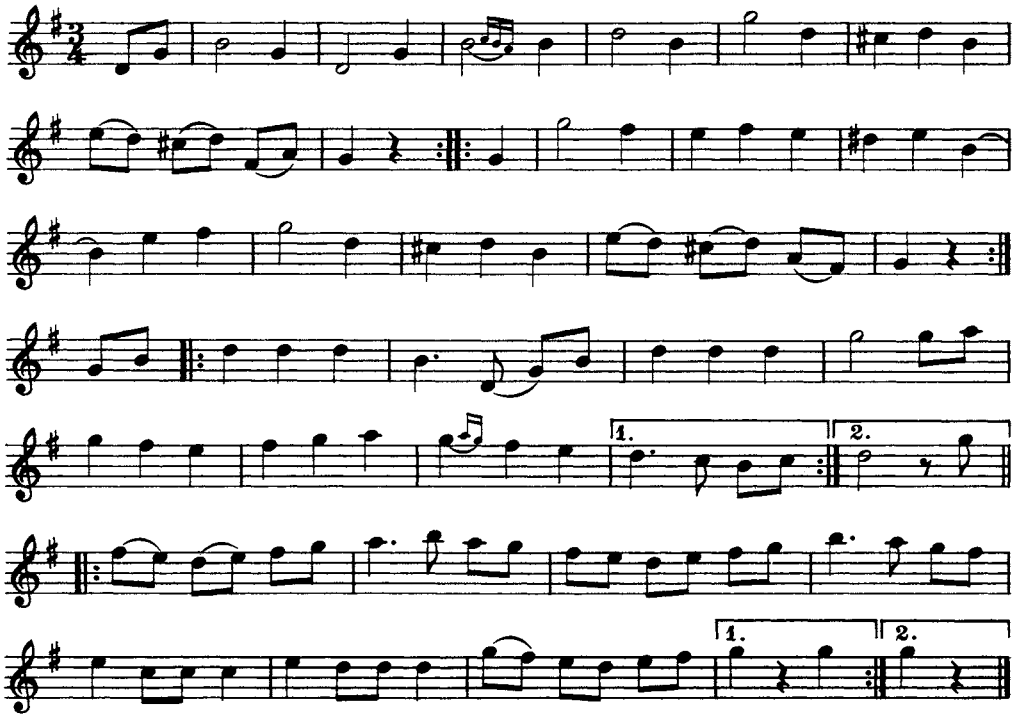

Valsen spelades både av Kulgubben (Petter Ersson) och av Wallins fader, Jan Erik Wallin.

13. VALS

efter fadern och Spel Kula

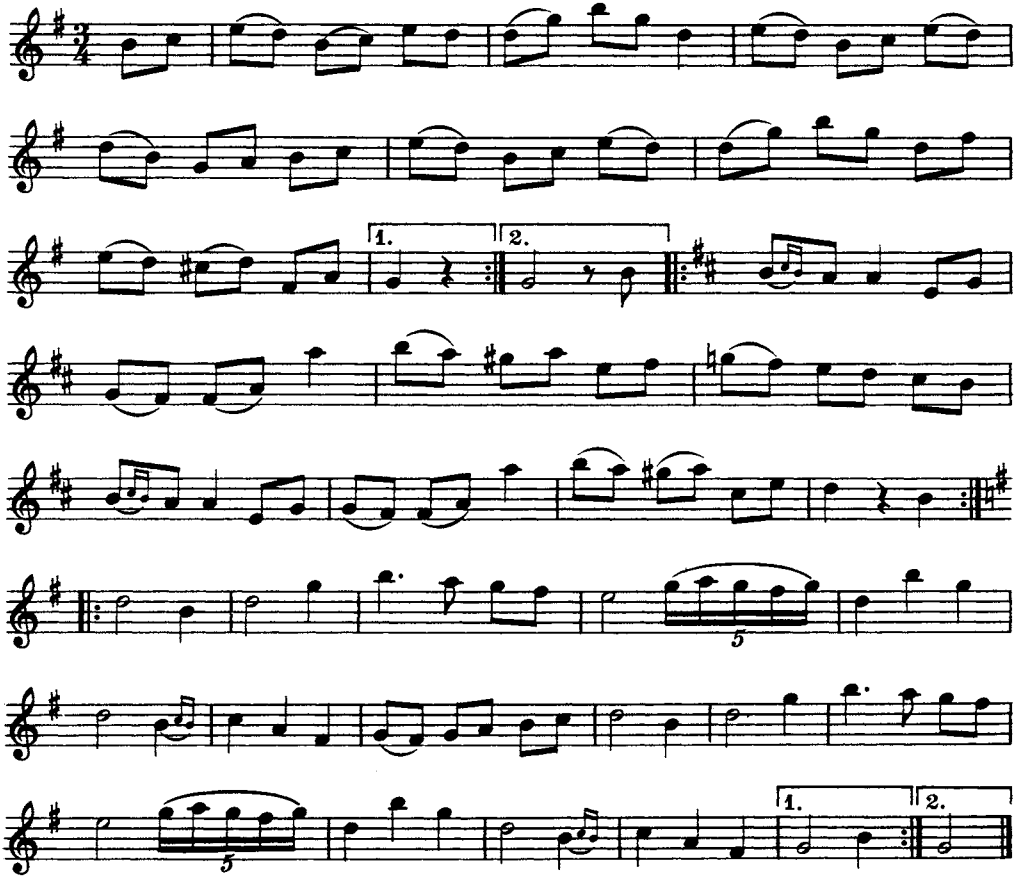

14. VALS

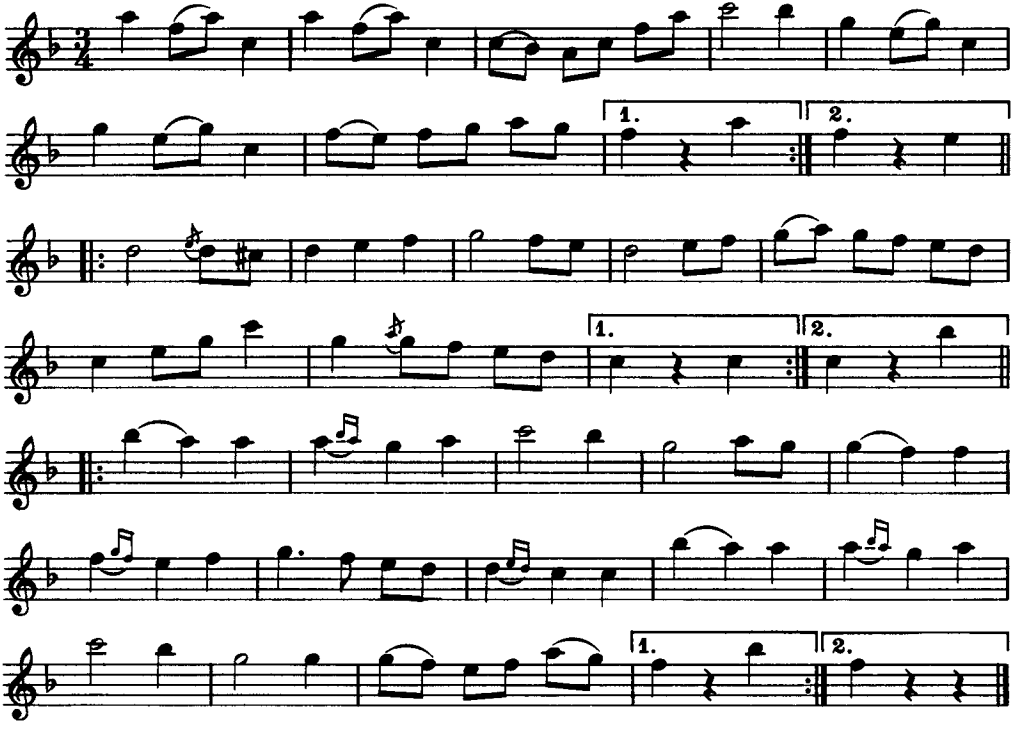

Varianter av valsen förekomma i olika landskap. Jfr Svenska Låtar, Hälsingland och Gästrikland, h. I n:r 12, h. II n:r 438, och Västergötland, n:r 203.

15. VALS

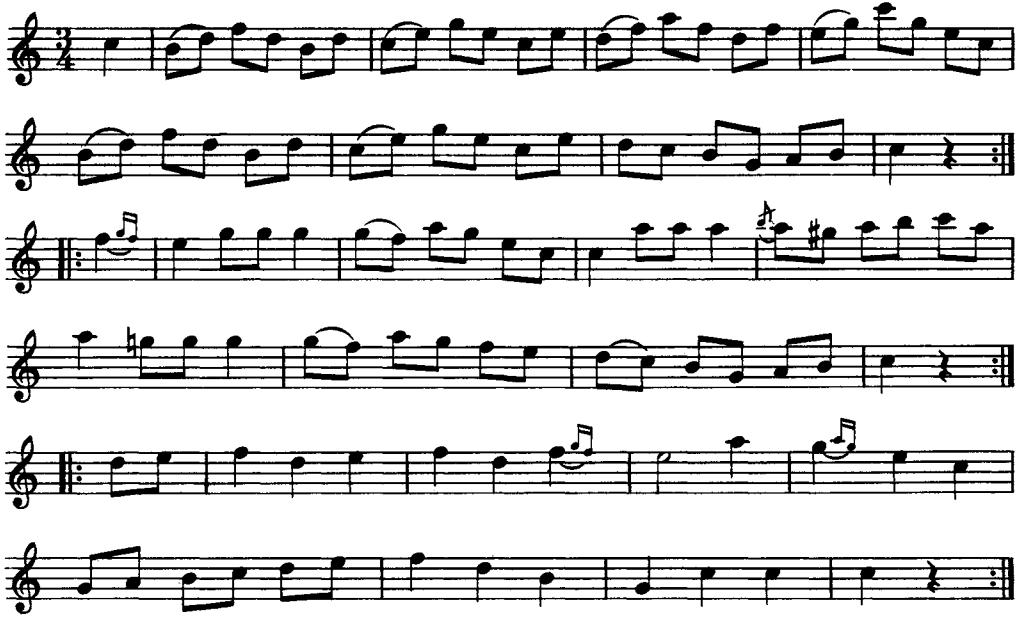

Låten angavs vara en 'Norsocksvals' d. v. s. den var från Nora socken.

16. VALS

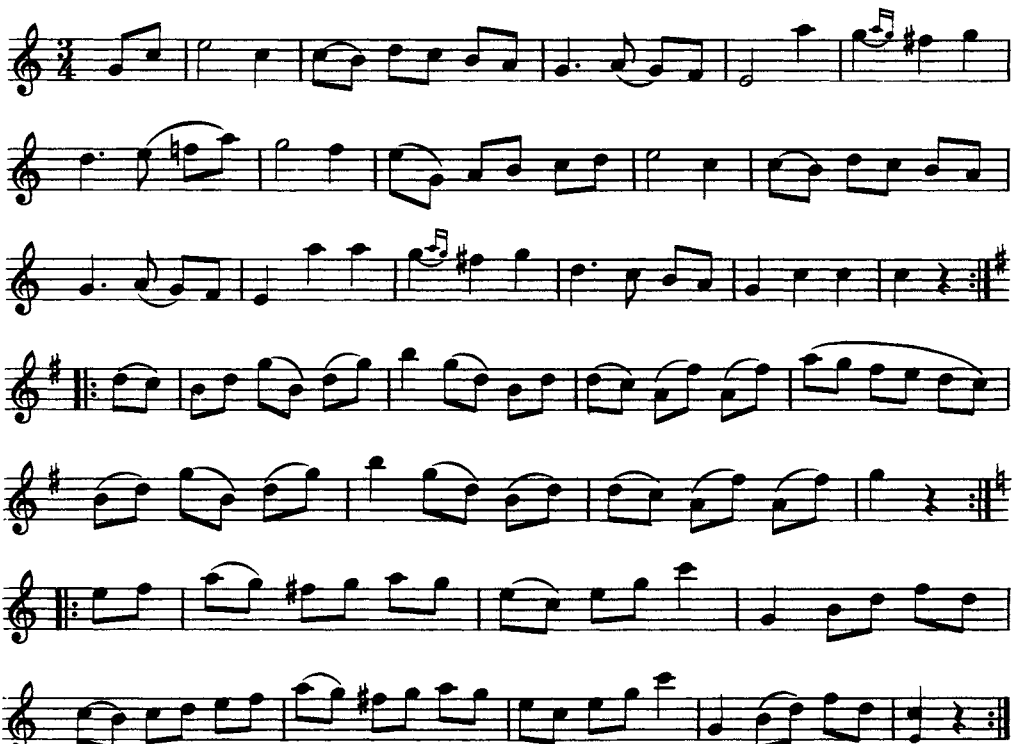

Även denna vals spelades i Falla, Kil.

17. VALS

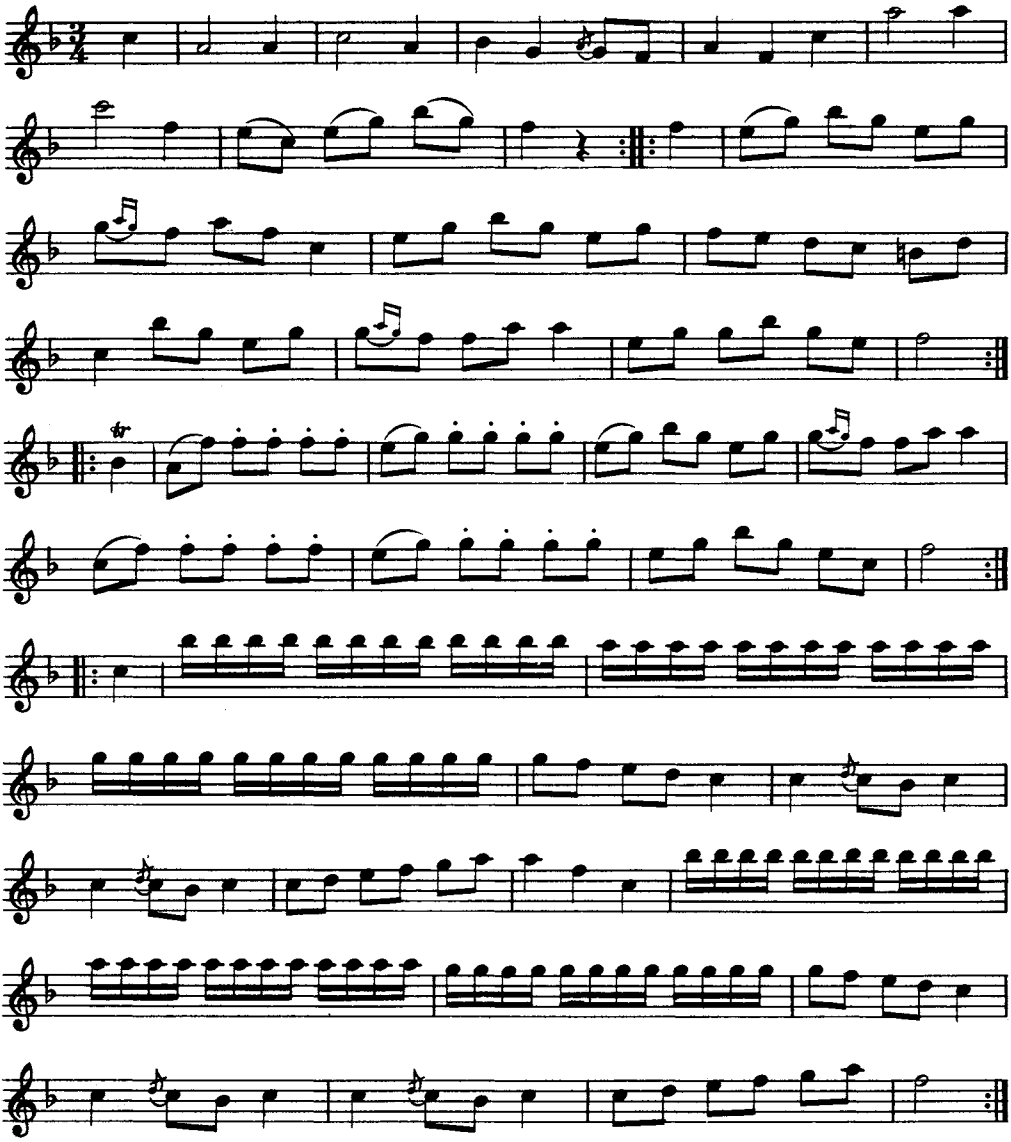

Wallin hade valsen från Viker.

18. POLSKA

från Nora socken

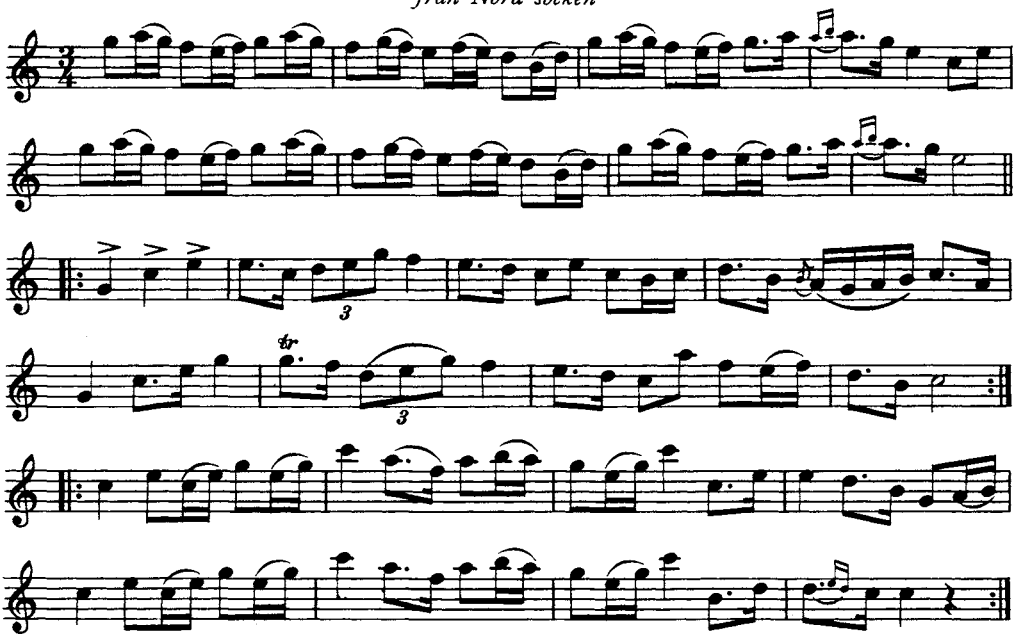

19. POLSKA

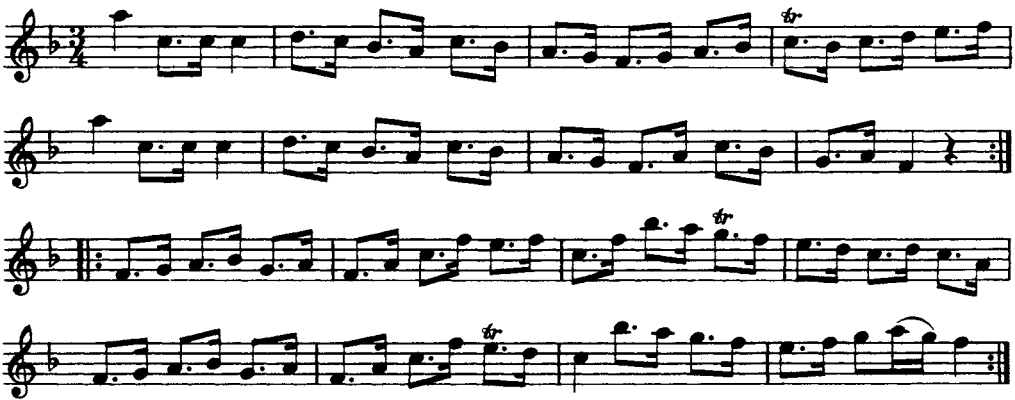

Låten kallades 'Storm Lottas polska'.

20. POLSKA

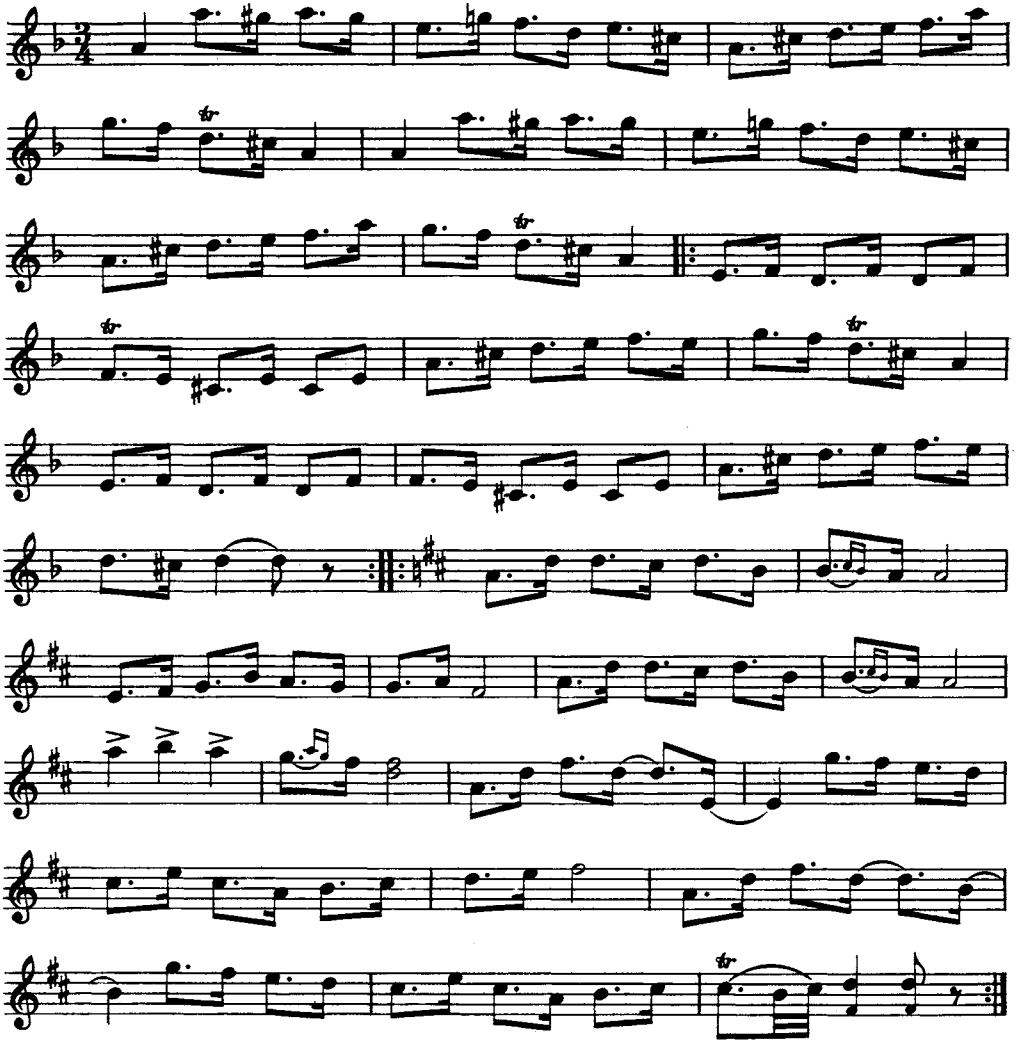

Polskan var mycket populär i Viker.

21. POLSKA

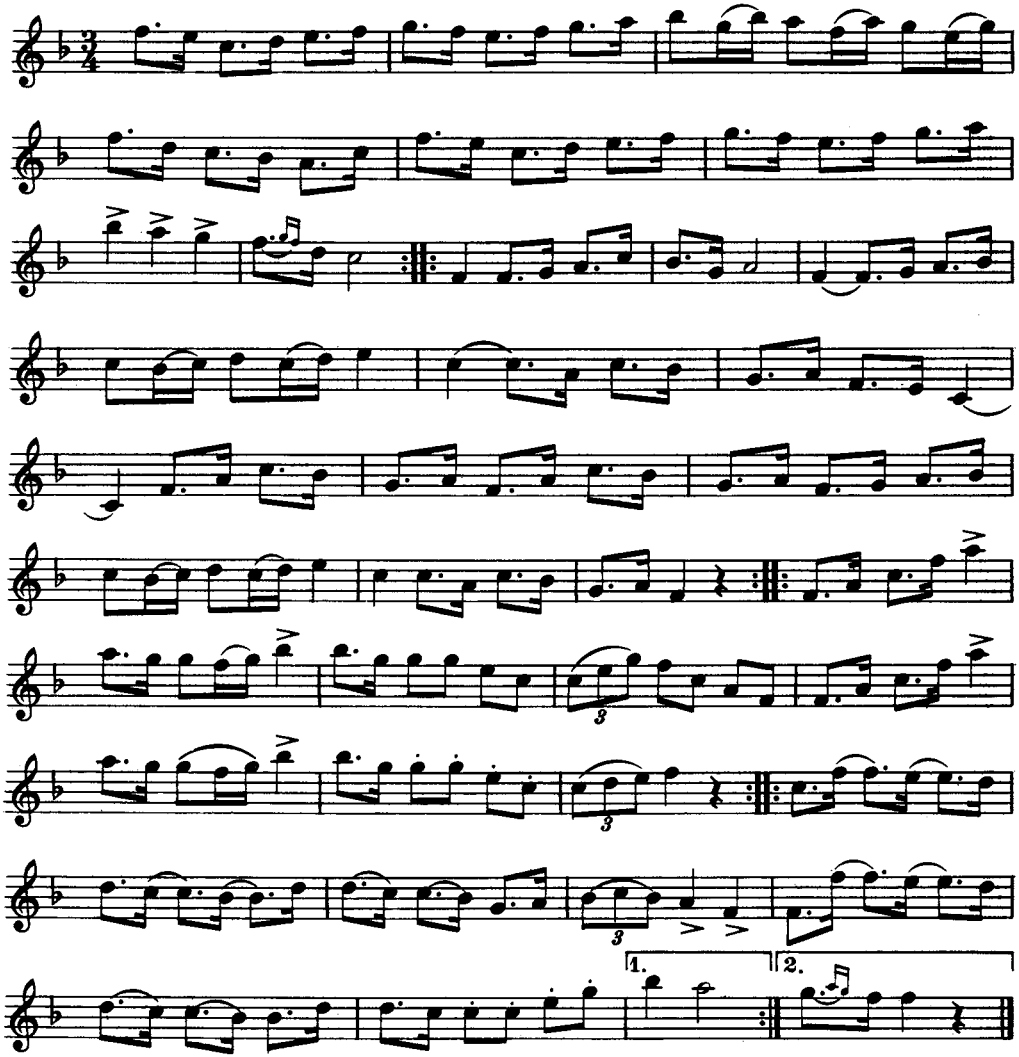

Låten gick under benämningen 'Överste Mölja'.

22. POLSKA

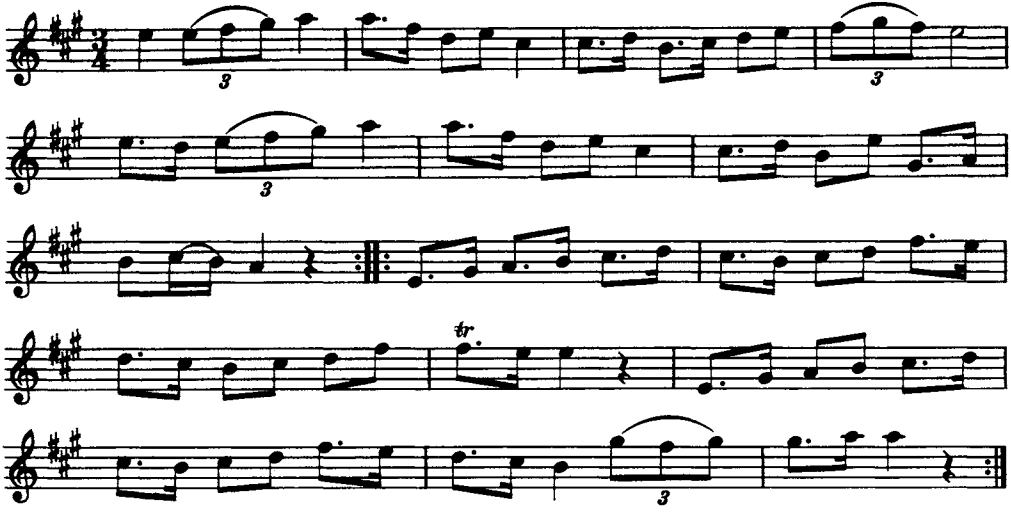

23. POLSKA

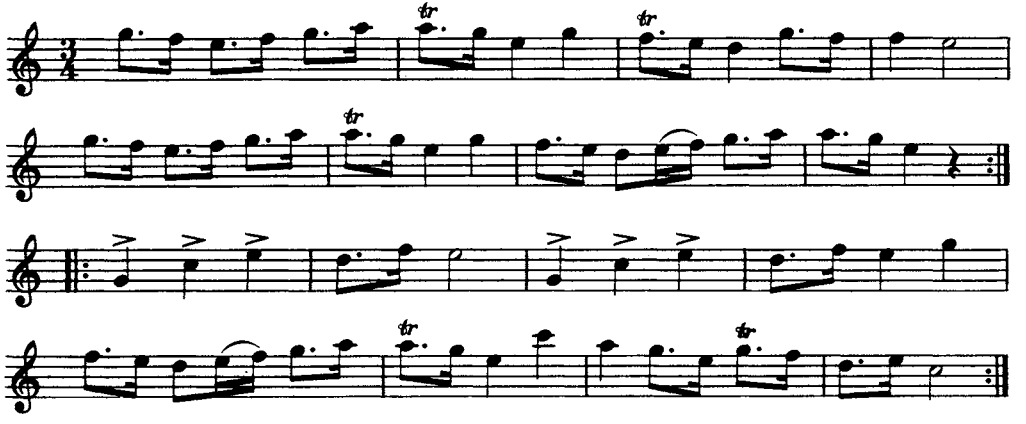

Låten var *Holmagubbens* favoritpolska. Till densamma sjöngs en text med början:

»När jag var i mina unga dagar,
var jag liten och lätter.»

Jfr n:r 41 och Svenska Låtar, Närke, n:r 96.

24. POLSKA

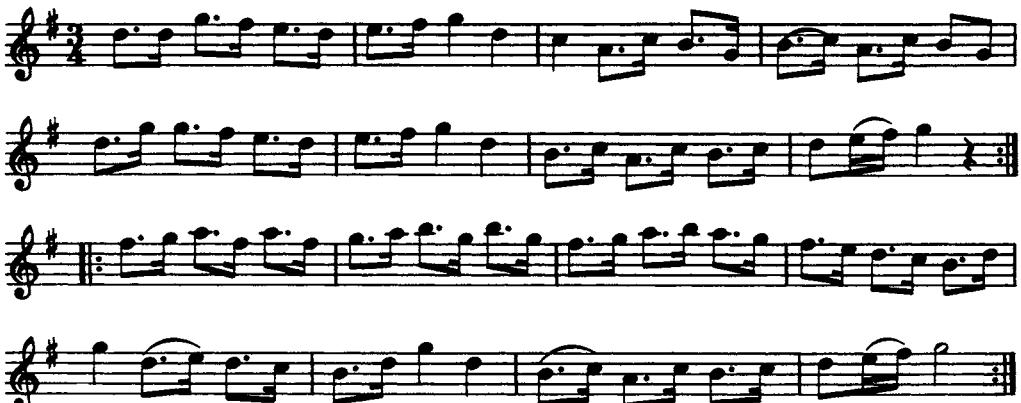

Detta var gamle *Dahlins* favoritpolska. Text:

»Tredje natten efter trettondagen, trettondagen, trettondagen,
då jag var uppå den stora balen i den gamla sal'n i Äpplehult».

25. POLSKA

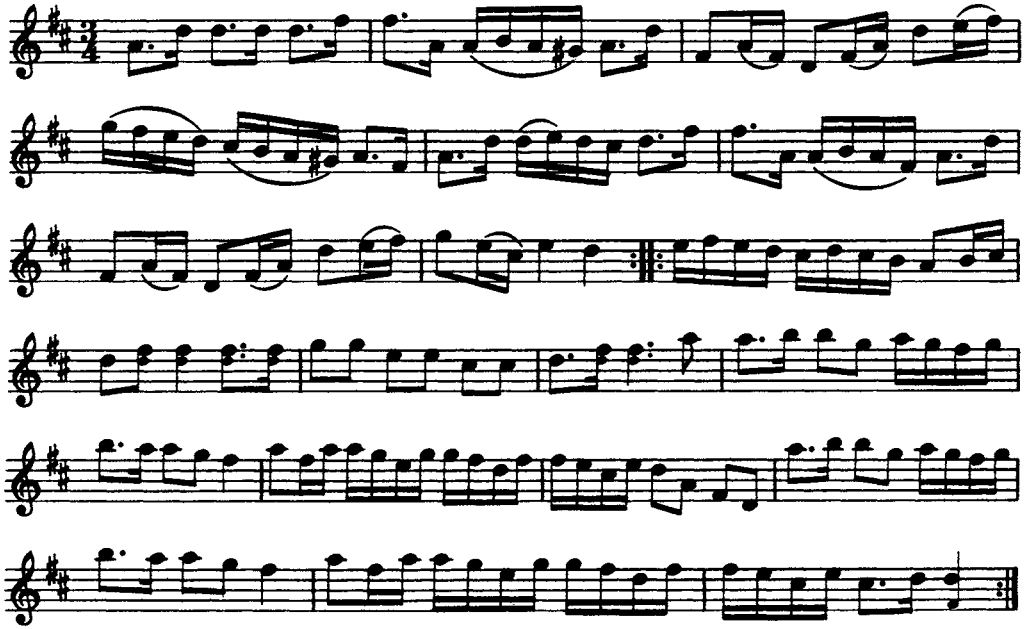

Polskan spelades ofta av Wallins fader. Denne hade den efter *J. Modig*, som tyckte särskilt om den.

26. VALS

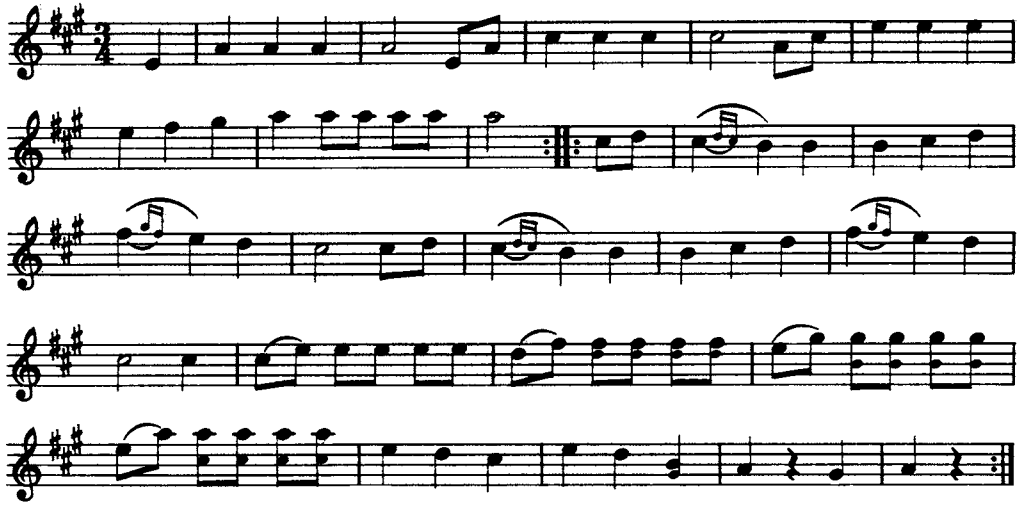

Valsen var efter Petter Jansgubben i Skrekarhyttan, Vikers socken.

27. POLSKA

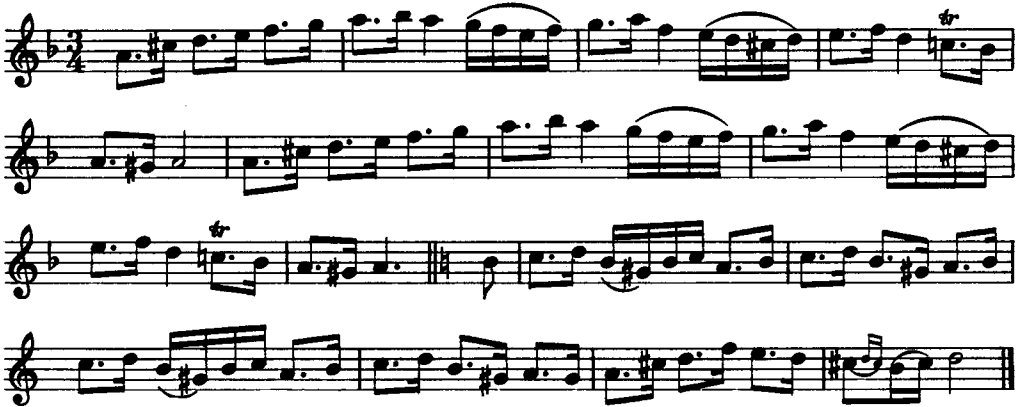

Låten betecknades som en gammal 'Kulepolska'. Till densamma sjöngs följande text:

»Inte har ja' ont i den tå eller i den tå eller i den tå eller i den.
Inte friar ja' i den gård eller i den gård eller i den gård eller i den».

28. VALS

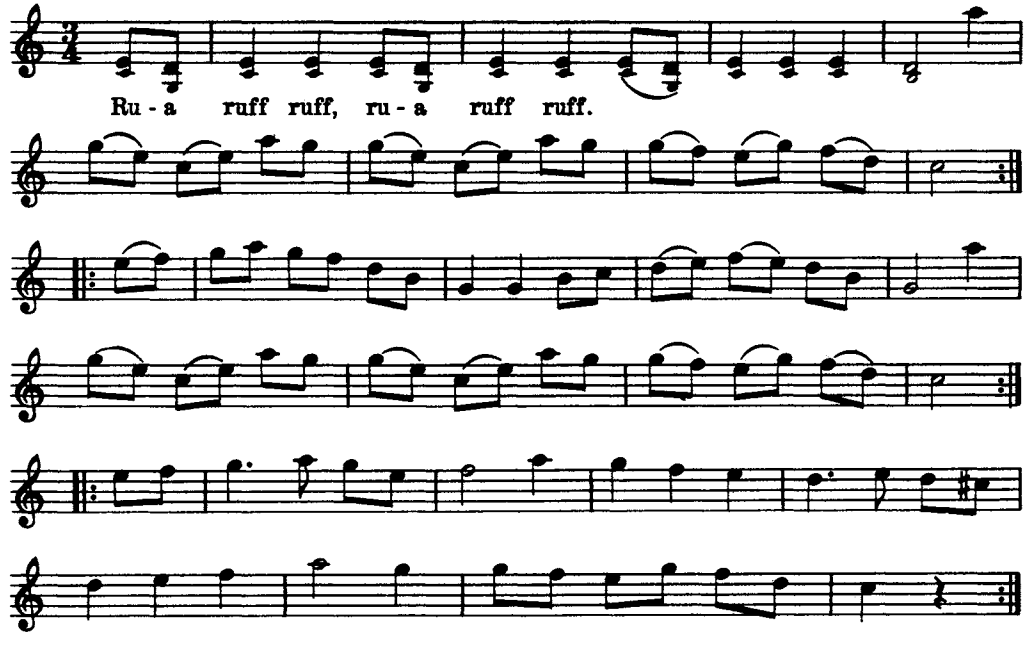

29. POLSKA

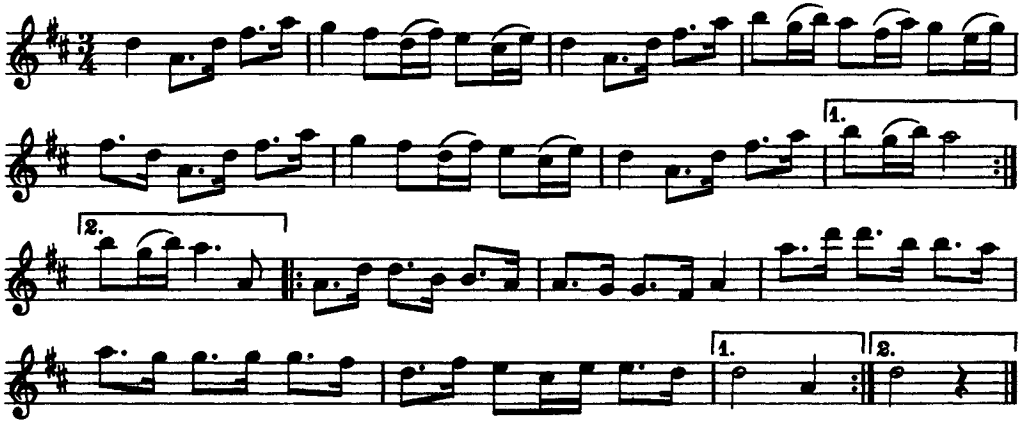

Polskan kallades 'Dikare Bengts hambo'.

30. VALS

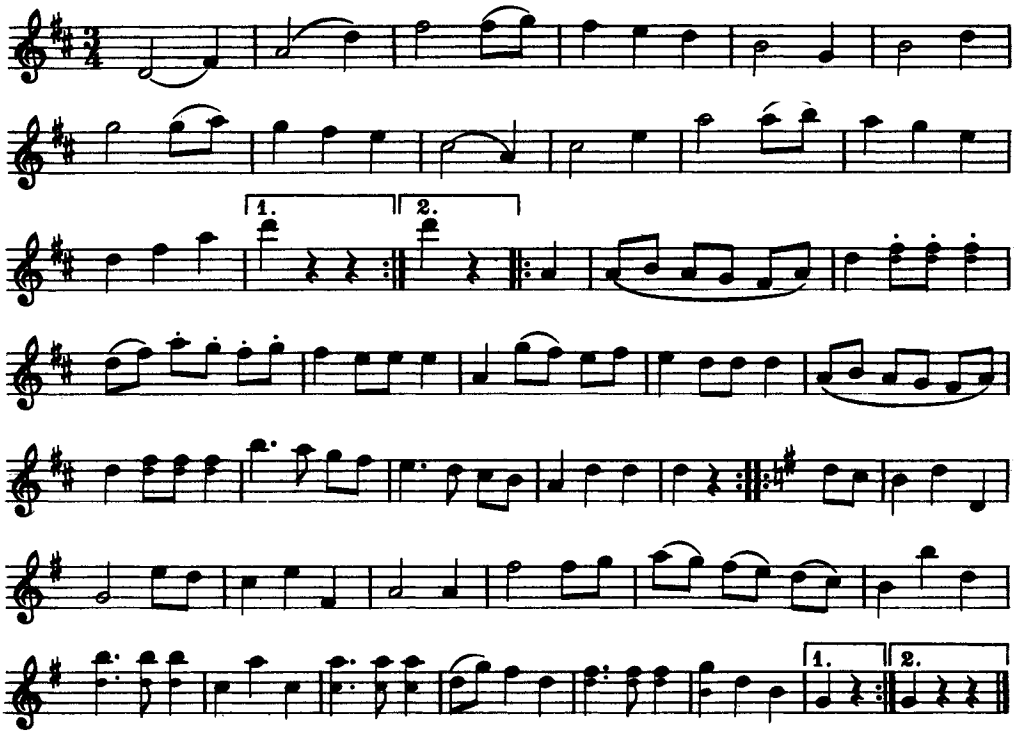

Wallin hade valsen från Falla i Kil.

31. POLSKA

efter Spel Kula

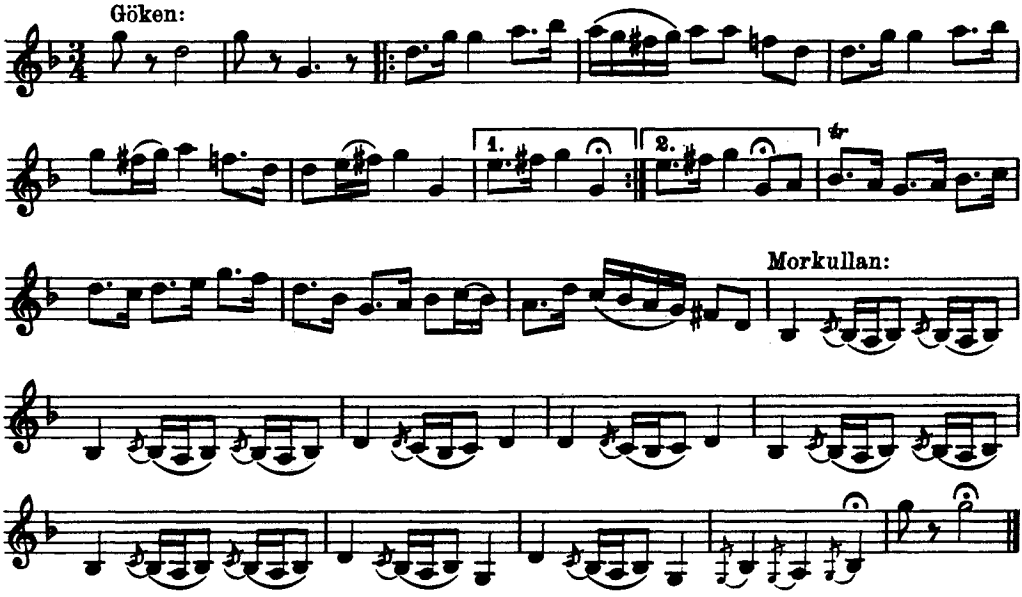

Kulagubben var skytt, gick i skogen och hörde fågelsången, vilken han sökt återge i denna polska.

32. POLSKA

efter Spel Kula

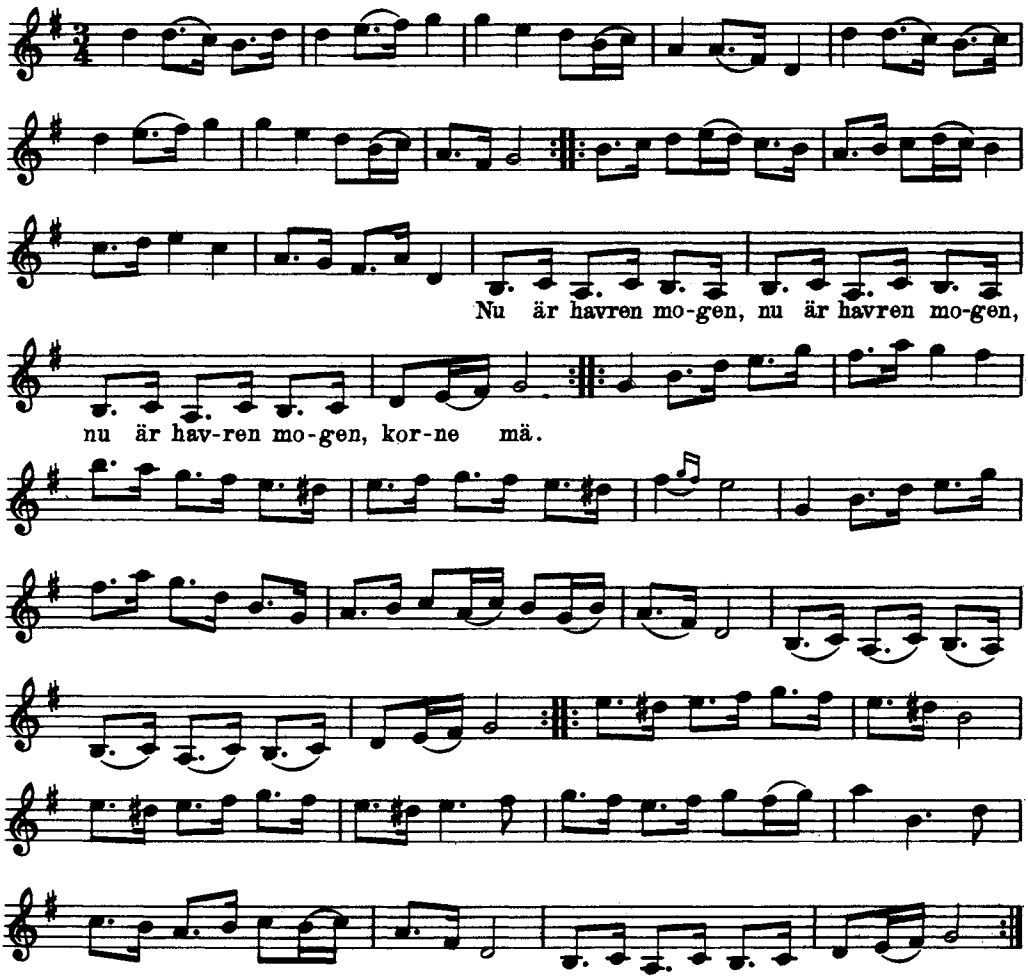

33. VALS

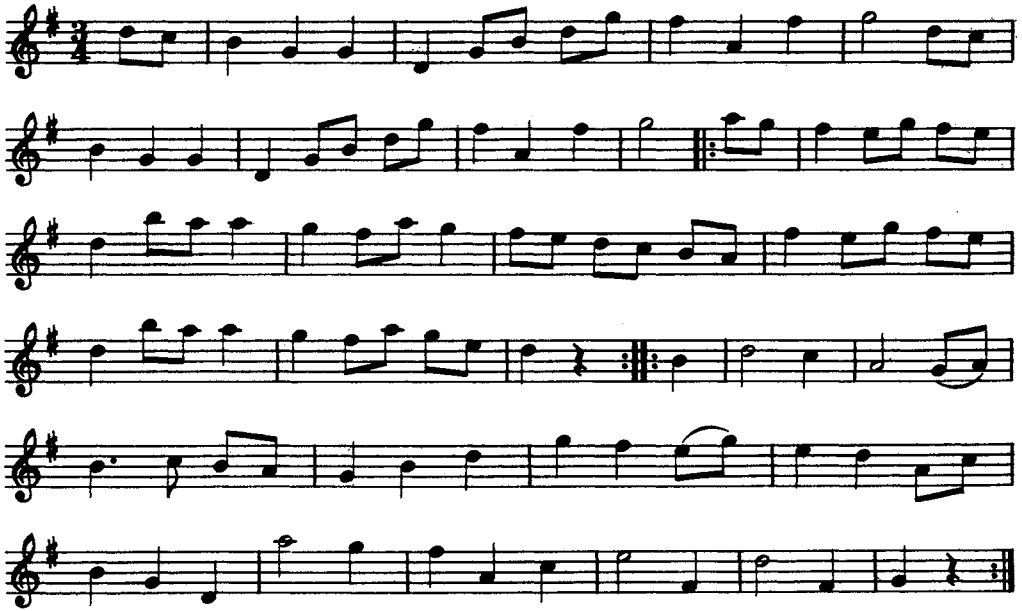

Låten uppges ha kommit från Falla i Kil. Denna och efterföljande tre melodier ha upptecknats av Henrik Thorén efter Gustaf Wallin och insänts till Örebro läns spelmansförbund.

Thorén var handelsföreståndare i Dalkarlsberg och är nu bosatt i Munkfors i Värmland.

34. VALS

efter Holmagubben

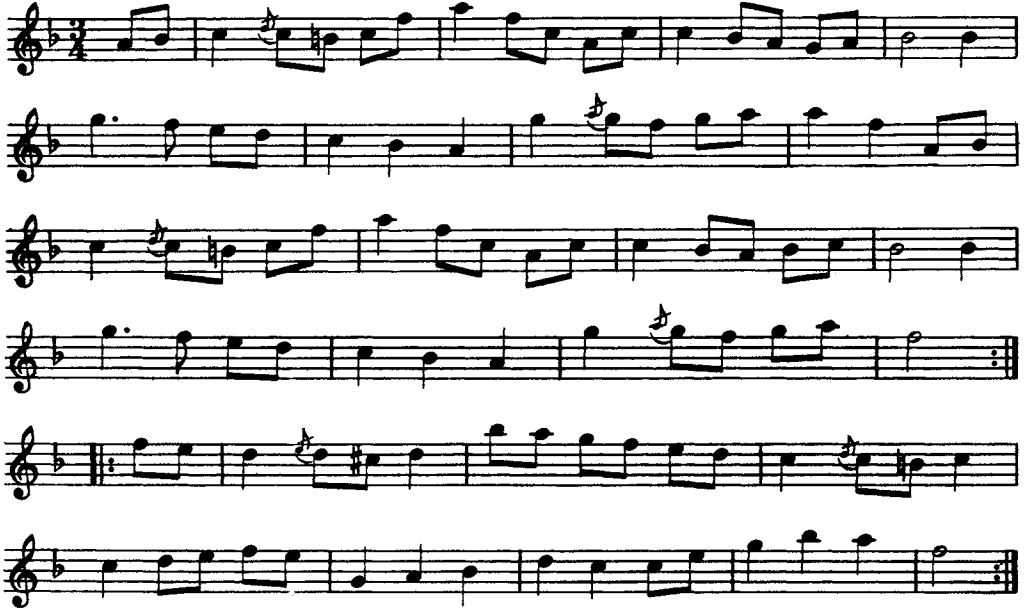

35. VALS

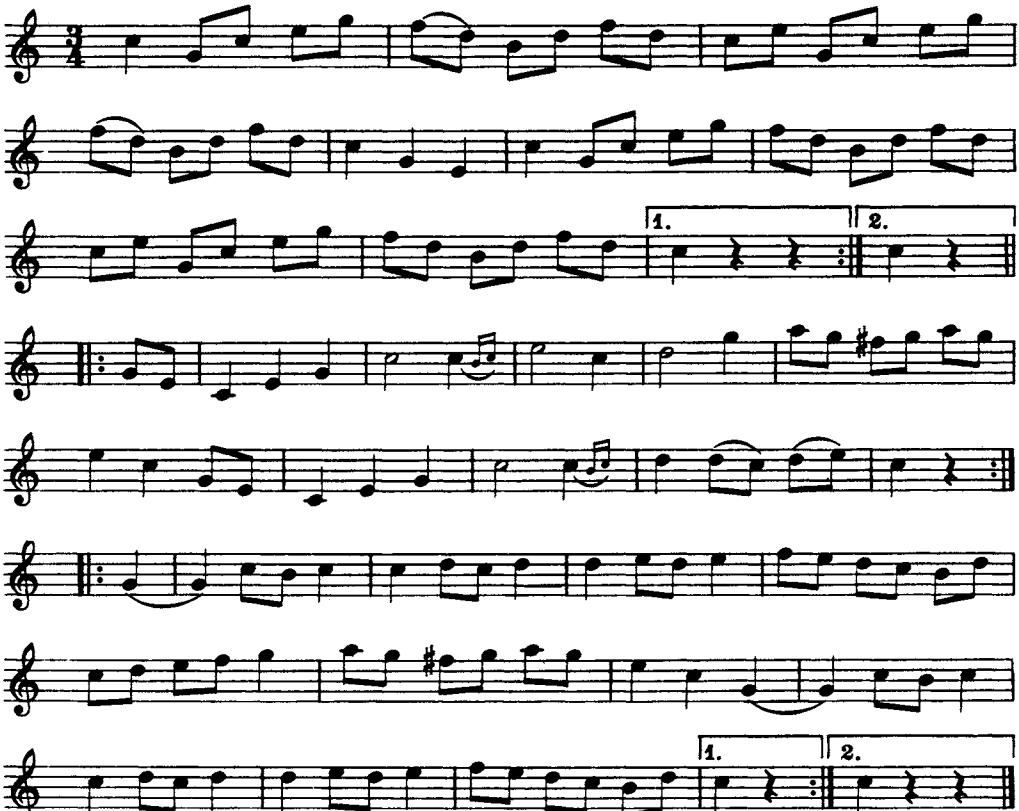

Låten kallades 'Mästermannavalsen'.

36. POLSKA

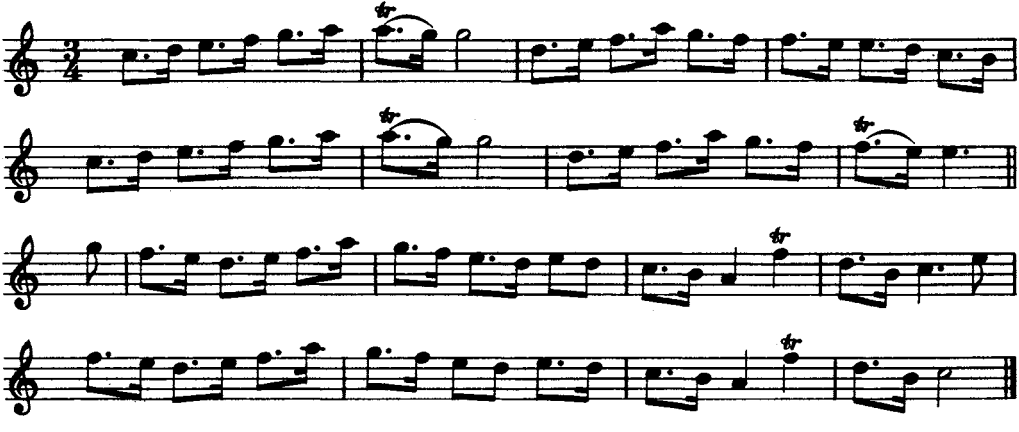

37. POLSKA

efter fadern

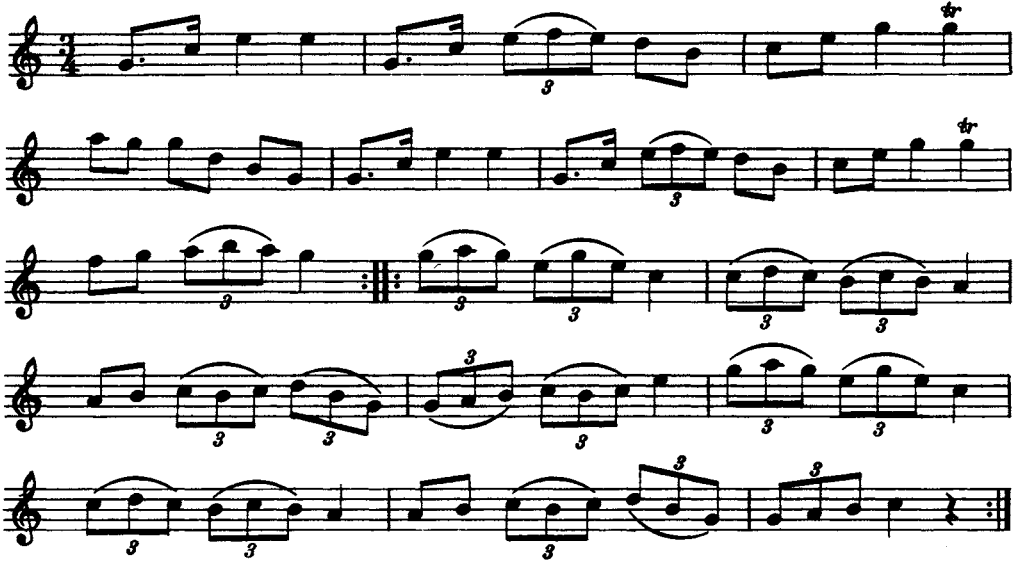

38. VALS

efter fadern

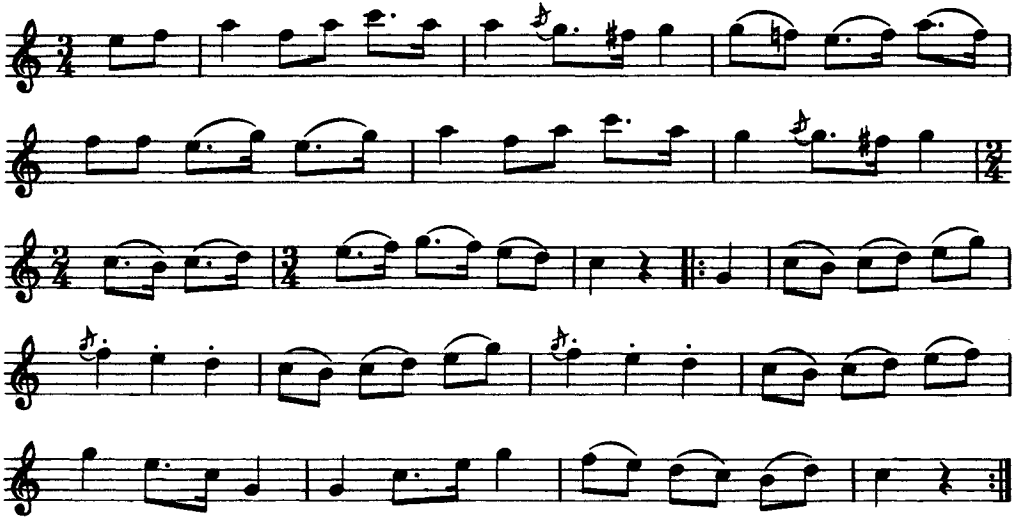

39. VALS

efter fadern

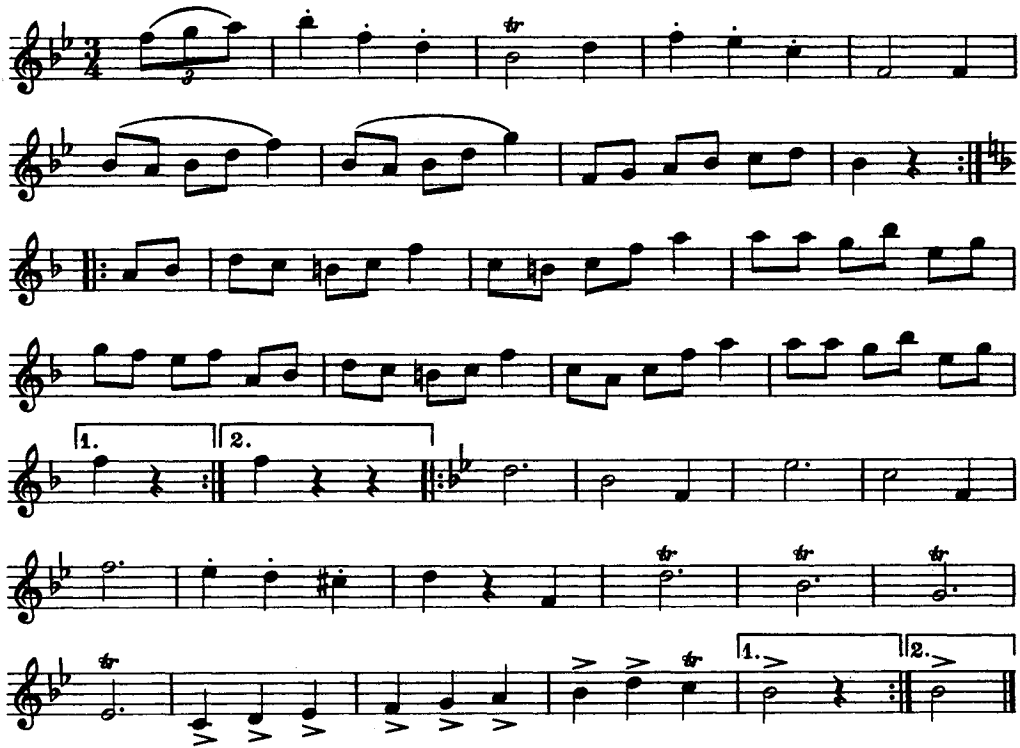

40. POLSKA

efter fadern

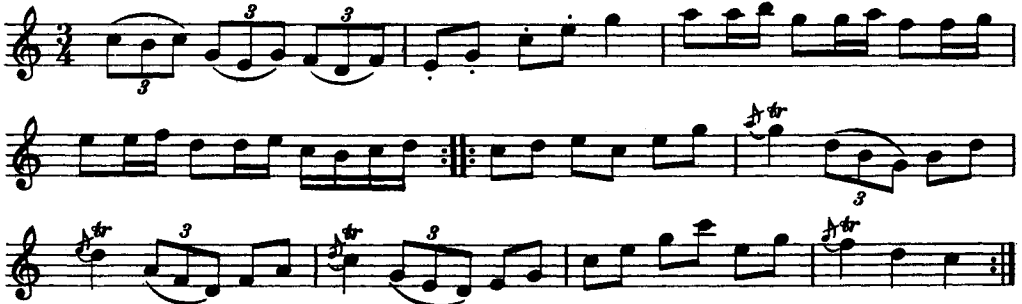

41. POLSKA

efter fadern

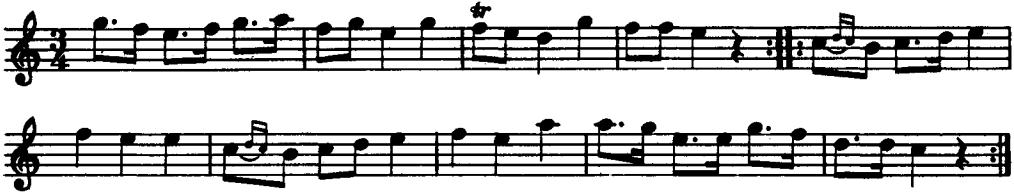

Jfr Wallin n:r 23.

42. VALS

efter fadern

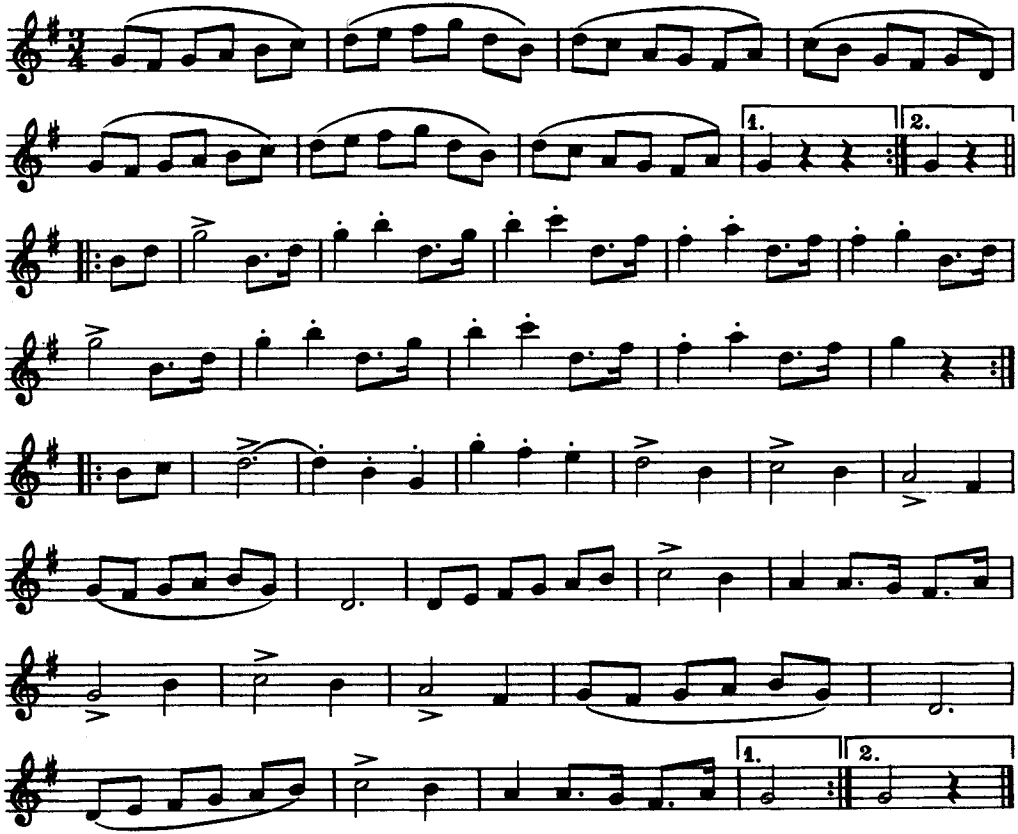

43. VALS

efter fadern

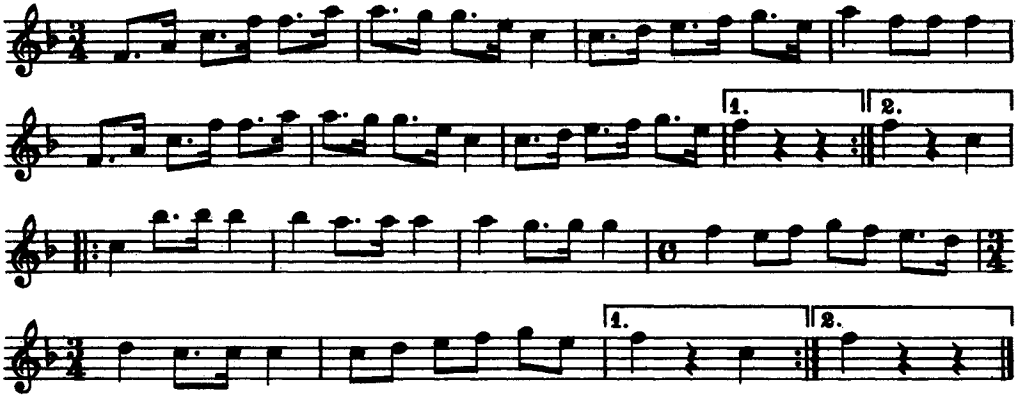

44. VALS

efter fadern

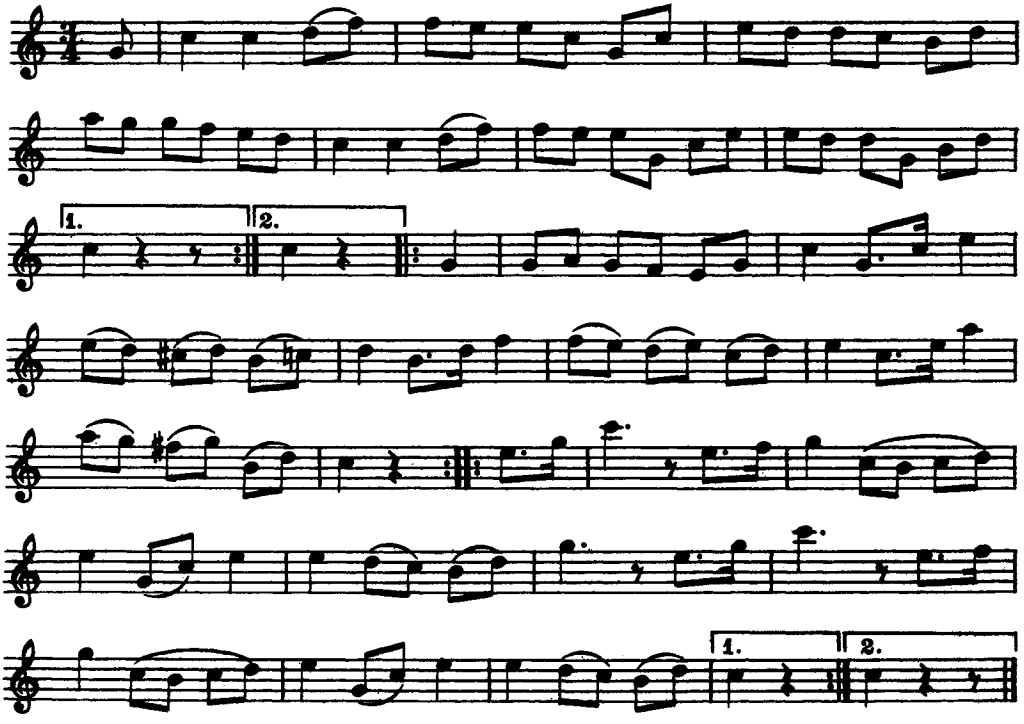

En variant av valsen är upptecknad i Medelpad. Jfr Svenska Låtar, Medelpad, n:r 14.

45. SLAS

efter fadern

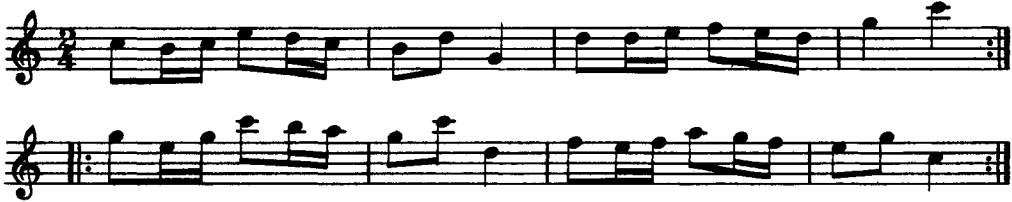

46. SLAS

efter fadern

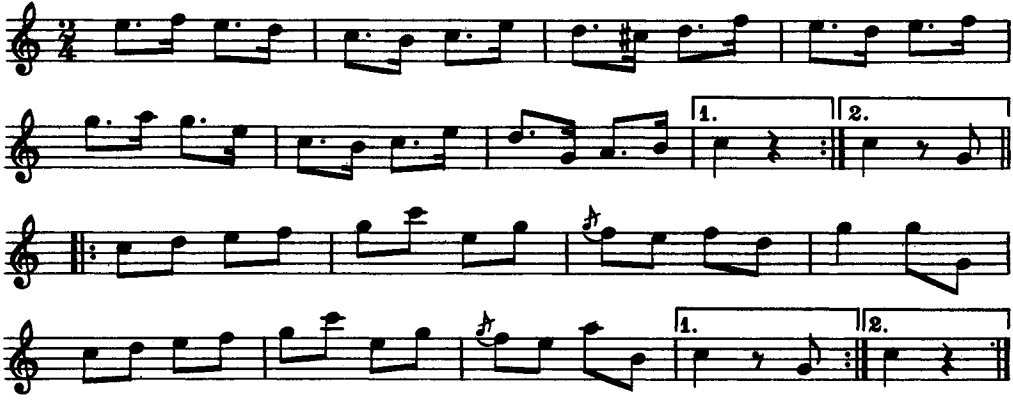

47. VALS

efter fadern

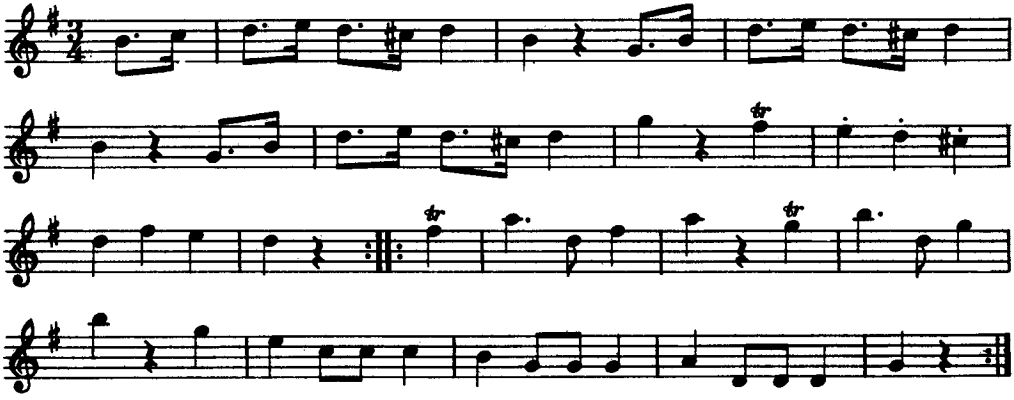

48. POLSKA

efter fadern

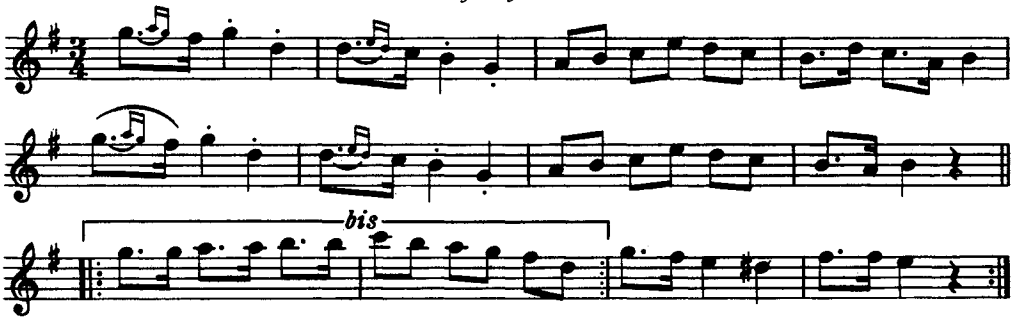

49. POLSKA

efter fadern

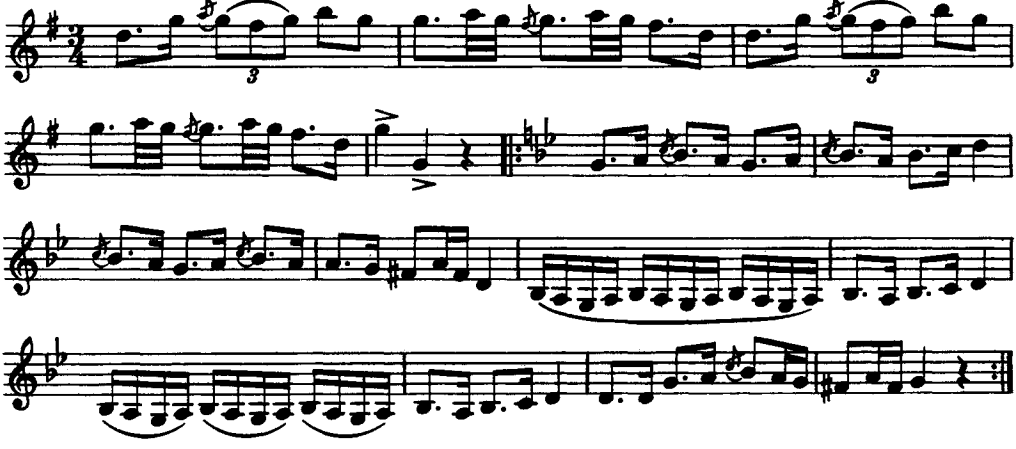

50. VALS

efter fadern

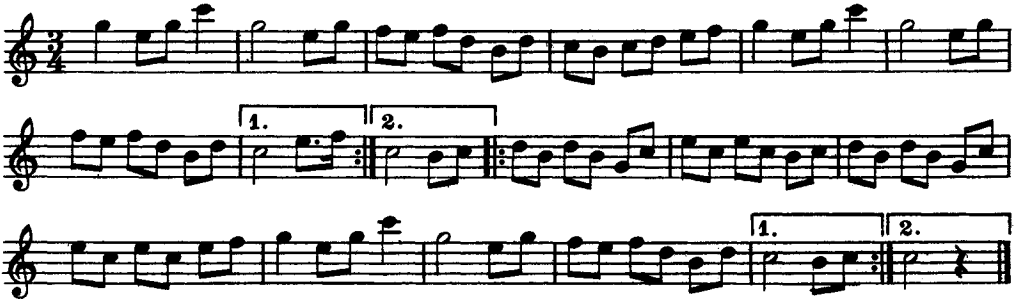

51. POLSKA

efter fadern

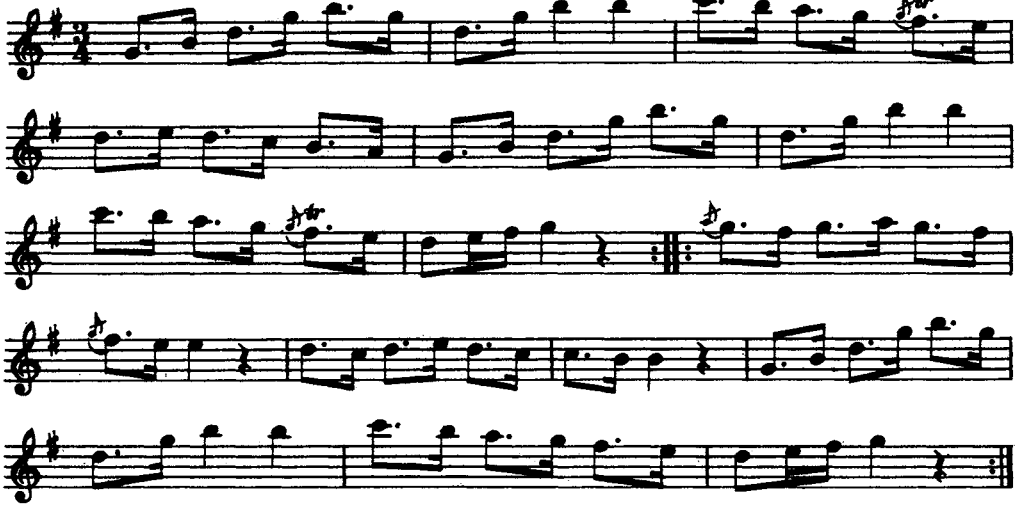

52. *POLSKA*

efter fadern

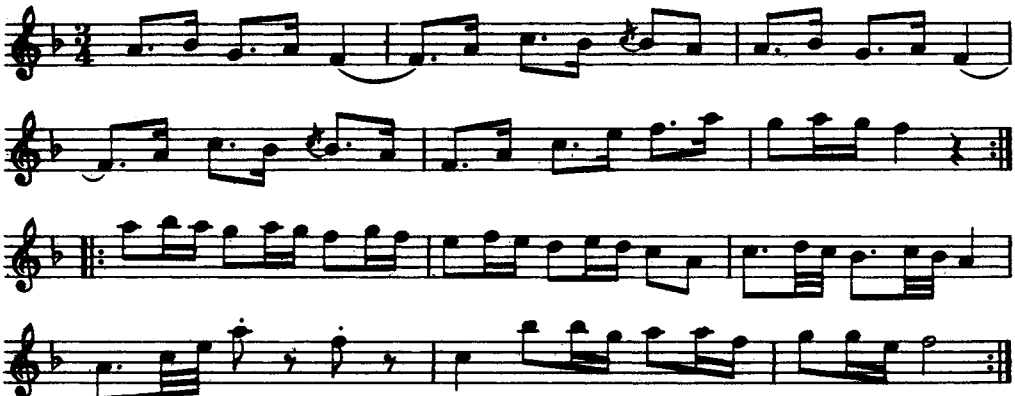

Melodien är tydligen en förenklad variant av en efter Hjort Anders Olsson från Bingsjö i Rättvik uppteckнad polska, som denne lärt sig i södra Hälsingland.

Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. IV n:r 1230.

53. VALS

efter fadern

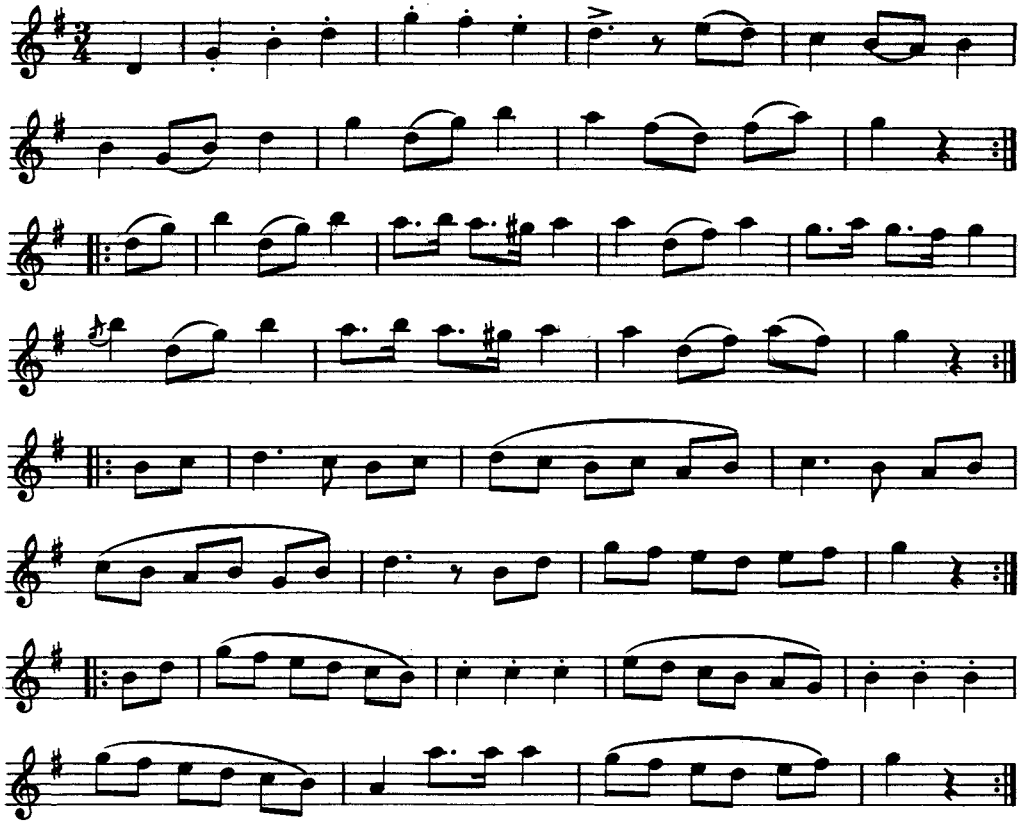

Låten gick under benämningen 'Örebrovalsen'.

54. VALS

efter fadern

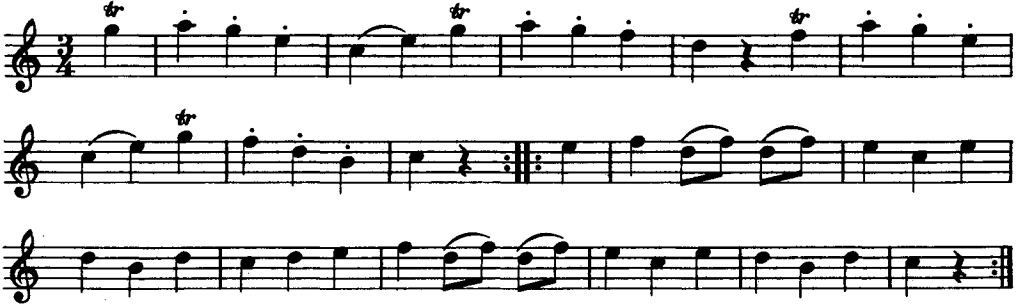

55. POLSKA

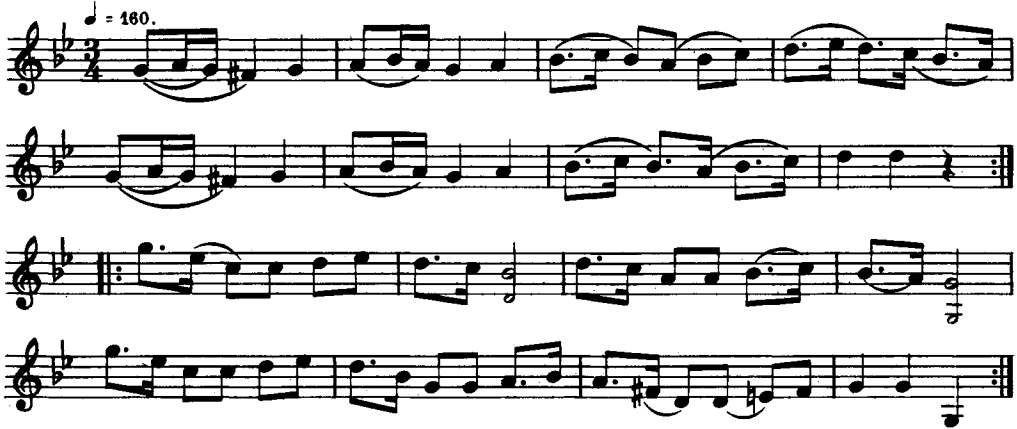

Björk lärde polskan som barn.

56. VALS

efter modern

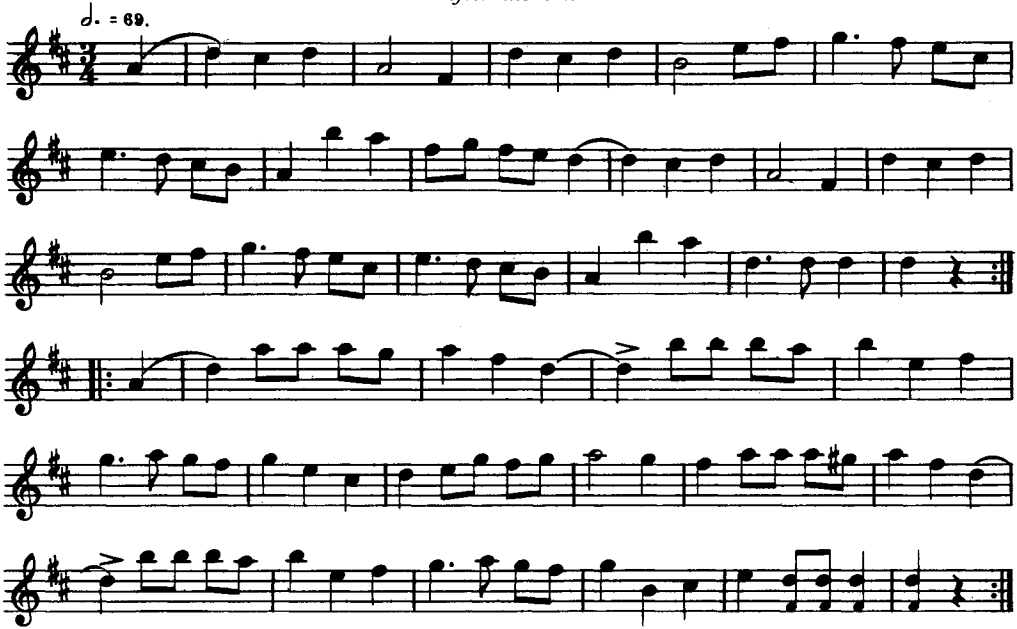

Modern sjöng valsen för Björk när han var barn.

57. VALS

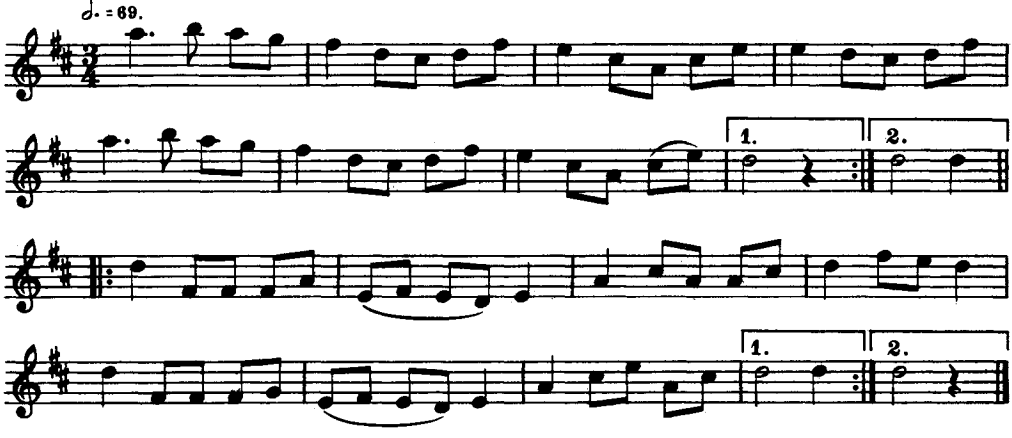

En spelman *Rosin* från Hjulsjö spelade valsen på en auktion i Uvberget. Där lärde Björk den.

58. VALLÅT

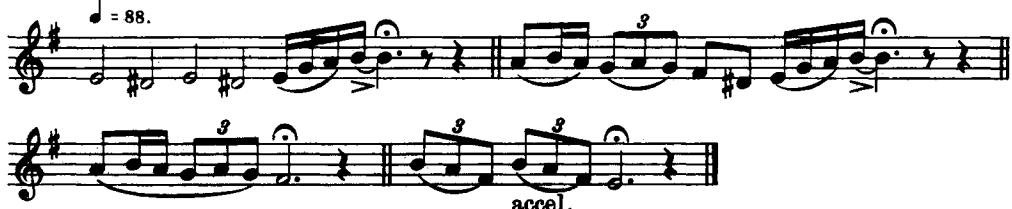

Vallåten sjöngs av Björks hustru, fru *Brita Björk*. Hon var född i Gagnef och hade som barn lärt den där av en gammal gumma, som blåste den i kohorn.

59. VALS

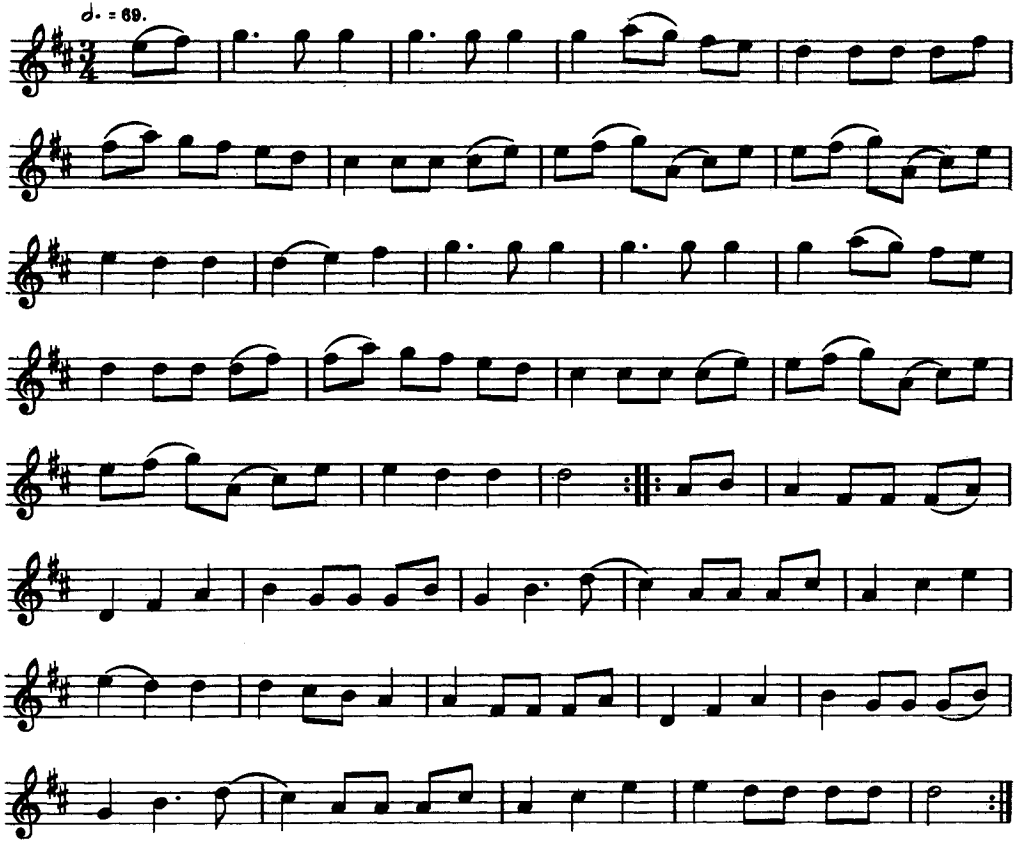

Björk komponerade valsen vid nitton års ålder.

60. VALS

komp. av Björk

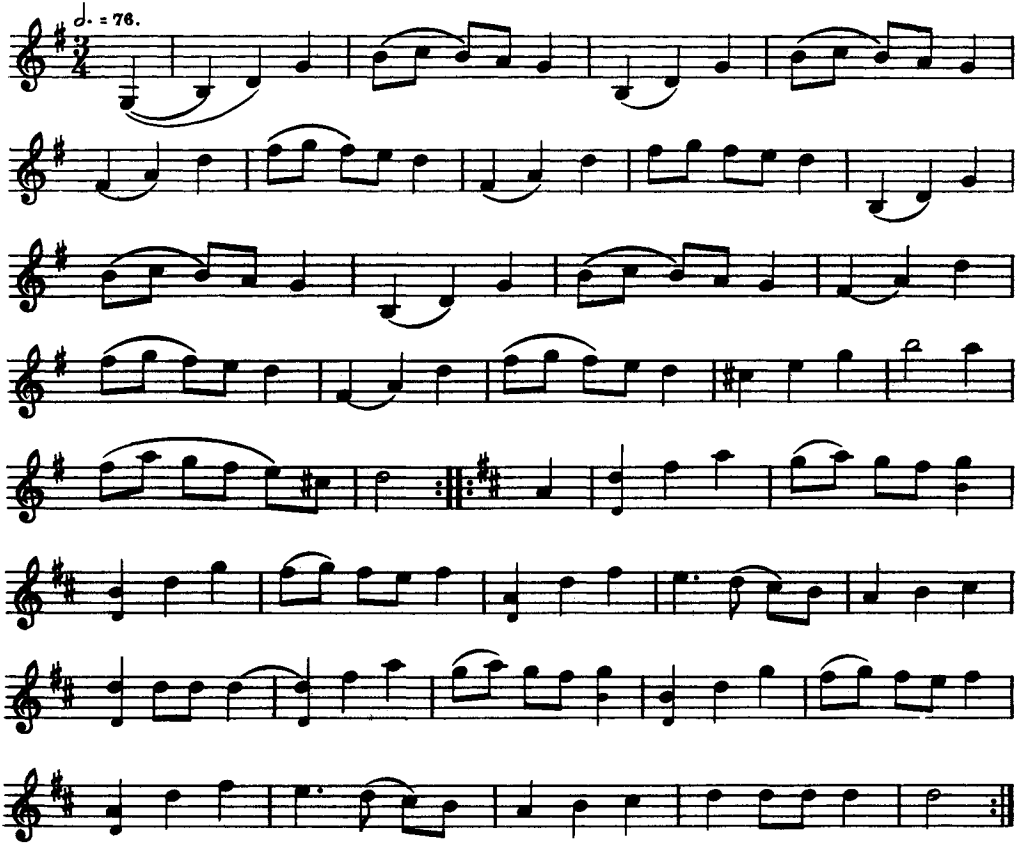

61. VALS

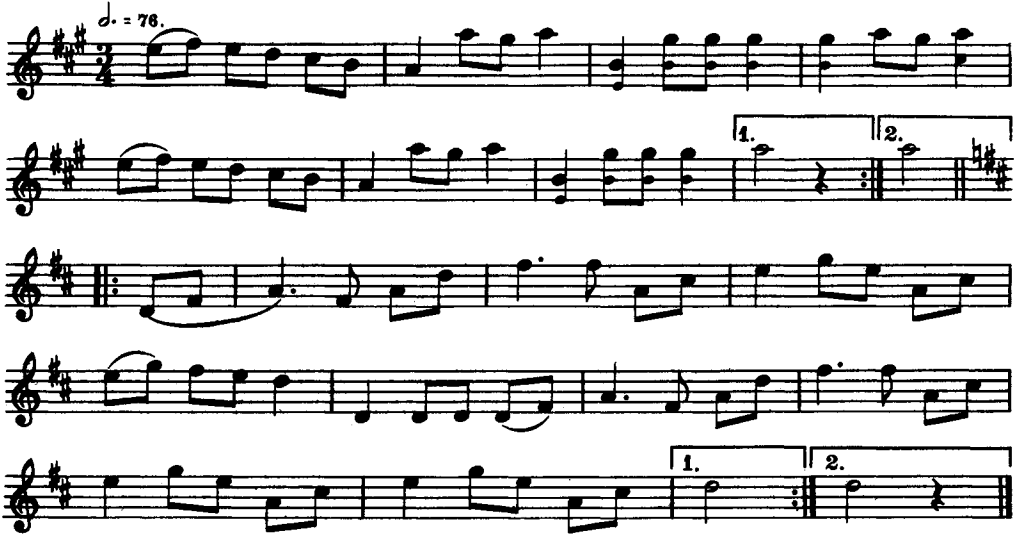

62. VALS

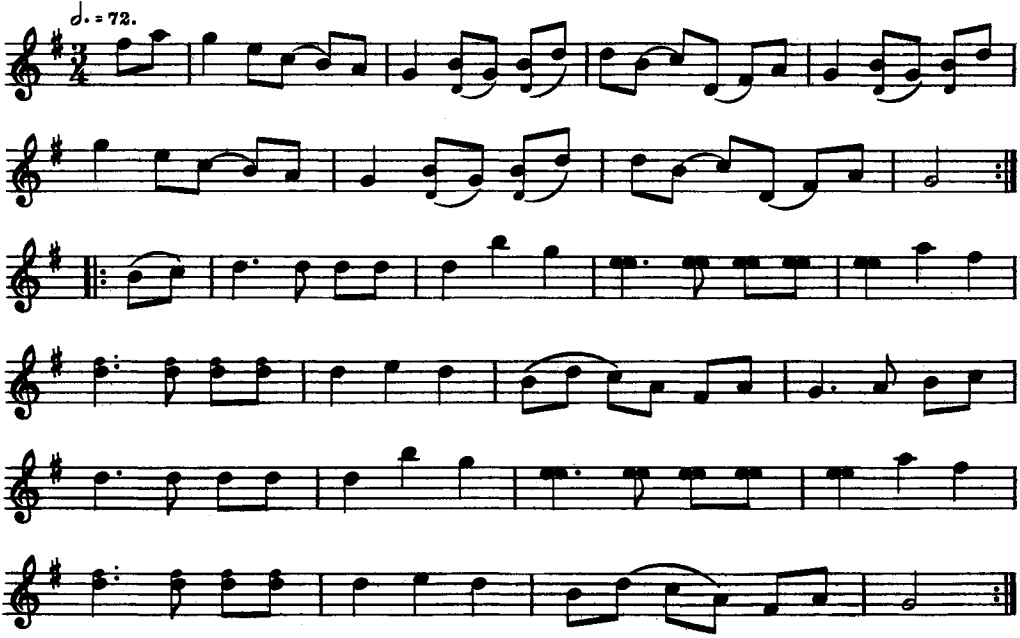

63. SPRINGDANS

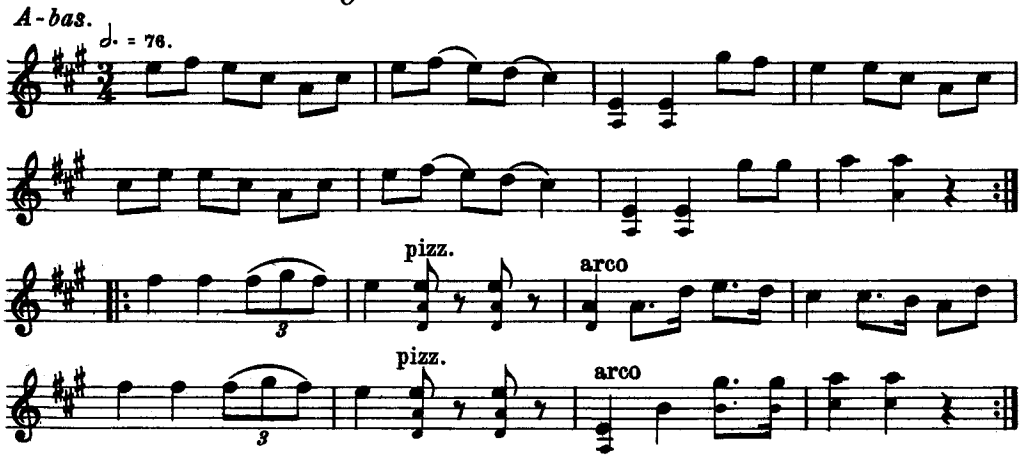

Denna låt komponerades av Björk som liten pojke. Den användes som dans kring julgranen.

64. VALS

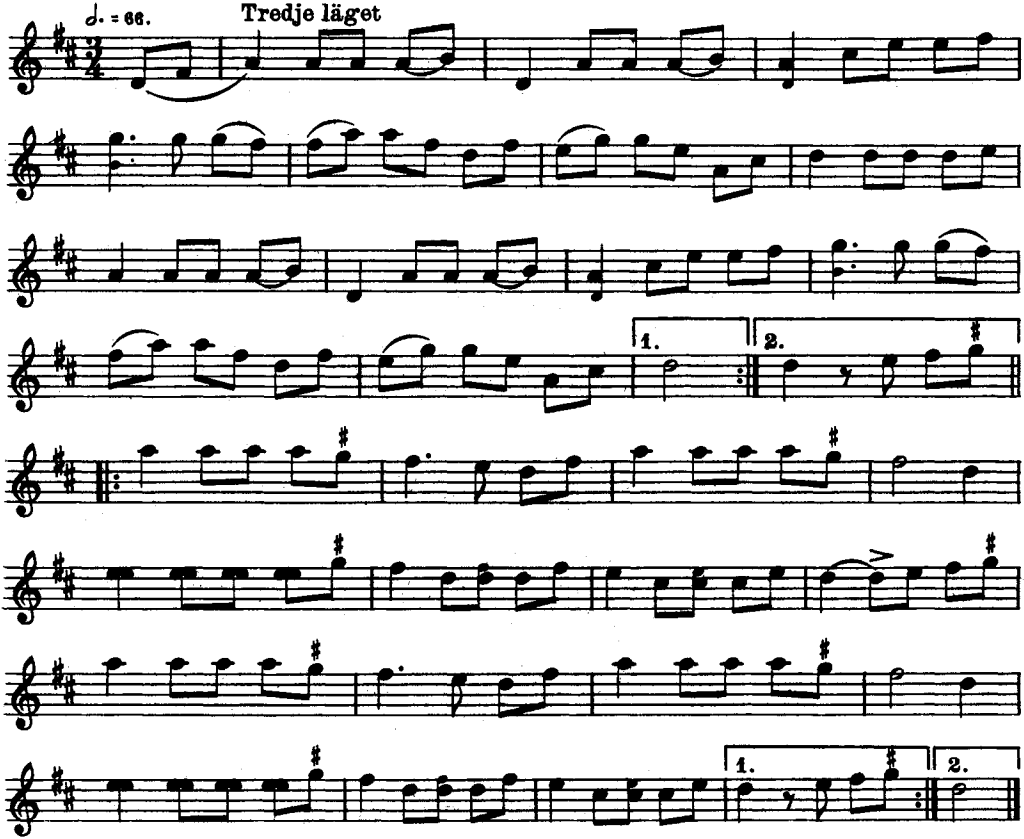

65. *MEDÅKERS BRUDMARSCH*

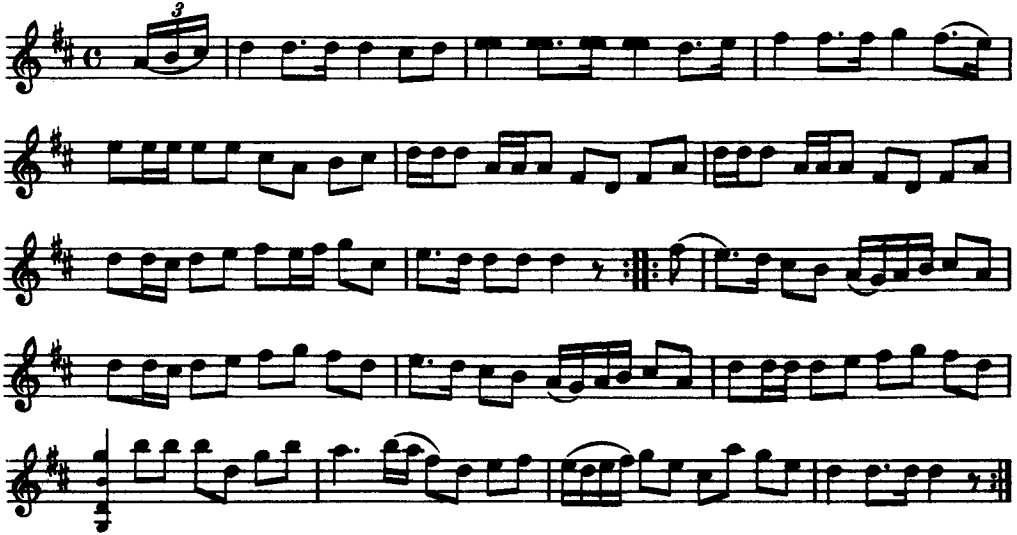

Marschen skall vara komponerad av en spelman *Karl Andersson* i Medåker.

66. POLSKA

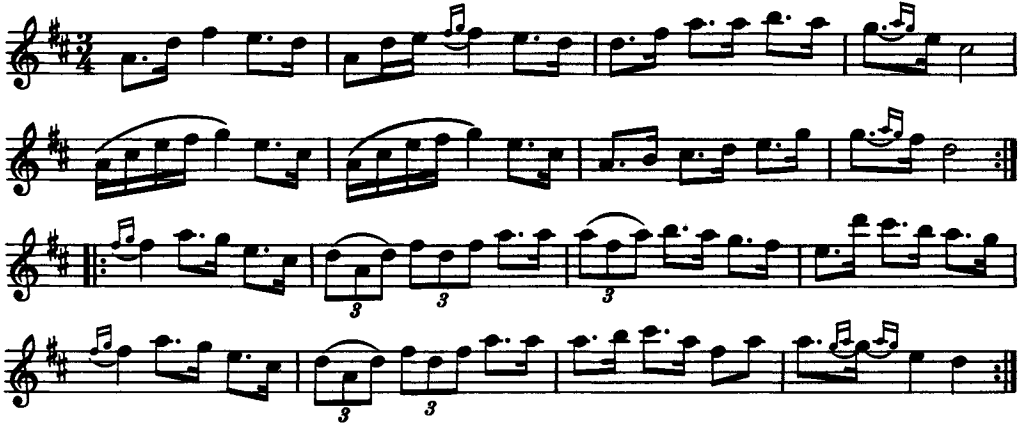

Pettersson har lärt denna och efterföljande polska av bröderna Sjöqvist.

67. POLSKA

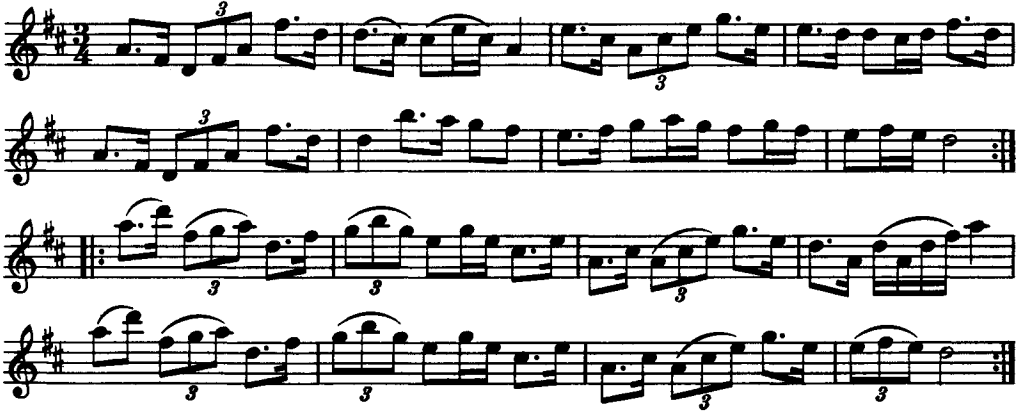

Låten är en Värmlandspolska och spelades på sin tid av klarinettisten och läraren vid Musikaliska Akademien, *Johan Kjellberg*.

Jfr Svenska Låtar, Värmland, n:r 330.

68. VALS

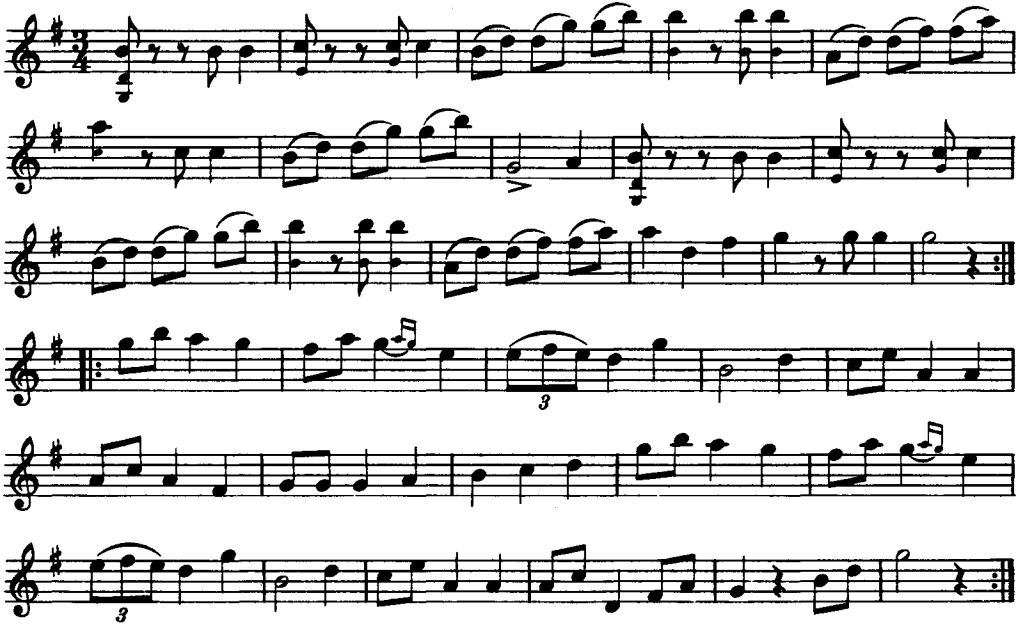

Johansson har valsen efter en morbroder, *Lars Larsson* i Luntängen, Fellingsbro socken.

69. POLSKA

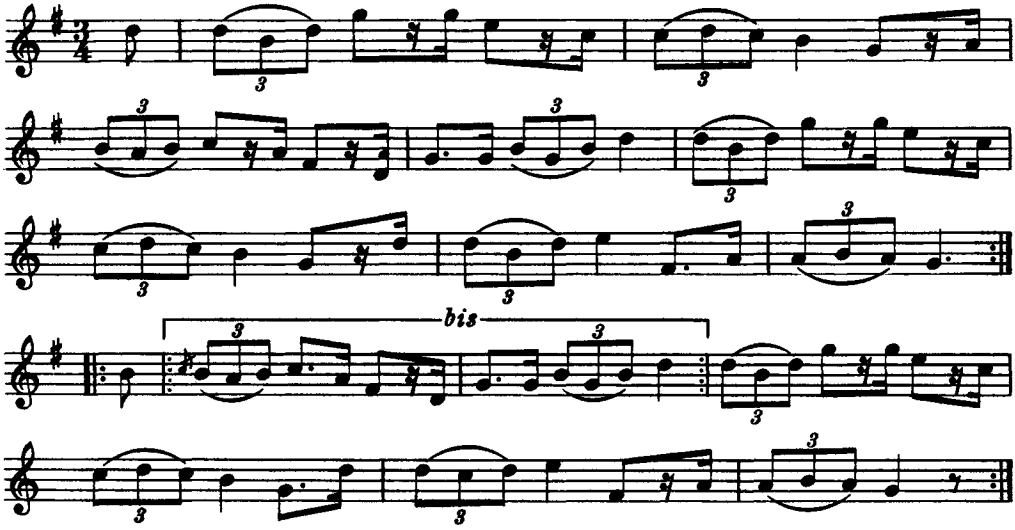

70. HIMMETA BRUDMARSCH

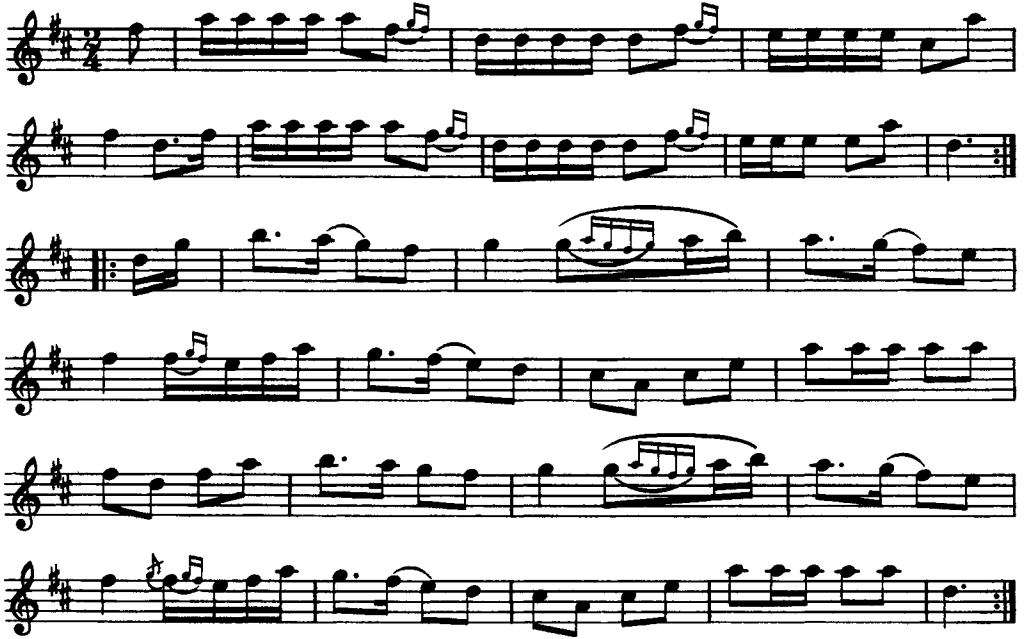

71. MARSCH

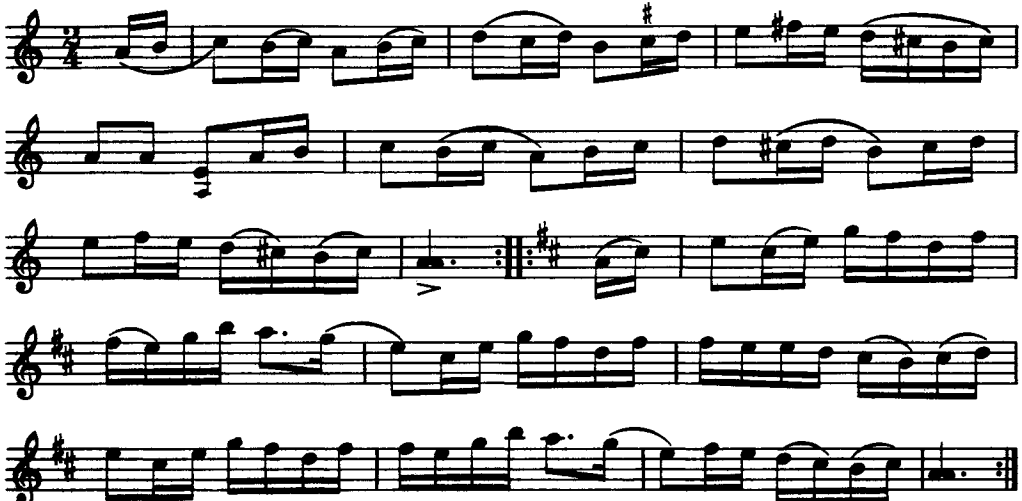

Låten gick under benämningen 'Murar Jans marsch', efter spelmannen med detta namn. Han dog år 1850.

72. POLSKA

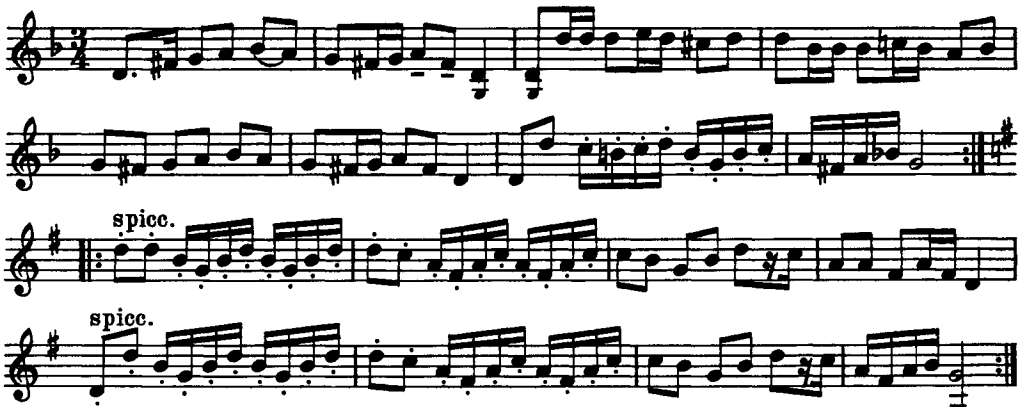

Polskan kallades 'Futteri Petter' efter en spelman med detta namn.

73. BRUDMARSCH

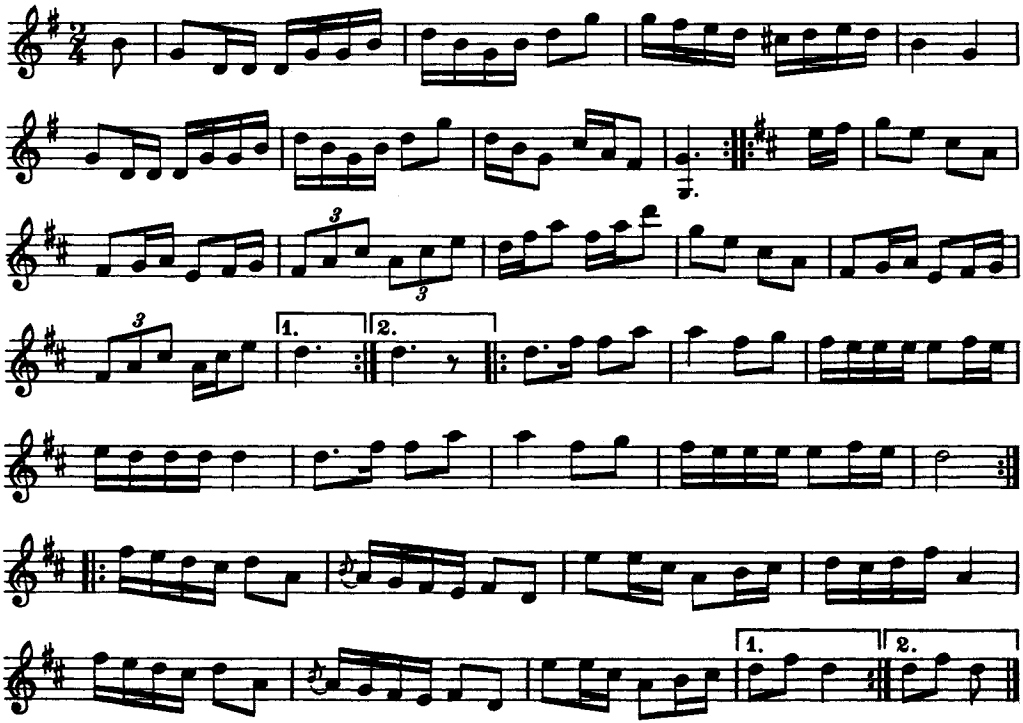

Låten är egentligen en kadrilj, som begagnades som marsch.

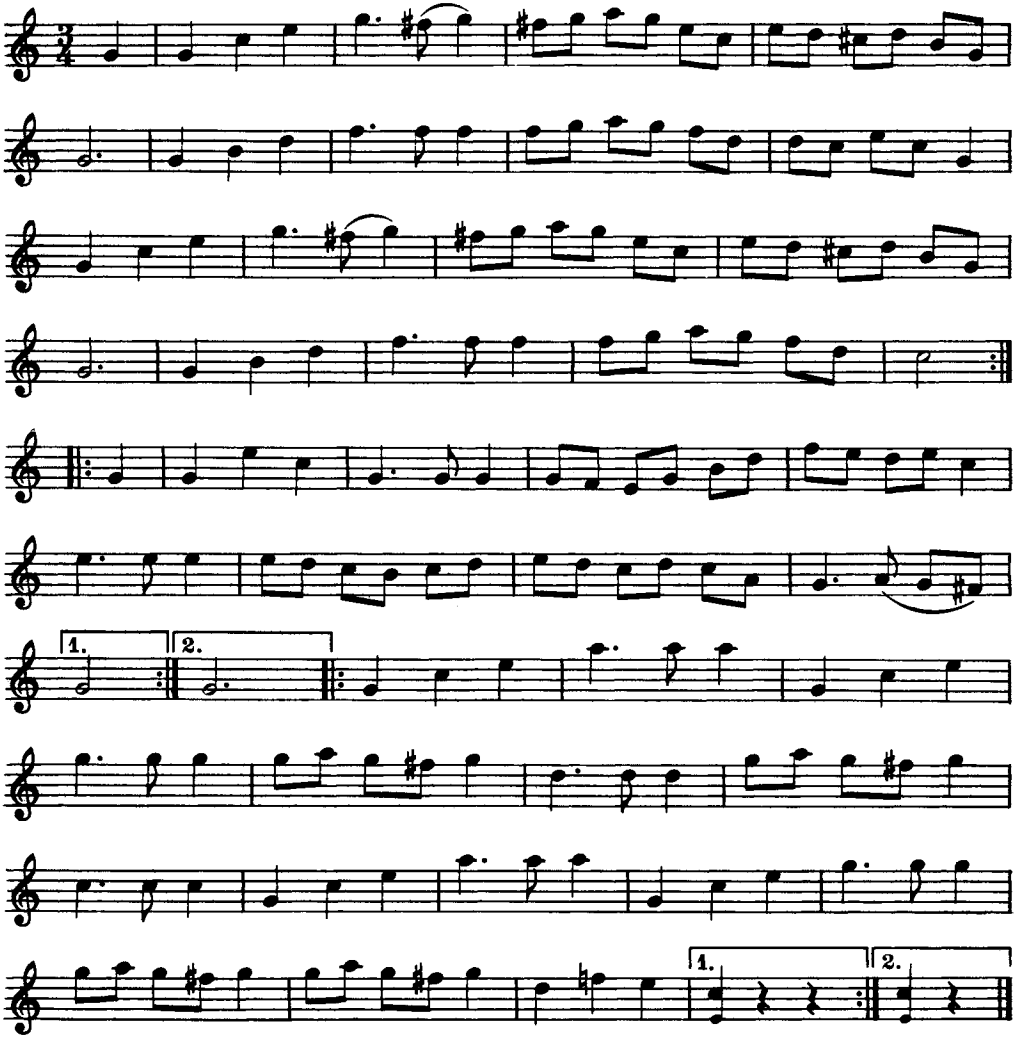

Låten kallades 'Bergstug Jannes vals' efter en gammal spelman från Linde med detta namn.

75. POLSKA

efter Blinda Petter

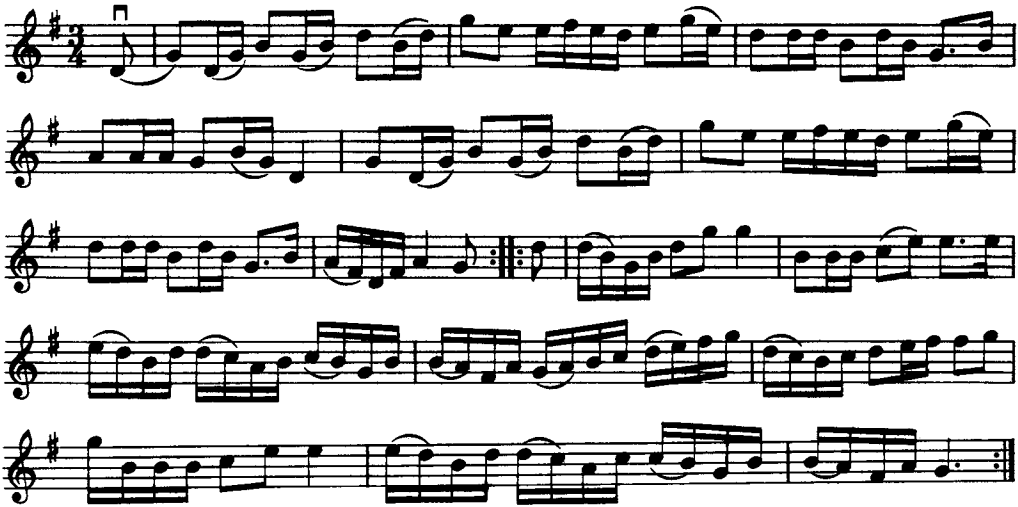

76. POLSKA

efter Blinda Petter

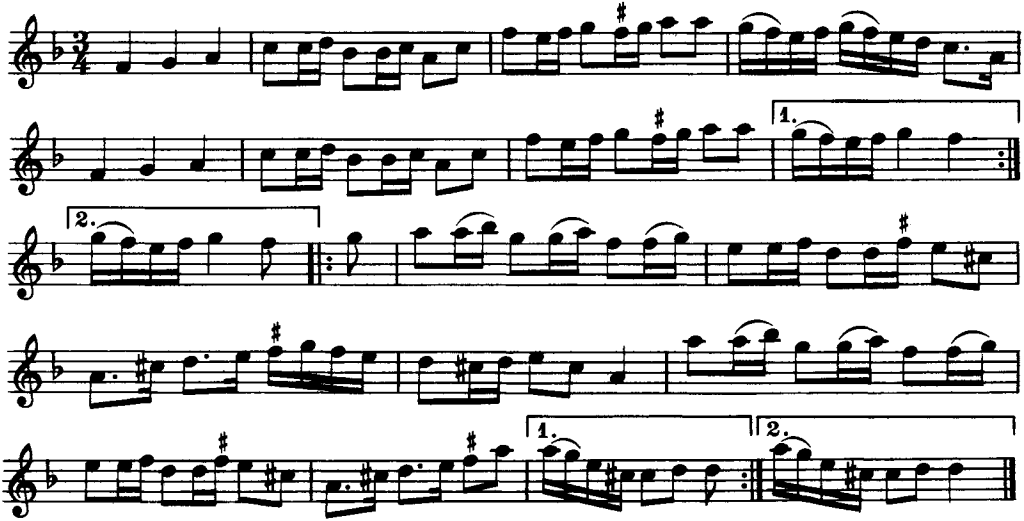

77. POLSKA

efter Blinda Petter

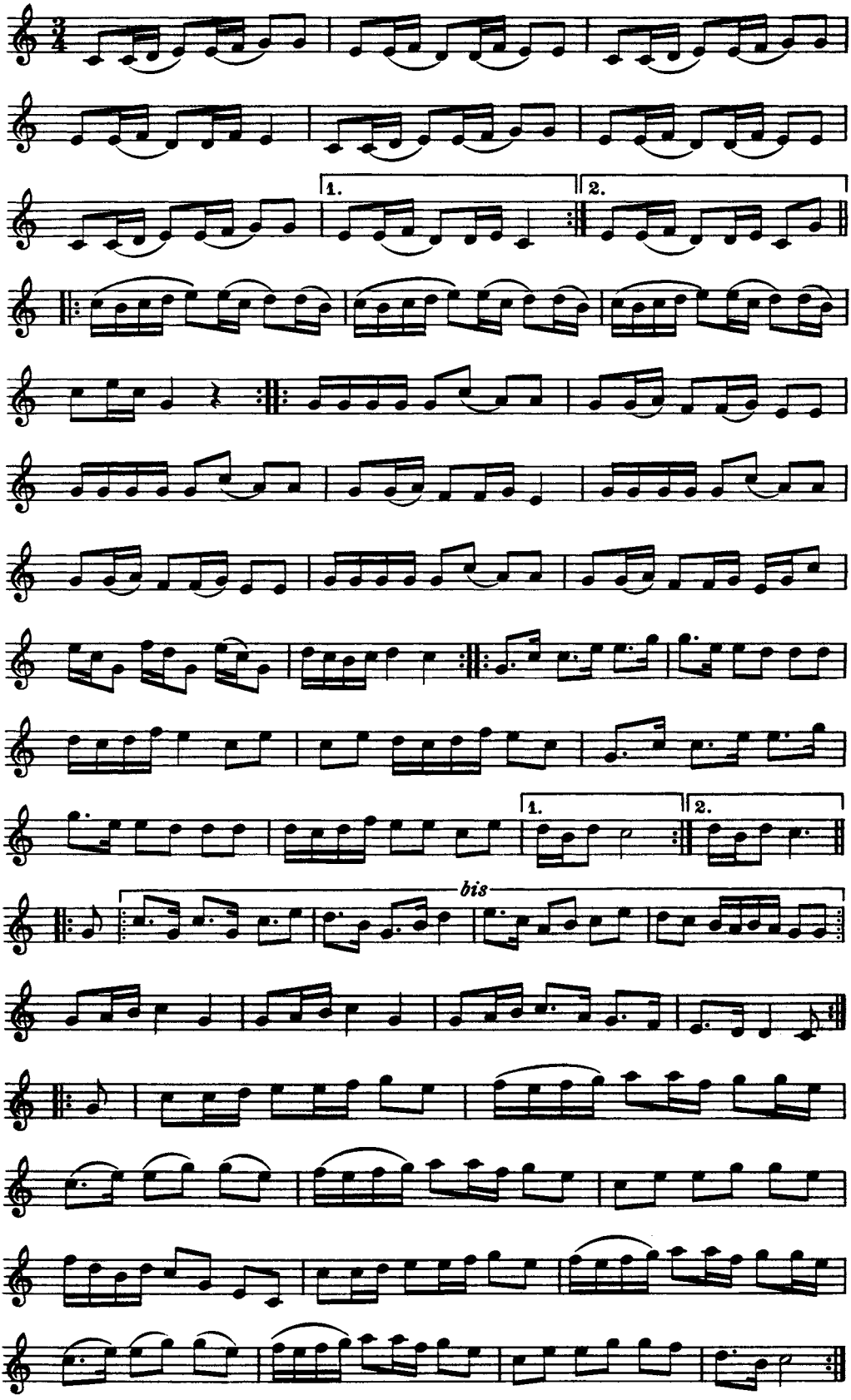

Jfr n:r 84.

Blinda Petter kallade låten 'Anders Nils' polska i Löa'.

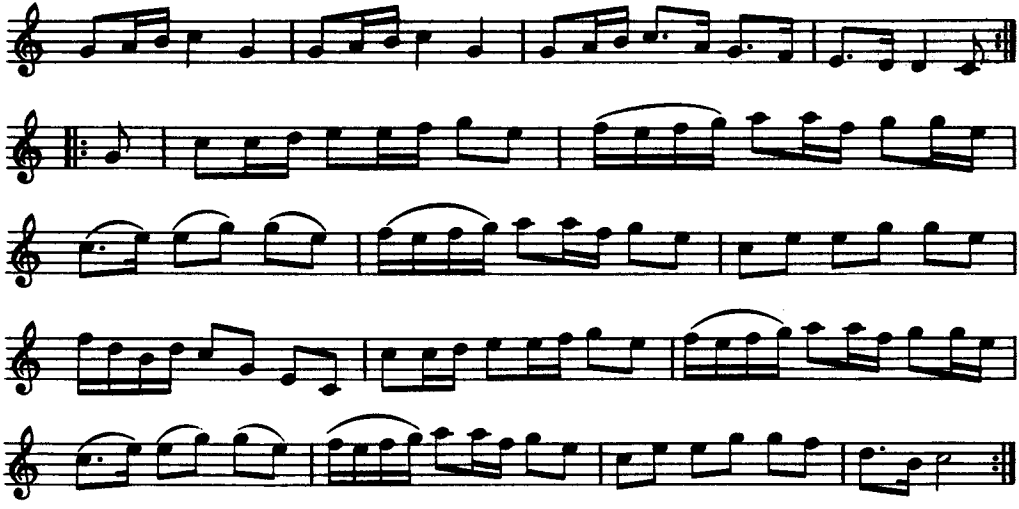

Jfr n:r 84.

Blinda Petter kallade låten 'Anders Nils' polska i Löa'.

78. VALS

efter Blinda Petter

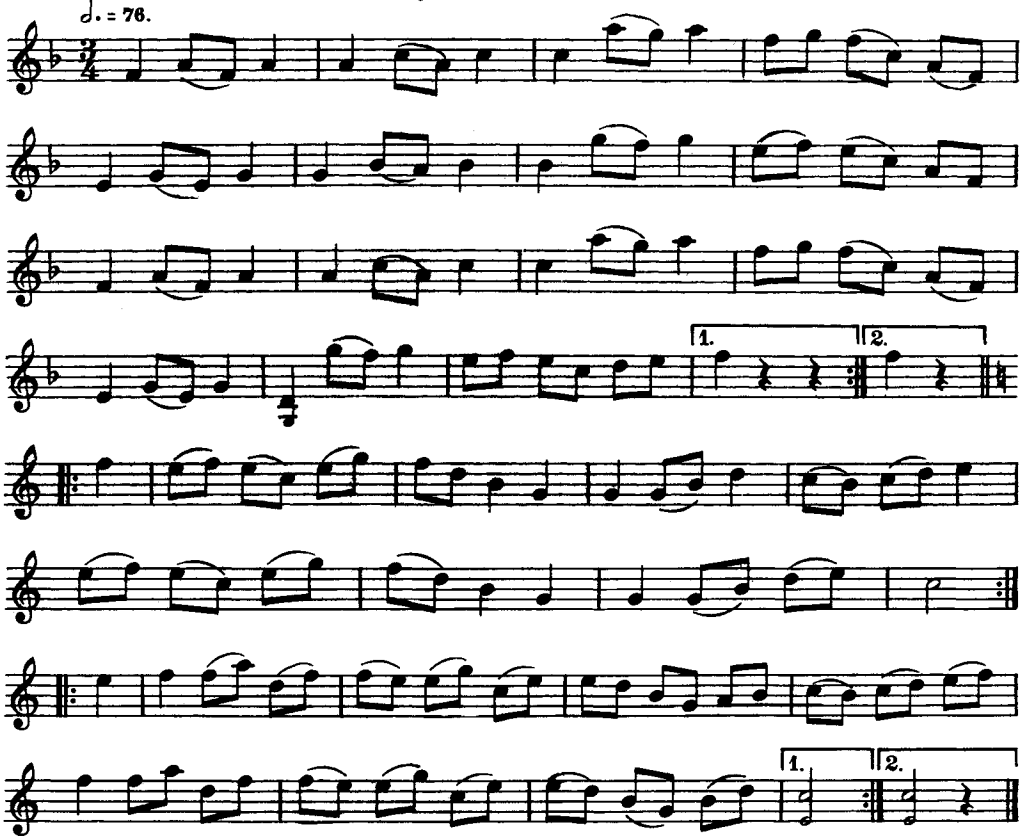

Låten kallades gemenligen för 'Björkängs Andersas vals'.

Tjurpolskan
efter "Blinda Petter", Per Olsson, Guldsmedshyttan,
född i början av 1800-talet och död på 1890-talet,
upptecknad efter Arvid Pettersson, Pjättaboda,
Guldsmedshyttan, född i Långåker 1869
Ur Nils Andersson, "Svenska låtar", Västmanland

79. POLSKA

efter Blinda Petter

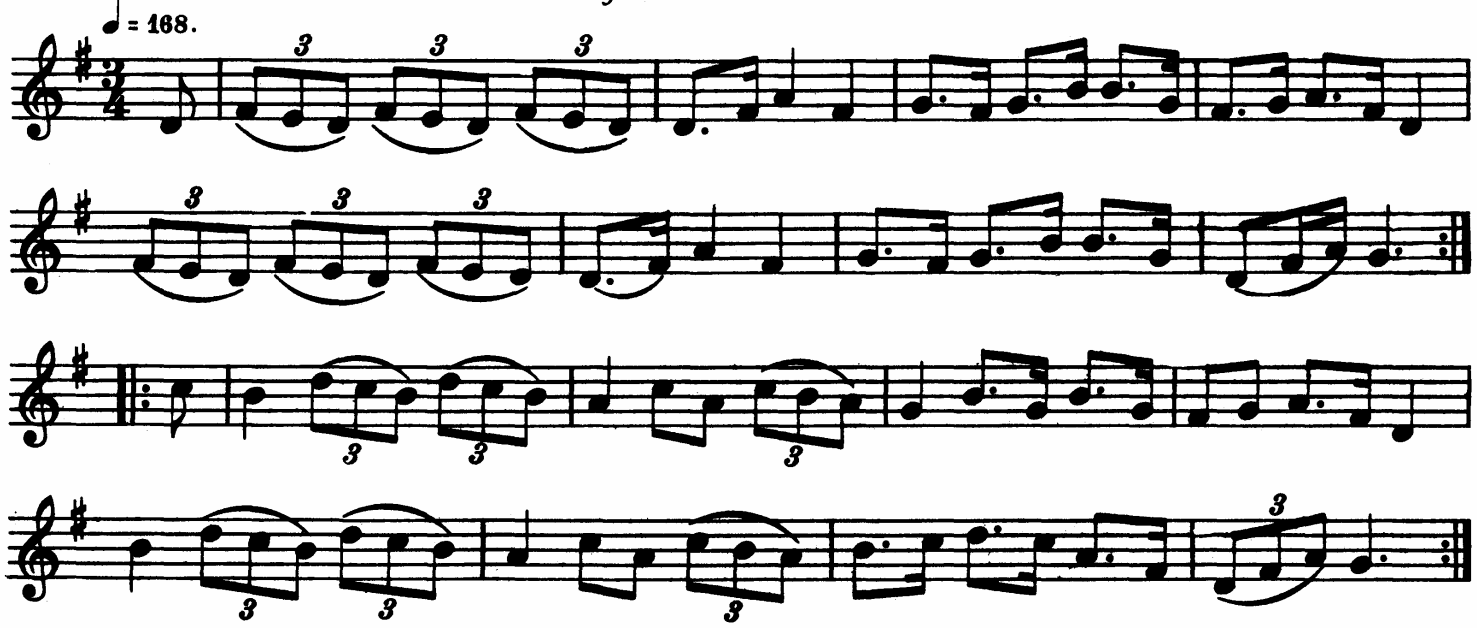

Stefan Lindén 2017-09-15

80. POLSKA

efter Blinda Petter

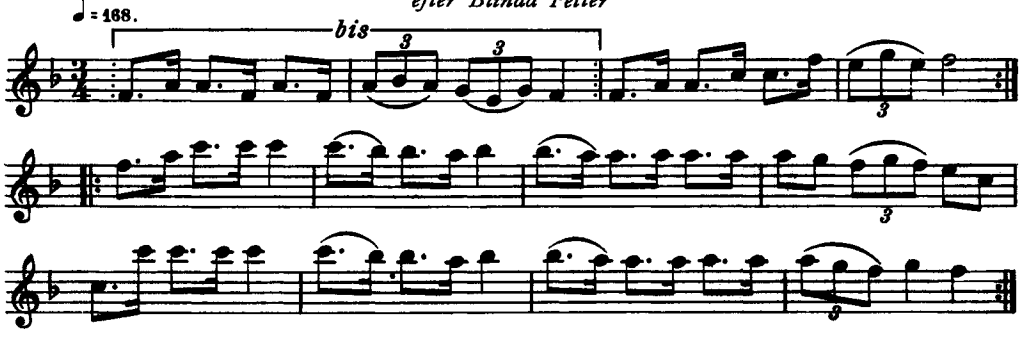

'Trolanders polska' kallades denna låt.

81. POLSKA

efter Blinda Petter

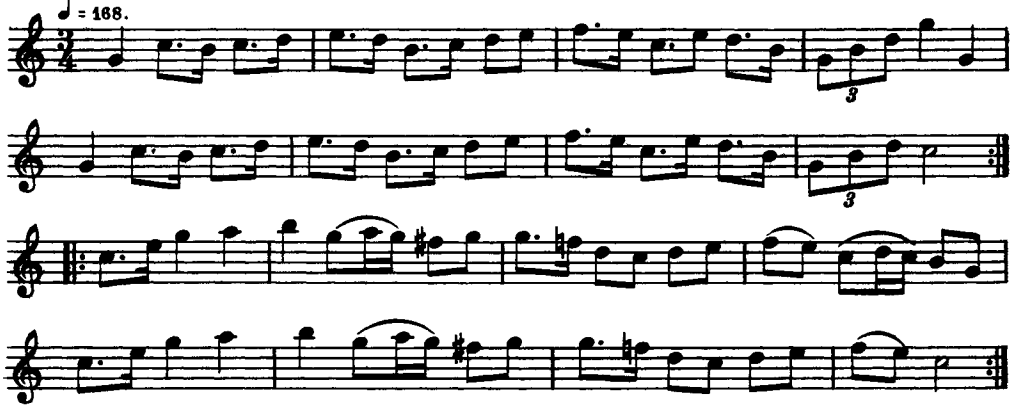

Detta var 'Reklahanses' polska.

82. VALS

efter Blinda Petter

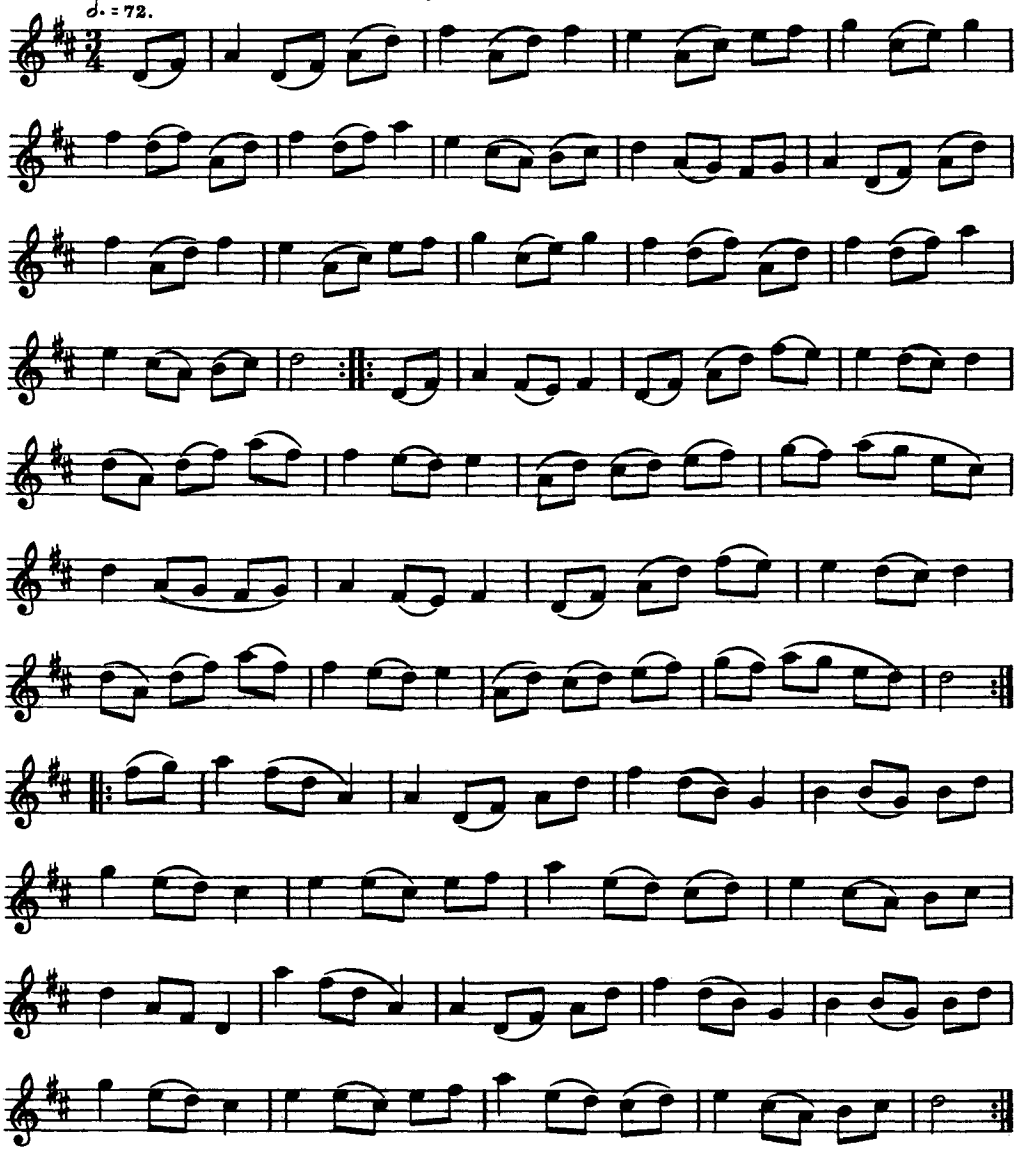

Denna låt kallades 'Skomakarevalsen'.

83. VALS

efter Blinda Petter

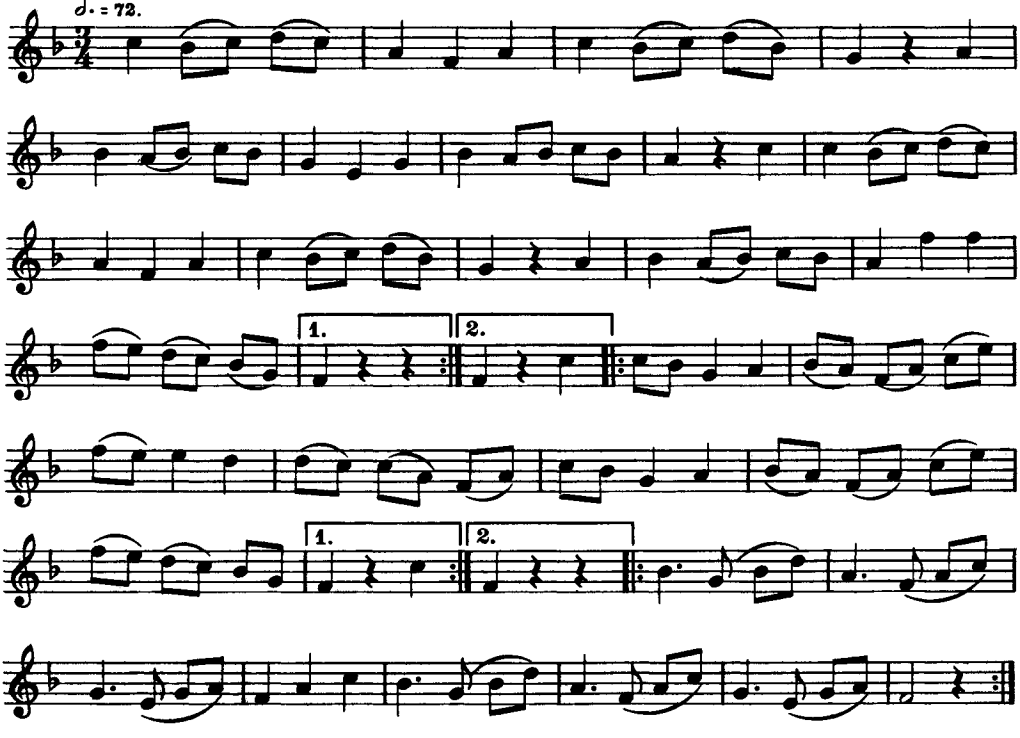

Låten kallades 'Skräddarevalsen'.

84. POLSKA

efter Blinda Petter

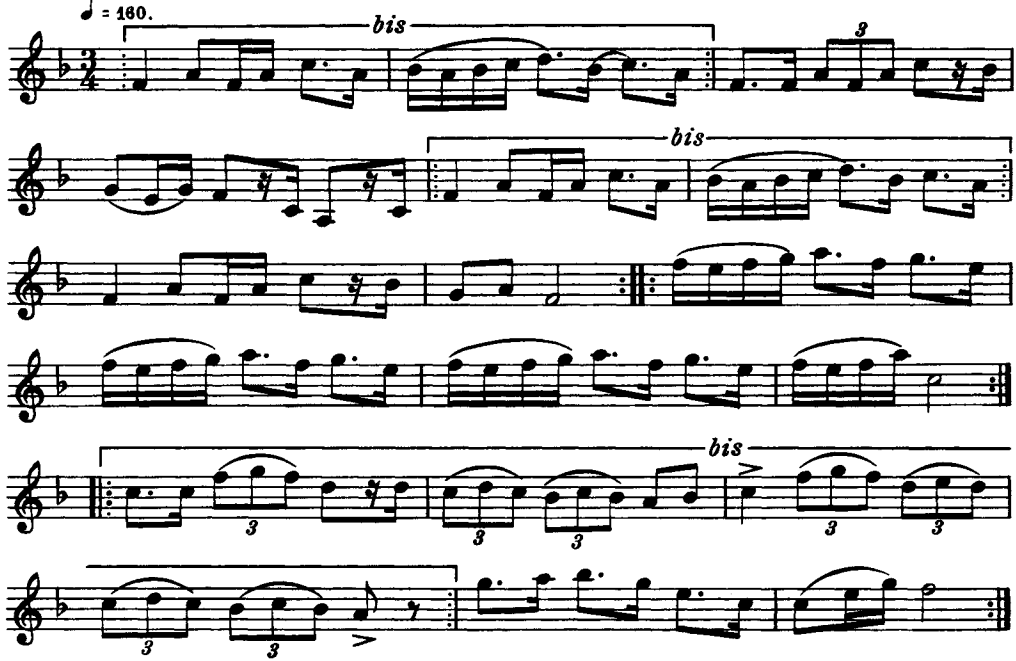

Jfr n:r 77.

Låten var *Anders Nils' i Löa* polska.

85. BRUDMARSCH

efter Johan Magnusson

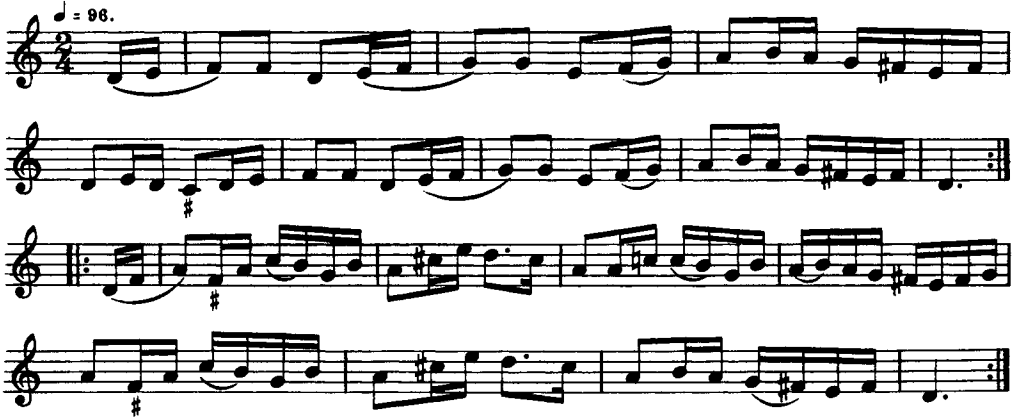

Jfr Magnusson n:r 71.

86. VALS

efter Blinda Petter

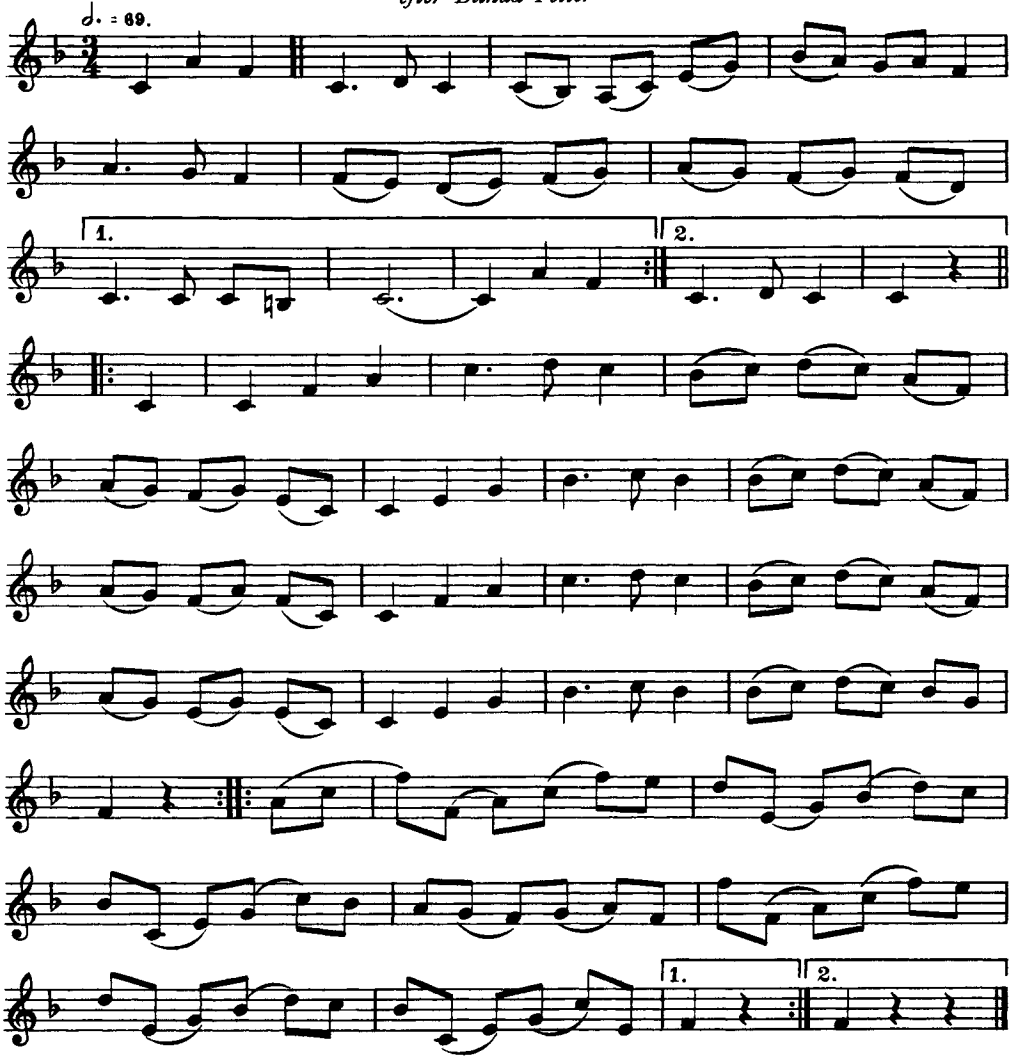

Jfr n:r 74.

Låten benämndes 'Bergstug Jannes vals'.

87. VALS

efter Blinda Petter

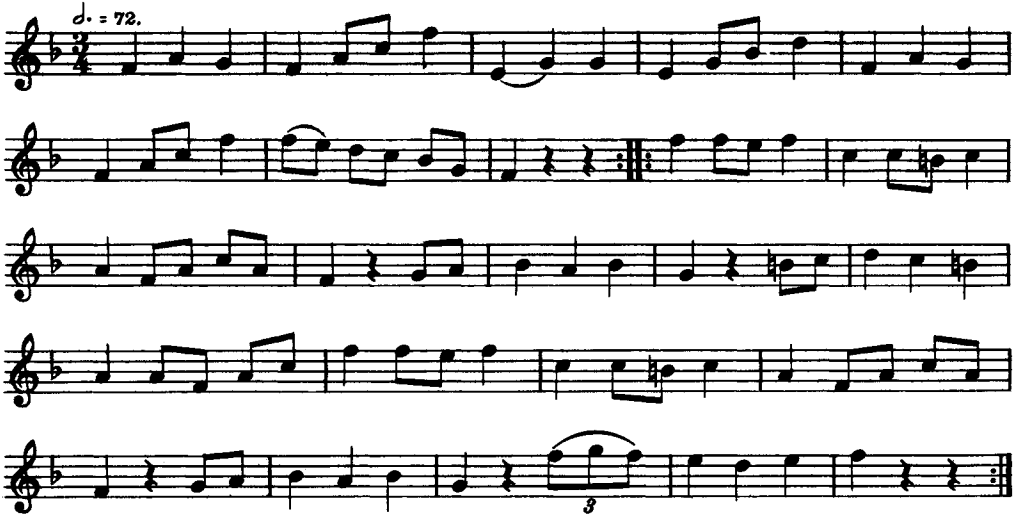

Detta var den första vals Arvid Pettersson lärde av Blinda Petter.

88. POLSKA

efter Blinda Petter

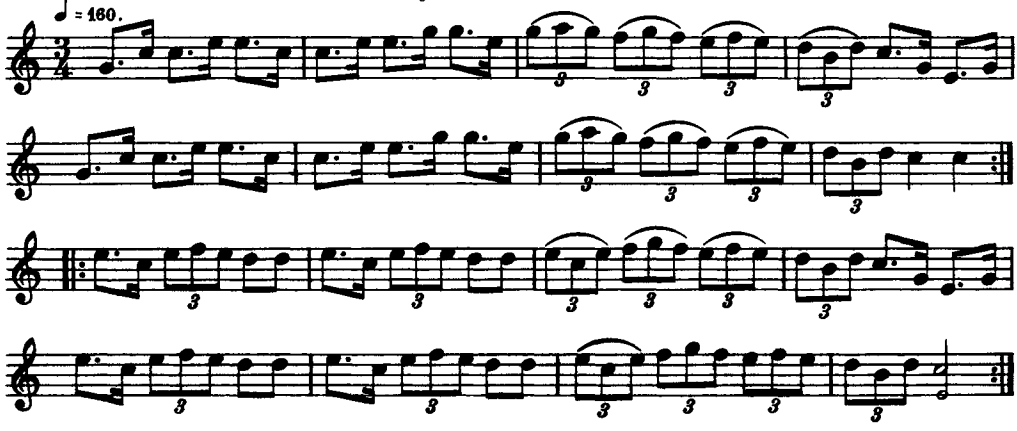

Melodien är känd från olika landskap under namnen 'Skräddarpolskan', 'All världens polska' m. fl.

Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. I n:r 49, h. III n:r 888 m. fl.

Se Hammarberg, n:r 159.

Polskan kallades 'Slaske Sara'. Till densamma fanns en text, som Pettersson dock ej lärt sig.

89. POLSKA

efter Blinda Petter

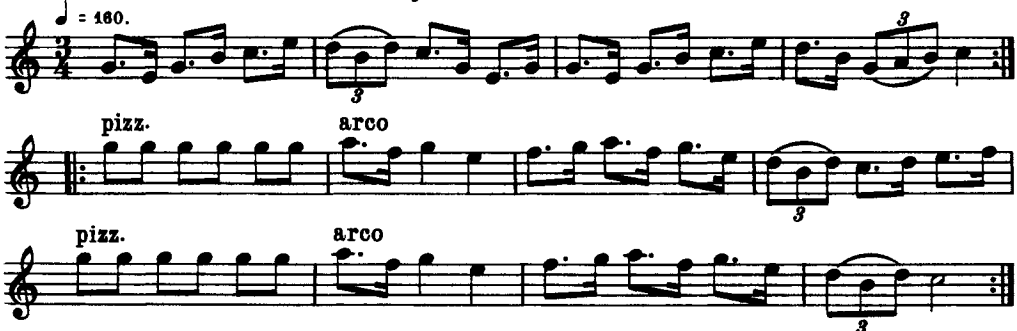

Pettersson kallade polskan 'Pippla hönsa'.

90. VALS

efter Blinda Petter

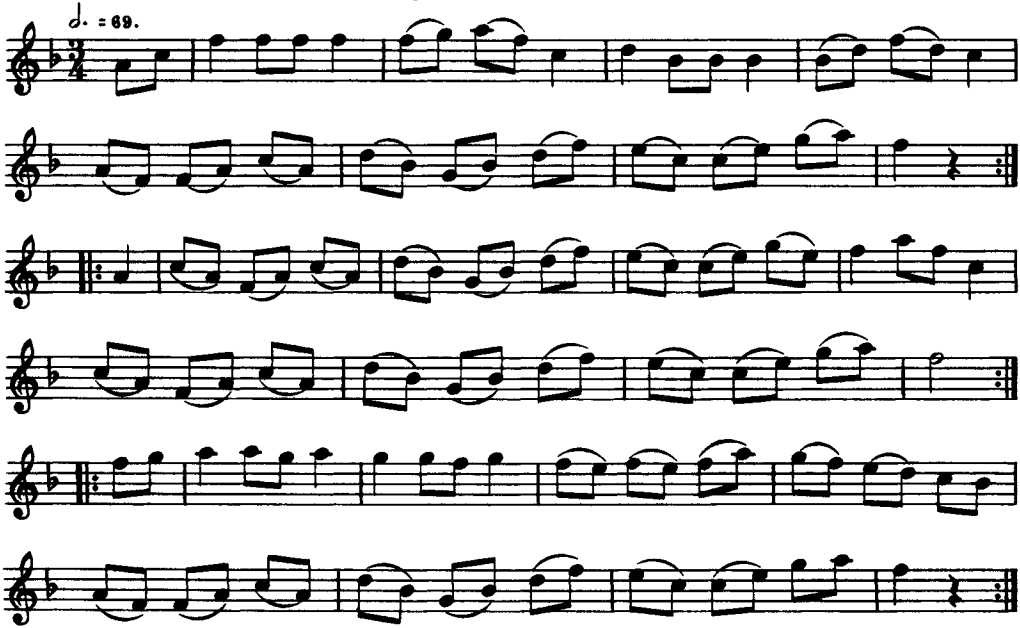

Valsen benämndes 'Kärleksdrycken'.

91. MARSCH

efter Blinda Petter

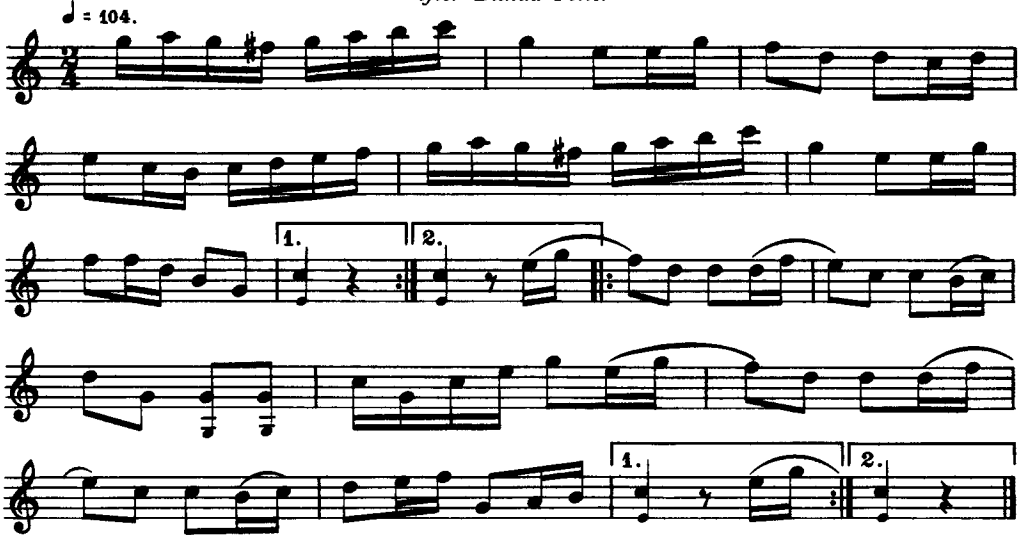

92. MARSCH

efter Blinda Petter

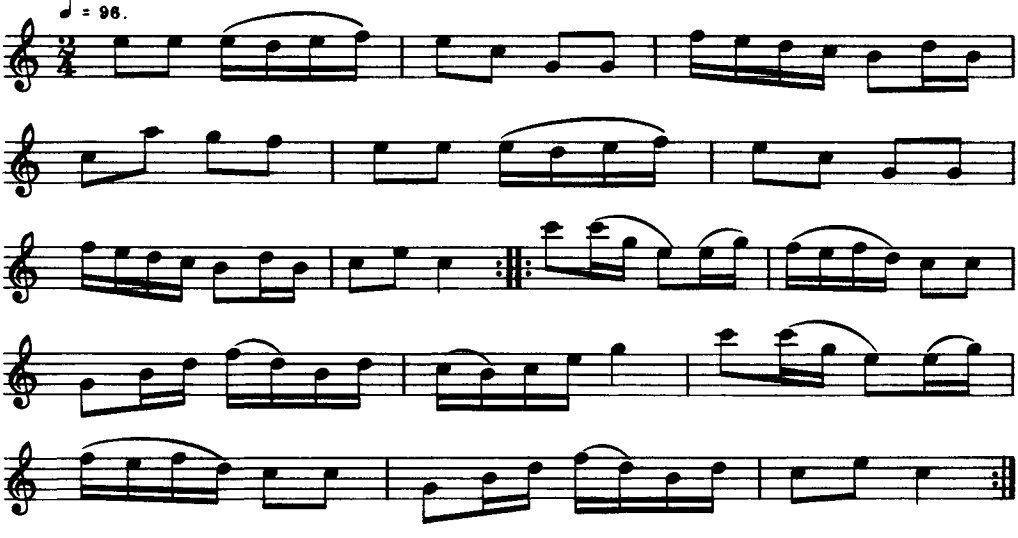

93. MARSCH

efter Blinda Petter

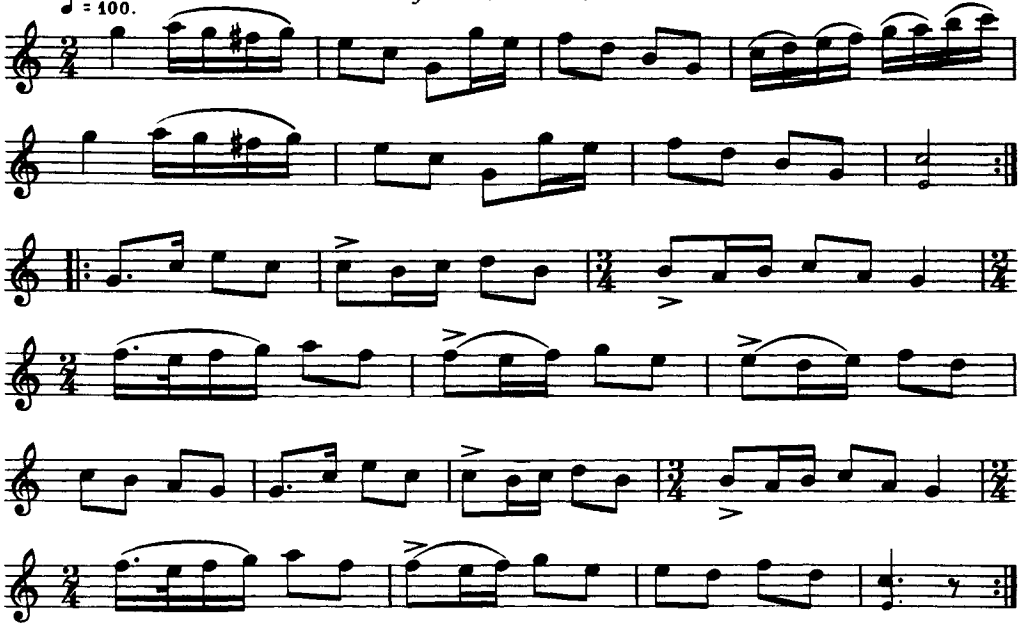

94. POLSKA

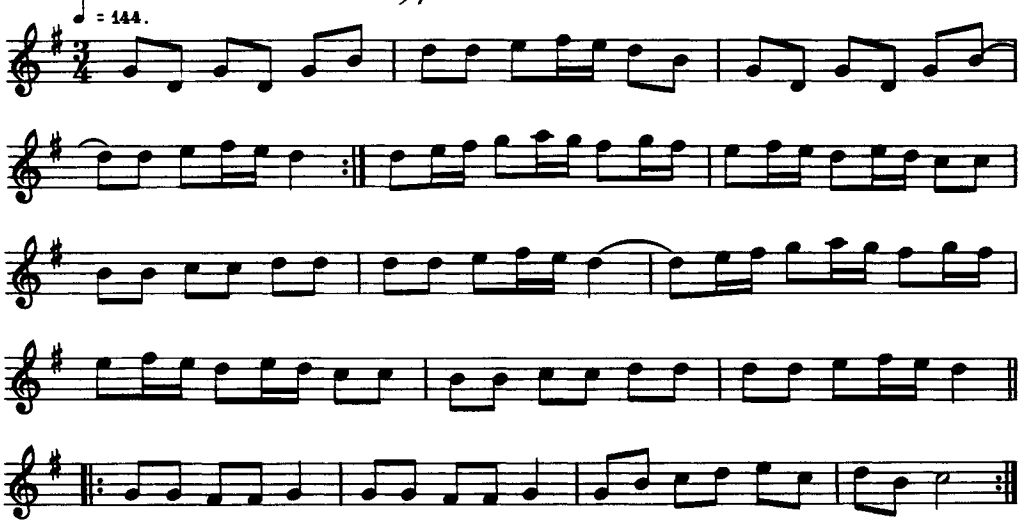

Till polskans andra och tredje repriser sjöngs följande text:

Hunketi, hunketi, heja, undrar va' mor ska säja,
om hon fick en sådan slarv till måg.
Ja, hon sa' fäll' så: »detta kan fäll' gå,
när som vi bli två att hjälpas åt.»

I Ore socken i Dalarna förekommer en något avvikande version av denna text till en polska, vars melodi ej har likhet med ovanstående. Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. I n:r 52.

Inge lärde polskan som barn av en gammal gumma som dog 1882, åttioett år gammal. Hon hade hört den av en blind spelman från Ramsbergstrakten som hette *Rask* och dog på 1850-talet. Rask hade deltagit i Finska kriget 1808.

95. *POLSKA*

efter farfadern

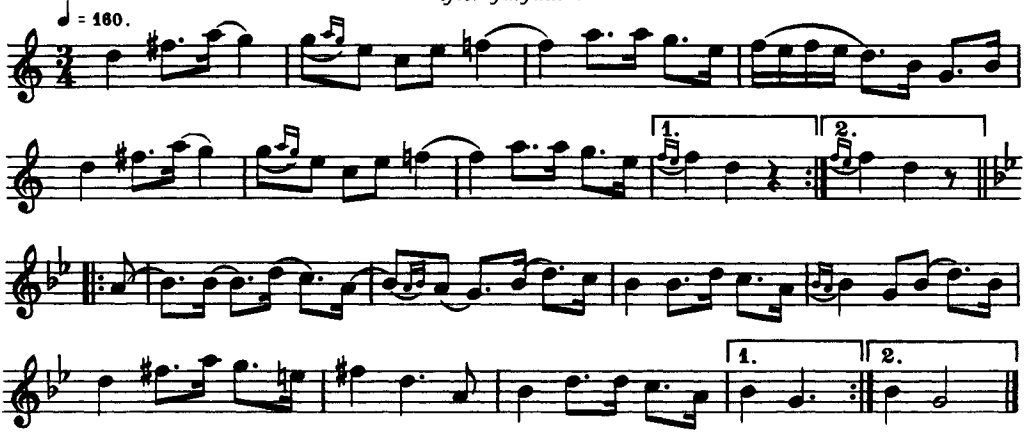

Låten kallades 'Matses polska'. Till densamma sjöngs följande text:

Lill Mats är bra, det försäkrar ja,
om inte han söp brännvin.
Men allt han förtjänar super han opp,
och sen får han gå med naken kropp,
och det har han gjort så länge.
Och sen får han gå och flänge.

Inge sjöng *b* och *fiss* i andra reprisen, men spelade en ton mitt emellan *b-h* och *f-fiss*.

96. POLSKA

efter fadern

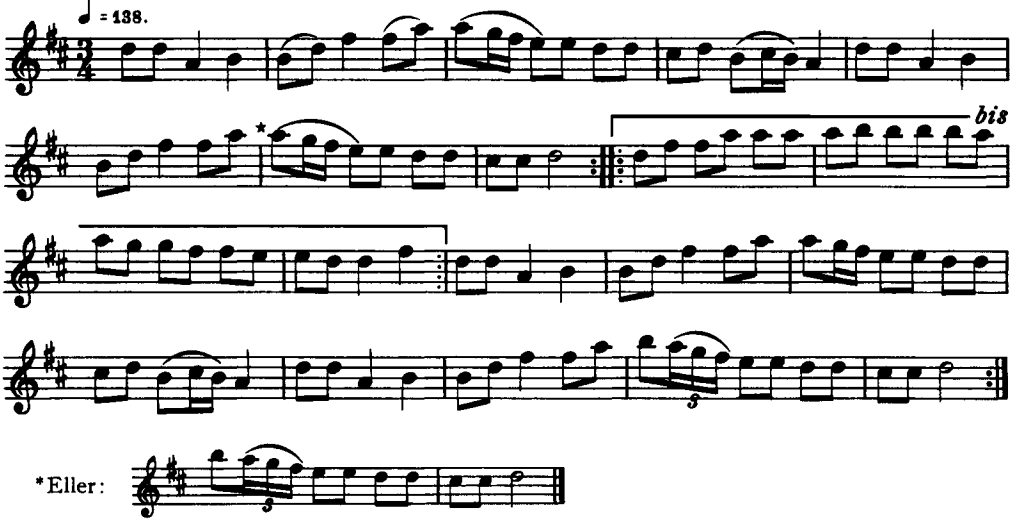

Låten var faderns favoritpolska.

"Skackelkärra", vispolska efter fadern Gustaf Inge, upptecknad efter smedmästaren och kommunalordföranden Axel Inge, Storå, Guldsmedshyttan, Västmanland
Ur Nils Andersson, "Svenska låtar", Västmanland

97. *POLSKA*

efter fadern

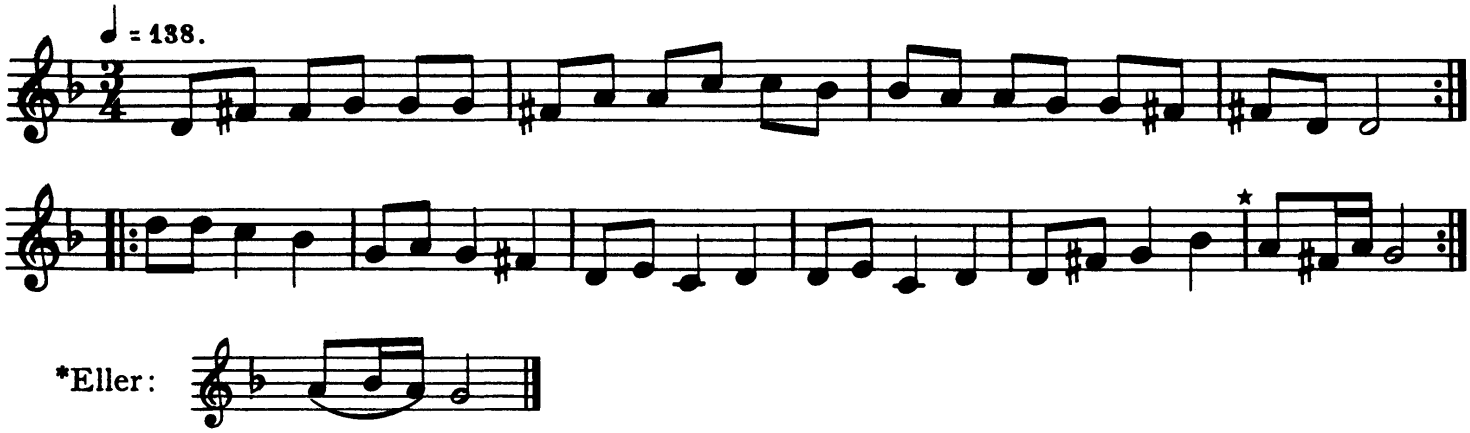

Några finnar hade varit på marknad i Filipstad. När de foro hem sjöngo de denna polska med följande text:

Tag den bruna märra, sätt för skackelkärra,
åka lika lustigt hem igen.
Tappar du bort skackelkepa, skackelkepa, skackelkepa,
aldrig får du 'na mer igen.

Skackelkepa förbinder svängeln med kärran eller kälken. I Småland kallas den munkpinne. Jfr Hammarberg n:r 152.

Stefan Lindén 2023-12-24

"Jag vill ha dej", vispolska efter fadern Gustaf Inge, Gåsborn, Värmland,
upptecknad efter smedmästaren och kommunalordföranden
Axel Inge, Storå, Guldsmedshyttan, Västmanland
Ur Nils Andersson, "Svenska låtar", Västmanland

98. POLSKA

efter fadern

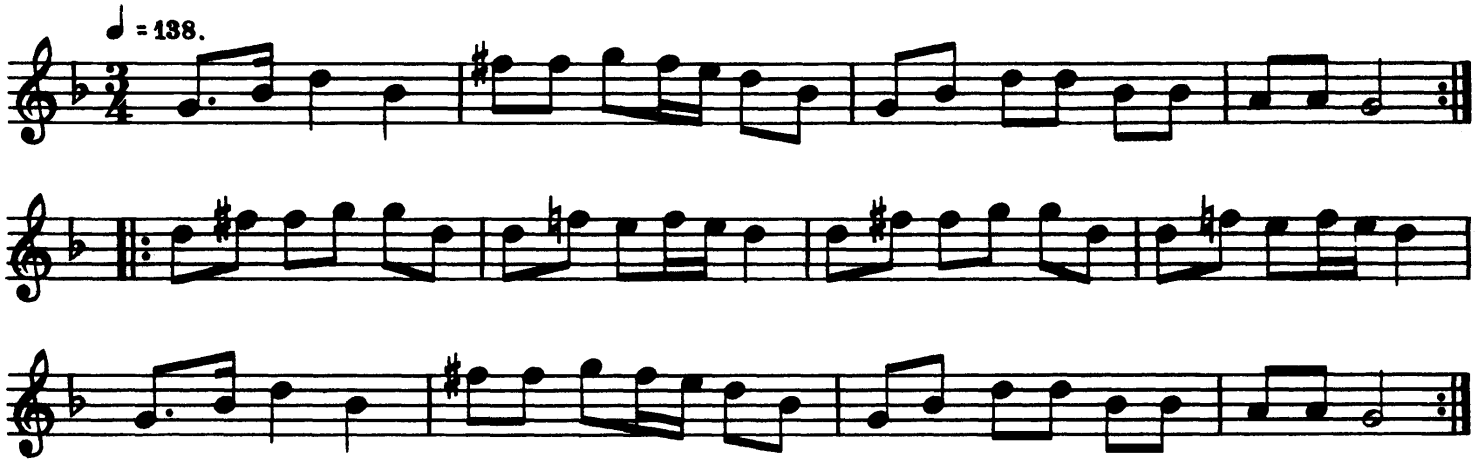

Text:

Jag vill ha dej, tycker mycket om dej,
kom och klappa mej, om du är karl.
Men är du inte karl, så kom då inte hit,
men är du inte karl, så kom då inte hit,
för jag vill ha dej, tycker mycket om dej,
kom och klappa mej, om du är karl.

Stefan Lindén 2023-12-24

99. *VALLÅT*

efter modern

När ett kreatur kommit bort sjöngs eller blåstes i fingerhorn (bockhorn) följande:

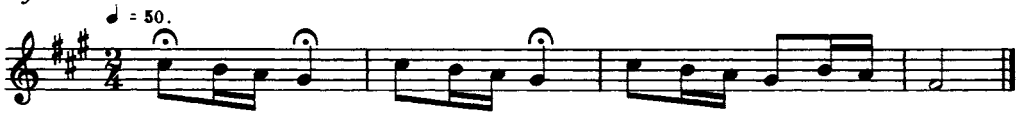

Har djuret hittats, svaras med följande melodi:

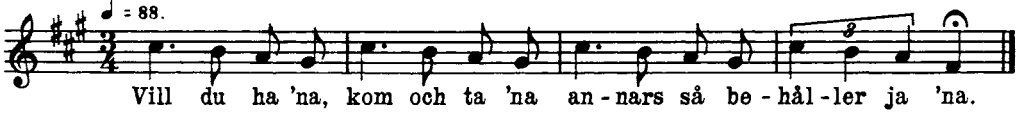

Modern hade vallåten från Gåsborn. Texten till första avdelningen hade Inge glömt bort. I Hjulsjö användes följande ord till andra avdelningen.

»Här ä hånk, å här ä hånk, å här ä allt du söker ätter.»

100. VISA

efter fadern

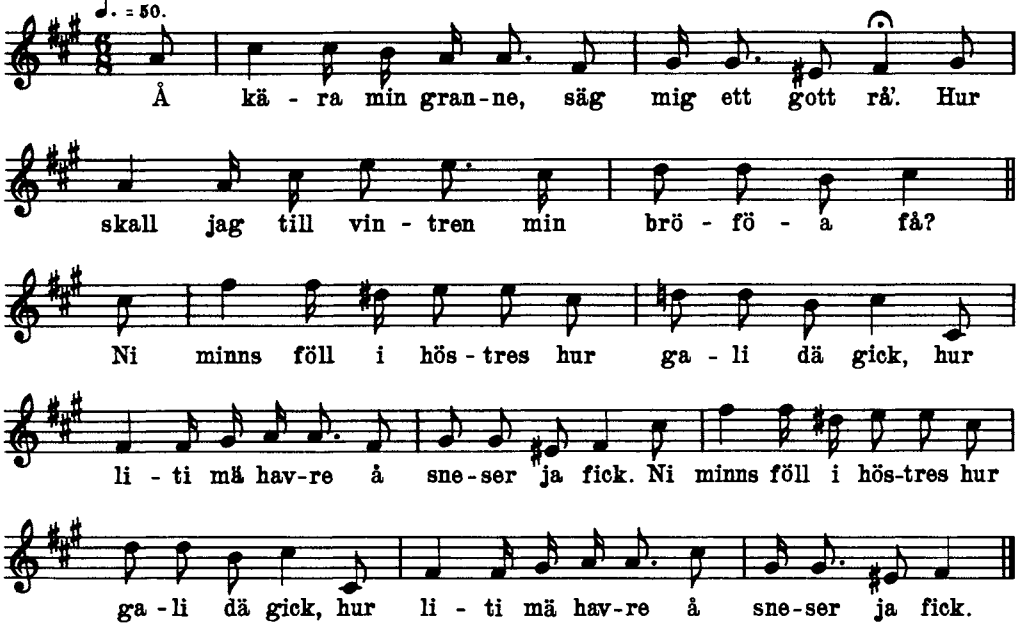

Inge kallade låten för 'Nödårsvisan'. Den skall ha diktats av en allmogeman i Svärdsjö, Dalarne, i början av 1800-talet.

101. VALS

efter fadern

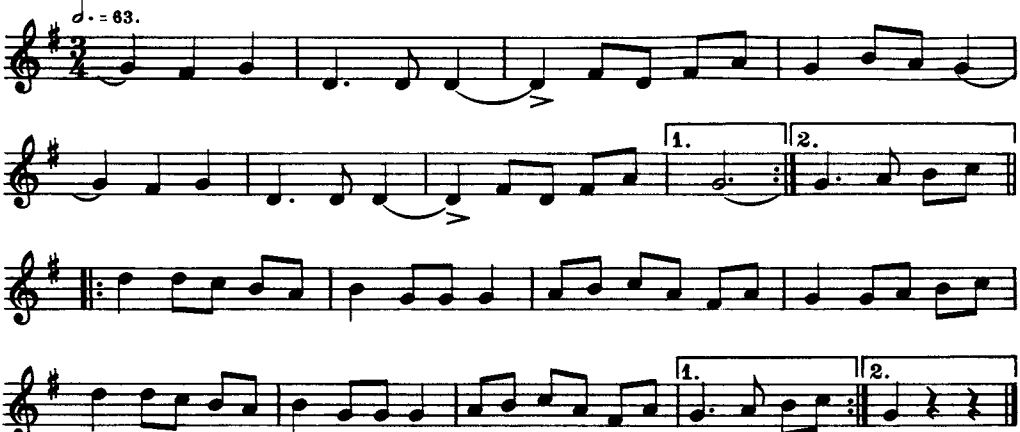

Fadern hade valsen efter en spelman *Spik,* som bodde på gränsen till Dalarna. Den gick vanligen under benämningen 'Spikens vals'.

102. VALS

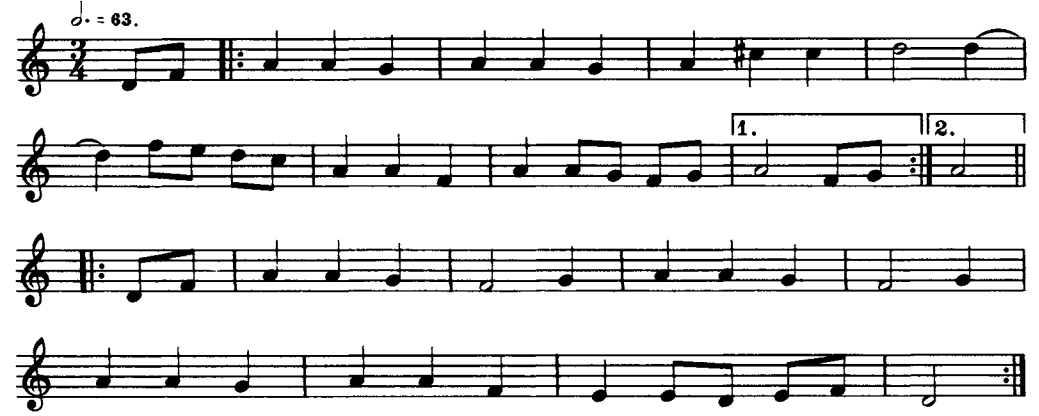

Text:

Om jag vore så gammal som mossan på bro,
sjung hopp fallilalla ralla, sjung hopp falliralli ra,
tro aldrig ja sätter tro till flickornas ord,
sjung hopp, etc.

103. POLSKA

efter fadern

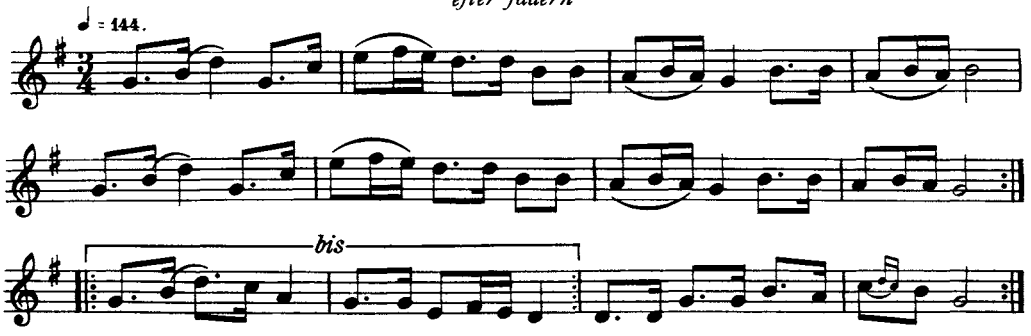

Text:

Sämsta gumman hon har en rasker dotter,
maken finns ej i denna by.

104. BRUDMARSCH

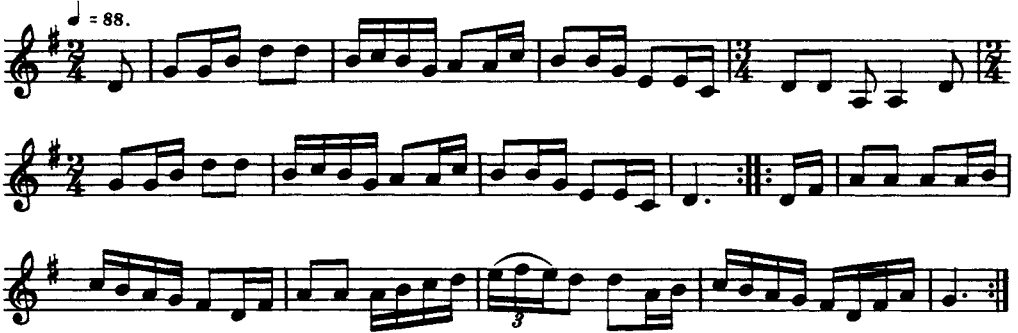

Inge hade lärt marschen av en farbroder vid namn *Per Inge*. Han trodde att den kommit från Dalarna.

105. BRUDMARSCH

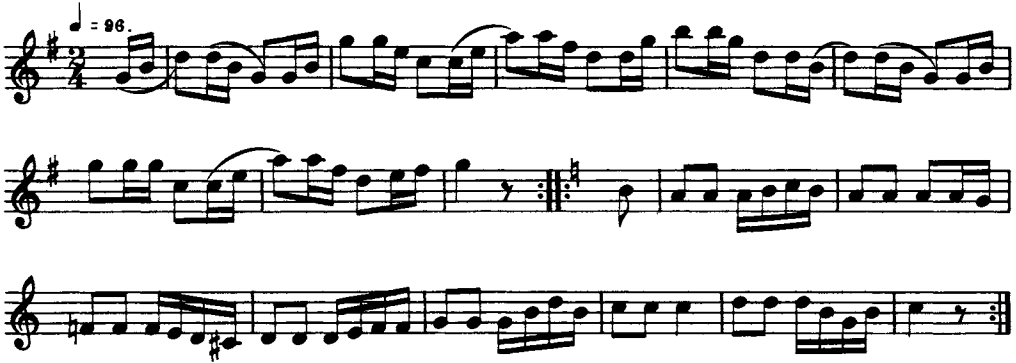

Enligt Inge skall marschen ha spelats av en folkskollärare *Thunander* i Hjulsjö, vilken ansågs som en skicklig spelman.

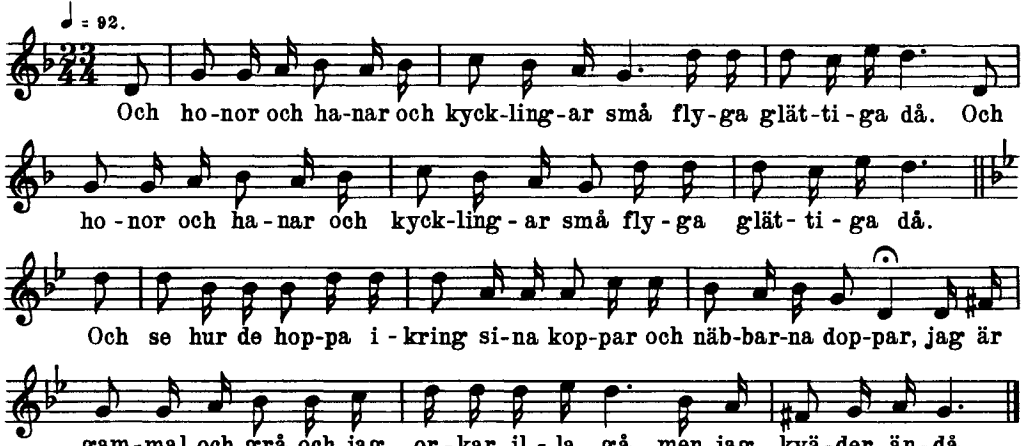

En gammal gumma i Gåsborns socken, kallad *Bergkull Stina*, brukade sjunga visan.

Jfr Geijer—Afzelius, Folkvisor, n:r 105.

107. VISA

efter Bergkull Stina

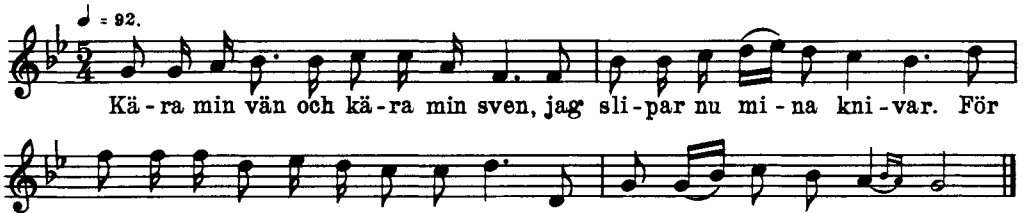

Bergkull Stina sjöng flera versar som Inge ej lärt sig.

108. VISA

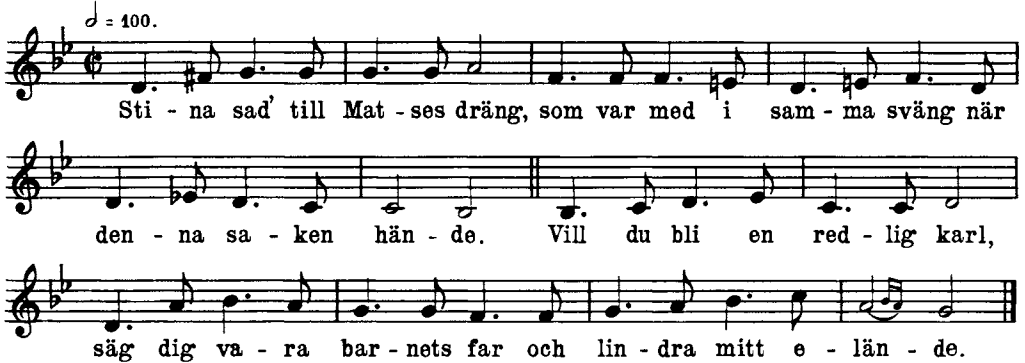

Vers 2:

Karl han spottade och svor:
Aldrig uppå denna jord
jag nånsin det vill höra.
Vi skall fram för lag och rätt,
domaren på bästa sätt
skall denna saken döma.

109. ANGLAIS

efter fadern

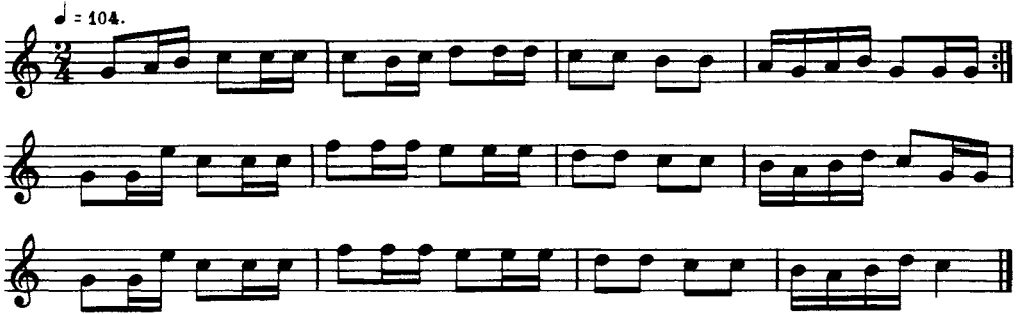

Anglaisen dansades av brukspatronerna när de hade sina fester i Filipstad. Inges fader brukade skjutsa dem in till staden då han var ung och hade då vid ett tillfälle hört denna melodi.

Fadern berättade att bruksägaren på Hällefors, greve Gustaf Lewenhaupt, på 1850-talet brukade komma till dansbanan och kommendera dansen. Man fick ej börja förrän greven anlänt. När han kom fram, sträckte han upp handen och sade: »Spela upp en hamburska! Gemenskapen vill dansa». Därefter vände han och gick.

110. POLSKA

efter fadern

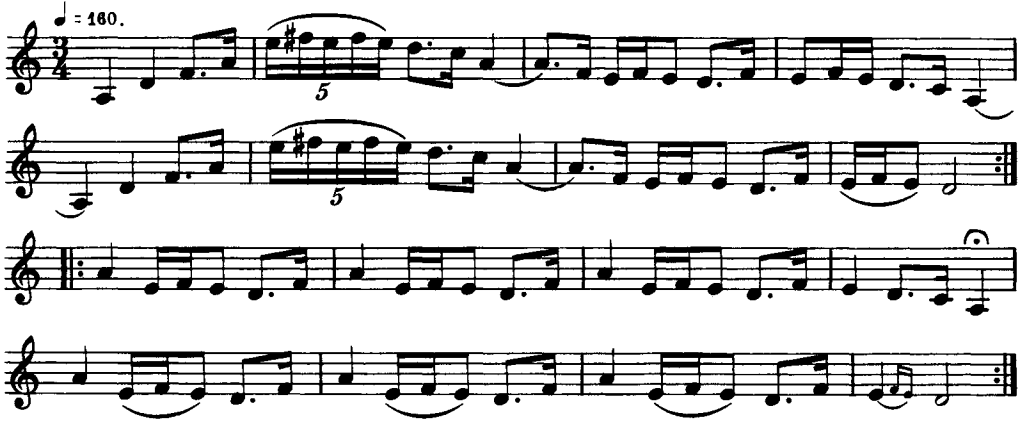

Fadern berättade att en gammal spelman, kallad *Spel Karl,* blev full — som vanligt — då han en gång spelat till dans. När han gick hem föll han omkull vid en bäck och somnade. Han tyckte sig då i drömmen höra denna melodi, som han trodde komma från Näcken. När han sedan spelade den, grät han.

III. POLSKA

efter Blinda Lasse

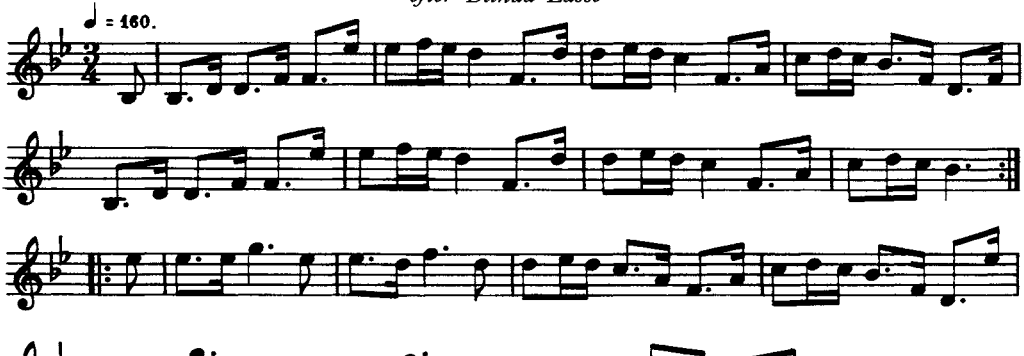

Blinda Lasse var klarinettist och fiolist från Riddarhyttan i Skinnskatteberg. Han ansågs som en duktig spelman och anlitades som sådan både i sin egen socken och i grannsocknarna, varvid han alltid hade båda instrumenten med sig. Han dog 1906, omkring 70 år gammal. »En fin gammal man, som höll noga ordning vid dansen», säger Inge.

112. SKÄNKLÅT

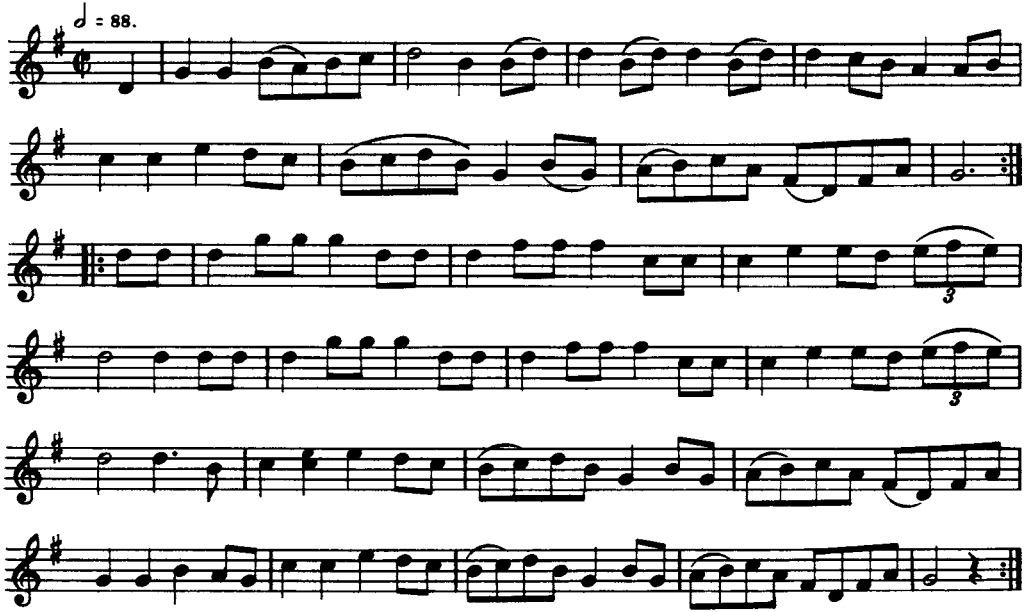

Skänklåten spelades 1864 vid Inges föräldrars bröllop i Gåsborn av en broder till bruden, *Janne Sjögren*.

113. BRUDMARSCH

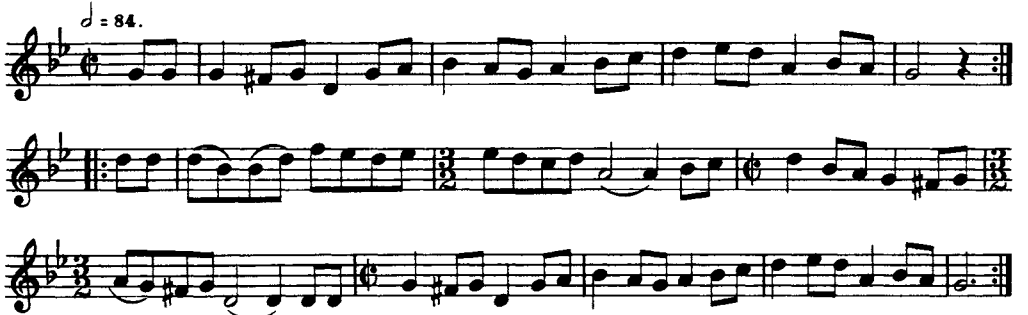

Modern brukade sjunga melodien. Även Sjögren sjöng den, men spelade den ej.

114. POLSKA

efter fadern

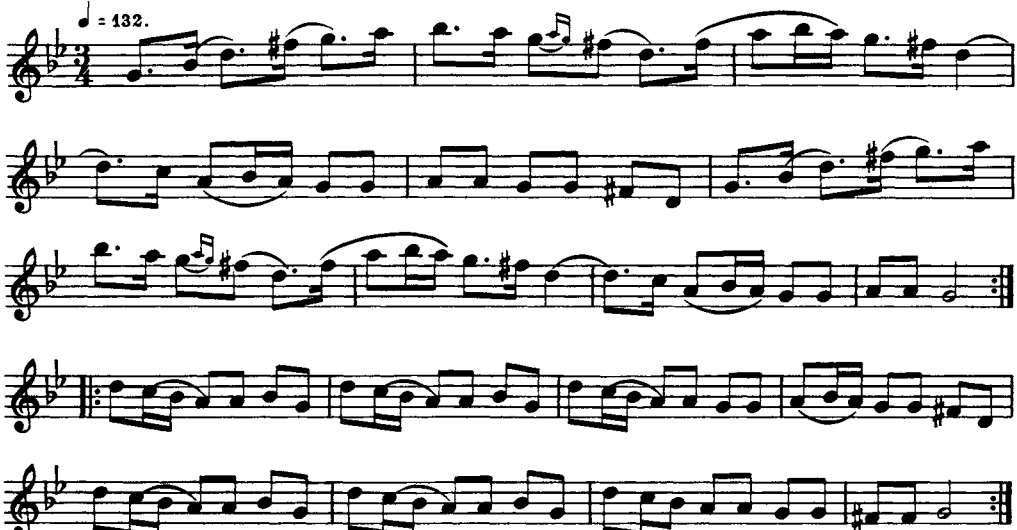

115. POLSKA

Hamburska

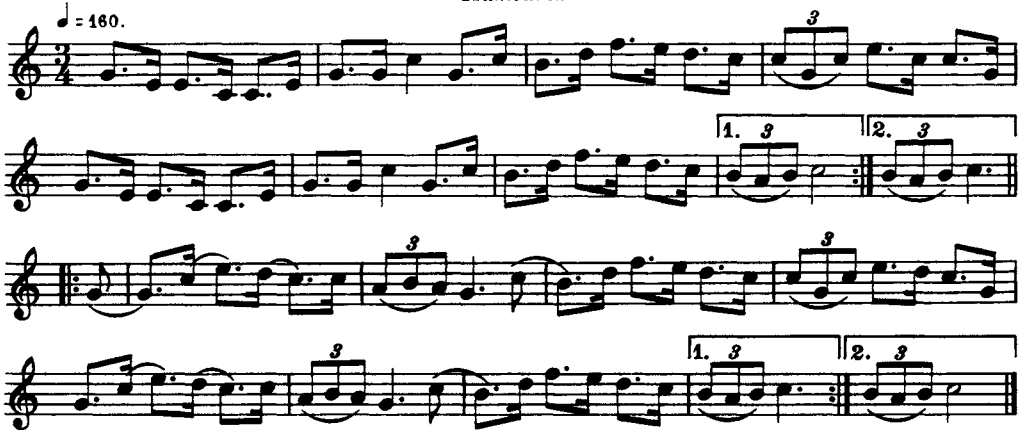

Låten var efter en spelman, *Erik Persson* från Frösaråsen i Säfsnäs socken i Dalarna. Han spelade säckpipa och hade själv tillverkat sitt instrument. Först skaffade han en fårmage, gick till Malung och lät bereda den, och gjorde sedan instrumentet färdigt hemma.

Erik Persson for till Amerika år 1855. Det berättades, att innan han lämnade sin gård blåste han denna av honom själv komponerade hamburska på gårdsplanen, och även sedan, när han lämnade svensk jord i Göteborg, samt vid framkomsten till Amerika.

116. VALS

efter Spel Karl

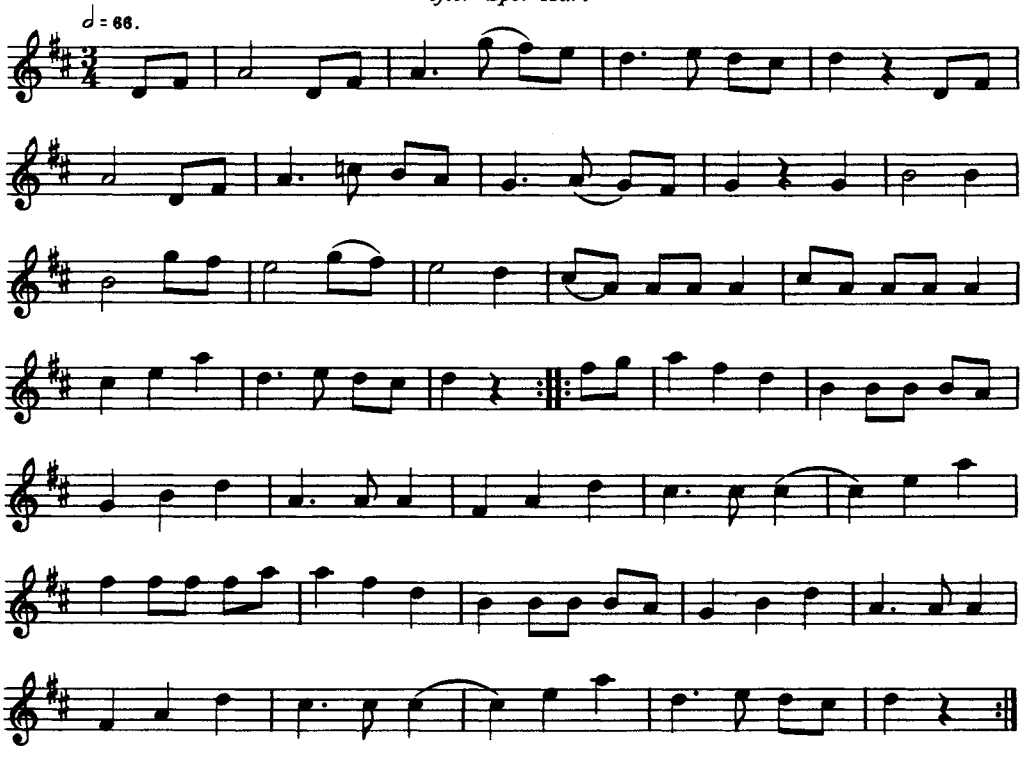

Inge har lärt valsen av sin farbroder, Per Inge.

117. POLSKA

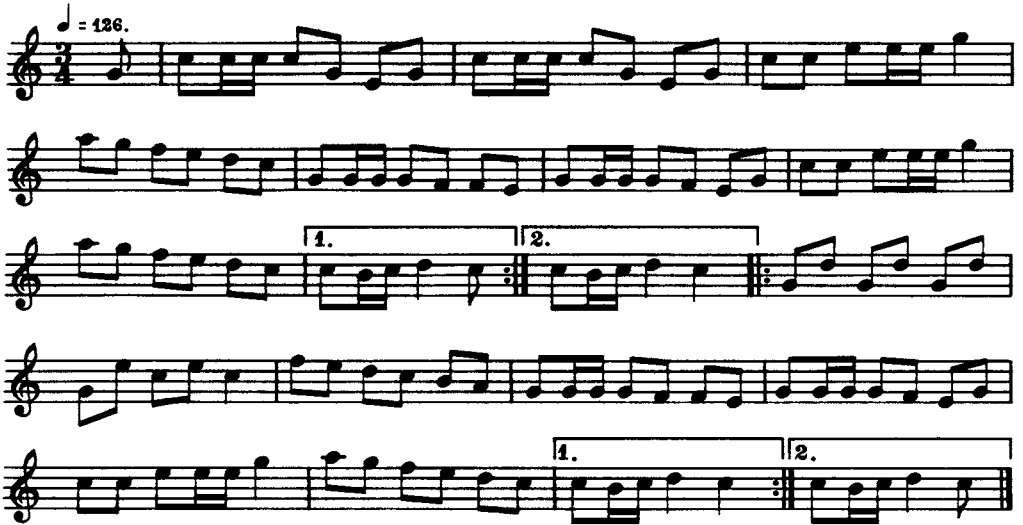

Låten kallades '*Hartsbergs Nisses* polska' efter en spelman från Hartsberg i Guldsmedshyttans socken.

118. VALS

efter Hartsbergs Nisse

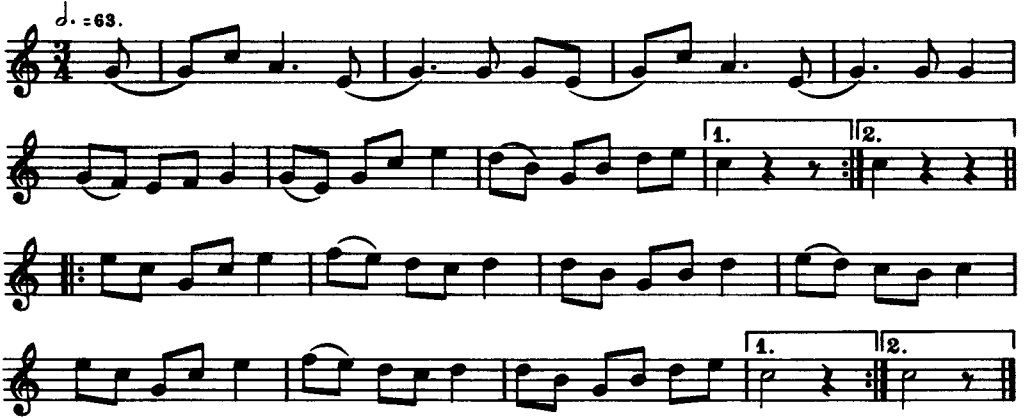

Fadern hörde denna melodi första gången på en marknad i Filipstad omkring år 1860. En gubbe spelade den på lira och sjöng en text, varav Inge kom ihåg följande:

Kom får ni se på den stora staden,
gatorna ligger i rad om rad.
Stora staden, oceanen . . .

119. VISA

efter modern

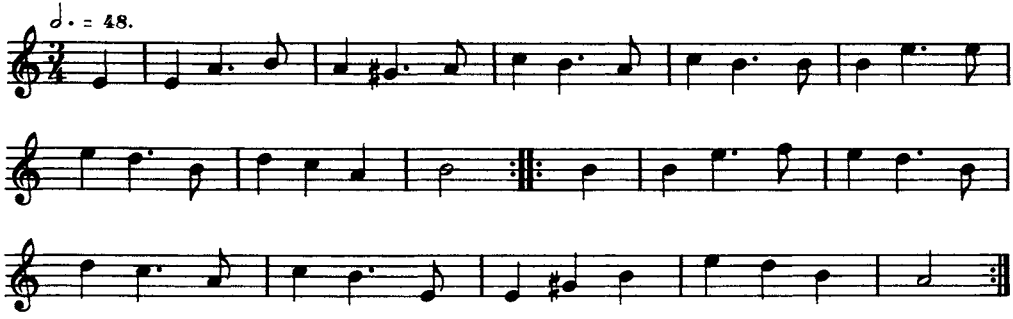

Modern hade lärt visan, som vanligen gick under benämningen 'Gesällvisan', av en dalkarl, kallad *Mora Lars*, som vistades i hennes hem när hon var ung. Till densamma sjöngs följande text:

Vi hurrom, vi snurrom, vi lekom, vi dansom,
vi hurrom, vi snurrom till klockan slår två.
Men sedan så blir det för stackars gesällen
att taga sin ränsel och gå.

Jfr Svenska Låtar, Bohuslän och Halland, n:r 281. Även i August Bondesons visbok finnes en variant av melodien. Se n:r 236.

120. POLSKA

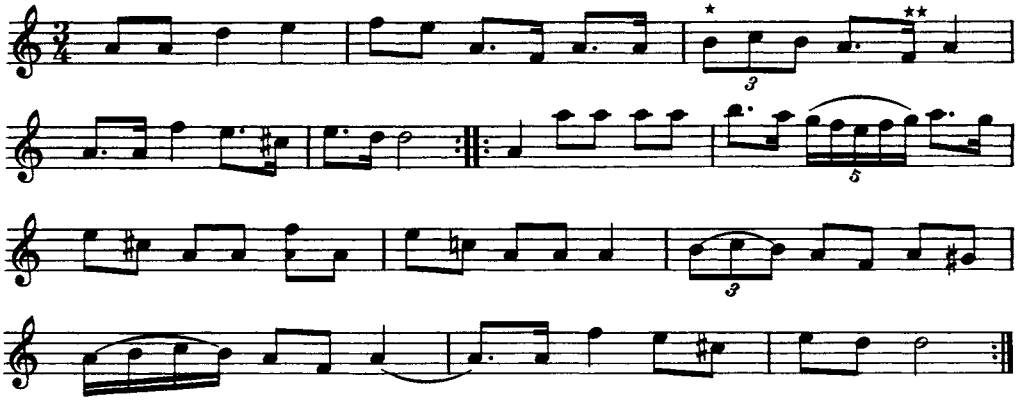

* Denna takt togs ibland en, ibland flera gånger, ad libitum.
** Ibland spelades *f*, ibland *fiss*.

Text:

Tappar du bort skackelkepa, hick å hack å hack,
aldrig får du den mer igen.

Samma text sjöngs till en annan polska, meddelad av Axel Inge i Storå. Jfr n:r 97.

120. POLSKA

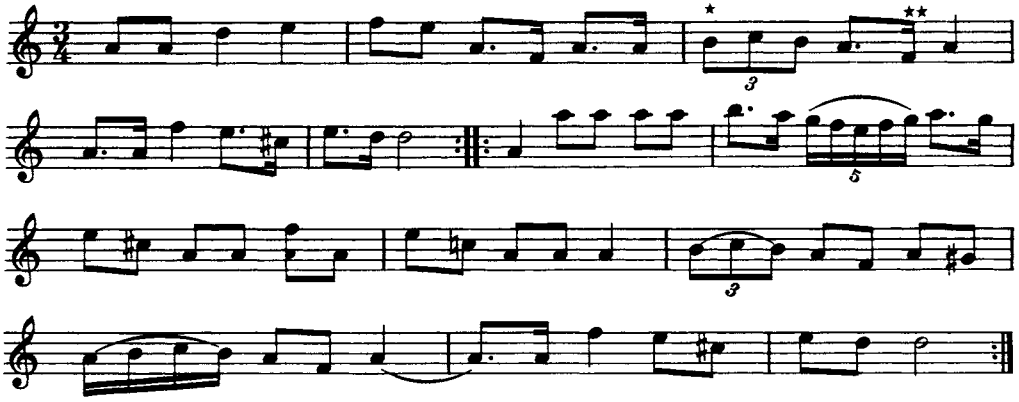

* Denna takt togs ibland en, ibland flera gånger, ad libitum.
** Ibland spelades *f*, ibland *fiss*.

Text:

Tappar du bort skackelkepa, hick å hack å hack,
aldrig får du den mer igen.

Samma text sjöngs till en annan polska, meddelad av Axel Inge i Storå. Jfr n:r 97.

121. VALS

efter Janne Nordahl

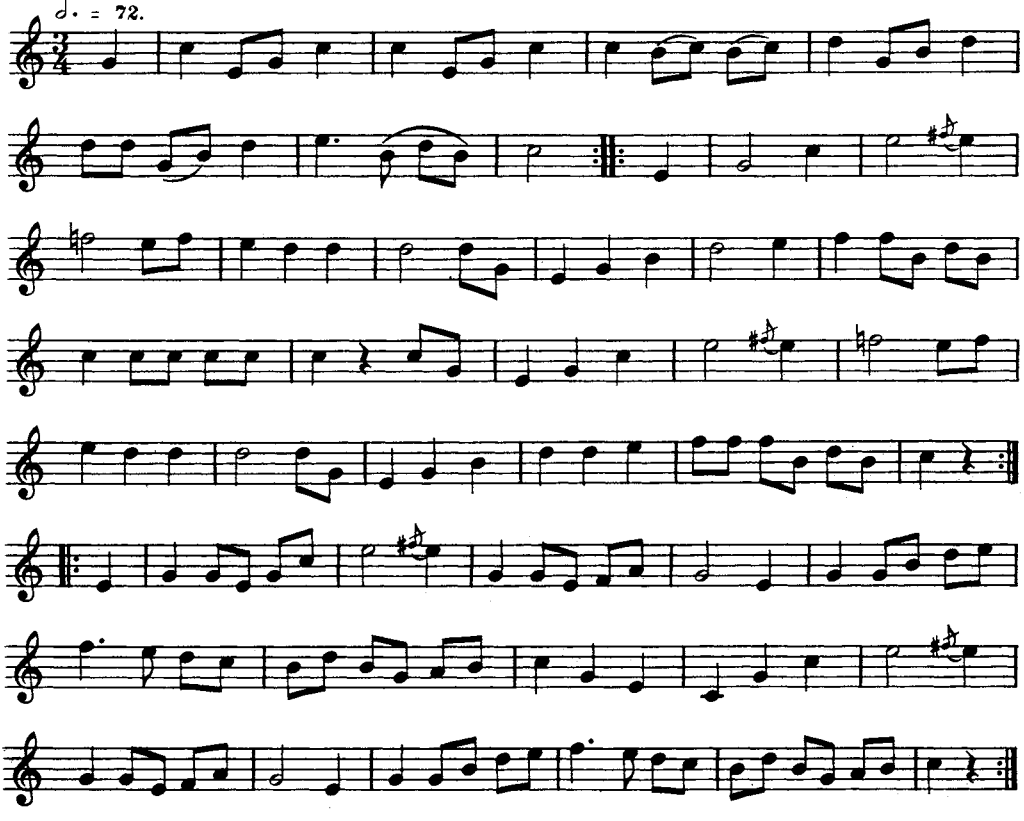

122. POLSKA

efter Janne Nordahl

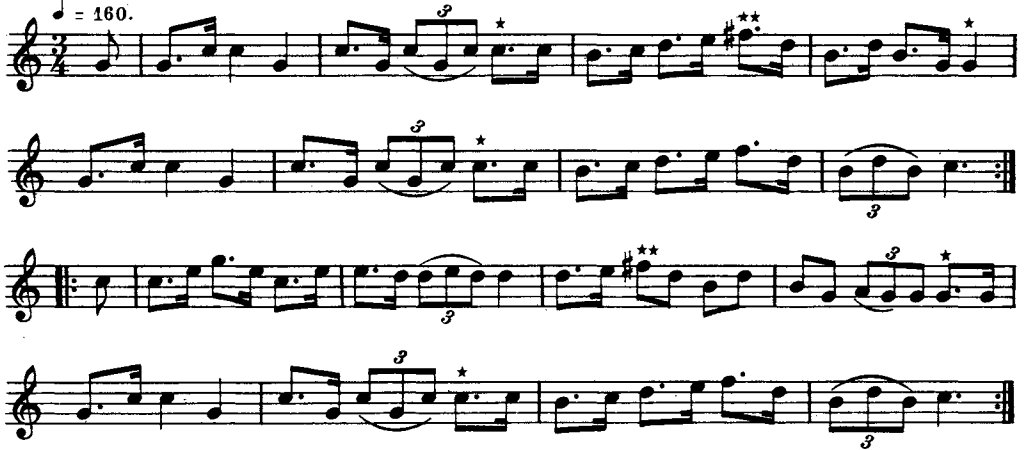

* På dessa ställen utdrogs tonen med ännu en fjärdedels nots tidsvärde, som ibland utbyttes mot en paus av samma längd »för att hämta luft».

** Här togs regelbundet *fiss* i stället för *f*.

123. POLSKA

efter Spel Kula från Kilsbergen

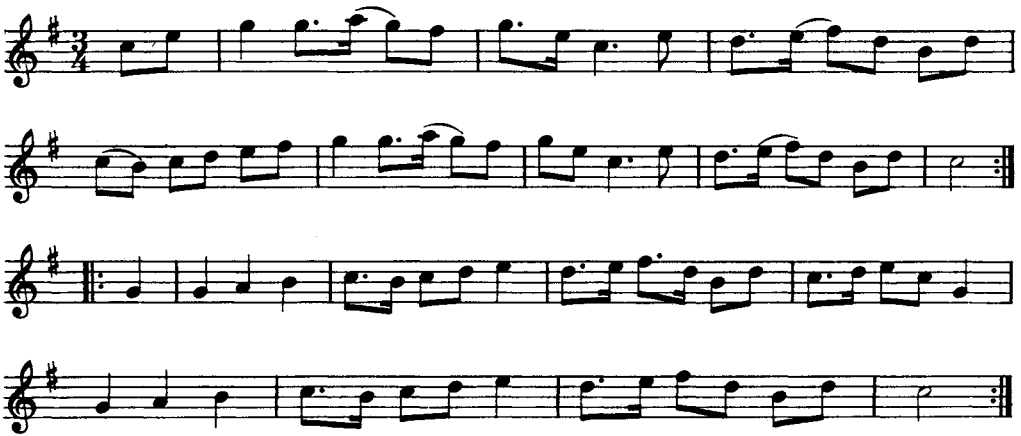

I stället för *f* tog Hartman överallt *fiss*..

Spel Kula eller Kulgubben, som han ock kallades, levde före Hartmans tid, men både fadern och modern mindes honom som en liten, kutryggig man och skicklig spelman.

Se biografien till Gustaf Wallin.

124. VALS

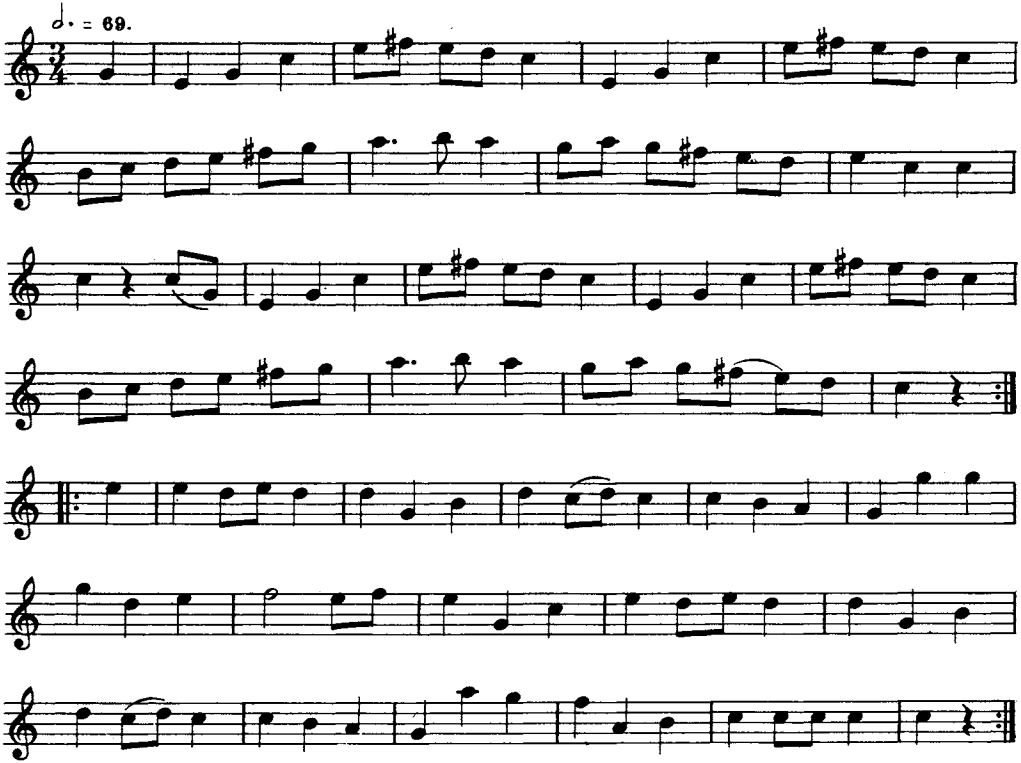

Hartman har lärt valsen av byggmästaren Per Eriksson i Linde socken.

125. POLSKA

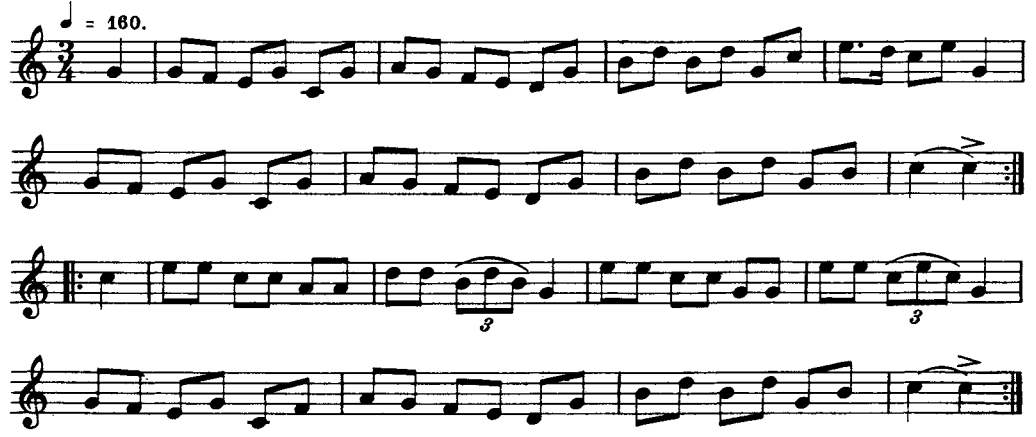

Polskan uppgavs ha kommit från Kilsbergen i Närke.

126. GÅNGLÅT

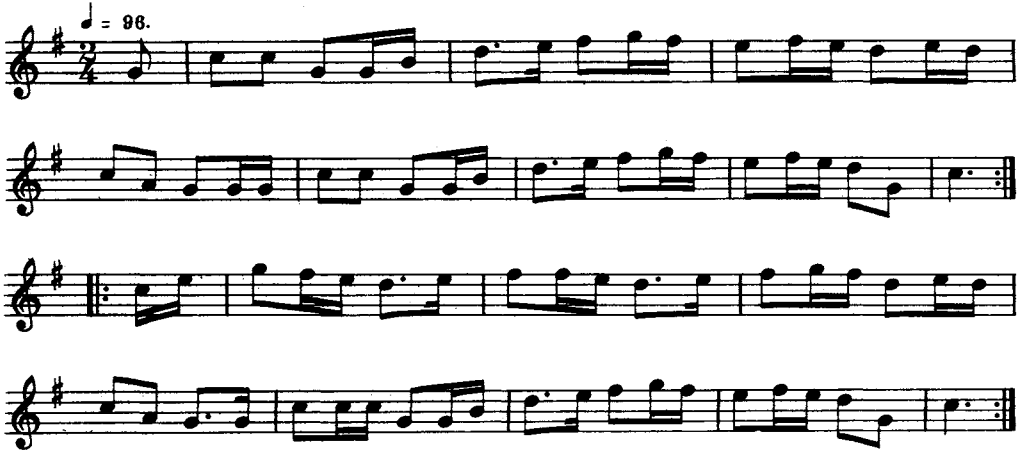

I stället för *f* spelades överallt *fiss*.

Till låten sjöngs följande text: »Jag blåste i en pipa, och straxt det kom en duva fram.»

Varianter av låten förekomma i olika landskap. Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. III n:r 747, Jämtland och Härjedalen, h. II n:r 684, och Västergötland n:r 222.

127. POLSKA

efter Johan Magnusson

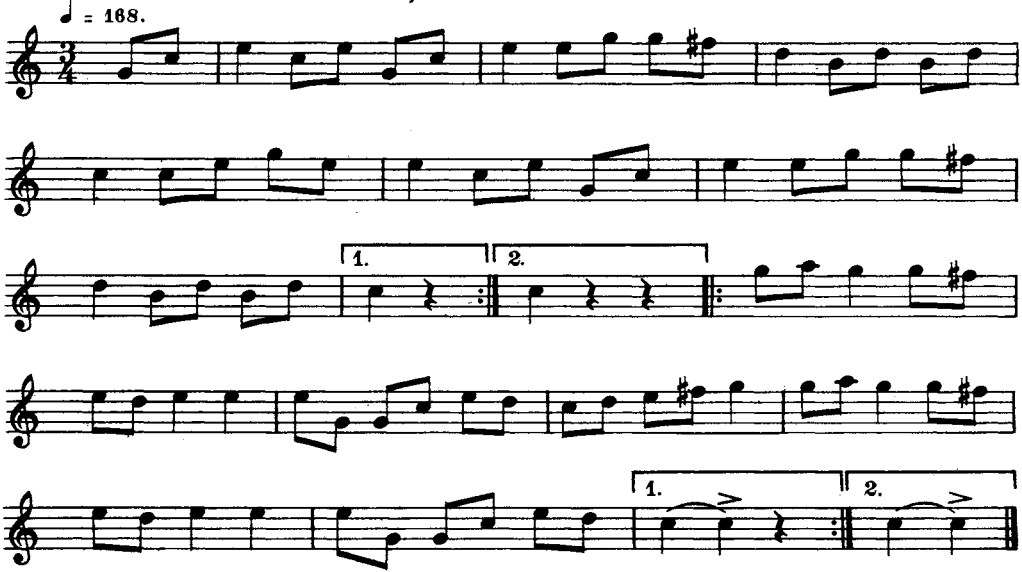

128. VISA

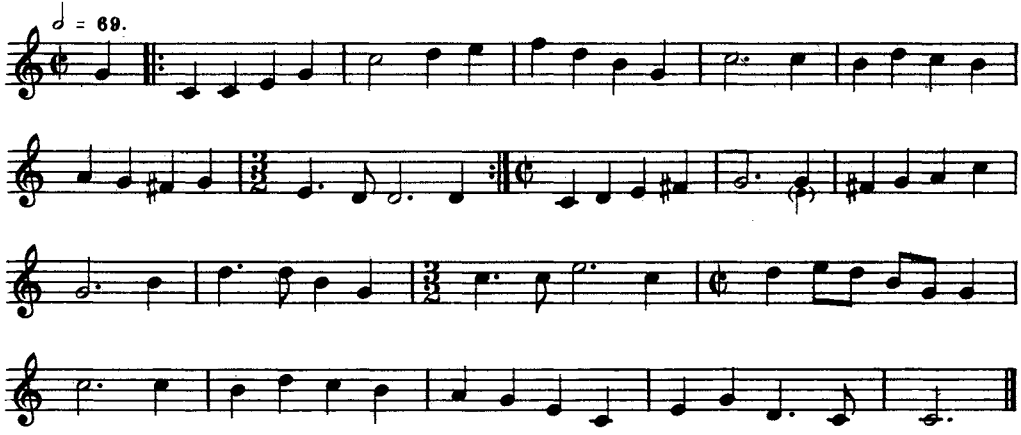

Hartman hade lärt visan av en på 1890-talet avliden man från Linde socken vid namn *Sven Olsson*, i dagligt tal kallad *Stagga Sven*. Denne brukade sjunga visan när han satt på masugnskransen till den numera rivna Öskeviks hytta.

Till melodien sjöngs följande text: »Förgäves uppå stigen jag dig att möta går», etc.

Jfr August Bondesons visbok, n:r 137.

129. ENGELSKA

efter Per Eriksson

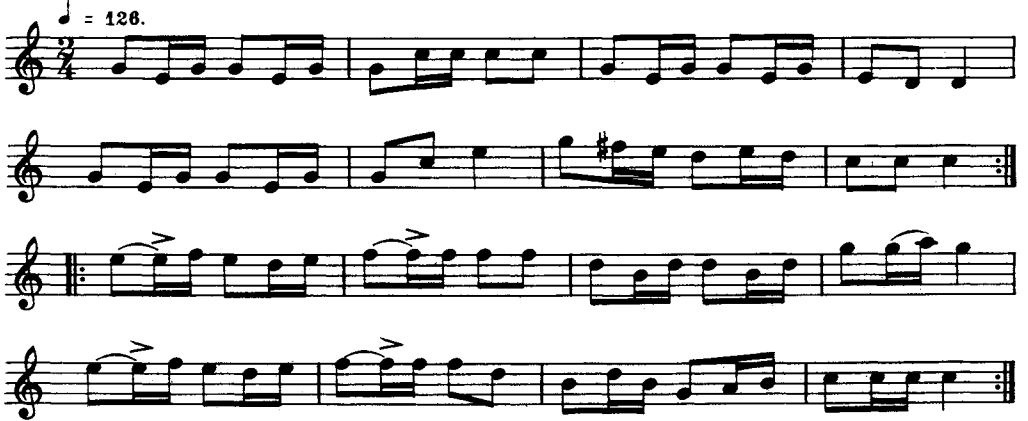

Denna engelska är mycket vanlig, och varianter ha upptecknats i de flesta landskap.

Jfr Svenska Låtar, Västergötland n:r 4 och Dalsland n:r 304, samt Nils Andersson, Skånska Melodier, n:r 253.

130. VALS

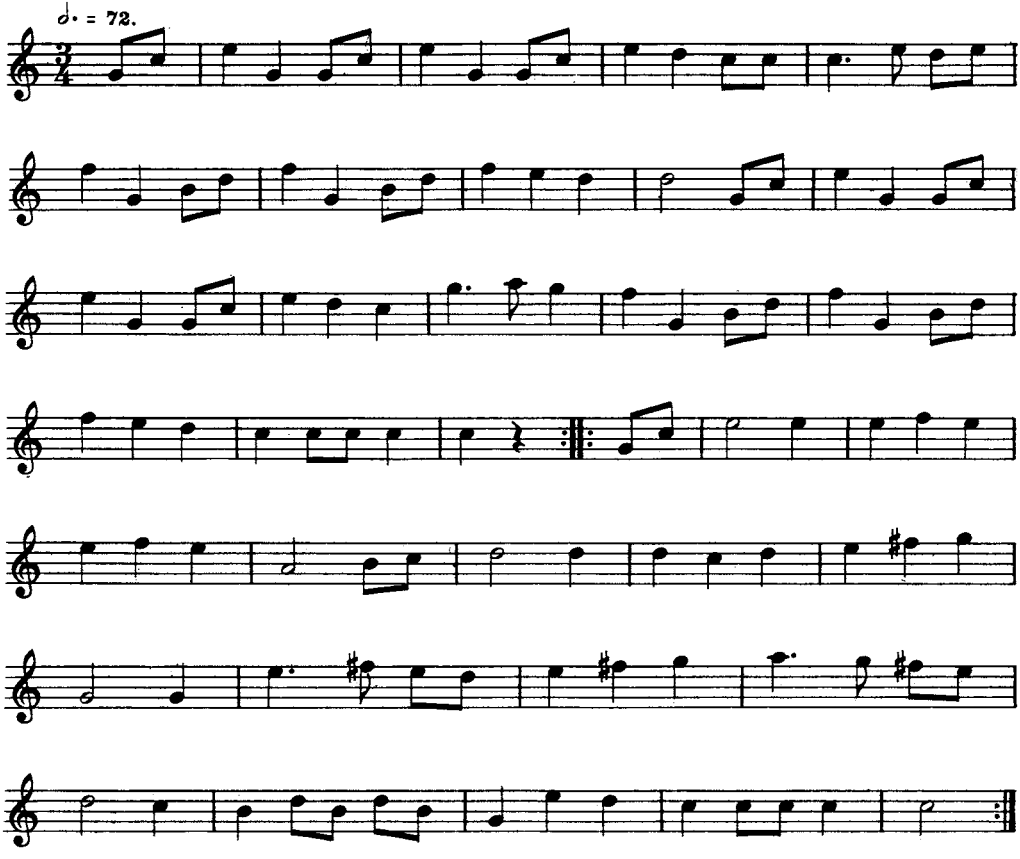

Hartman har valsen från en spelman från Kils socken i Närke vid namn *Erik Andersson*.

131. VISA

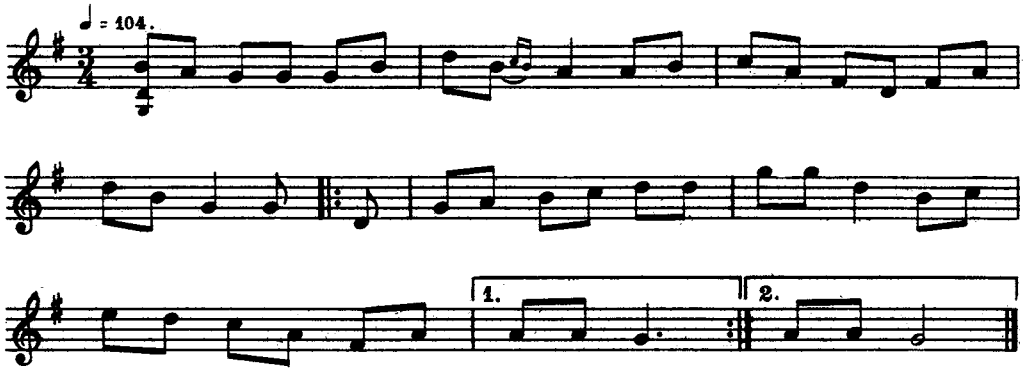

Till melodien, som ibland användes som gånglåt, sjöngs följande text:

Vid femton år, när jag var rask och glader,
fast jag var utan både mor och fader,
jag sjöng som fåglarna de pläga göra
uti den tysta, stilla sommarkväll.

132. VALS

efter Karl Haglund

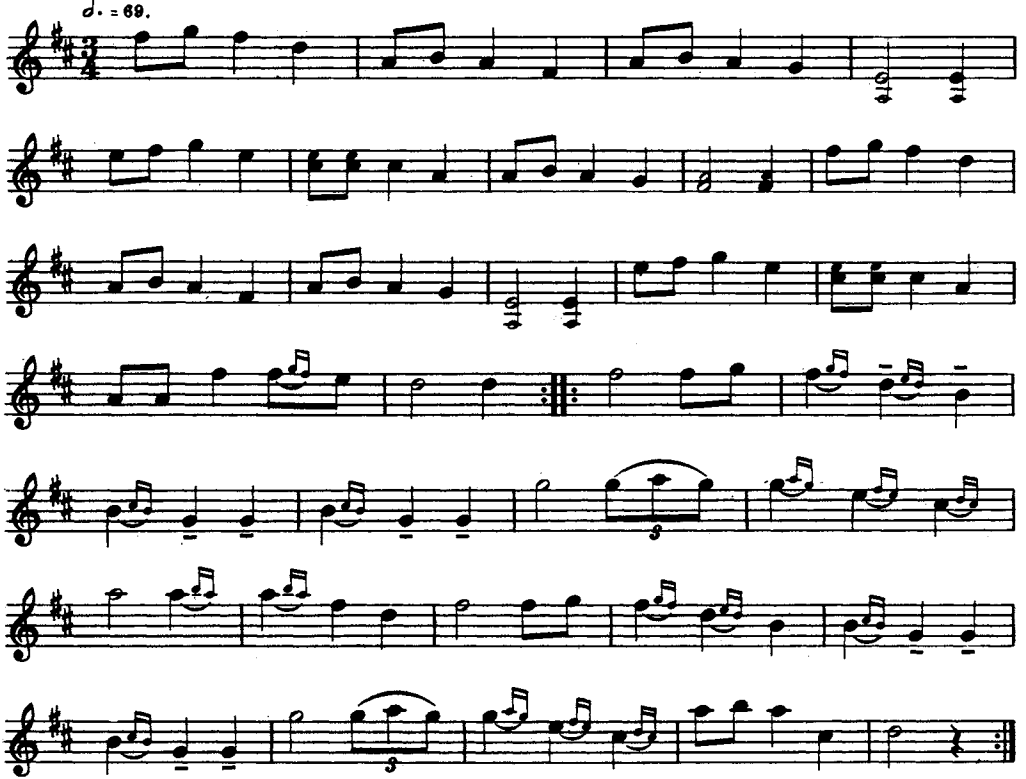

133. VALS

efter Brax Kalle

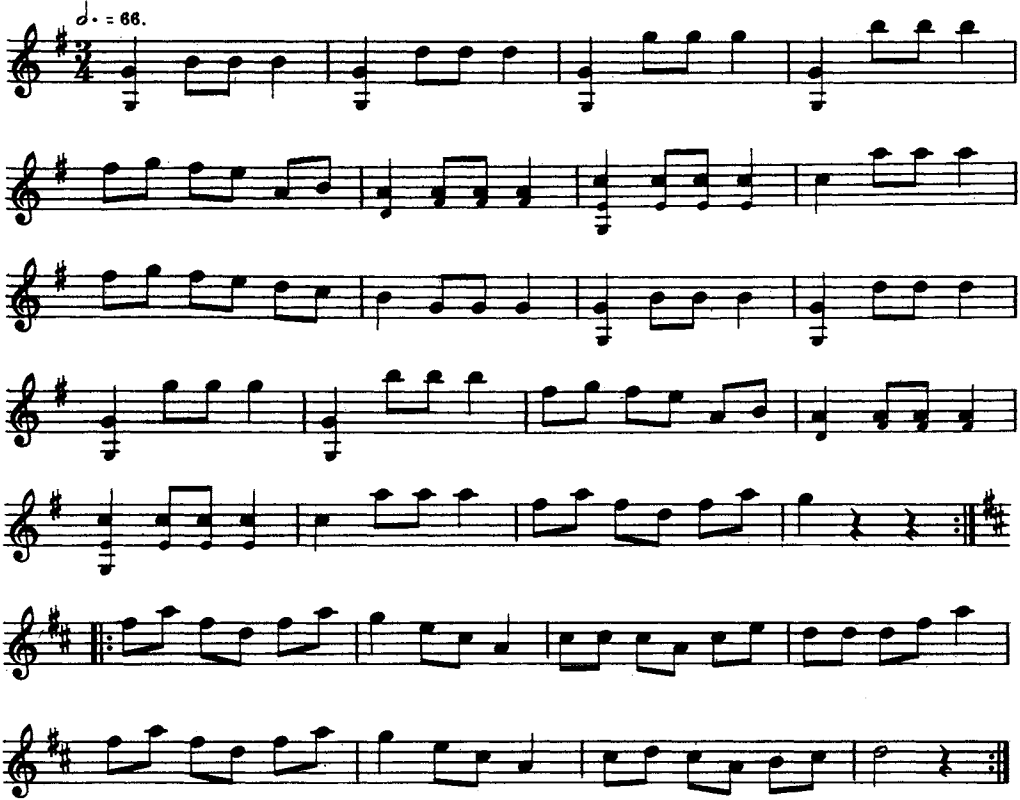

Hellberg kallade låten för 'Brax Kalles vals'.

Valsen var mycket omtyckt i Kopparberg och trakten däromkring och ingick i de flesta spelmännens repertoar.

134. GÅNGLÅT

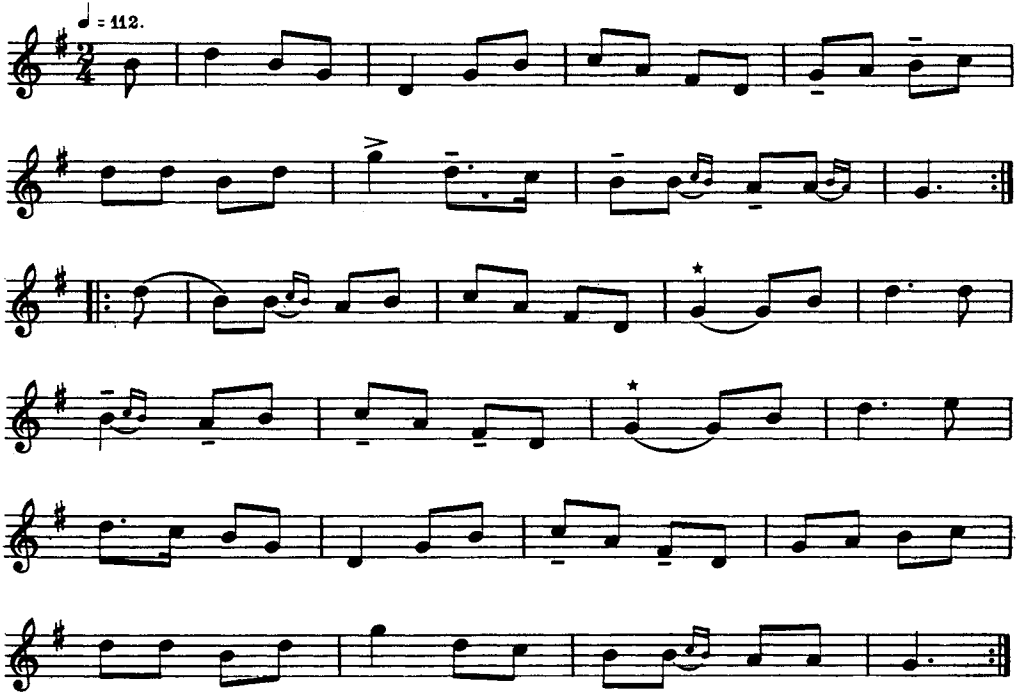

* Denna ton togs något kortare, så att takten i sin helhet fick ungefär 3/8 tidsvärde.

Hellberg hörde låten i sin barndom. Den brukade sjungas, när man gick till dansen.

135. POLSKA

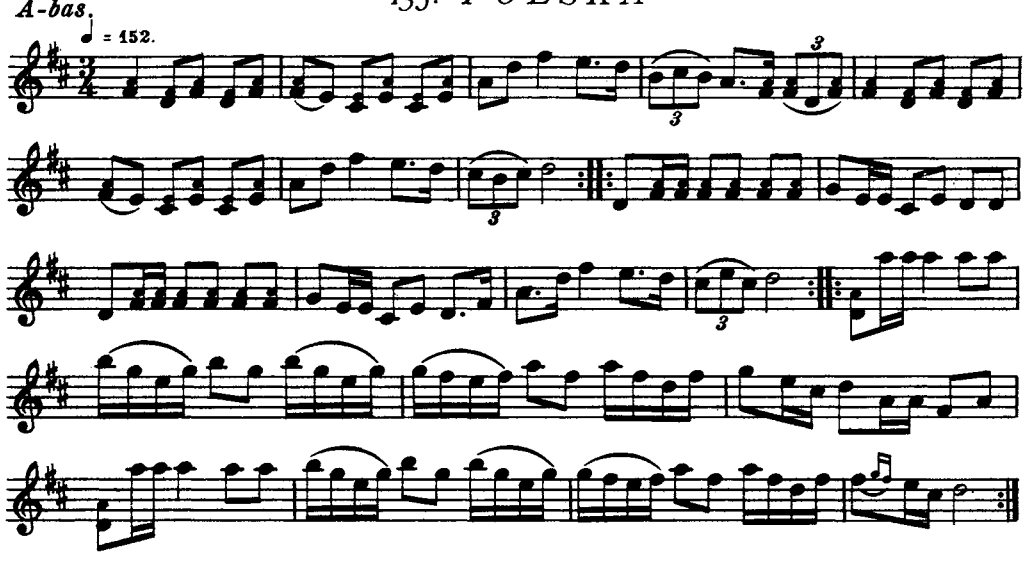

Nordvall hade polskan efter den blinde spelmannen Fredrik Pettersson i Kopparberg.

136. POLSKA

efter Ängla Fredrik

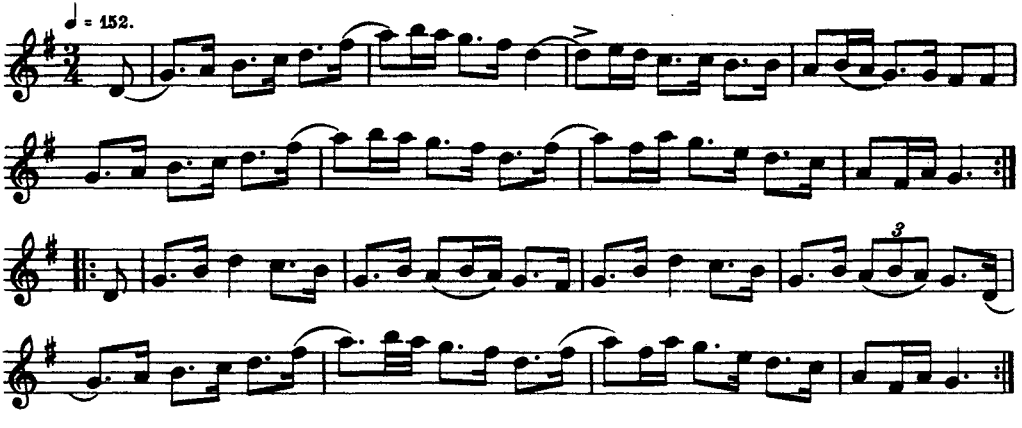

Polskan kallades 'Livets fästemö'.

137 a. V A L S

efter Ängla Fredrik

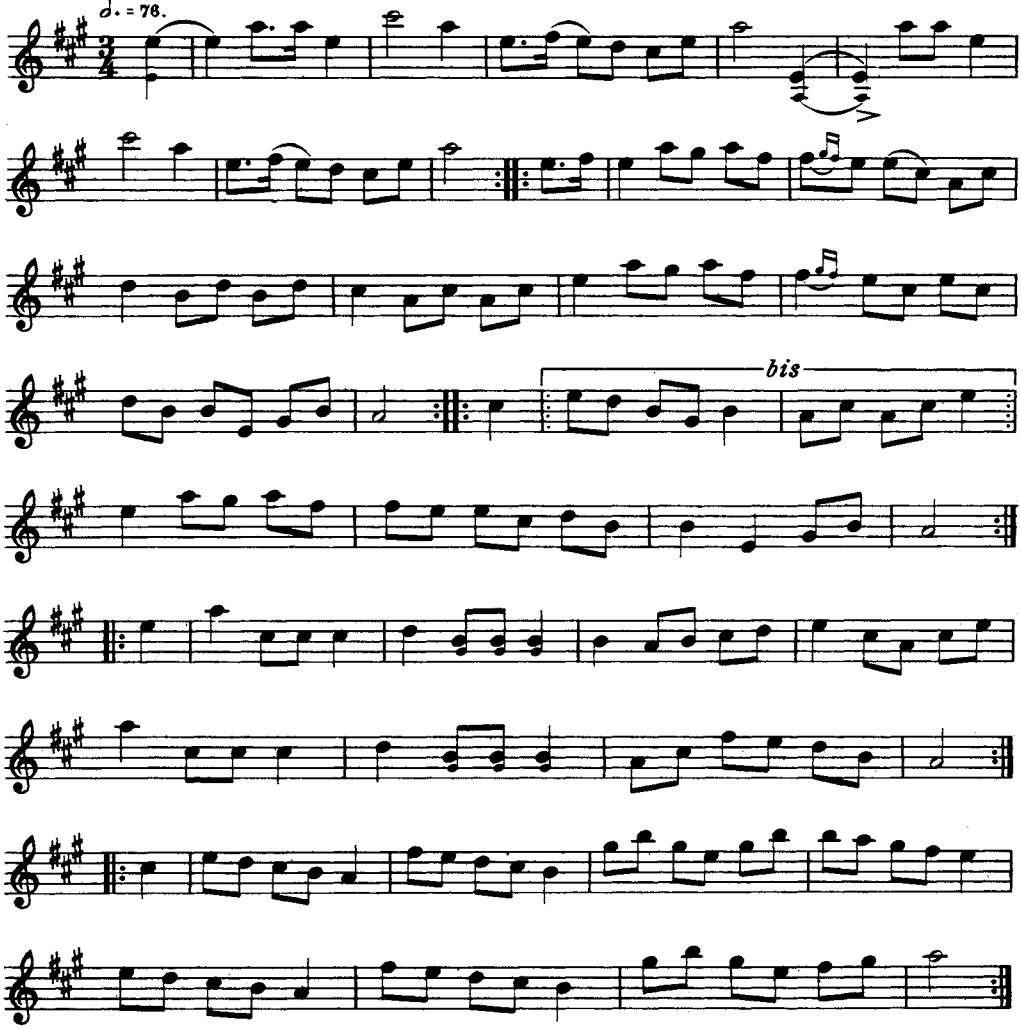

137 b. VALS

efter Ängla Fredrik

Stämn:

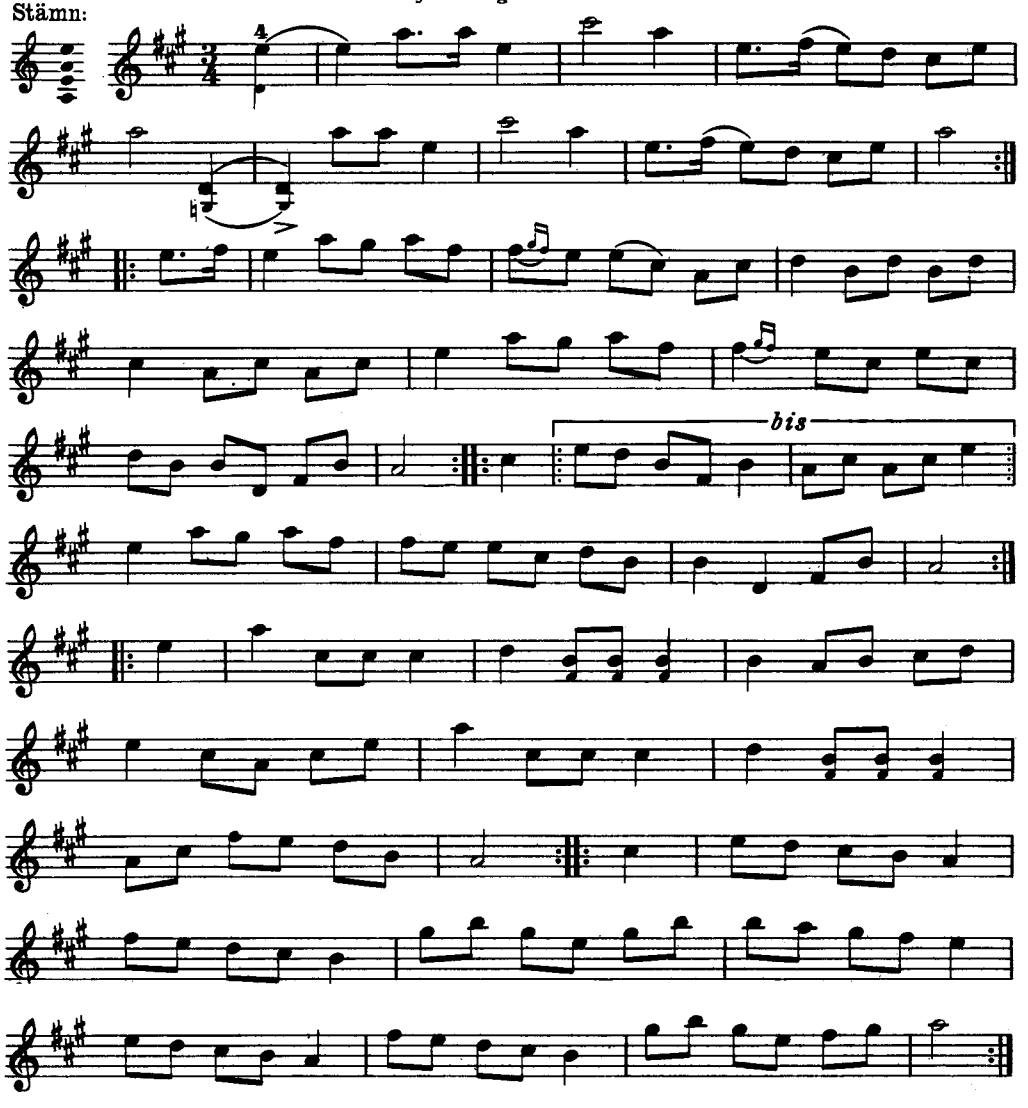

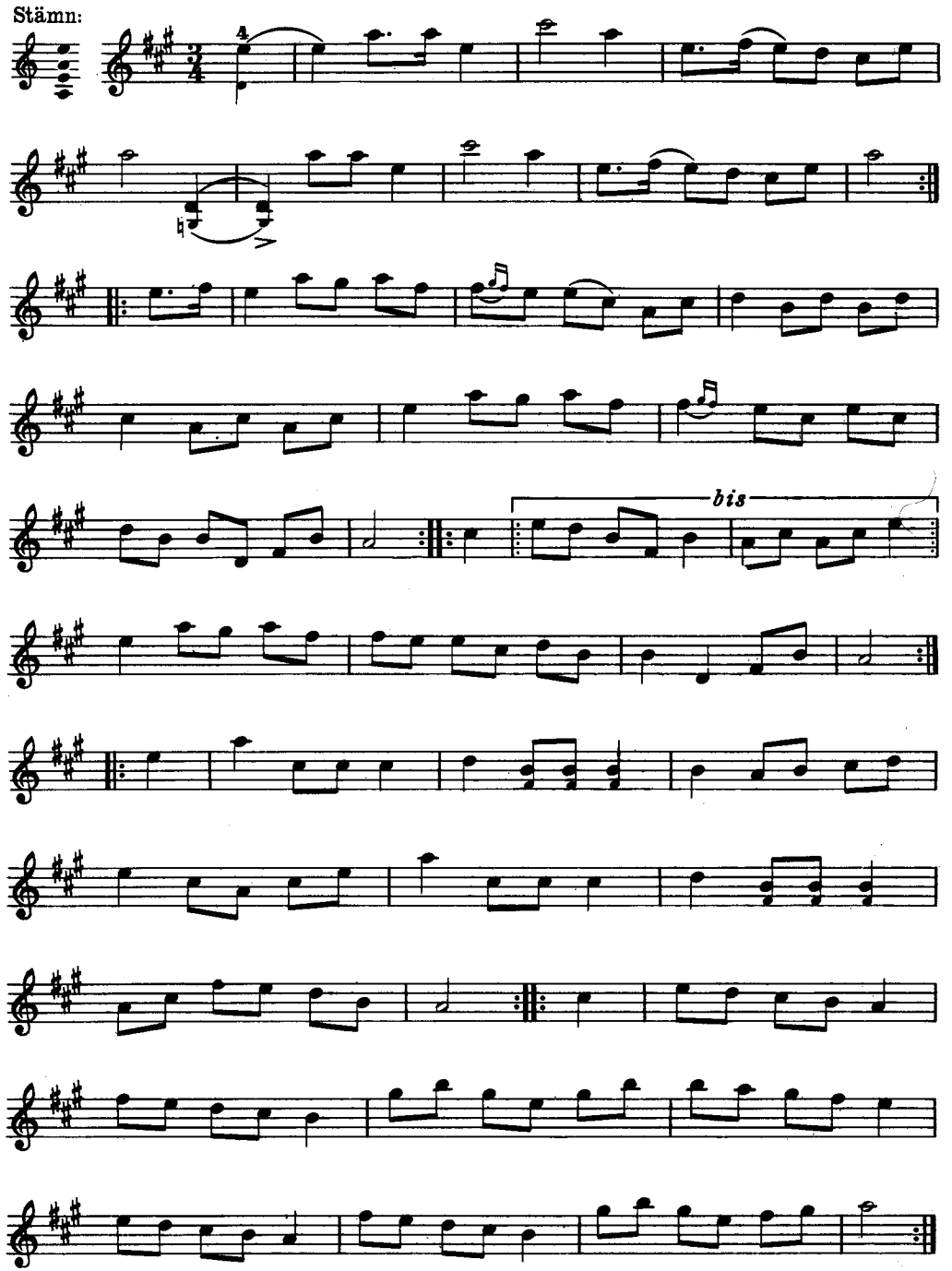
Stämn:
bis

138 a. POLSKA

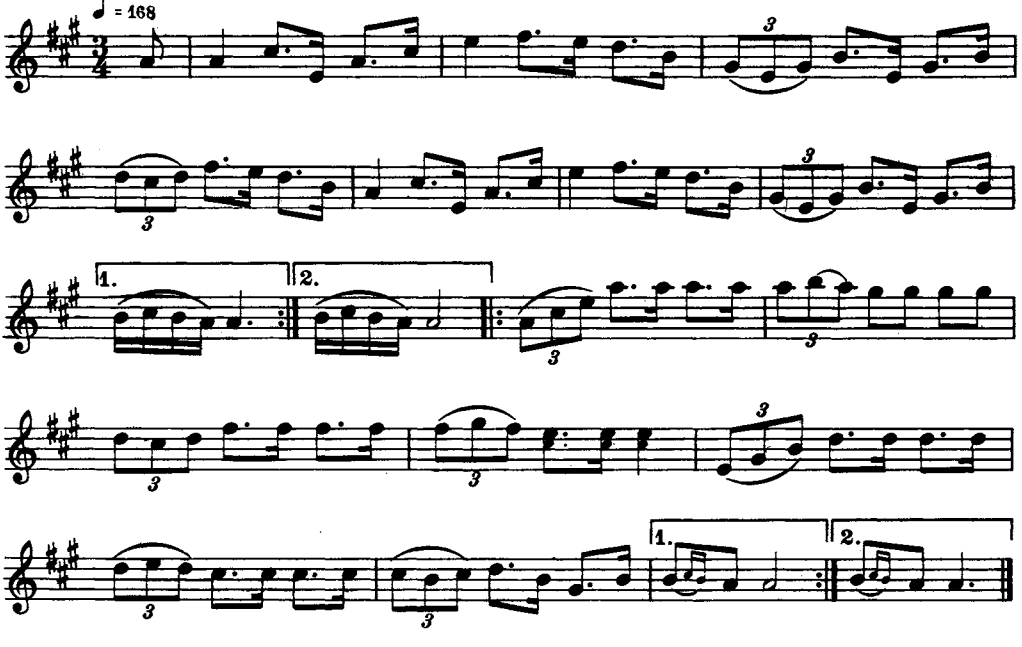

138 b. POLSKA

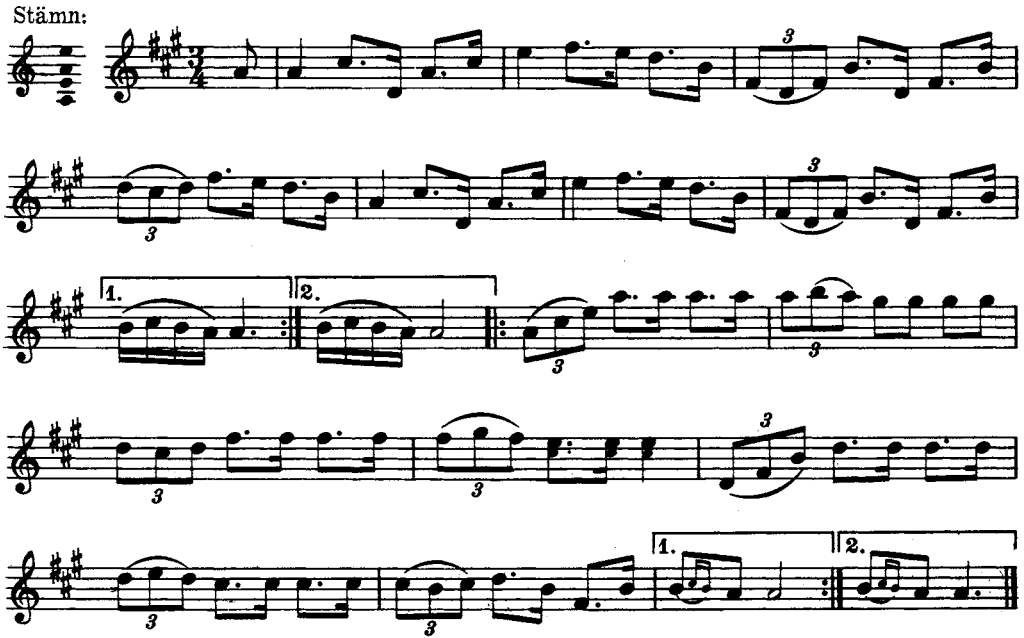

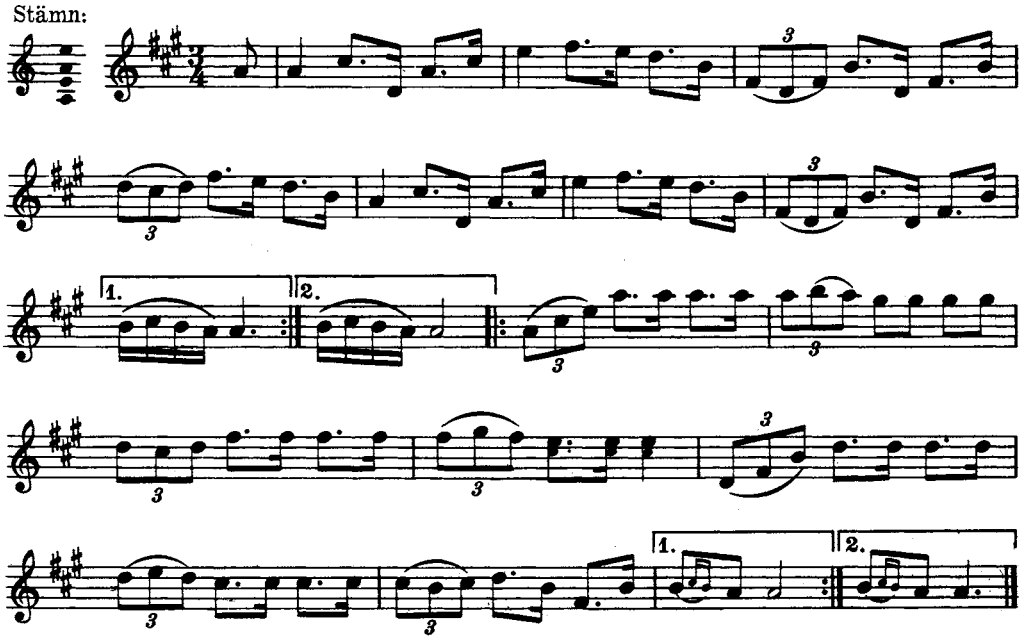
Stämn:
1.
2.
1.
2.

139 a. POLSKA

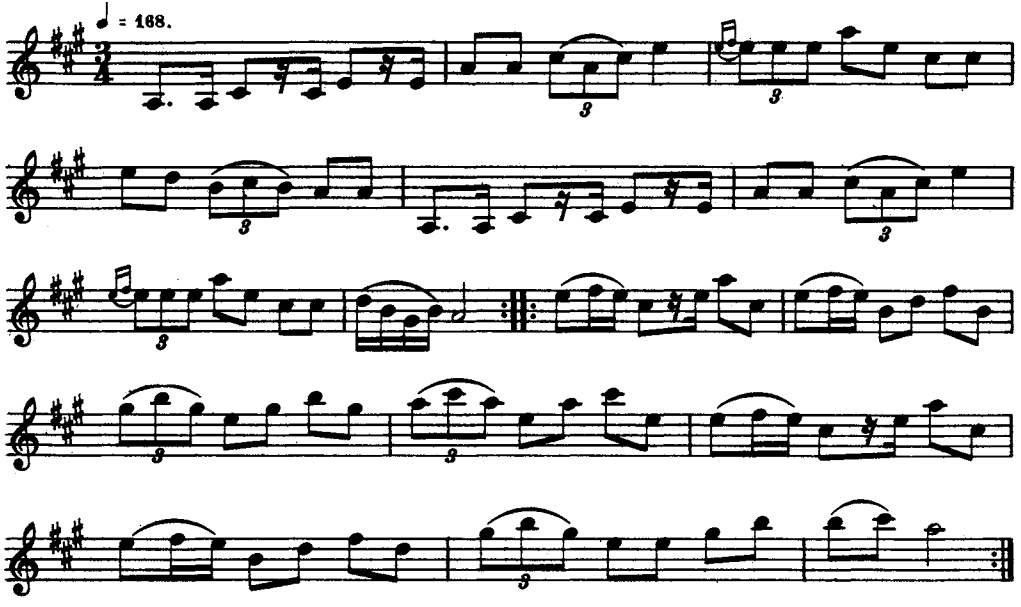

Polskan hade komponerats av Nordvall år 1915. Han kallade den för 'Nyårspolskan'.

139 a. POLSKA

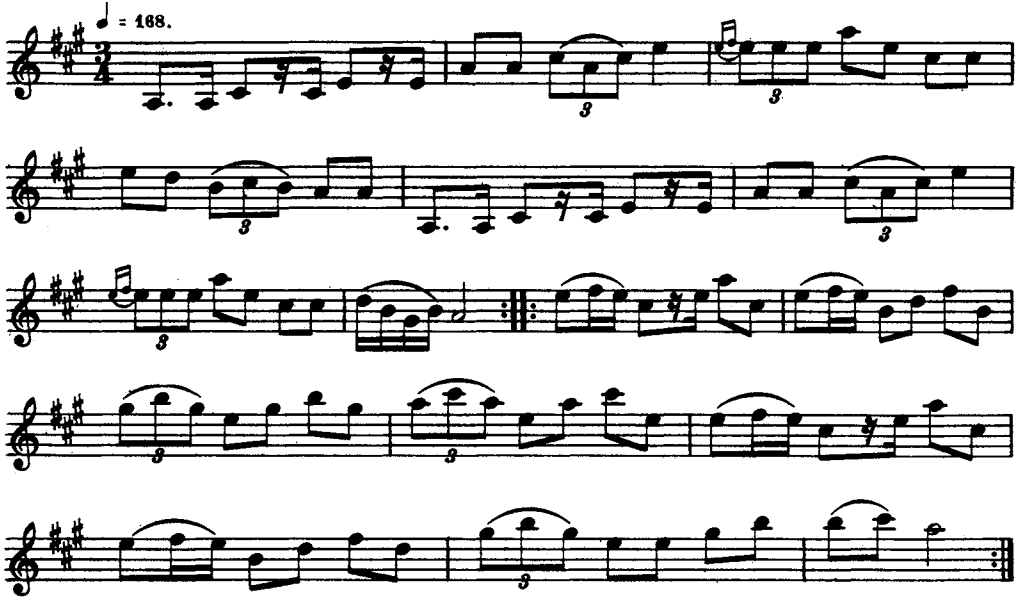

Polskan spelades med stämning: Första reprisen, som delvis rör sig på tenoren och basen, noteras här med hänsyn till omstämningen.

139 b. POLSKA

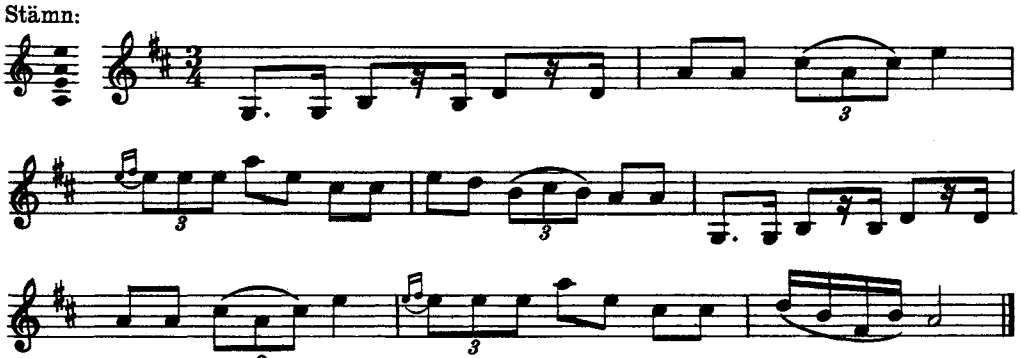

Polskan hade komponerats av Nordvall år 1915. Han kallade den för 'Nyårspolskan'.

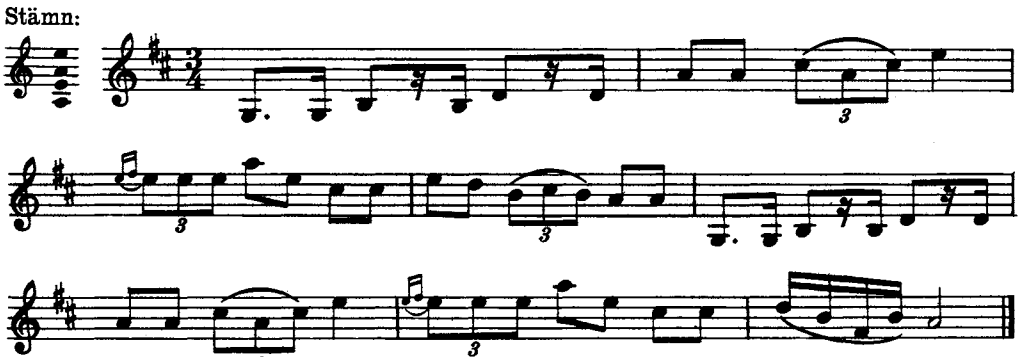

Polskan hade komponerats av Nordvall år 1915. Han kallade den för 'Nyårspolskan'.

140. POLSKA

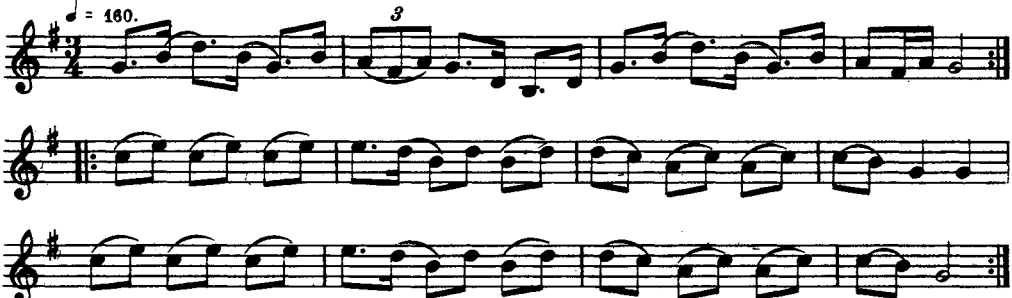

141. POLSKA

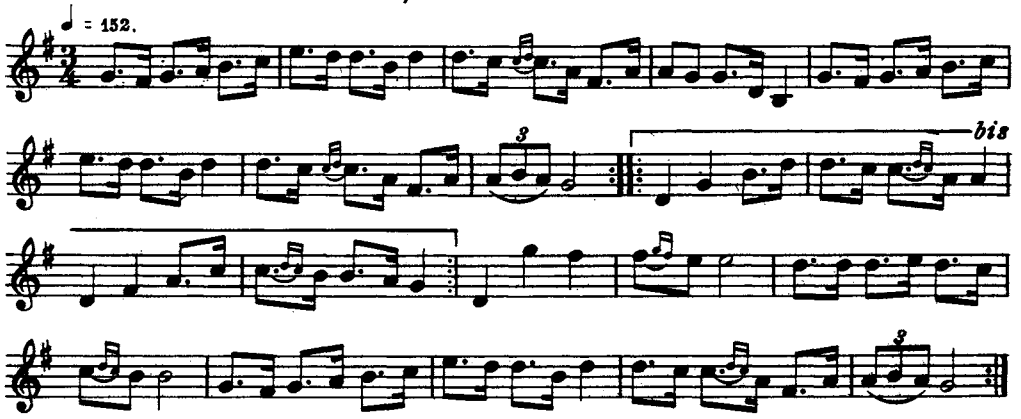

142. VALS

efter Karl Ringström

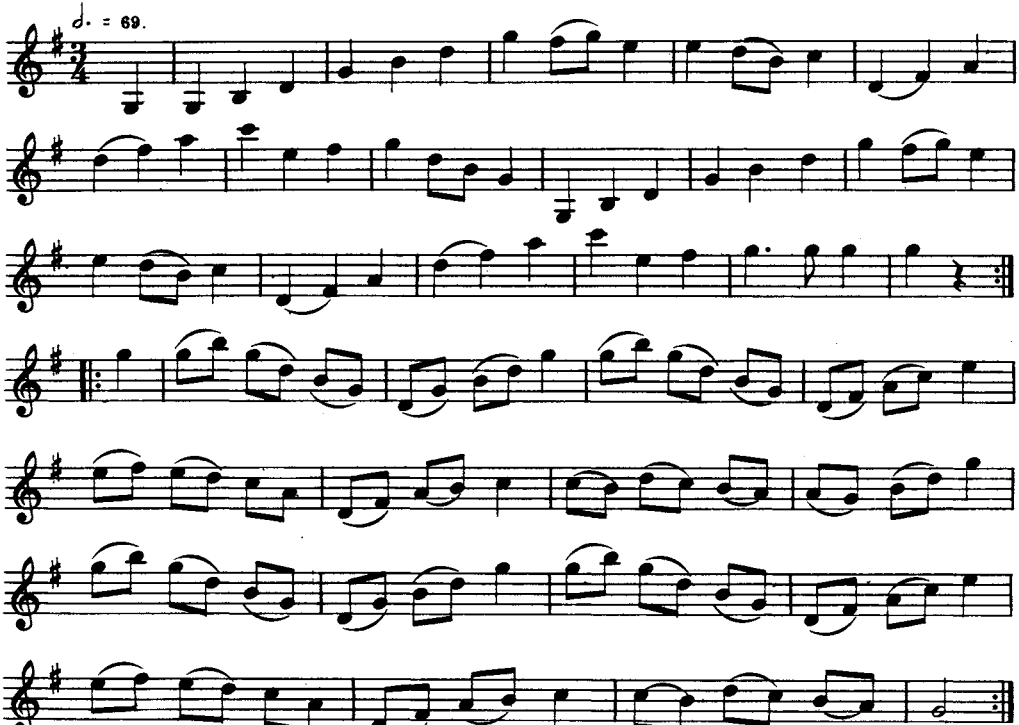

142. VALS

efter Karl Ringström

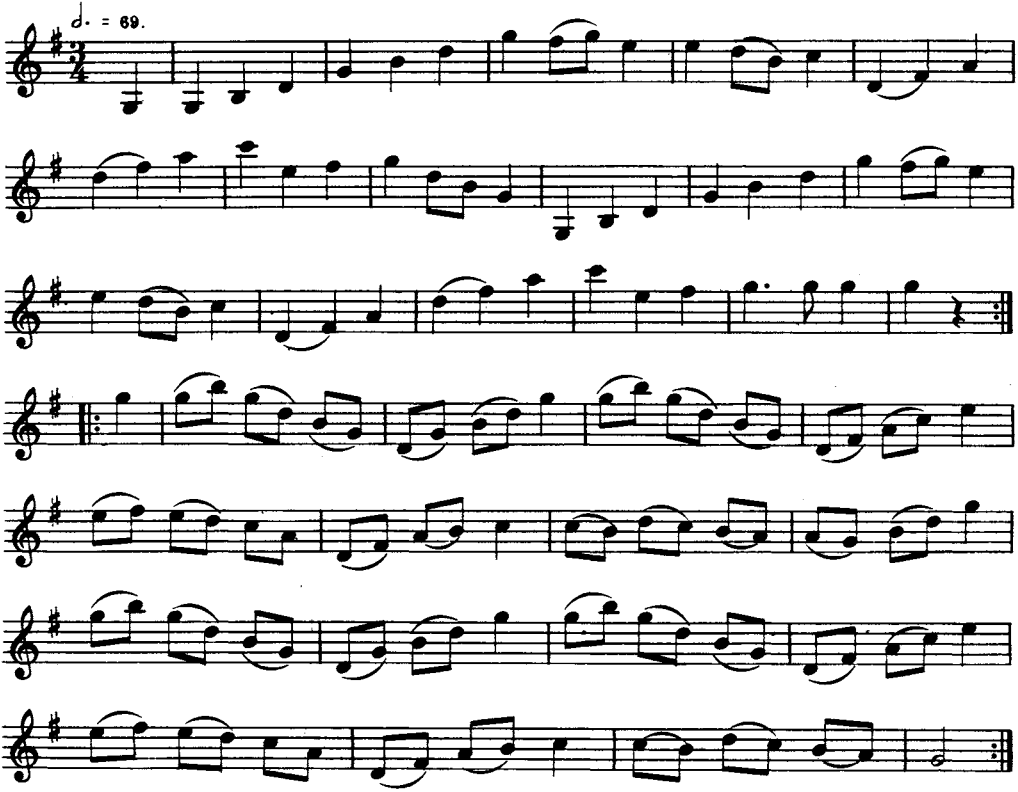

143. VALS

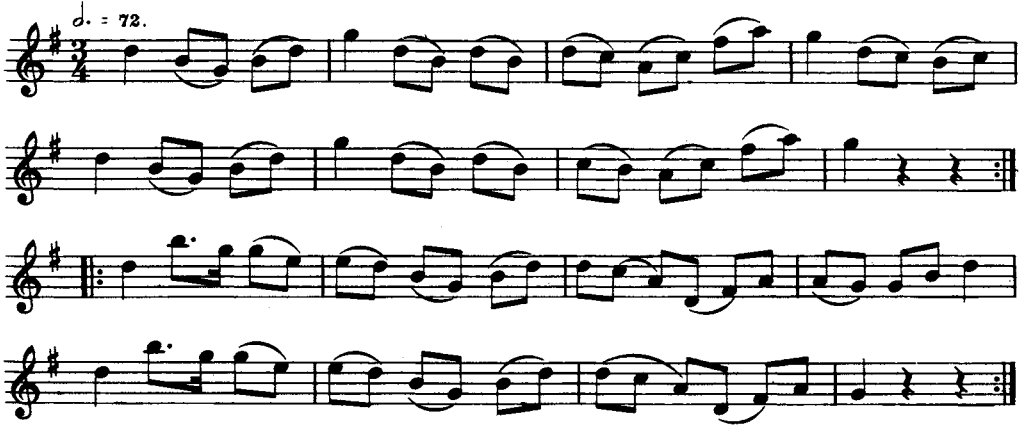

Karlsson hade lärt valsen av Nordvall. Den kallades vanligen för 'Nordvalls vals'.

144. VALS

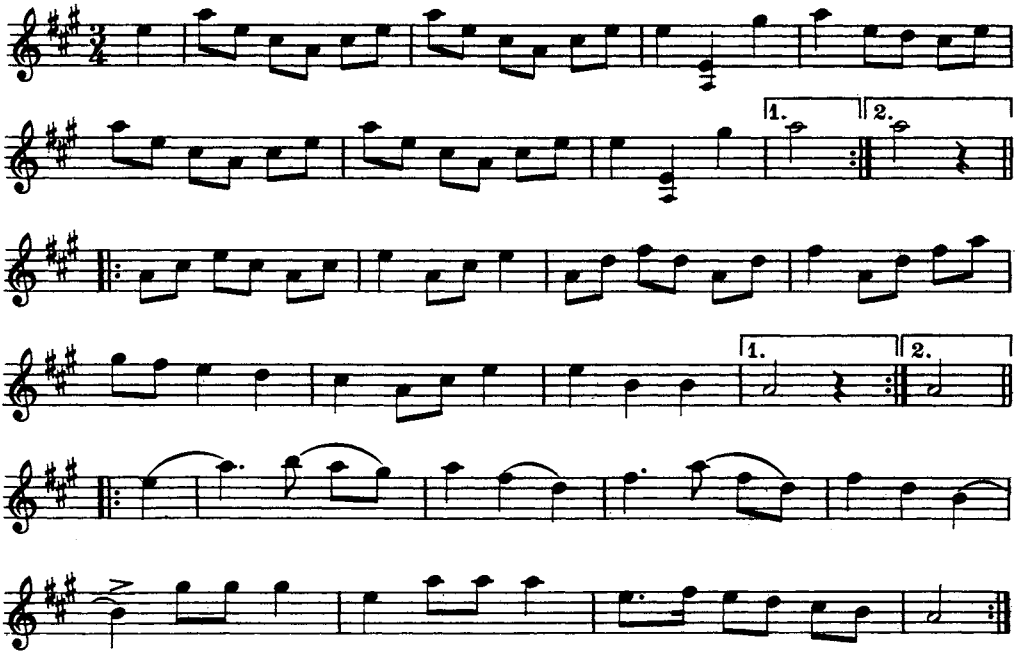

Valsen spelades med denna förstämning: Vid omstämning tages tredje, respektive sjunde taktens andra taktdel på lös tenor och bas.

Andersson lärde valsen som ung av en spelman *Hedkvist*. Den är tämligen vanlig i trakten.

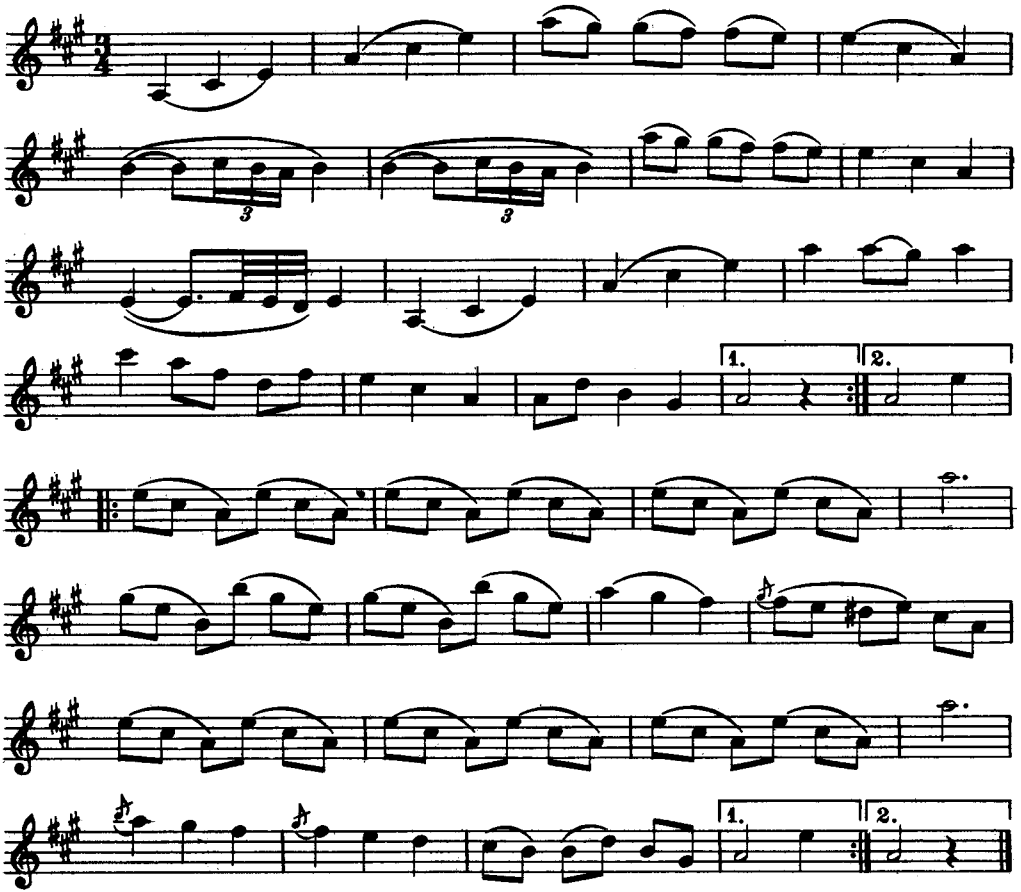

Andersson har valsen efter avlidne *Per Erik Persson* i Rifallet, Grangärde socken i Dalarna.

146. POLKETT

Hambo

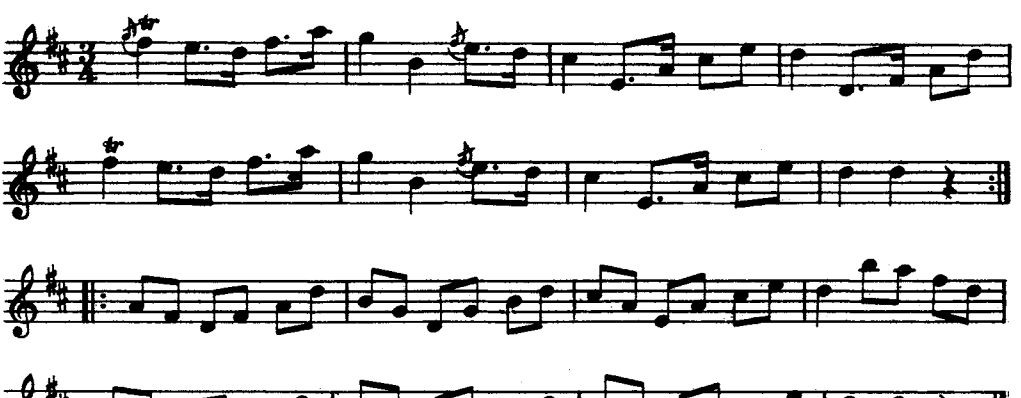

Polskor av denna typ gå under namnet hambo, polkett och hambopolkett. De ha mazurkans karakteristiska kännetecken och förekomma i stor myckenhet i Västmanland och Närke. De omhuldas i synnerhet av de yngre spelmännen, som, så gott som utan undantag, ha ett stort antal dylika polketter i sin repertoar.

147. VISA

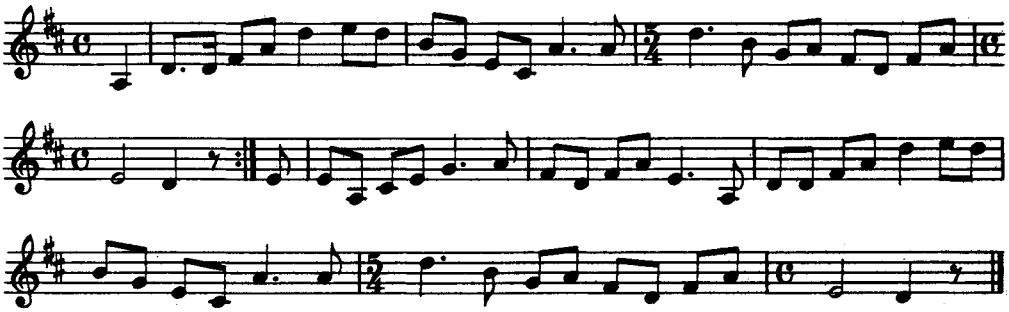

Text: »Förgäves uppå stigen jag dig att möta går» etc.

Jfr Hartman n:r 128.

148. POLSKA

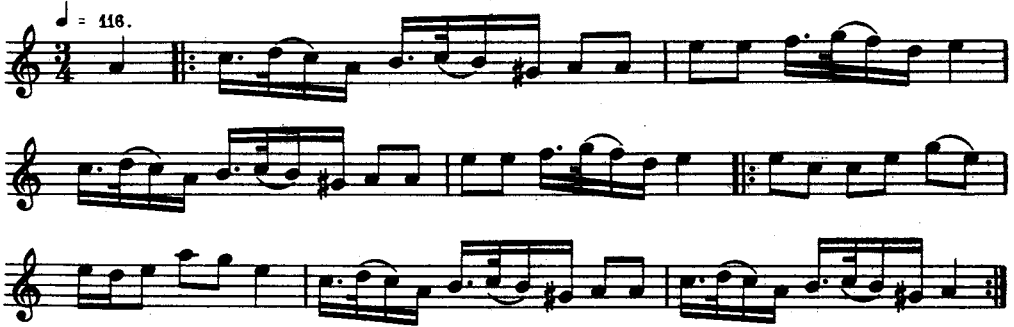

Vid omtagning av polskan spelades ej upptakten.

Andersson hade polskan från en spelman vid namn *Thunberg* från Puttmossen i Ljusnarsbergs socken.

149. POLSKA

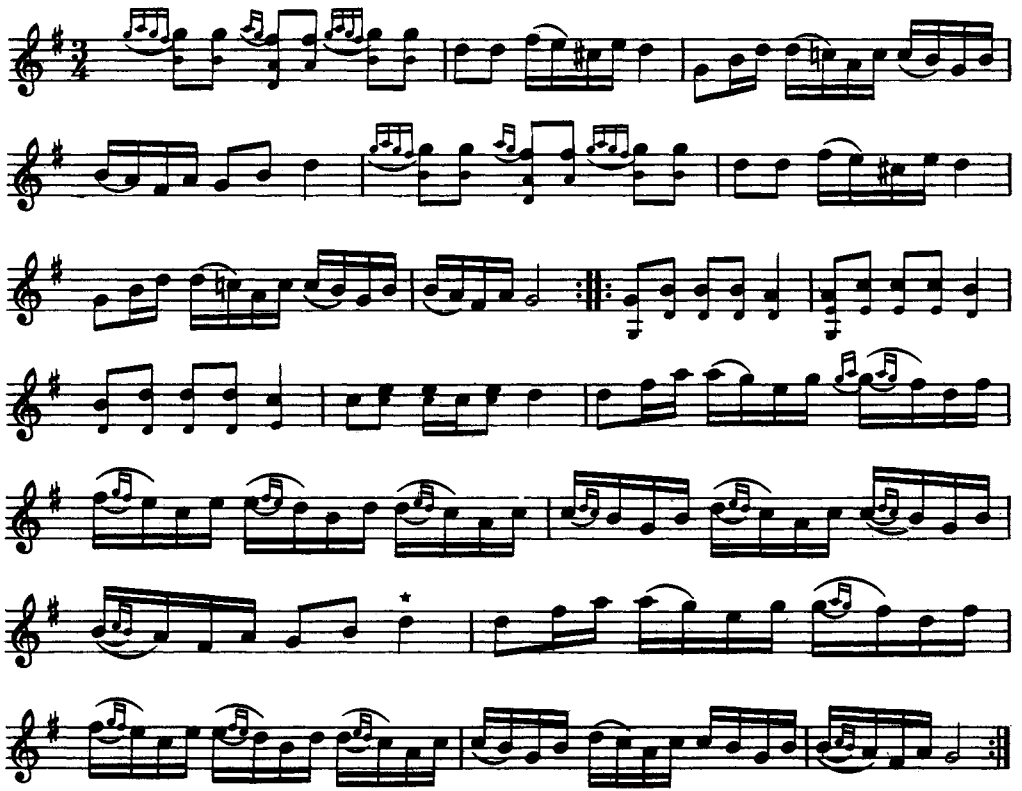

* Denna ton hölls ut något längre än en fjärdedel, oftast till en halvnots tidsvärde.

Polskan kallades 'Storälven' och var efter en spelman vid namn *Erik Ersson Gustrin* i Ljusnarsbergs socken.

Melodien, som härstammar från början av 1700-talet, finns bevarad i ett flertal varianter. Ursprungligen byggd på ett mycket enkelt tema har polskan här, under Hammarbergs stråke, fått sin kanske rikaste utformning.

Jfr Svenska Låtar, Närke, n:r 29.

150. POLSKA

efter Gustrin

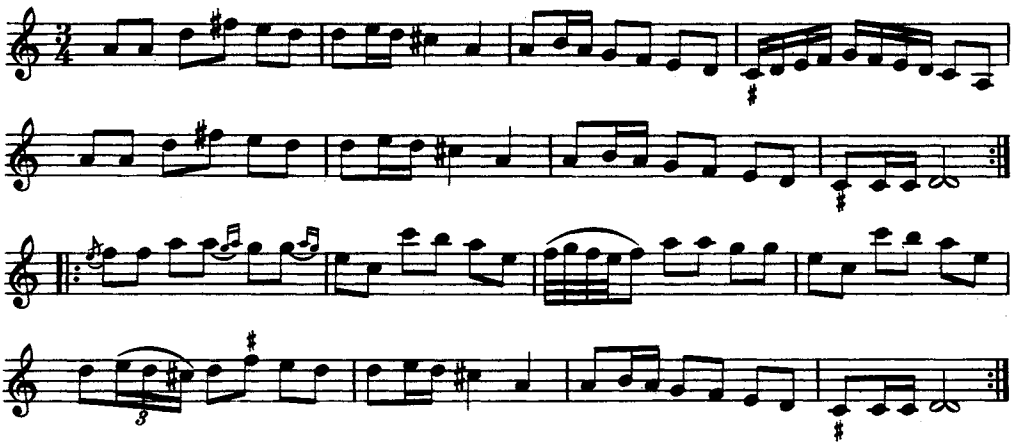

151. POLSKA

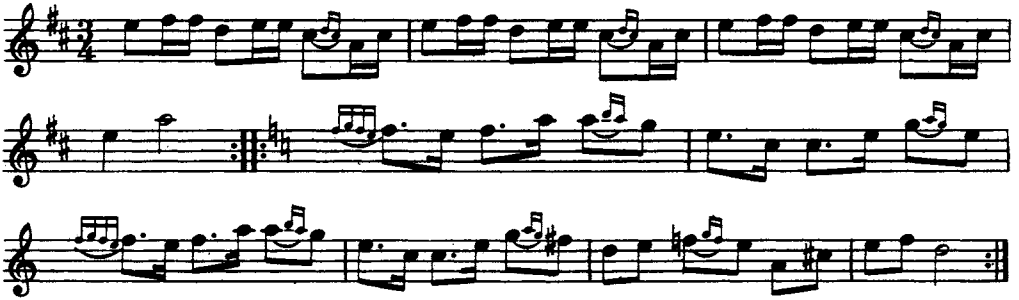

Fadern spelade polskan. Han hade den efter *Petter Persson* i Stormosshöjden, vanligen kallad *Stång Pelle*.

Andra reprisen återfinnes i polskor från bl. a. Dalarna och Gotland. Se Fredin, Gotlandstoner, n:r 403, andra reprisen.

152. POLSKA

efter fadern

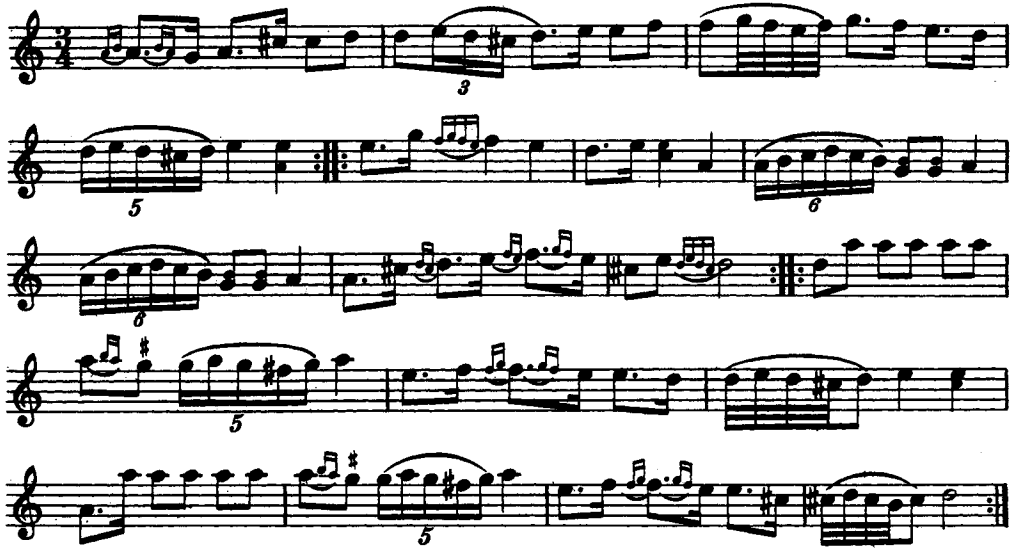

Hammarbergs morfader brukade sjunga denna polska, och fadern spelade den.

Jfr Inge n:r 97.

153. VALS

efter fadern

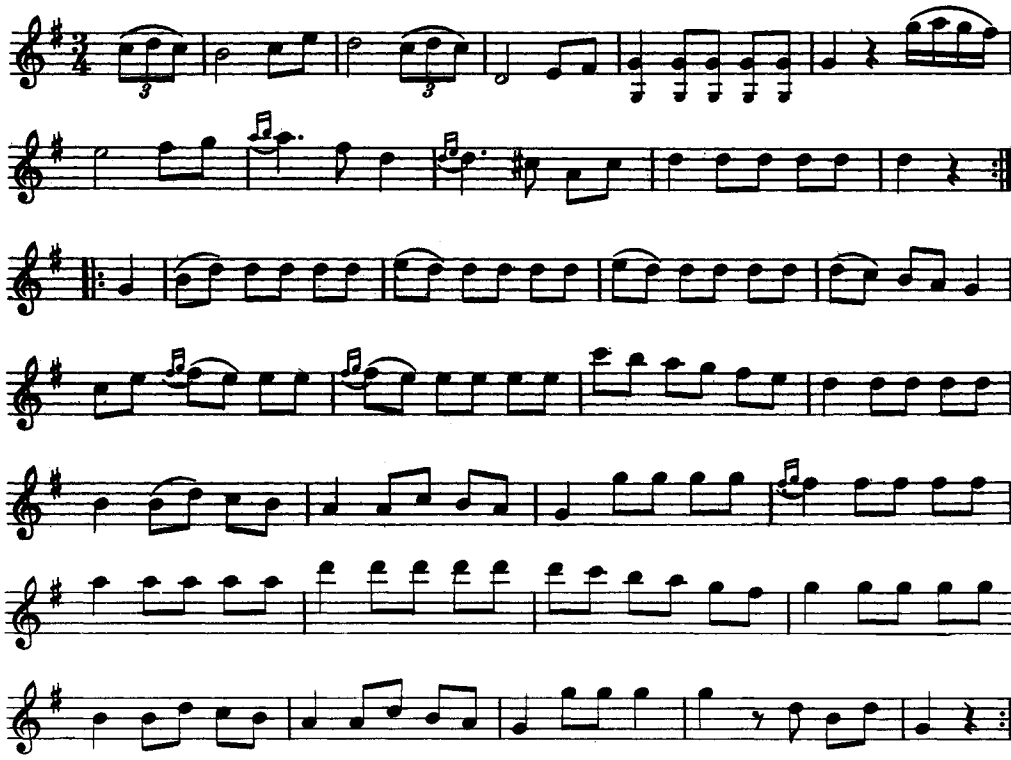

Valsen kallades 'Smedbergs Eriker'.

154. VALS

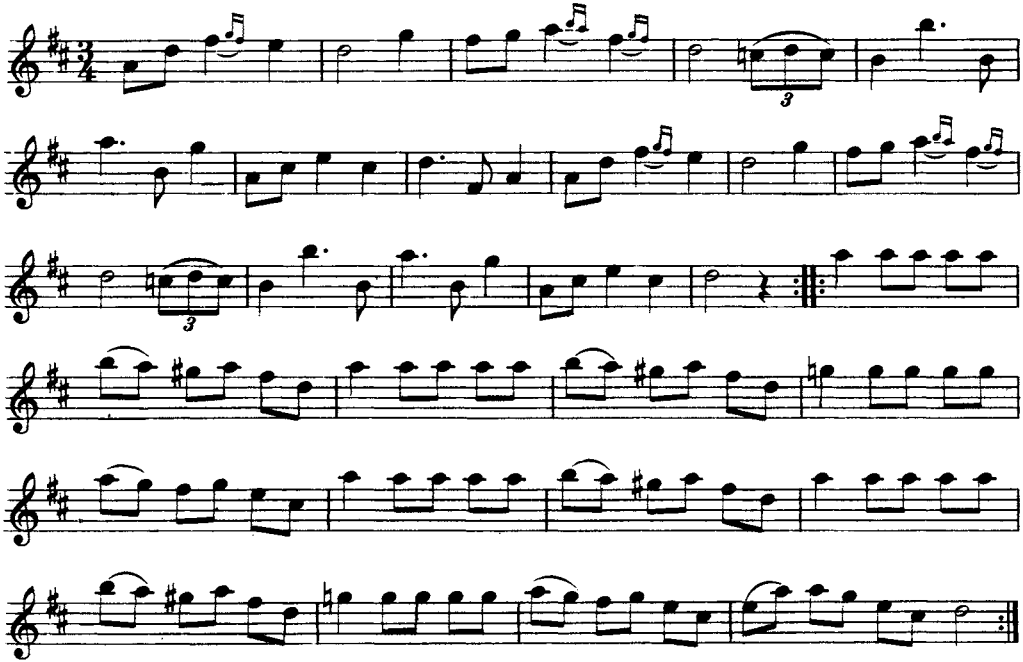

En spelman i Hörken vid namn *August Björk* brukade spela denna vals.

155. POLSKA

efter fadern

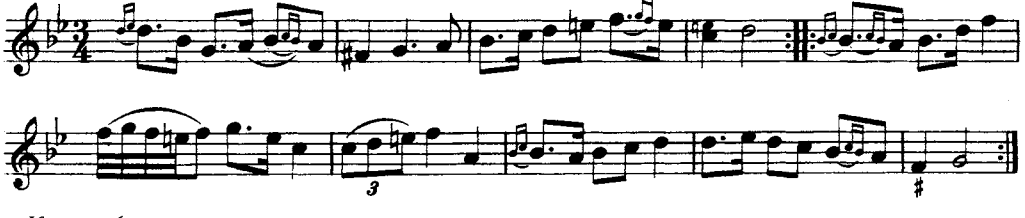

Jfr n:r 164.

156. VALS

efter fadern

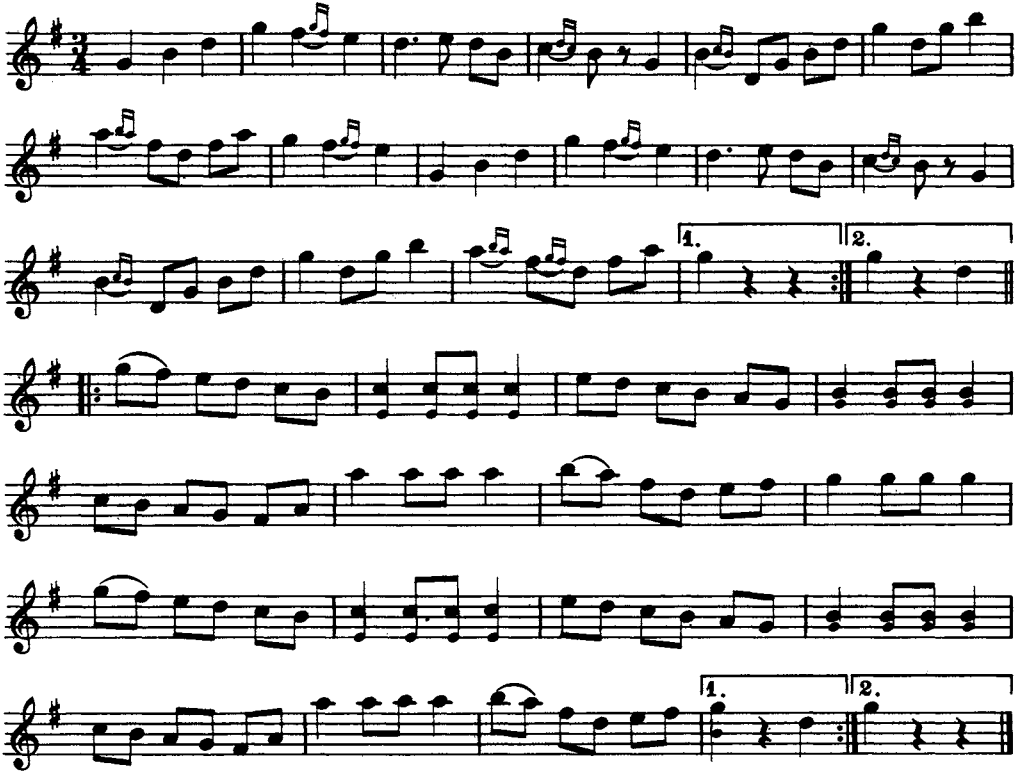

157. POLSKA

efter fadern

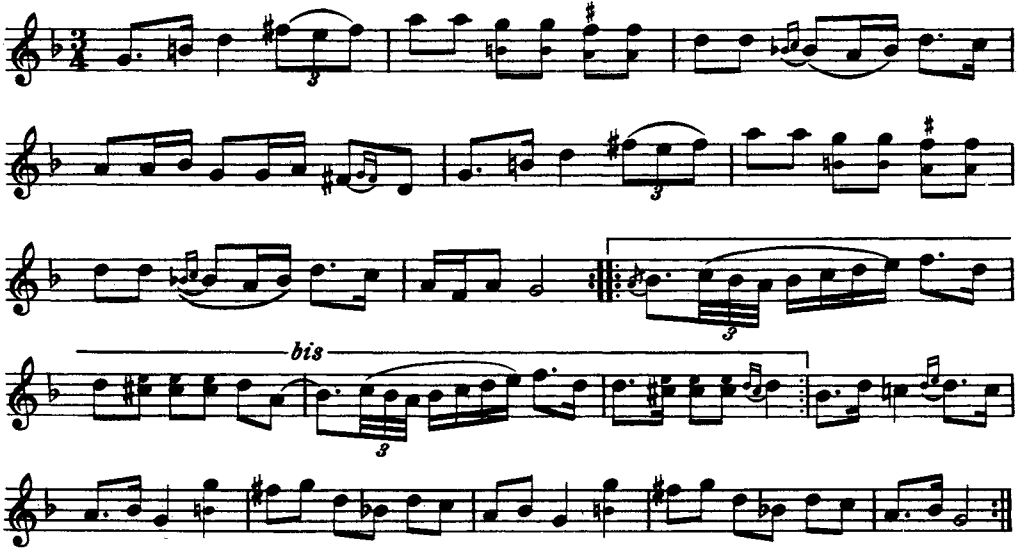

Melodien är en variant av 'Näckens polska'.

158. POLSKA

»En sup till»

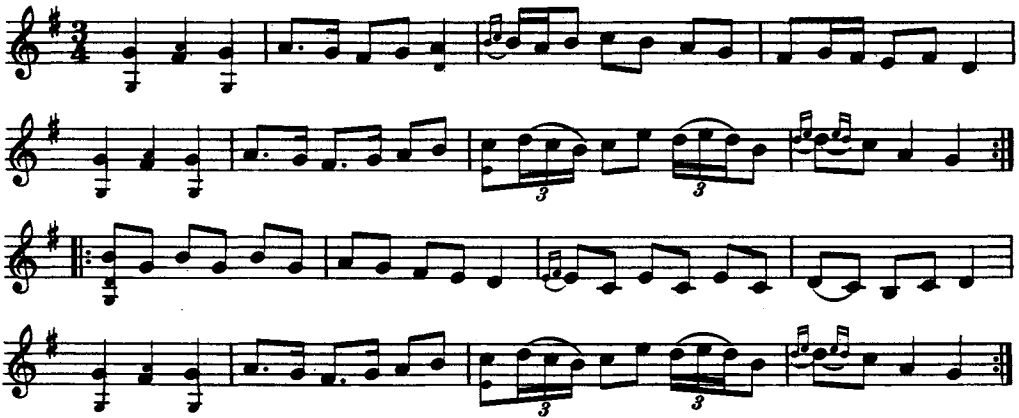

Jfr Svenska Låtar, Närke, n:r 120.

159. *POLSKA*

efter fadern

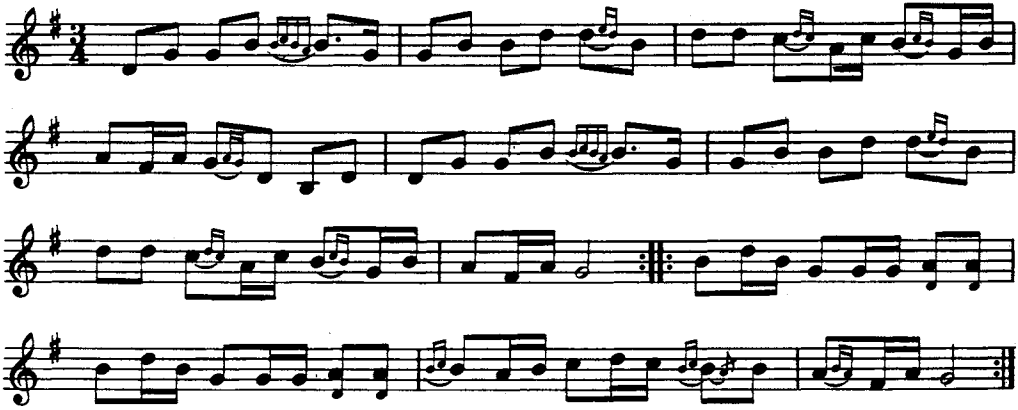

Polskan gick under namnet 'Slaske Sara'.

Se anmärkning till n:r 88.

160. GÅNGLÅT

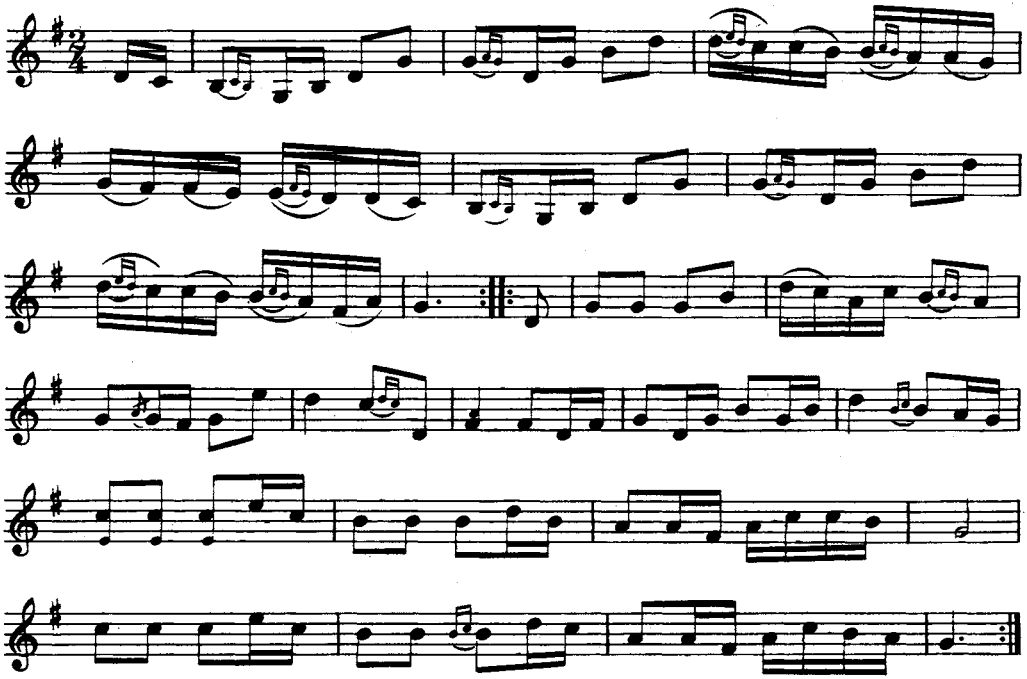

Hammarberg spelade denna gånglåt under exercisen på Utnäslöt år 1884.

161. VALS

efter fadern

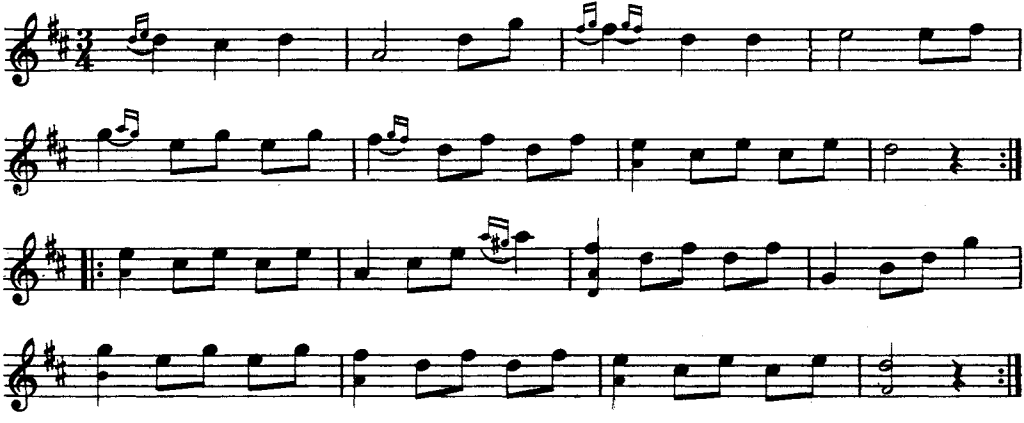

Till melodien sjöngs en text, som dock ej lämpar sig för publicering.

162. POLKETT

Hambo

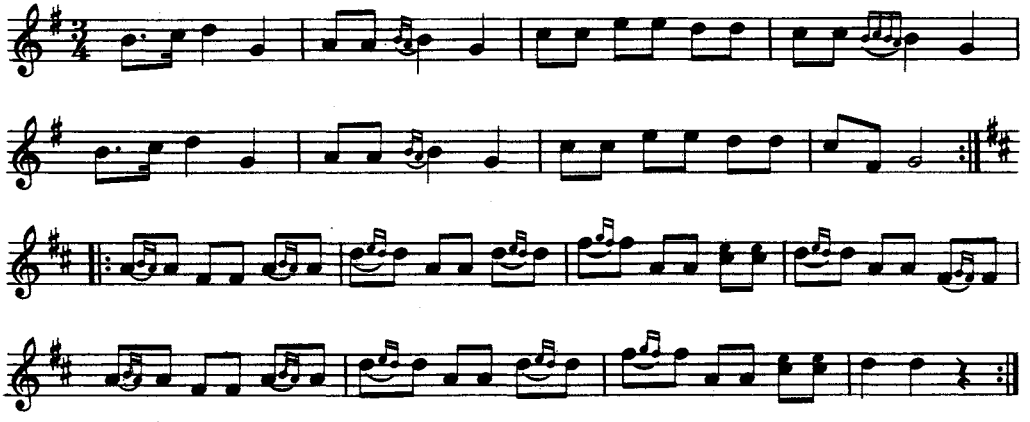

Hammarberg hade låten efter Thunberg från Puttmossen. Även fadern spelade den. Text: »Stek en fläskbit, stek en ostbit», etc.

163. VALLÅT

efter fadern

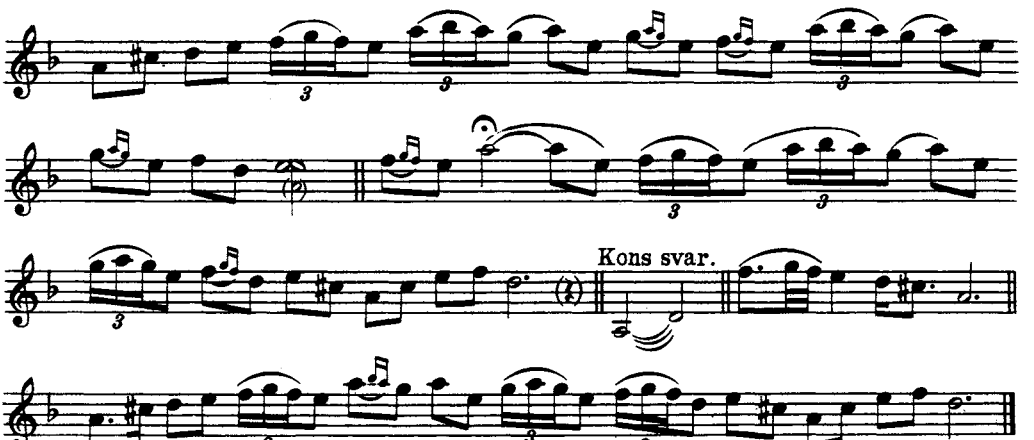

Fadern hade lärt vallåten av en gumma, som sjöng den.

164. POLSKA

efter farfadern

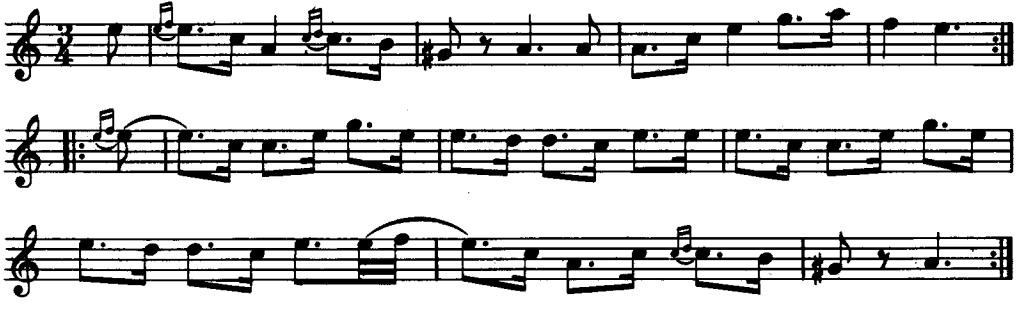

Jfr n:r 155.

165. POLSKA

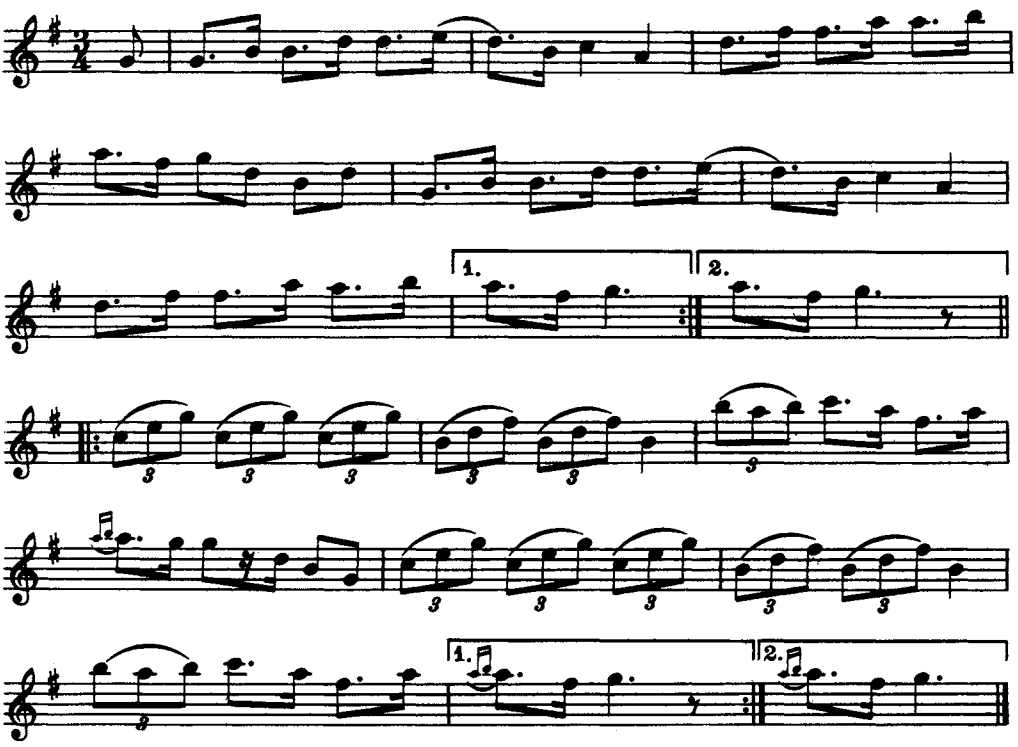

Pettersson lärde melodien i sin ungdom.

166. POLSKA

efter farfadern

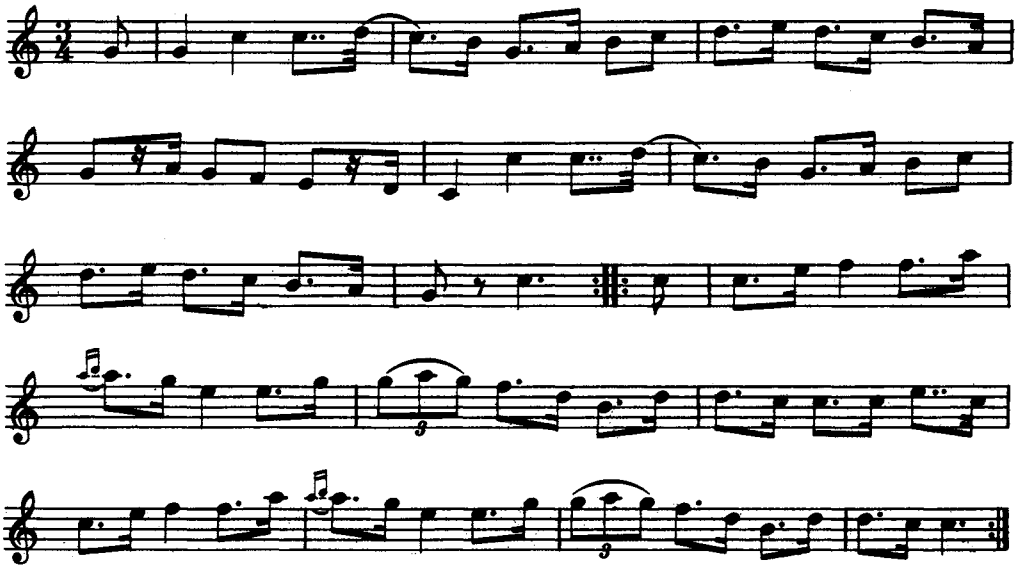

167. BRUDPOLSKA

efter farfadern

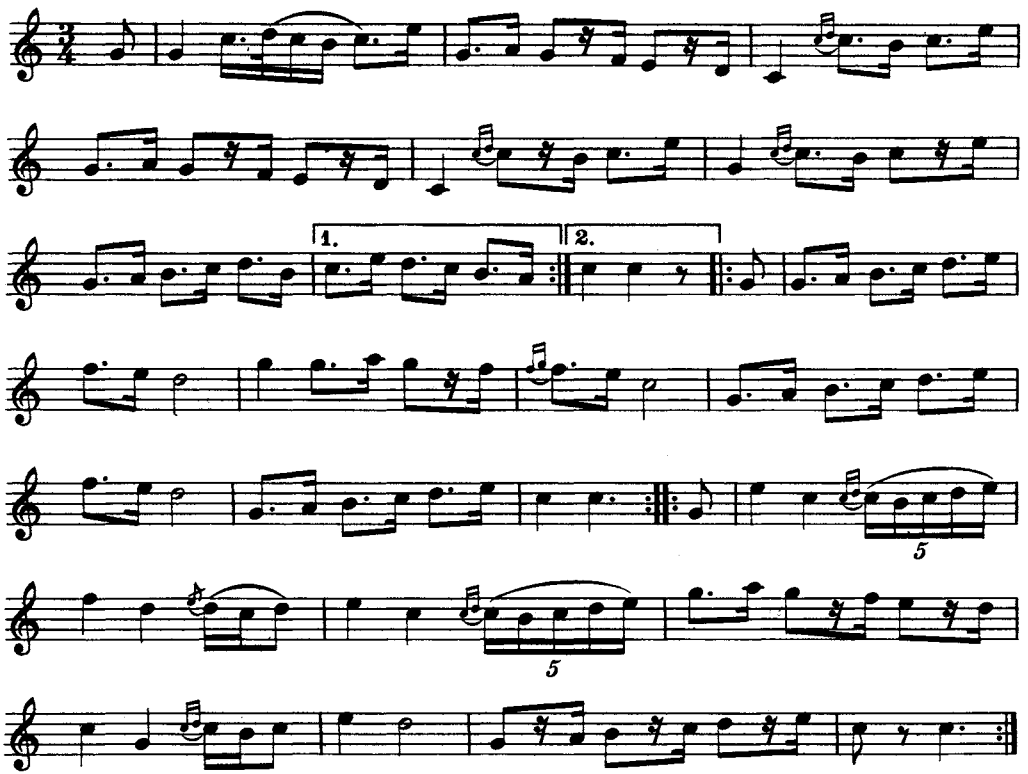

Första reprisen dansades av bruden med prästen, andra av bruden och brudgummen, den tredje var allmän ringdans, varvid man tog varandra i hand och bildade ring.

Ännu lära ett par äldre personer i Ramnäs kunna dansa gammalpolska, vilken också benämndes 'förpolska'.

168. VALS

efter farfadern

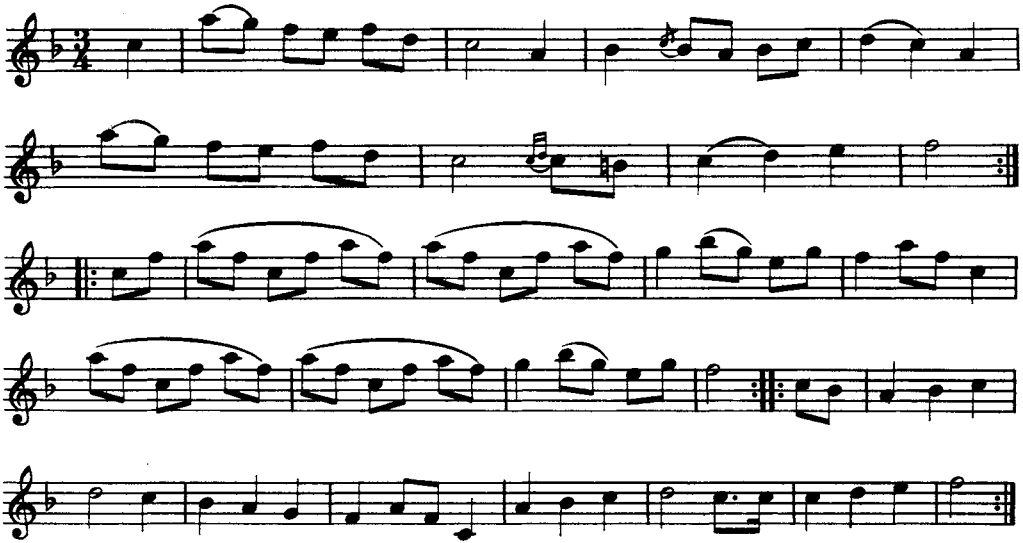

169. POLSKA

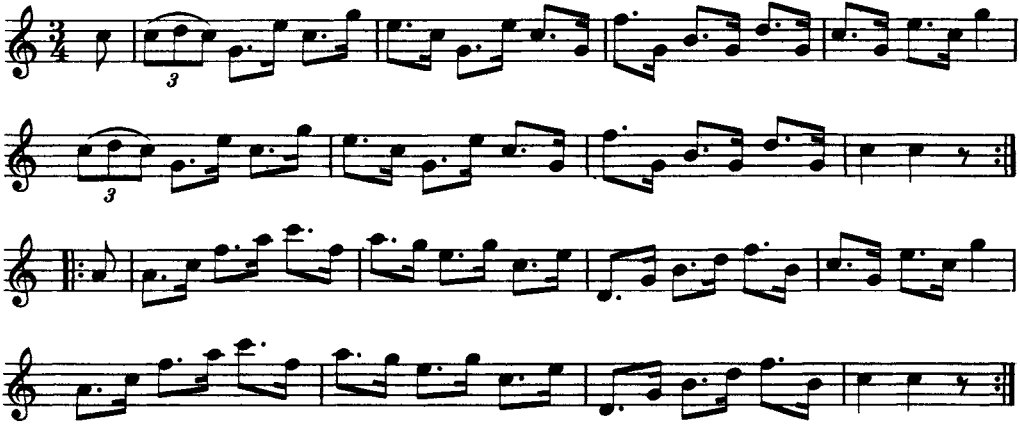

Pettersson hade låten efter en kringvandrande spelman från Möklinta som hette *Norman*. Han ansågs som en styv spelman och uppträdde under sina vandringar ofta på Salbohed.

170. VISA

efter farfadern

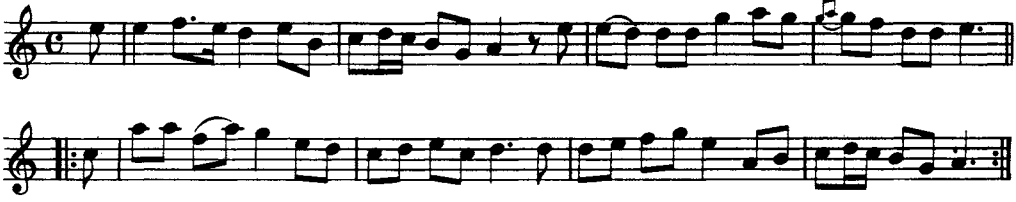

Melodien är en variant av den under senare hälften av 1800-talet så populära Amerikavisan: »Vi sålde våra hemman och gav oss sedan ut».

Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. I n:r 108 och 270, samt h. IV n:r 1164 och 1214.

171. POLSKA

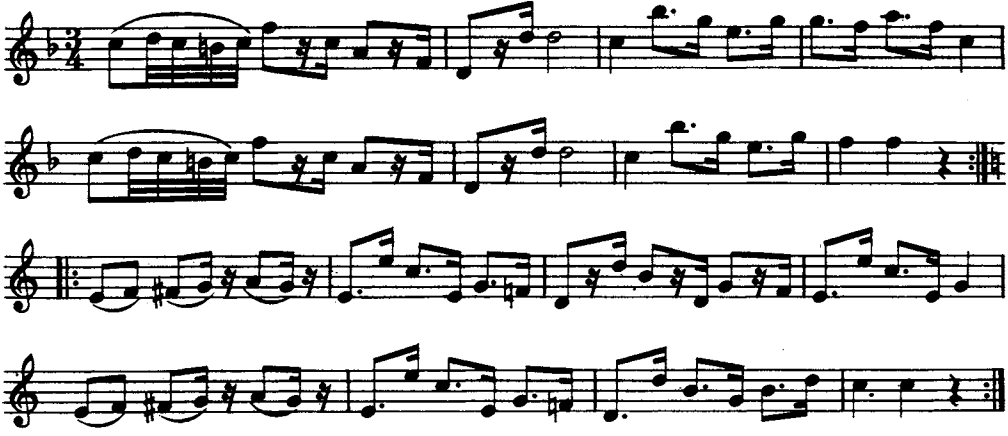

Polskan härstammar från en folkskollärare *Hedström* i Lisjö i närheten av Surahammar. Denne var notkunnig och en duktig spelman.

172. POLSKA

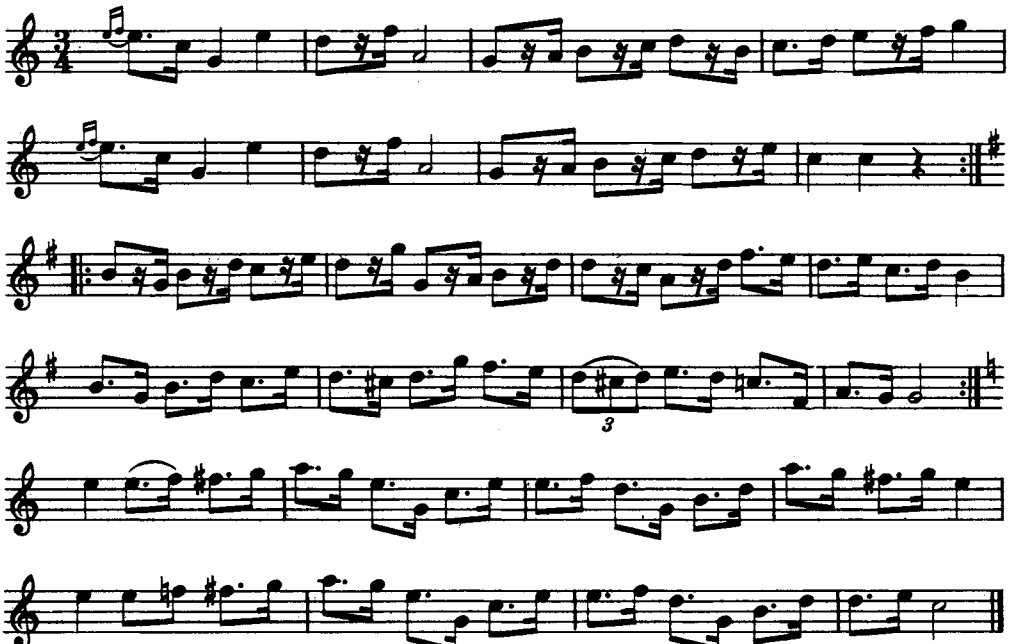

Pettersson har polskan efter en spelman *Söderstedt* från Korsnäs, nu bosatt i Amerika.

173. POLSKA

efter Söderstedt

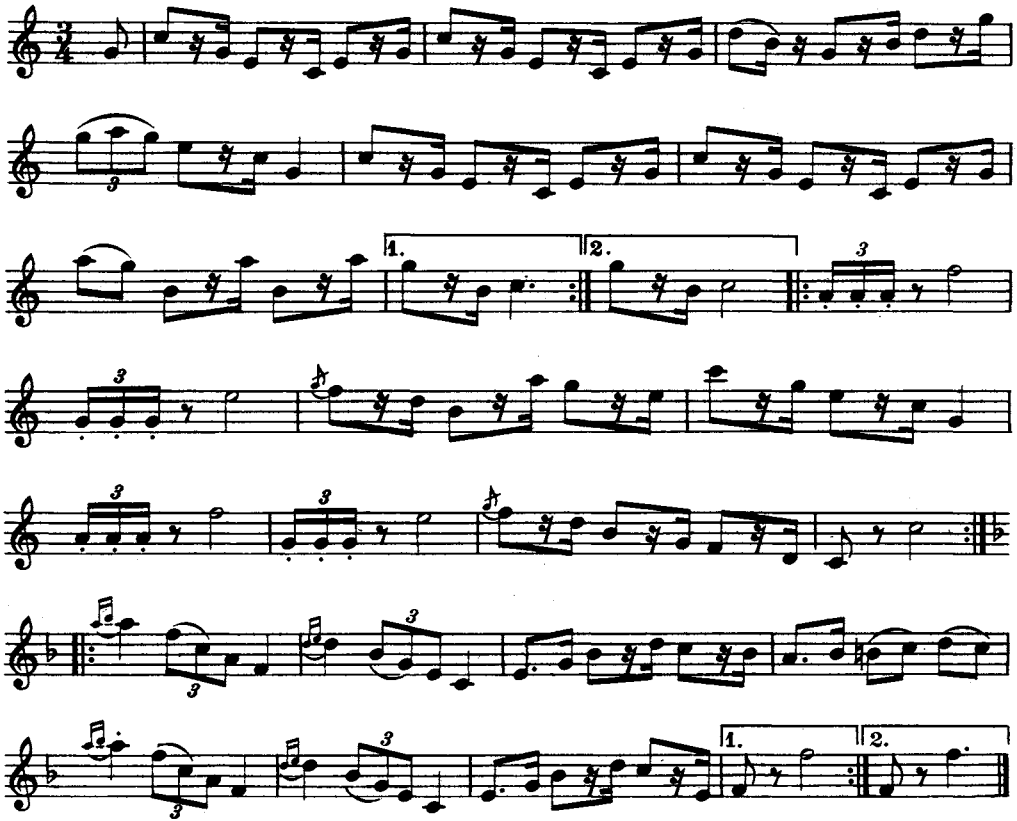

Flera av Petterssons polskor kommo — i likhet med ovanstående — nära mazurkan.

174. POLSKA

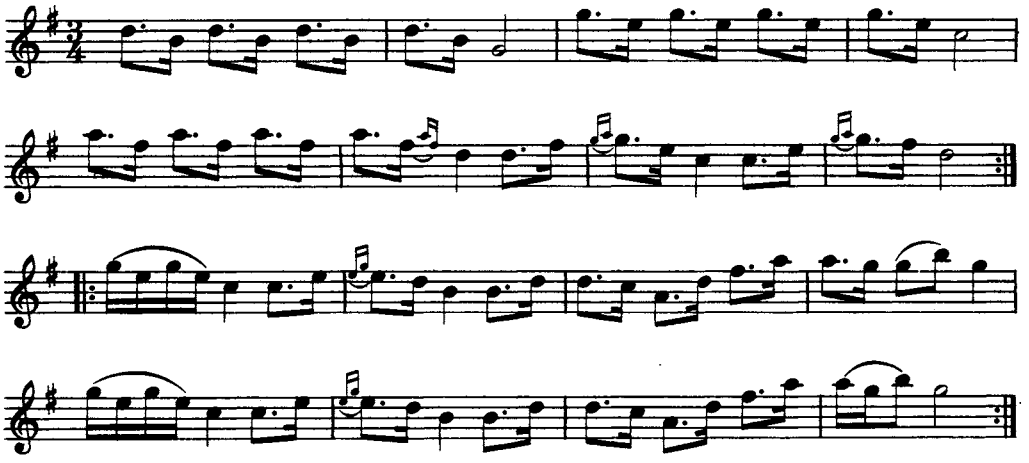

Åsberg hörde polskan spelas på Salbohed av en klarinettist och korpral vid Västmanlands regemente vid namn *Gråberg*.

175. POLSKA

efter fadern

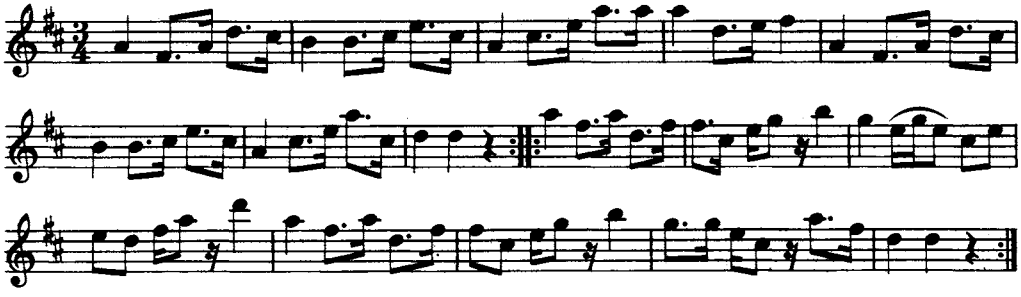

Fadern hade polskan efter en gammal gumma i Dannemora, kallad *Lindströms Brita.* »Hon ansågs tokig, men var bra till att sjunga», säger Åsberg.

176. POLSKA

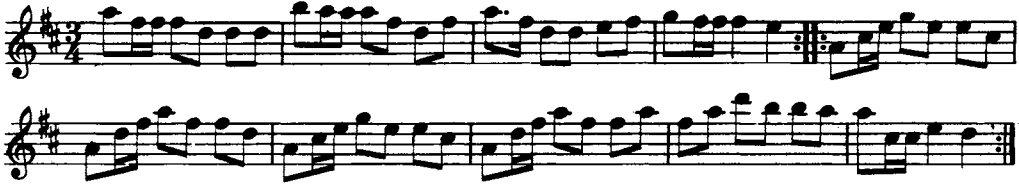

Efter en spelman i Bro vid namn *Jan Andersson.*

177. POLSKA

efter Jan Andersson

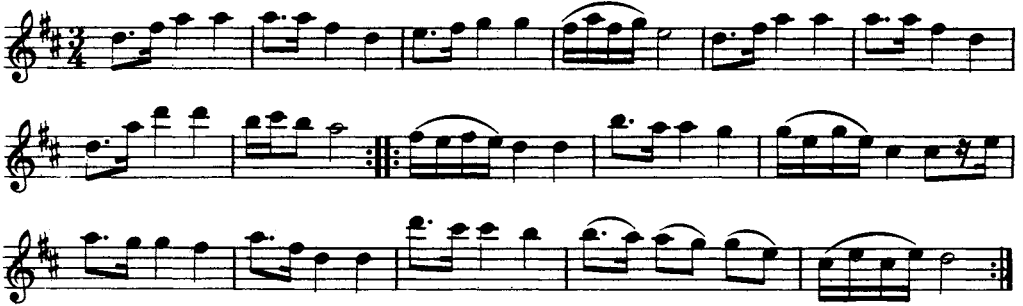

Första takten togs ibland så här:

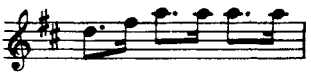

Sista takten fick ibland följande lydelse:

178. VALS

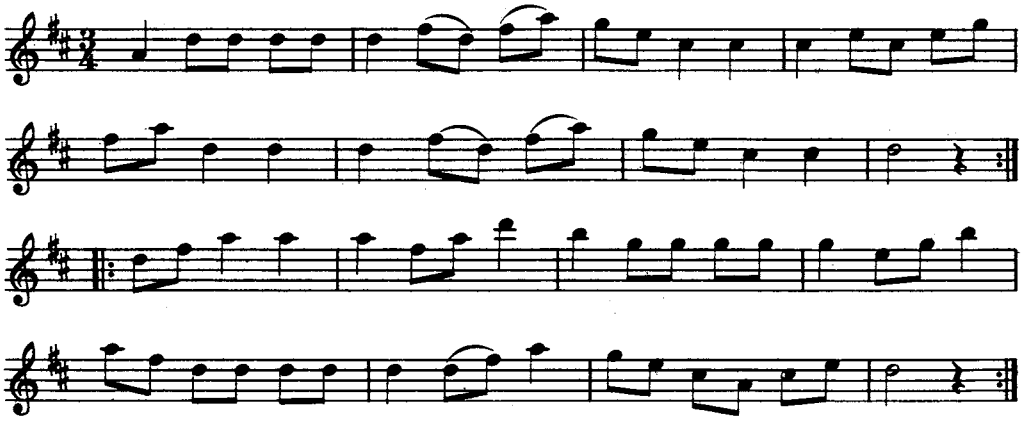

Valsen skall ha kommit från Tierp. Den spelades av *Rapp Kalle,* »som var av skojarsläkt». Även Jan Andersson spelade den.

179. VALS

efter farfadern

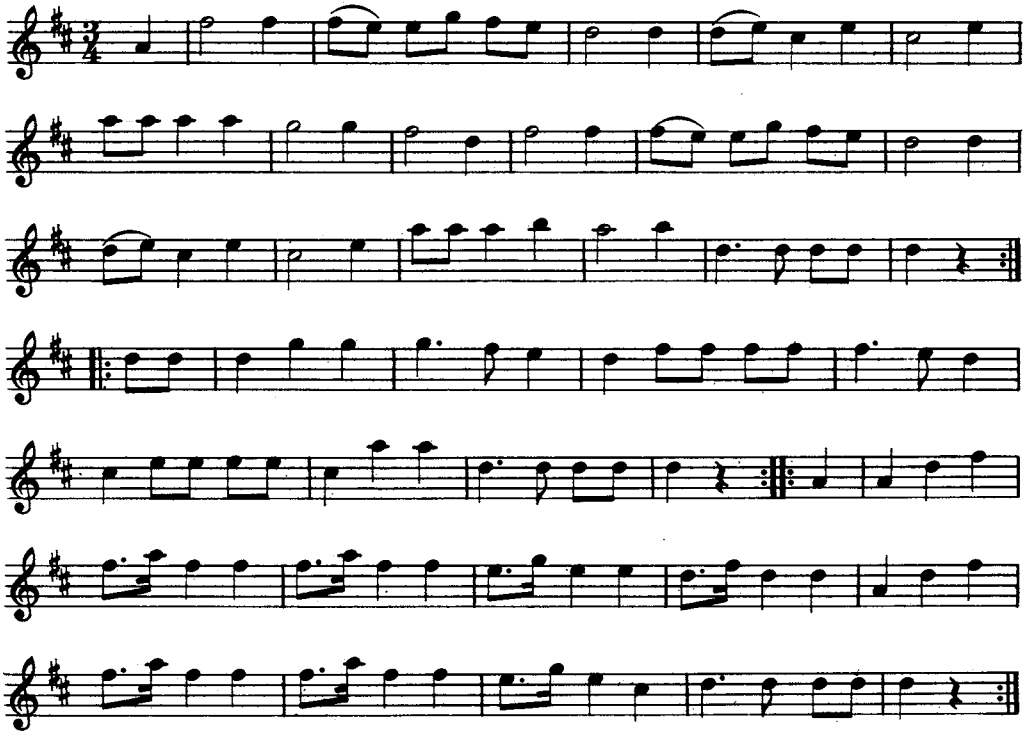

180. VALS

efter fadern

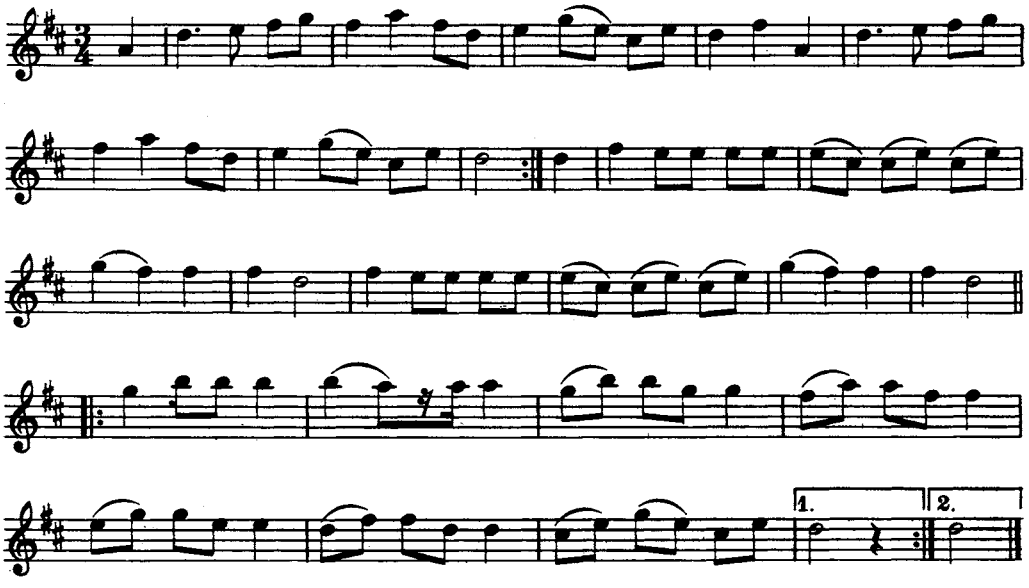

Valsen uppgavs ha kommit från Roslagen.

181. VALS

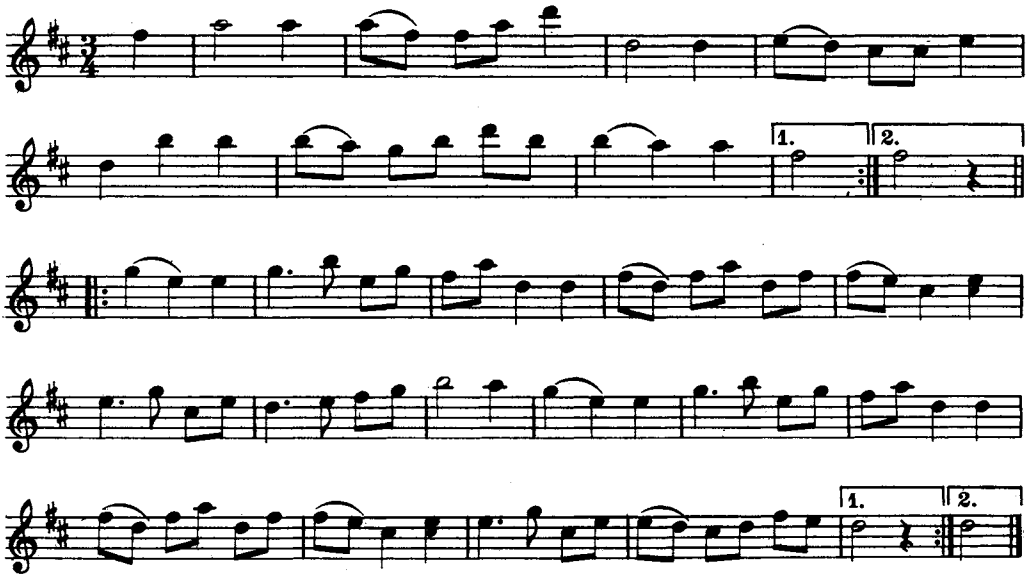

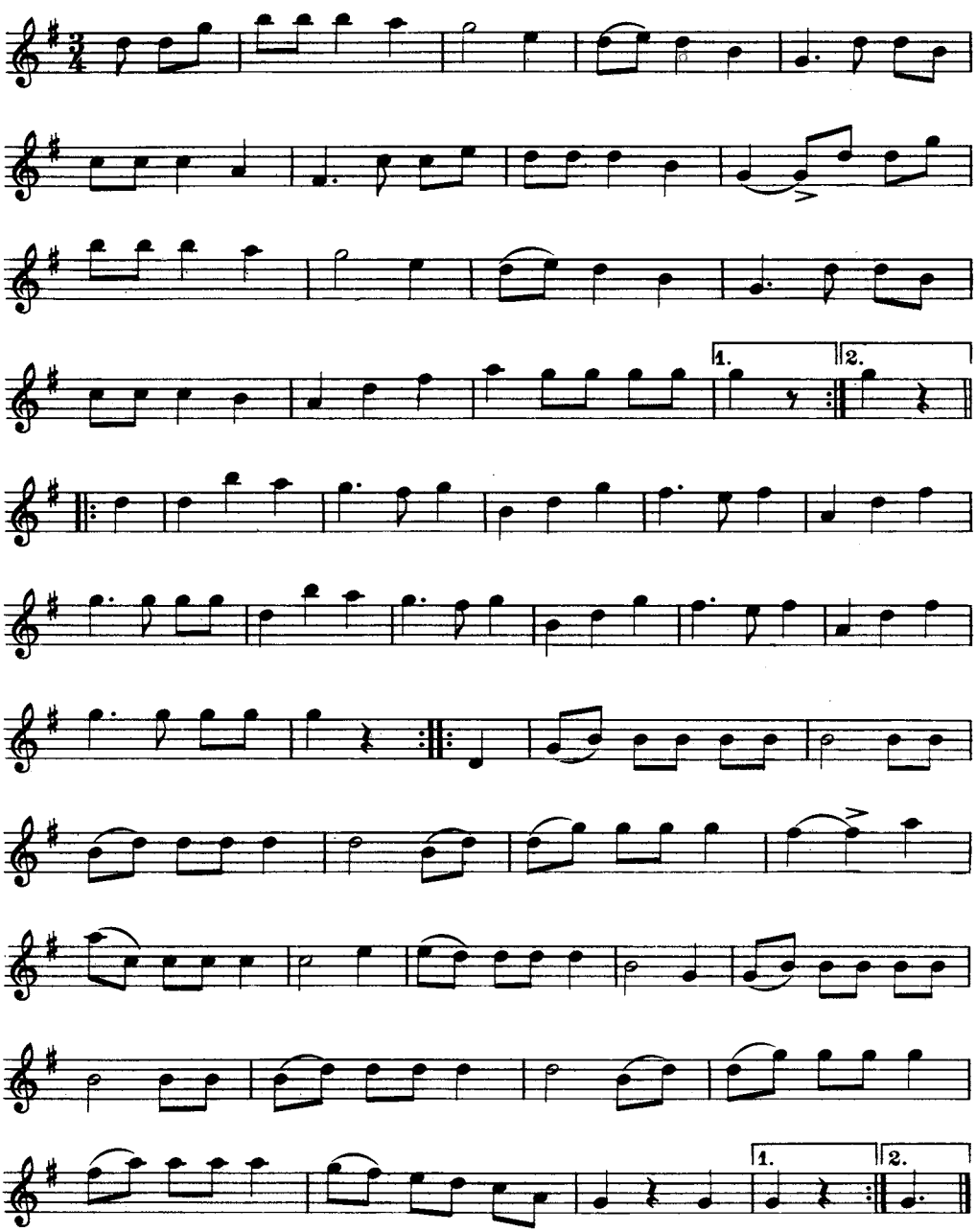

Åsberg har valsen efter en dräng i Dannemora som hette *Frans Danielsson*, gemenligen kallad *Skit Frans*.

183. POLSKA

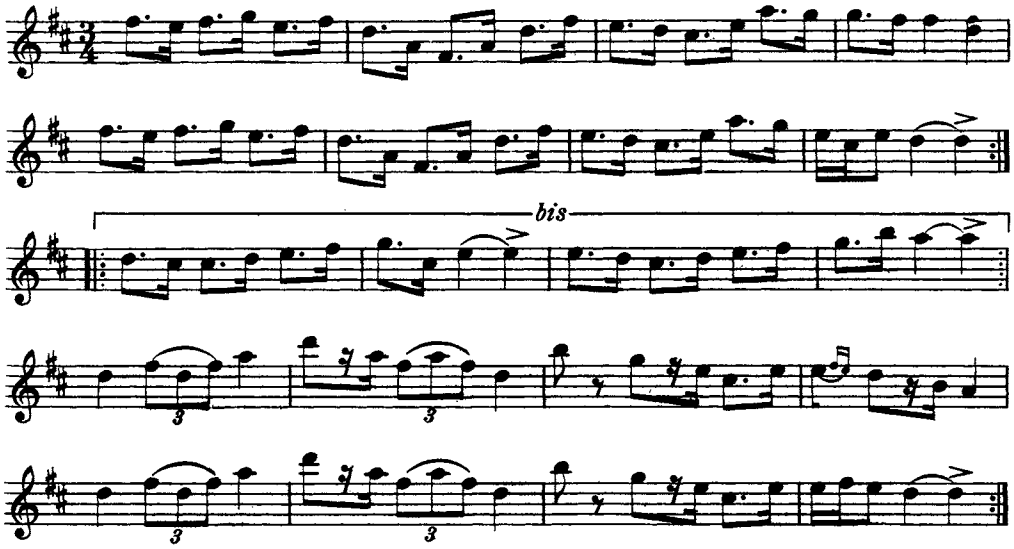

Polskan spelades mycket i Åsbergs släkt. Till densamma fanns följande text:

Min förtjänta lön den är väl inte stor,
när den går till i bara snus och brännvin.

184. POLSKA

efter far och farfar

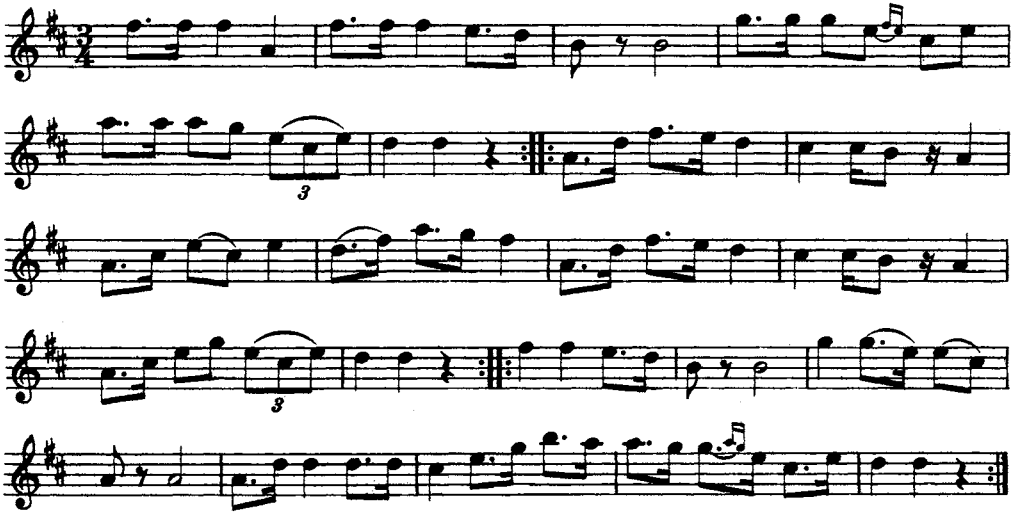

185. POLSKA

efter fadern

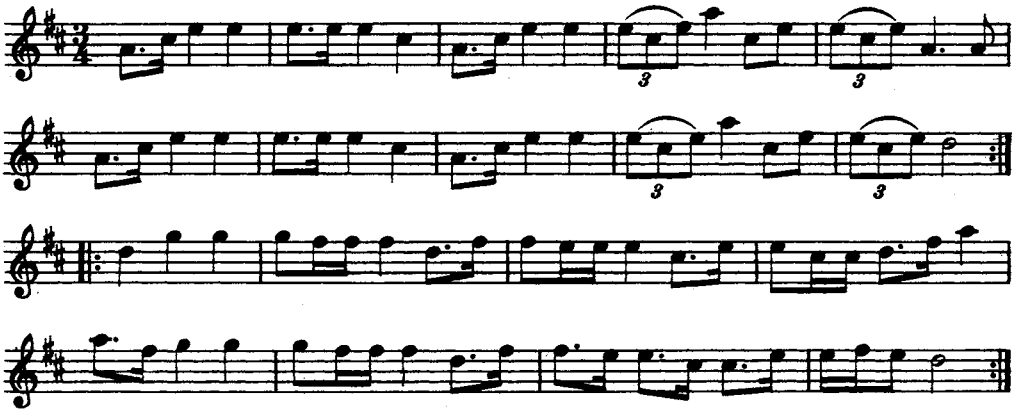

186. POLSKA

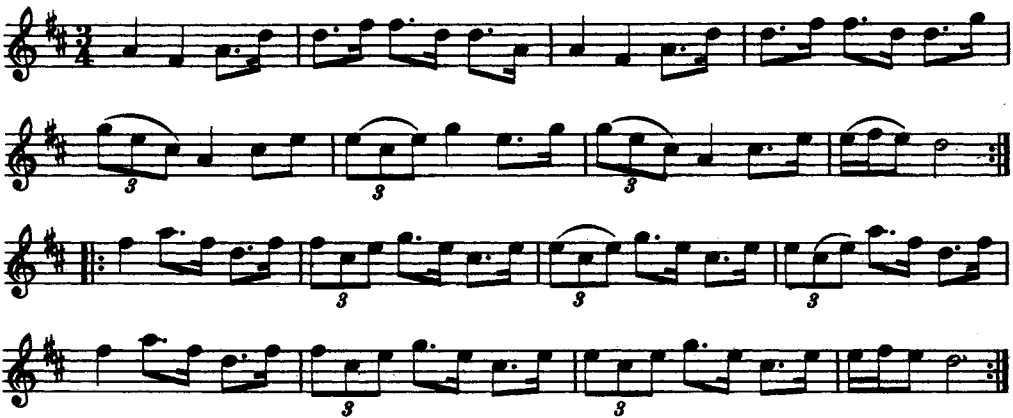

187. POLSKA

efter fadern

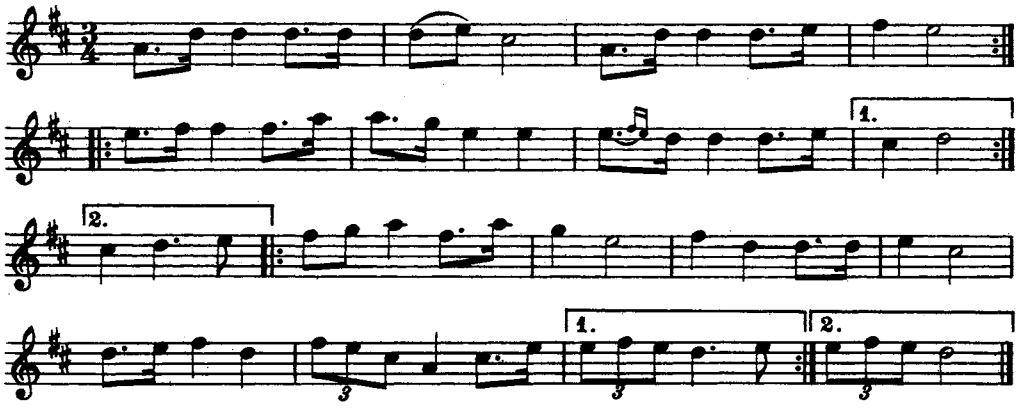

Fadern hade polskan från skärgården. Åsberg berättade i anslutning till melodien följande. En hustru till en soldat, som skulle ut i kriget, vändades med tanke på den dyrbara utrustningen. »Det såg mörkt ut, vilket hörs i de två första repriserna», säger Åsberg och tillägger: »men så får hon en ljus idé, och allt klarar ut sig».

Melodien är en variant av 'Jag fattige lappman' etc.
Jfr Svenska Låtar, Dalarna, h. I, n:r 165.

188. MARSCH

efter fadern

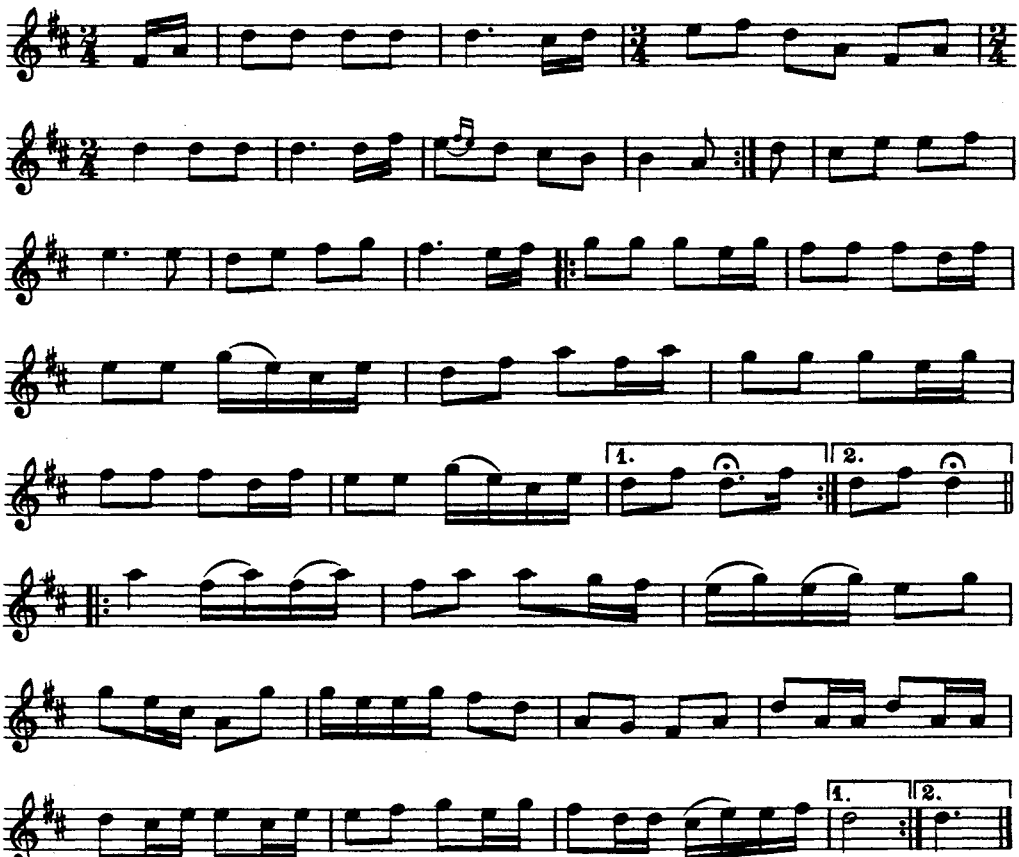

De med 𝄐 betecknade tonerna höllos i regel ut med ännu en fjärdedels nots tidsvärde.
Låten är en variant av 'Gustafs skål'.

189. VALS

Andra taktdelen i tredje takten upprepades ibland så att takten fick följande utseende:

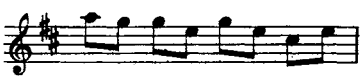

o. s. v.

Valsen var en s. k. klarinettvals och spelades av *Staffan Venngren* i Österbybruk.

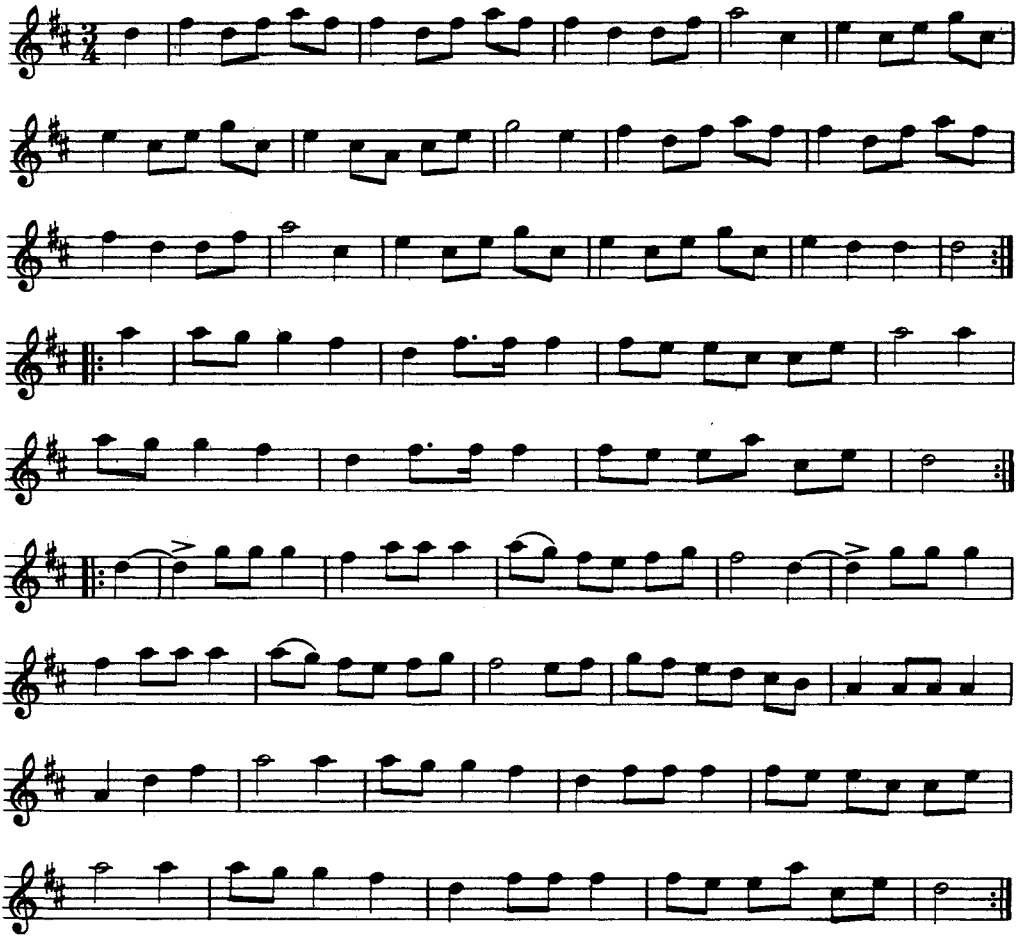

Valsen kallades 'Lazarus' och spelades av *Jan Venngren,* en farbroder till Staffan Venngren. Jan hade spelat på midsommardansen i Österbybruk i tjugoett år å rad.

191. VALS

efter far och farfar

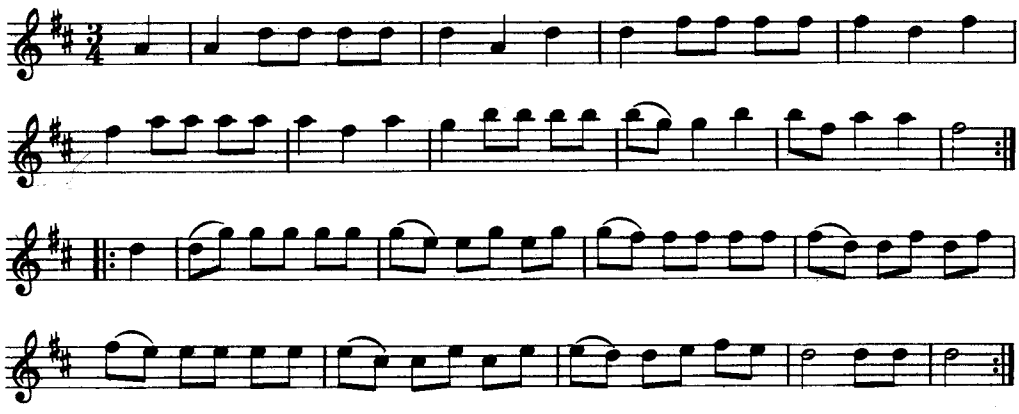

Låten kallades 'Friarevalsen'. Till densamma sjöngs följande text:

När jag var liten, då gick jag och tänkte:
ack den som vore vuxen och fria kunde få.

192. MARSCH

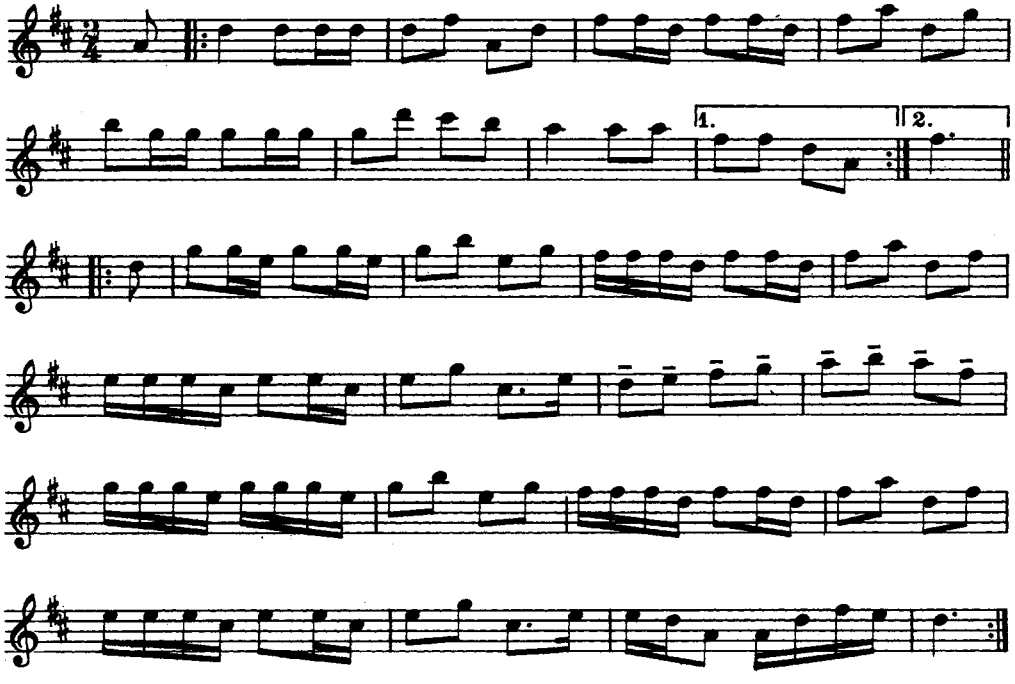

Åsberg har marschen efter en klarinettist och hemmansägare *Jan Ersson*, kallad *Långrök*.

193. POLSKA

från Österbybruk

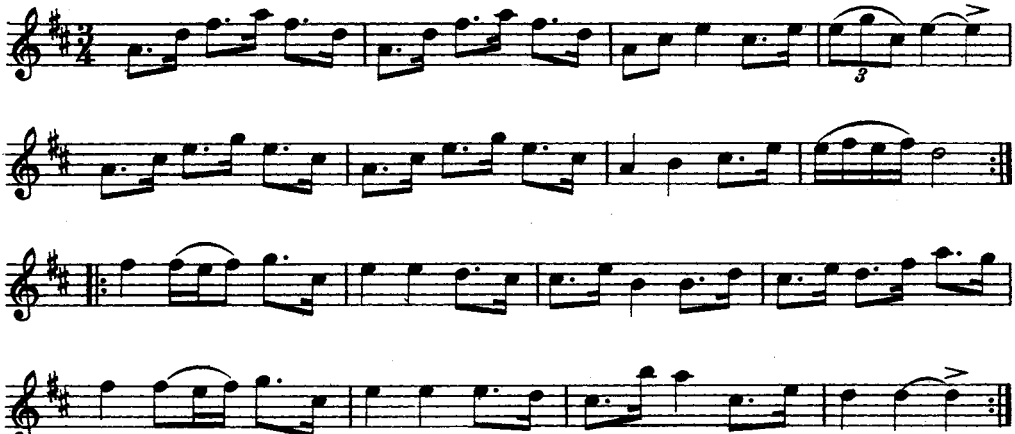

194. POLSKA

efter far och farfar

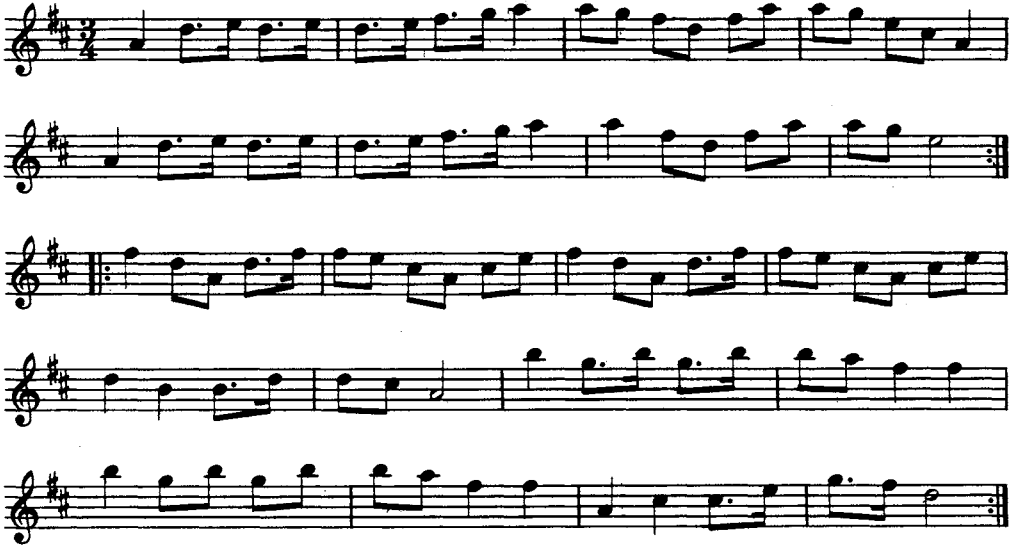

195. POLSKA

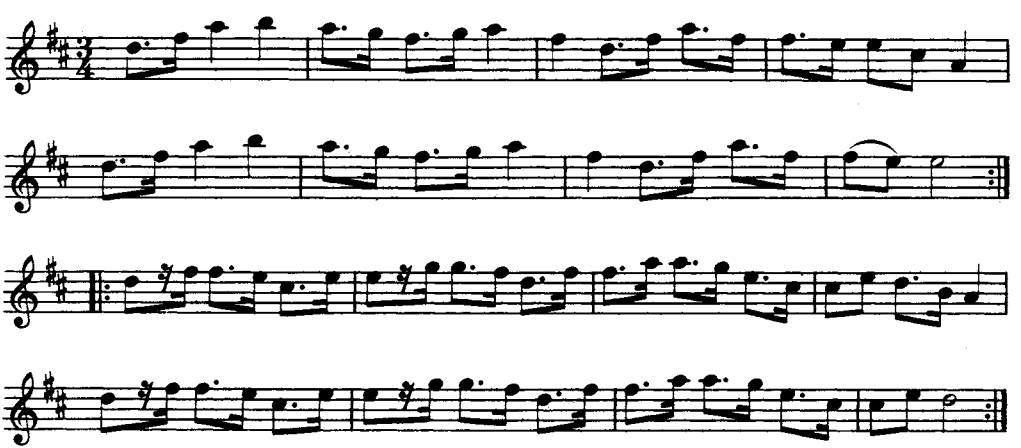

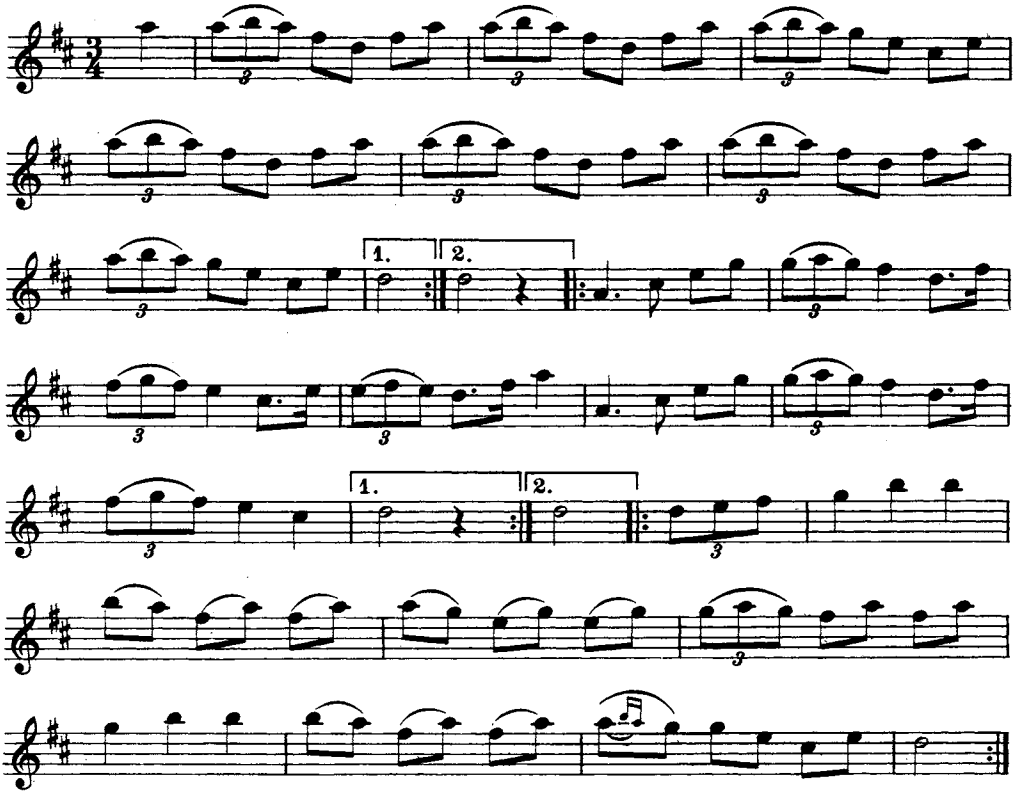

Gröning har valsen från en åttioårig spelman, *Rydberg* i Tägten, Norberg.

197. POLSKA

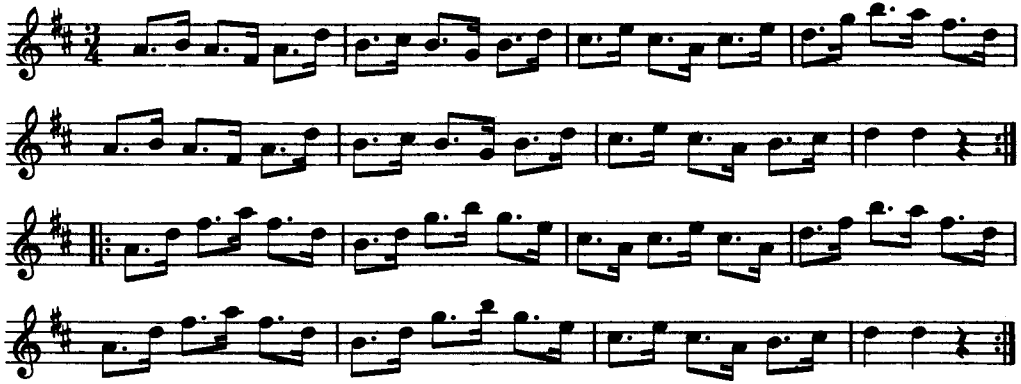

Efter en spelman *Henning Kullman* från Norberg, metallarbetare i Västerås.

198. VALS

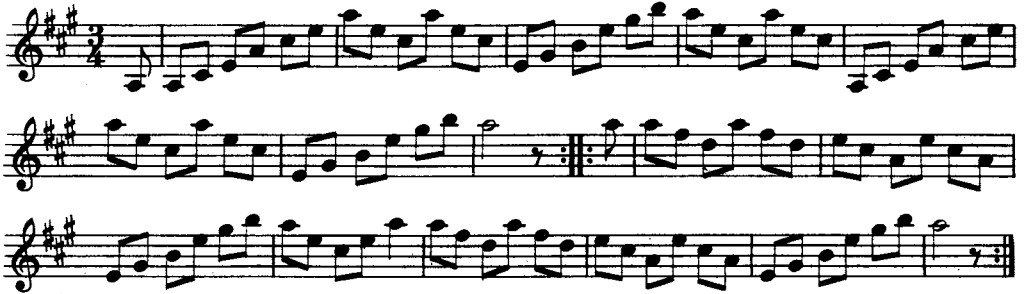

Gröning har valsen efter *Albin Söderkvist* i Norberg.

199. POLSKA

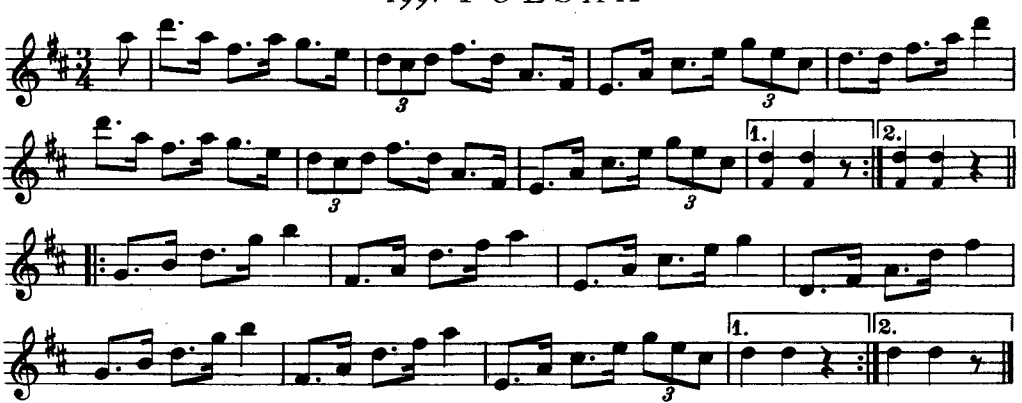

200. *BRUDMARSCH*

efter Västerbo Kalle

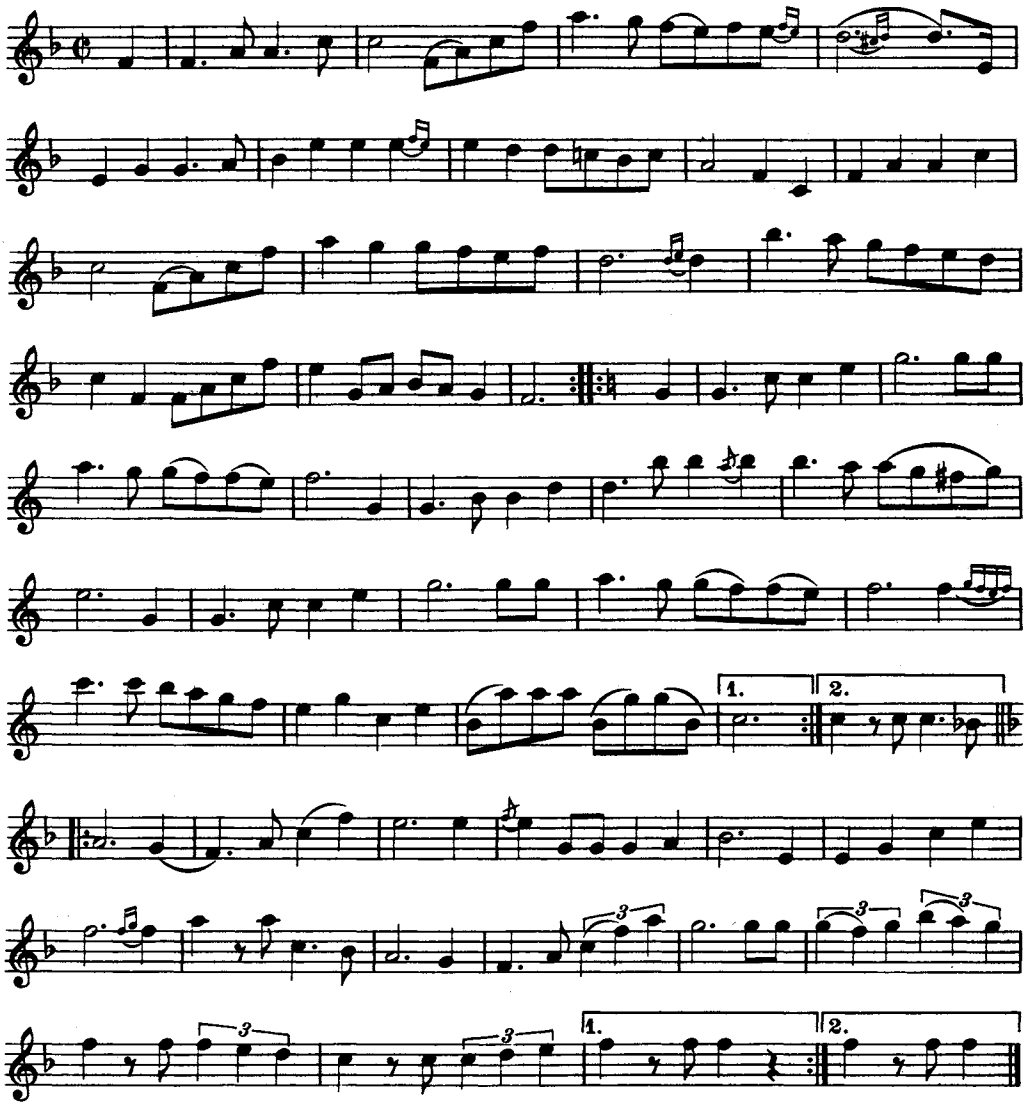

Marschen skall vara komponerad på 1850-talet av organisten *Landin* i Möklinta, vilken dog på 1890-talet.

201. GÅNGLÅT

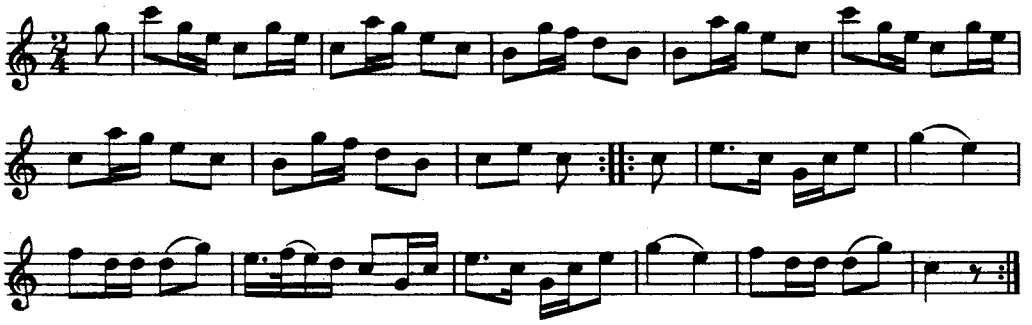

Låten användes vid bröllop och spelades när steken bars in.

202. VALS

efter Västerbo Kalle

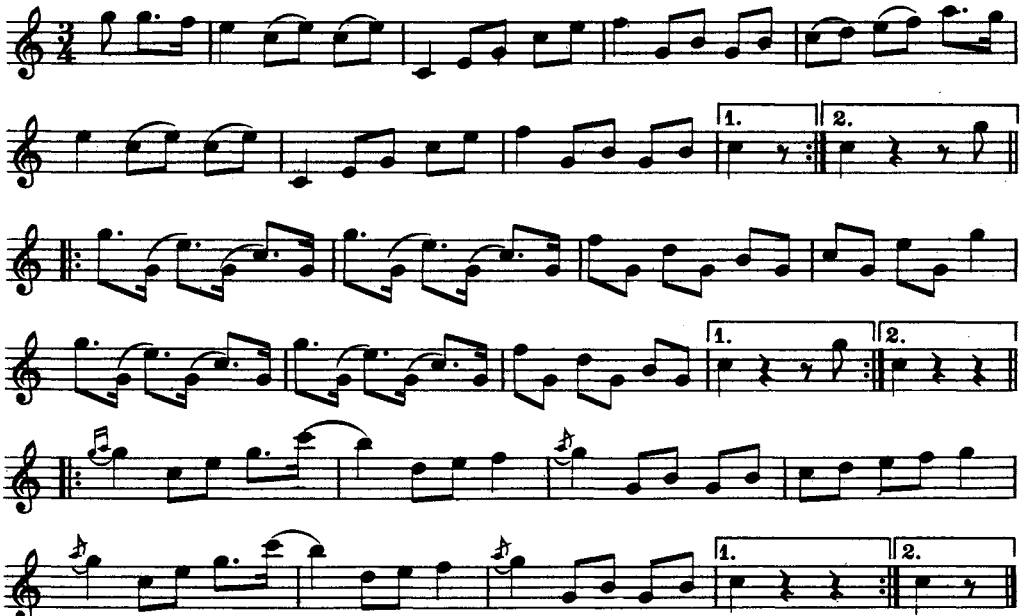

203. VALS

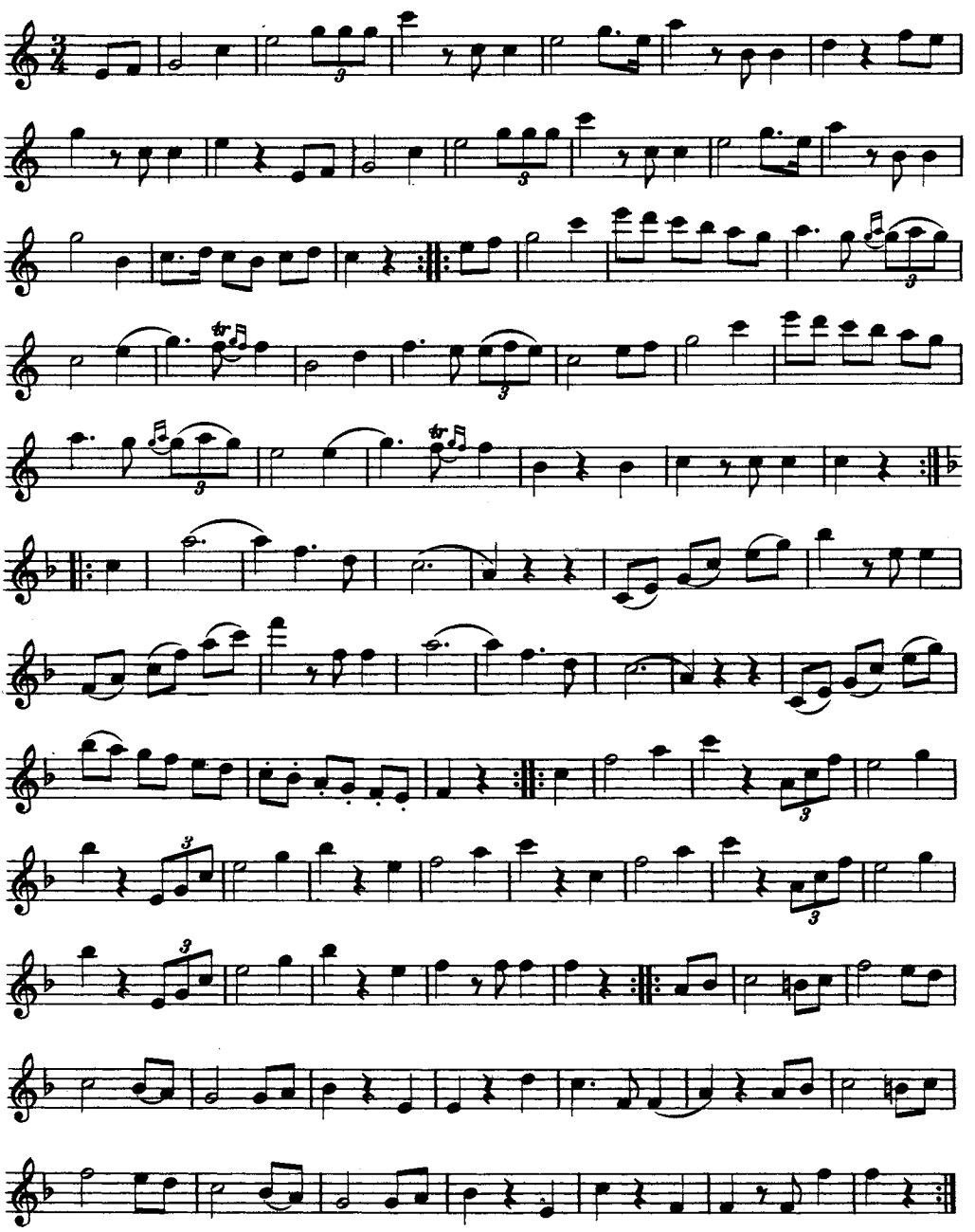

Låten användes som brudvals i Möklinta.

204. POLSKA

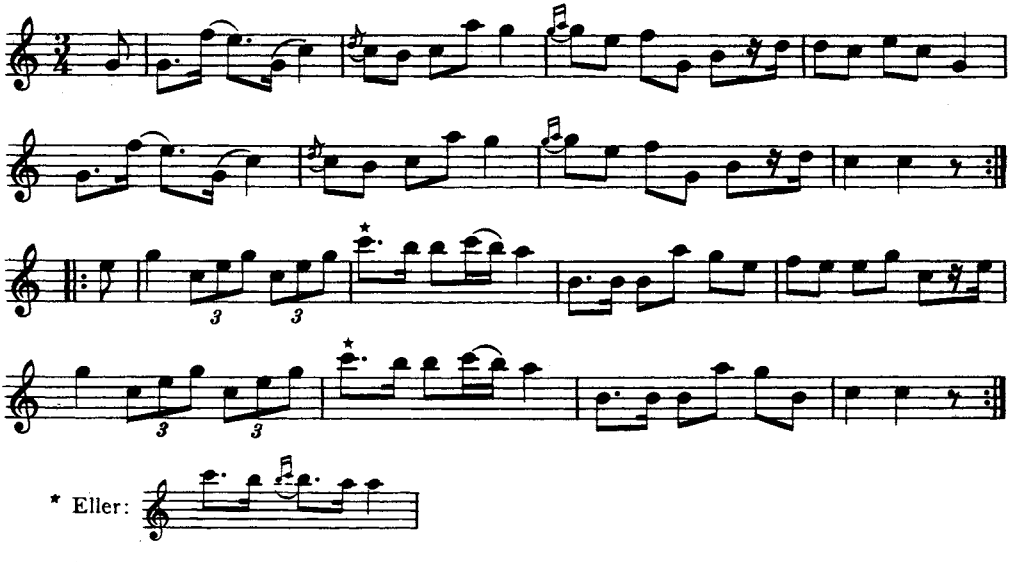

Polskan spelades när prästen dansade med bruden. Den kallades för slängpolska.

205. VALS

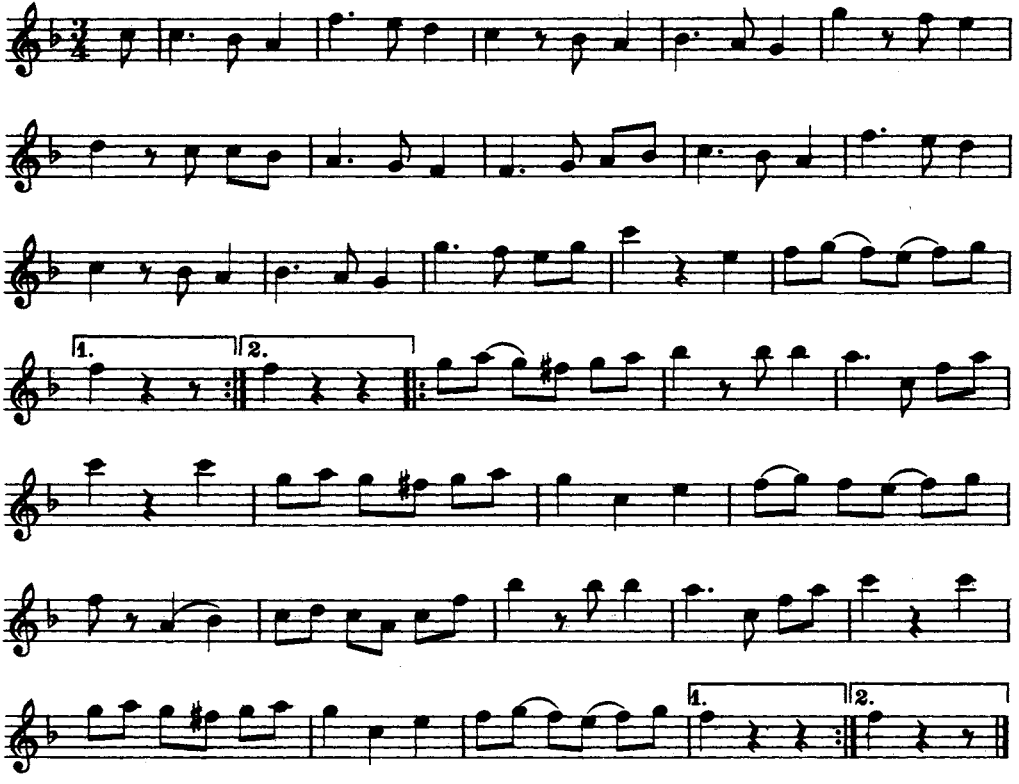

206. POLSKA

efter Västerbo Kalle

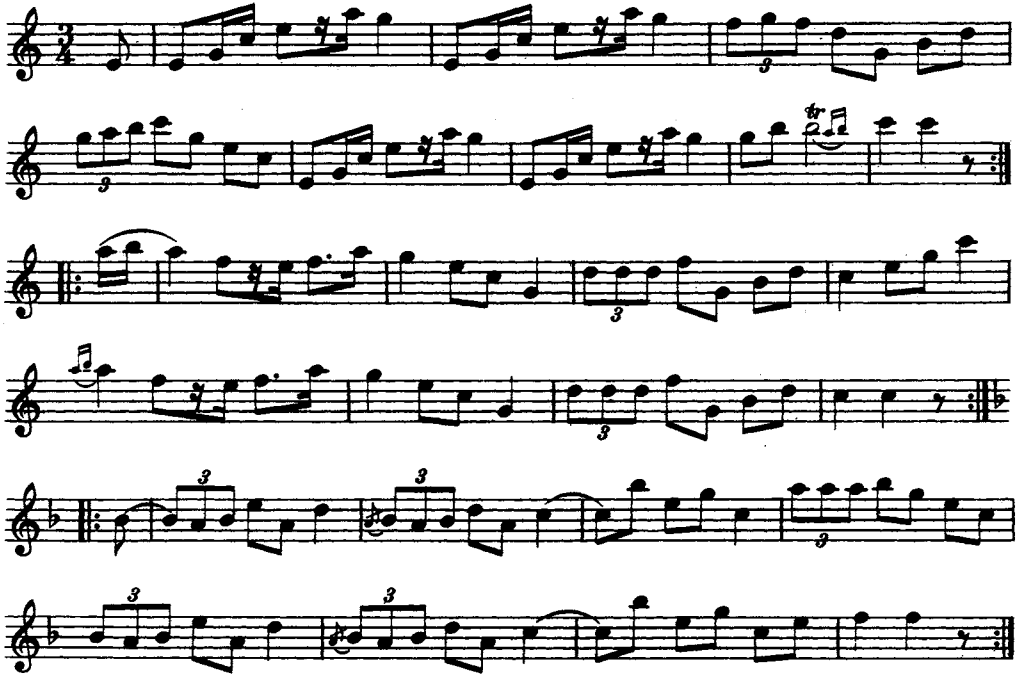

207. VALS

efter Västerbo Kalle

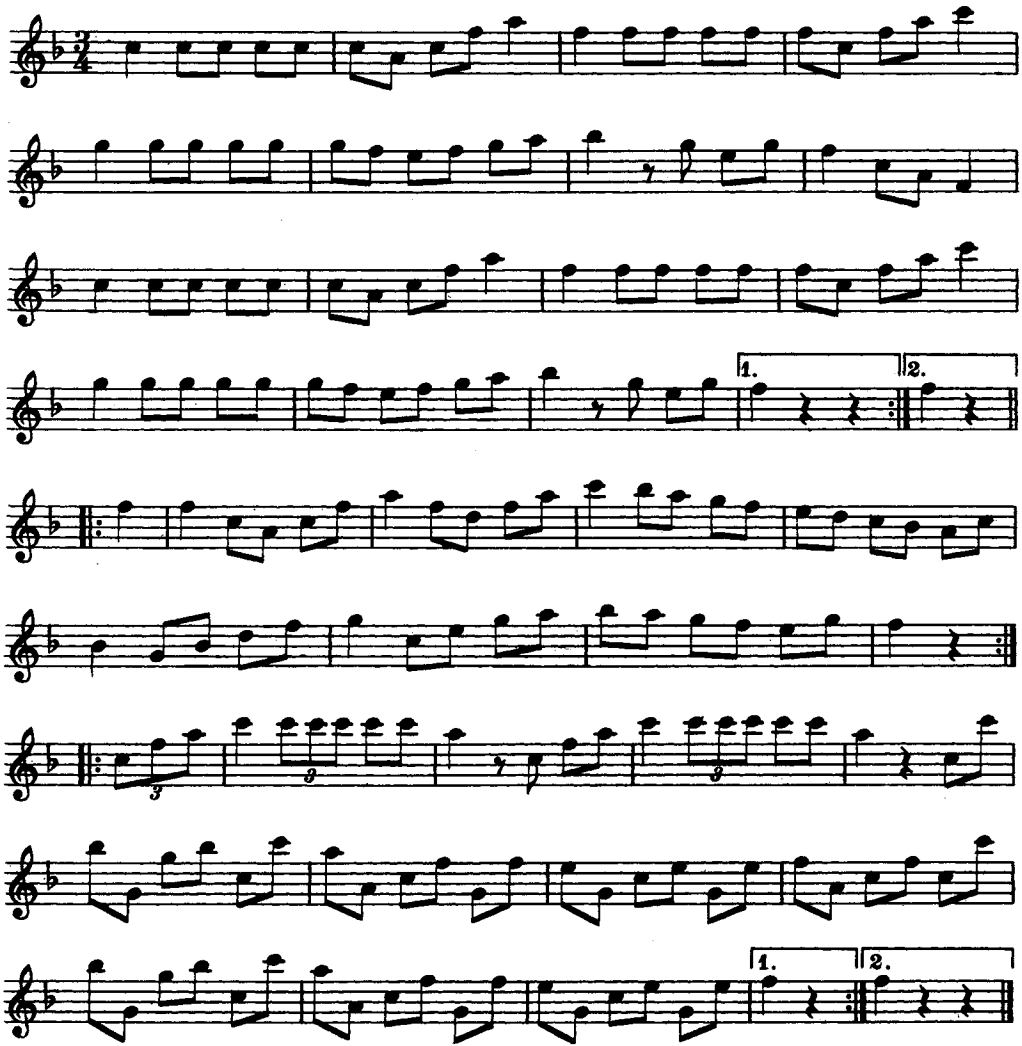

Västerbo Kalle hade fått valsen från en gammal fältmusikant.

208. BRUDMARSCH

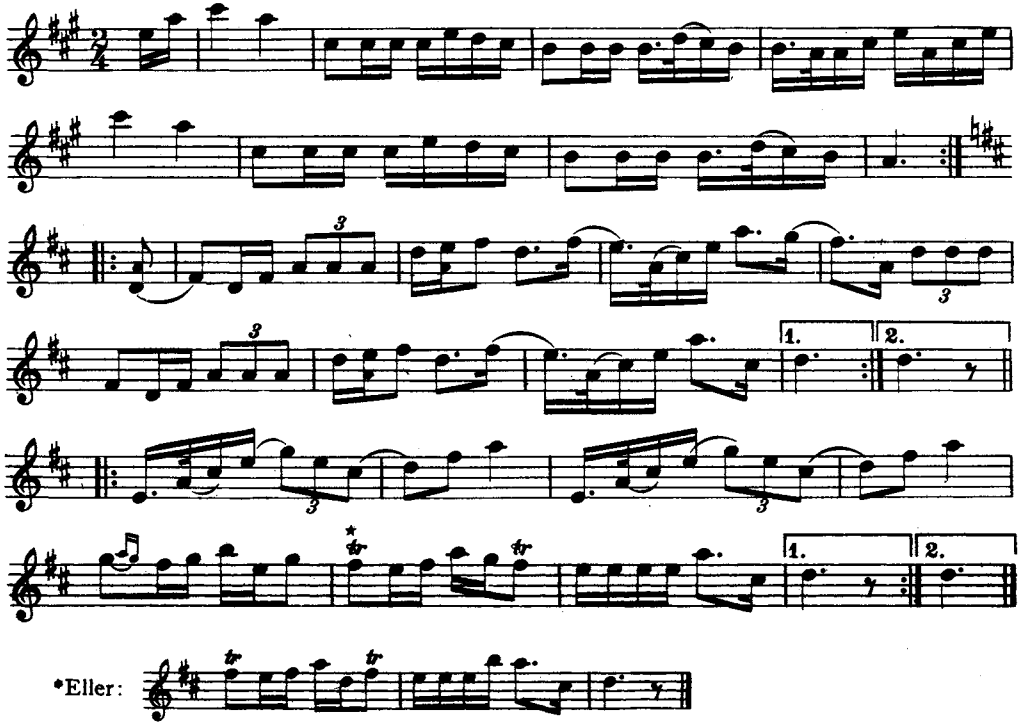

Marschen spelades på Anders Johan Johanssons föräldrars bröllop år 1871, och var gammal redan då, säger Nordström.

209. *BRUDMARSCH*

efter farfadern

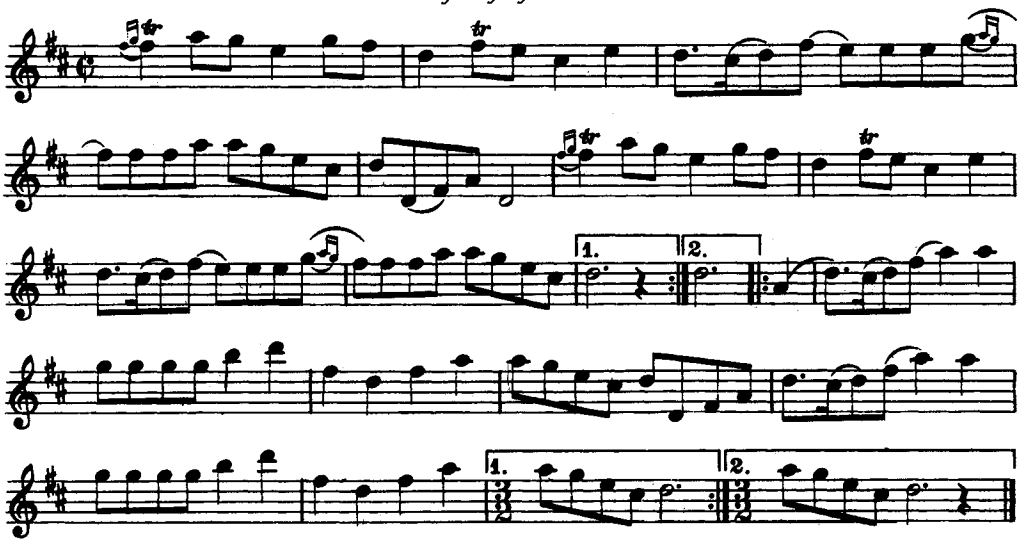

Låten användes även som ridmarsch. Den spelades i långsamt tempo, ungefär som schottisch.

210. POLSKA

efter farfadern

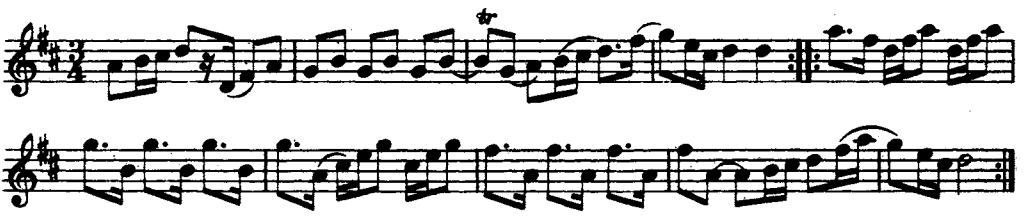

Denna polska spelades i rätt långsamt tempo.

211. POLSKA

efter fadern

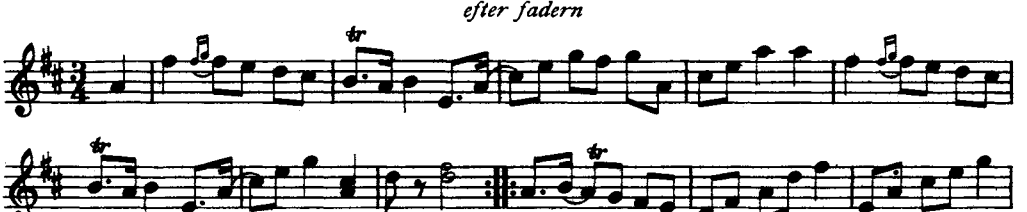

Nordström hade i sin repertoar även den kända polskan med text: »En sup till det kan jag väl få» etc. Tonarten är vanligen *d*-moll, men Nordström spelade den i *d*-dur.

212. STEKMARSCH

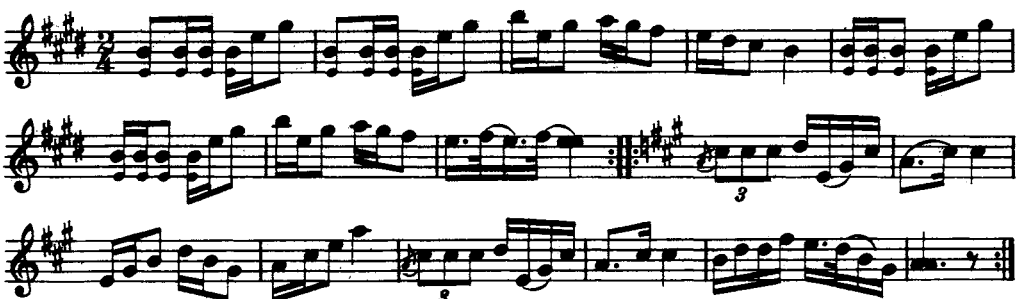

Marschen spelades under bröllopshögtidligheterna, när steken bars in.

213. STEKLÅT

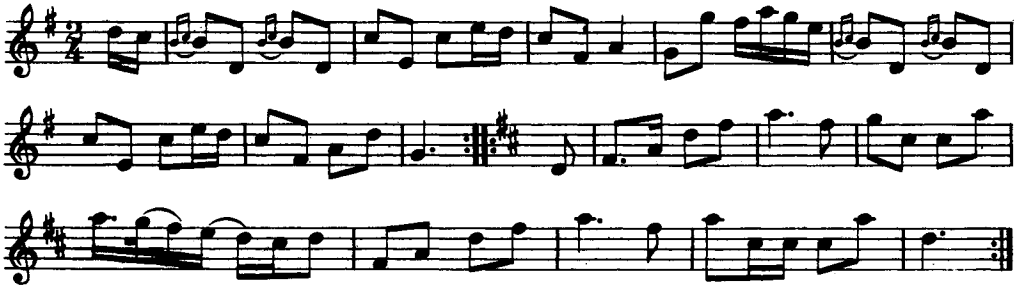

Första takten i andra reprisen togs ibland så här: etc.

214. VALS

efter farfadern

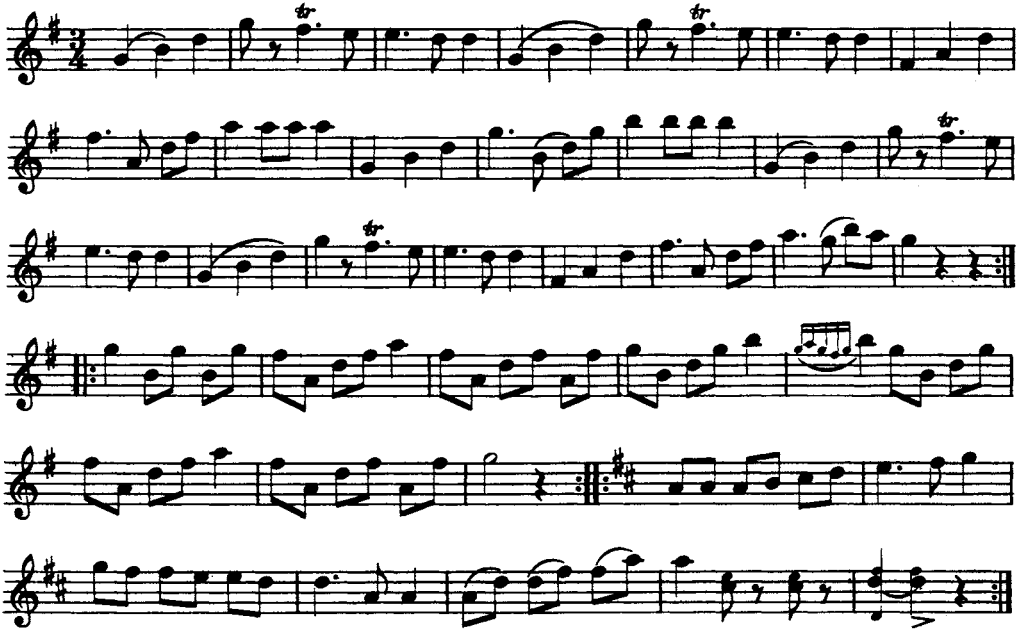

Låten var kontraktsprosten Forsmans i Möklinta favoritvals.

215. VALS

efter far och farfar

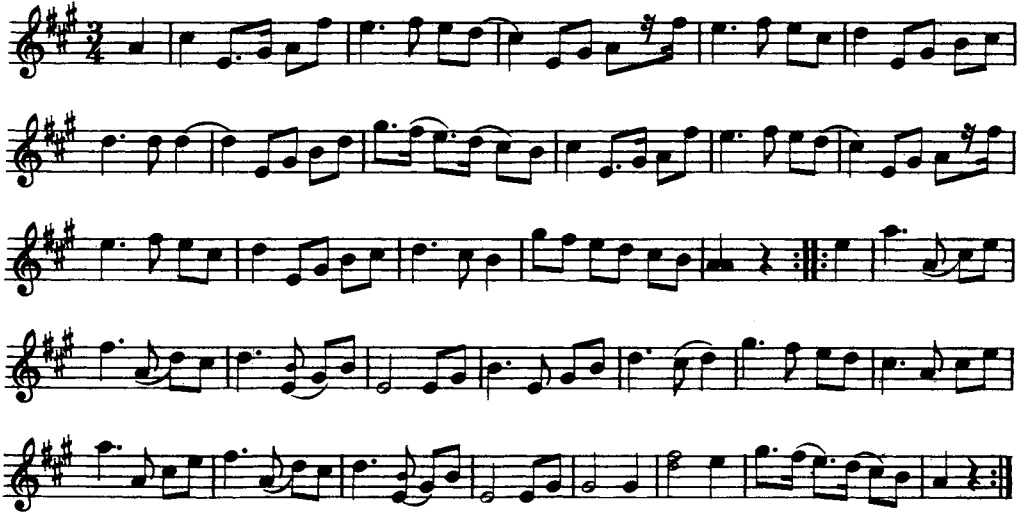

216. POLSKA

efter far och farfar

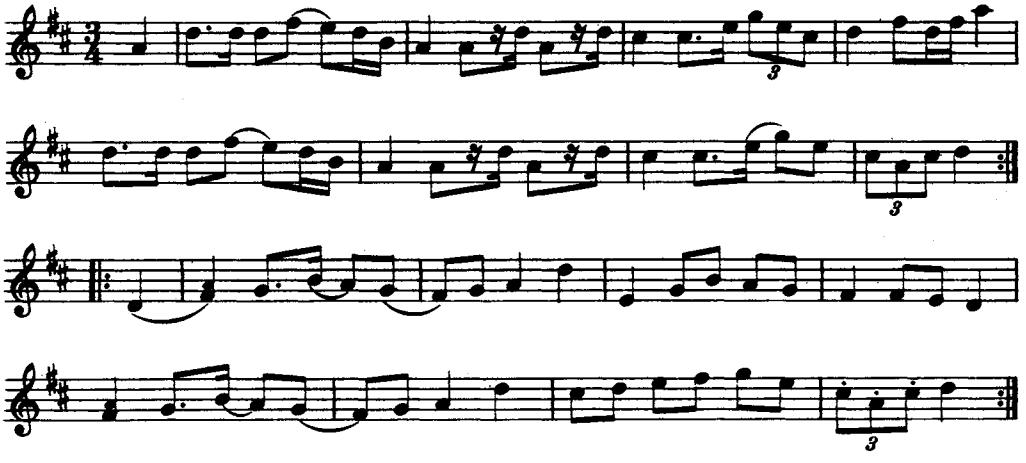

217. STEKMARSCH

efter farfadern

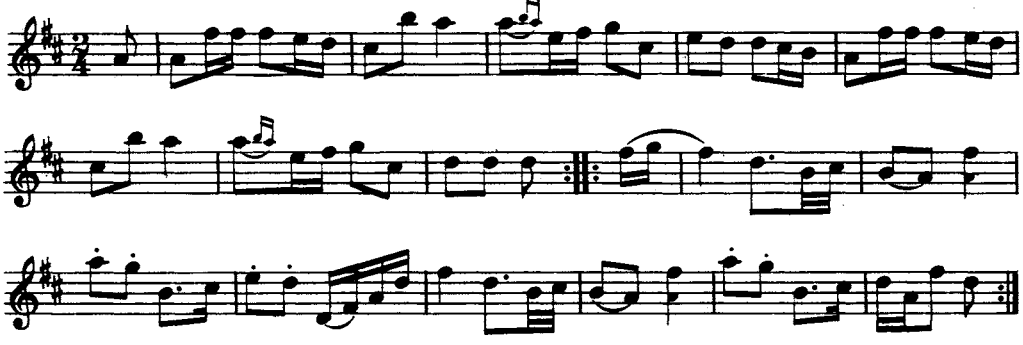

218. BRUDMARSCH

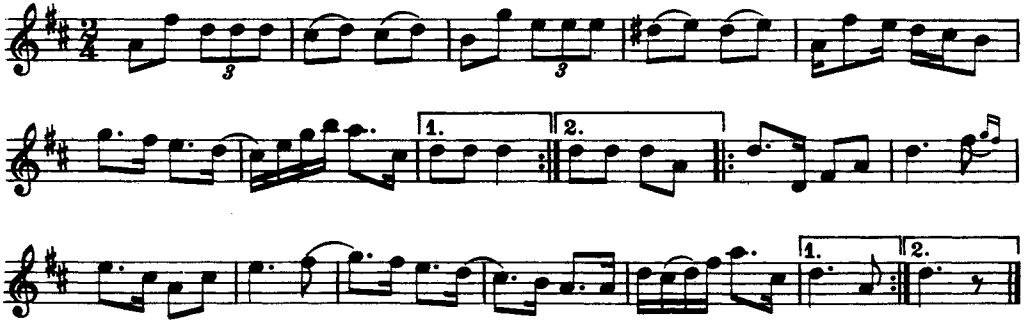

219. POLSKA

efter fadern

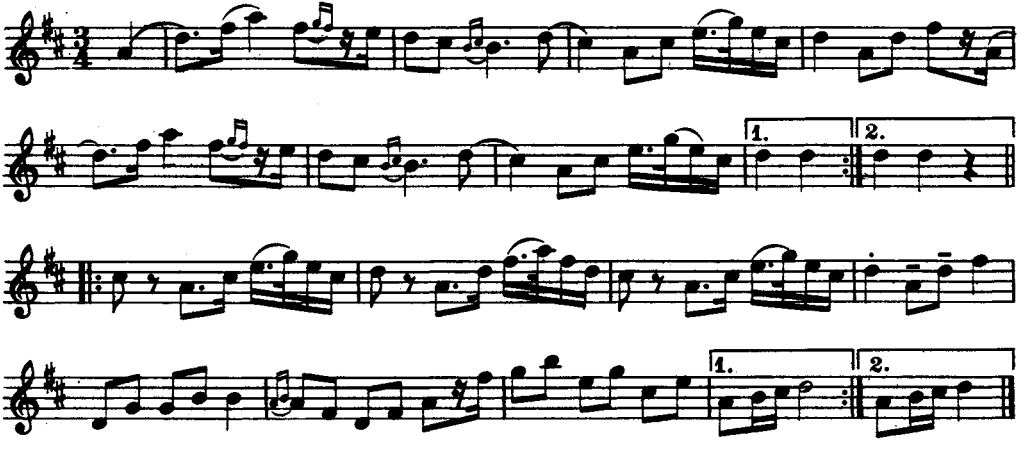

Fadern hade lärt polskan av en nyckelharpspelare *Gustaf Strutz* från Nora.

220. BRUDMARSCH

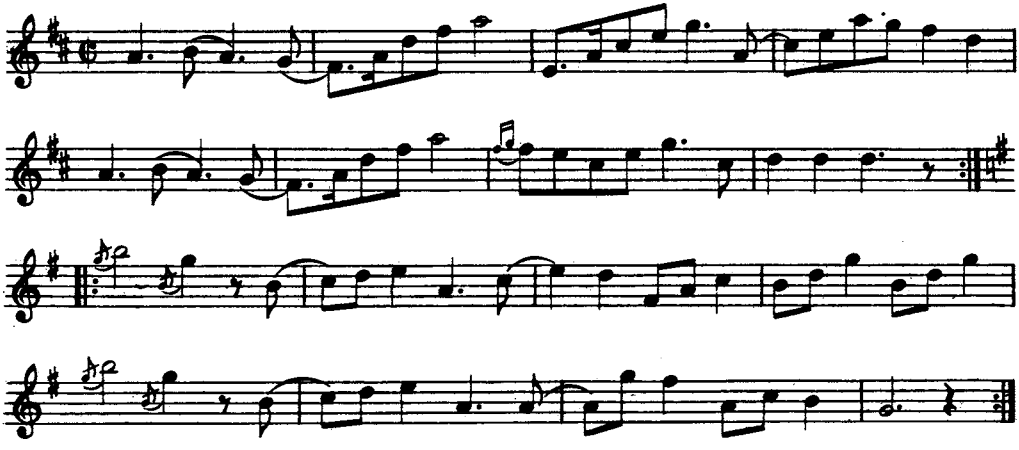

221. POLSKA

efter fadern

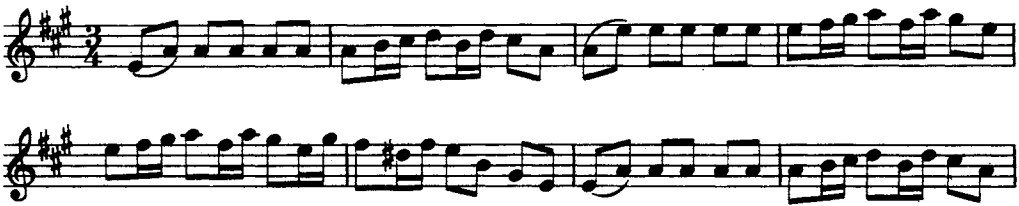

222. *BRUDMARSCH*

efter fadern

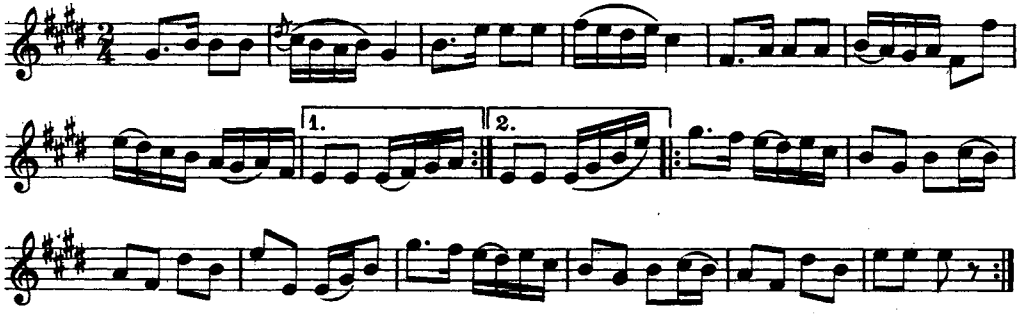

En spelman, kallad *Sörby Erik*, blåste marschen vid ett bröllop i Kroksbo år 1885. Låten går under benämningen 'Kroksbo brudmarsch'.

223. VALLÅT

efter fadern

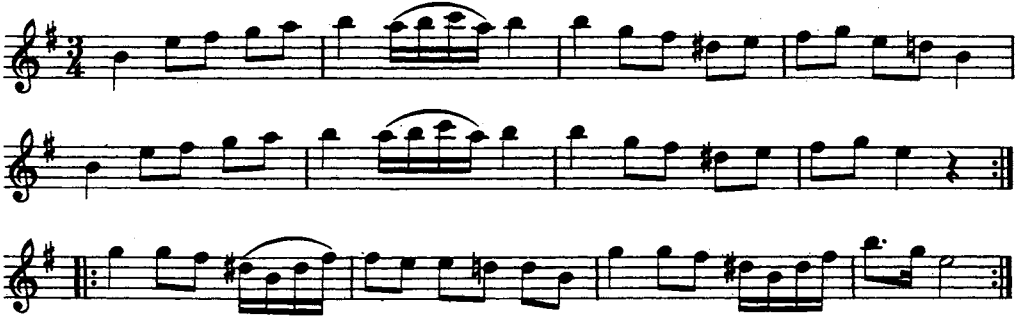

Fadern hade lärt vallåten av Jon Larsson i Skinnarbo.

224. POLSKA

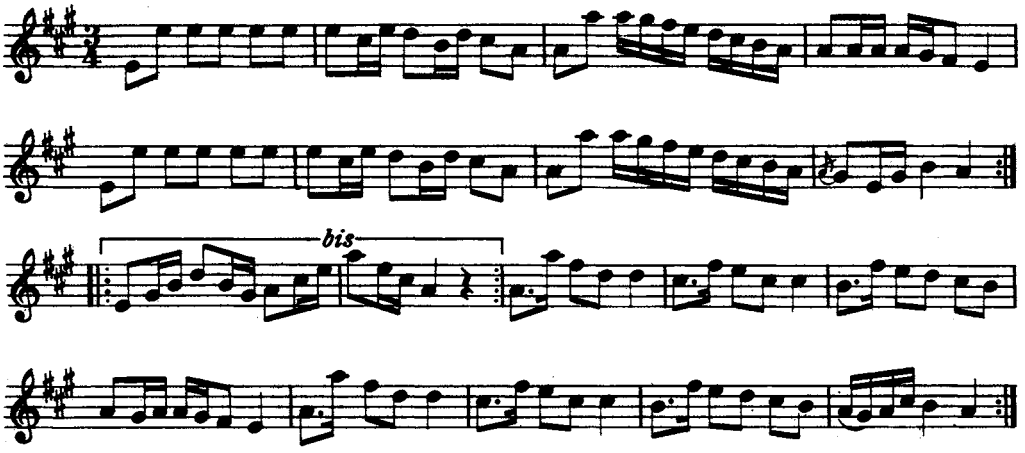

Polskan spelades av nyckelharpspelaren Strutz från Nora socken.

225. SKÅNKLÅT

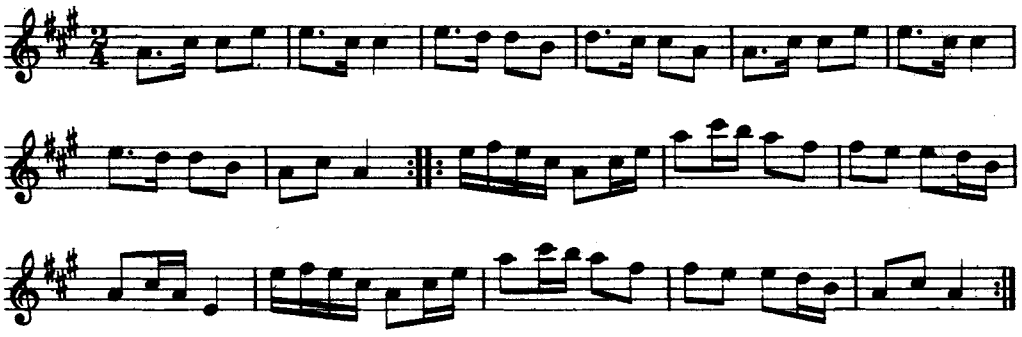

Efter klockare Najström i Nora, död på 1850-talet.

226. POLSKA

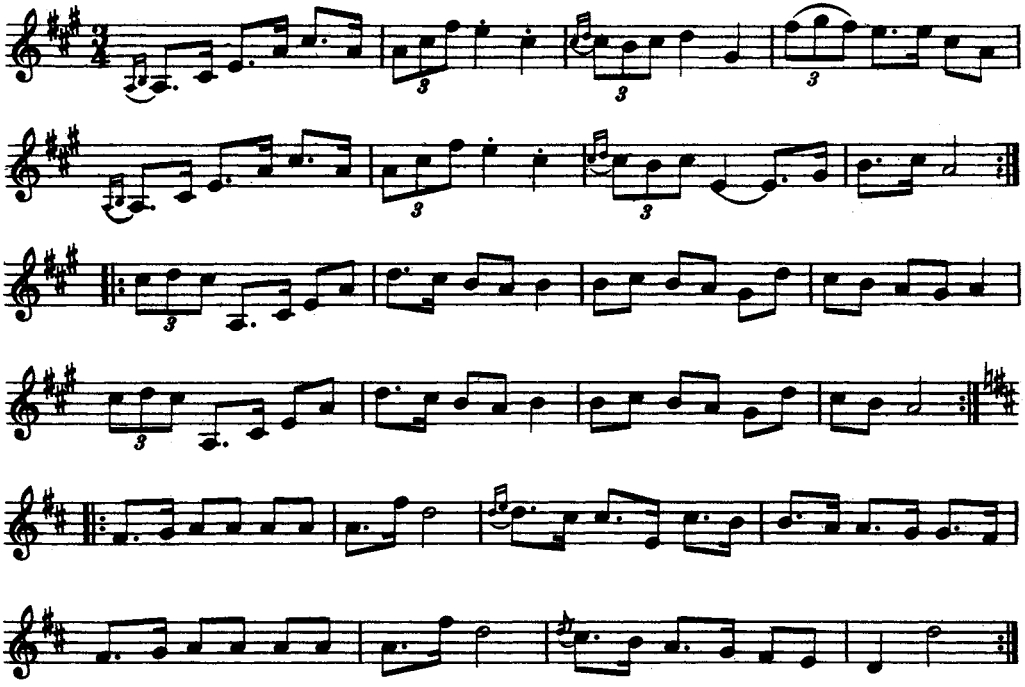

Polskan uppgavs vara från trakten av Möklinta.

227. BRUDPOLSKA

efter fadern

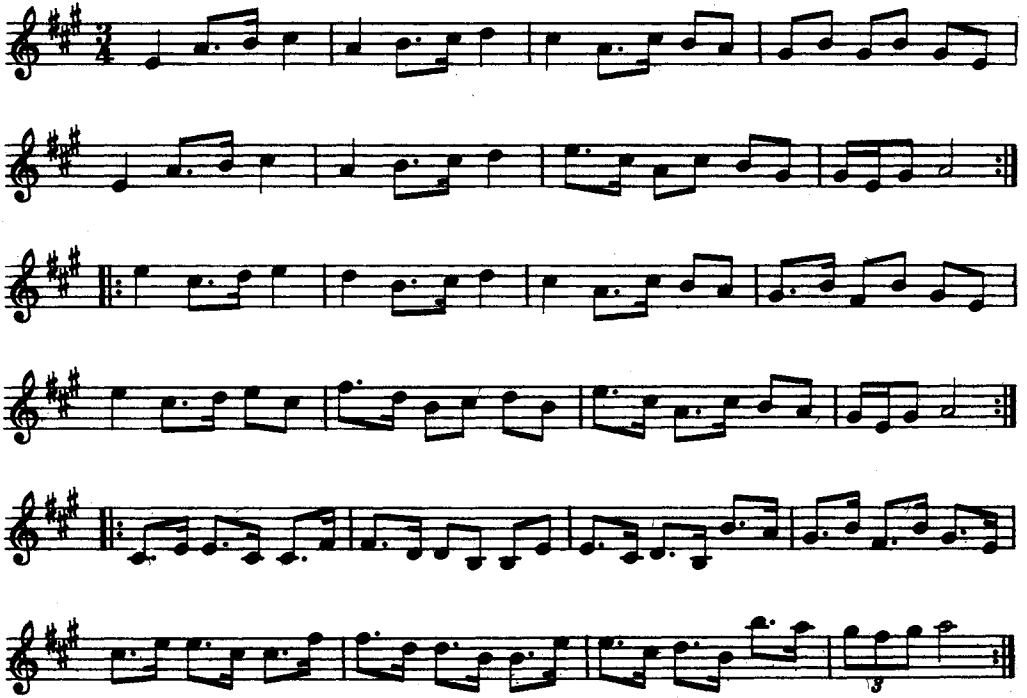

Polskan spelades när kronan dansades av bruden.

228. POLSKA

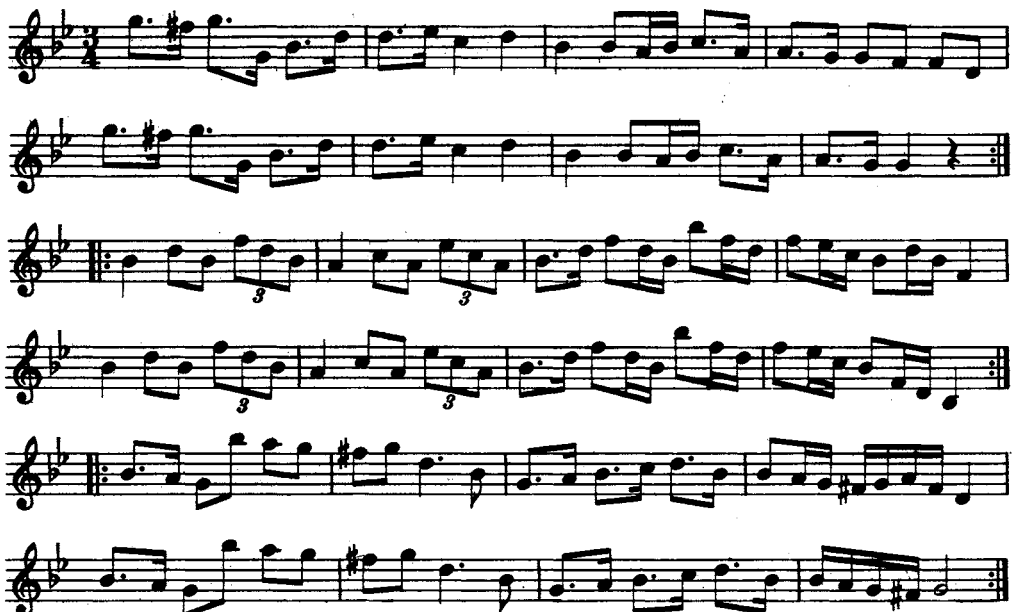

Polskan sjöngs av Schedins moder. Till densamma fanns text med början: »Spela upp en låt, I musikanter».

229. POLSKA

efter Fjärsmans Anders

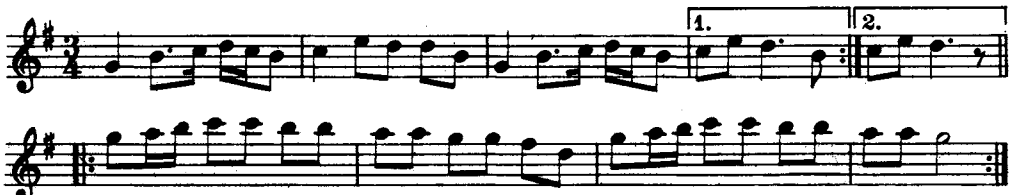

230. *POLSKA*

efter fadern

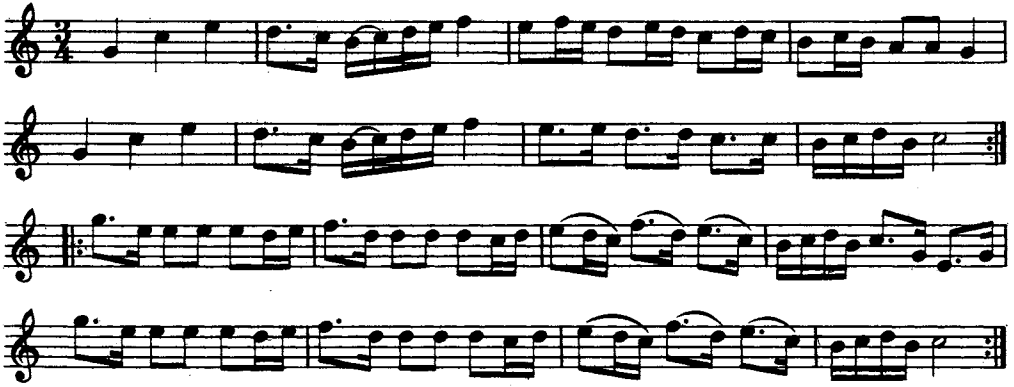

Fadern hade polskan efter en spelman *Ternell*, som i sin ordning lärt den av en bonde i Råsbo vid namn *Olof Olsson*, som sjöng den.

231. POLSKA

efter fadern

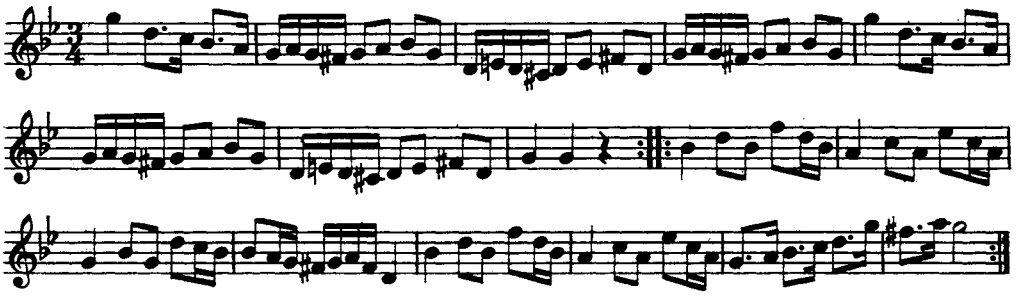

Den äldre Schedin hade polskan efter Fjärsmans Anders.

232. POLSKA

efter fadern

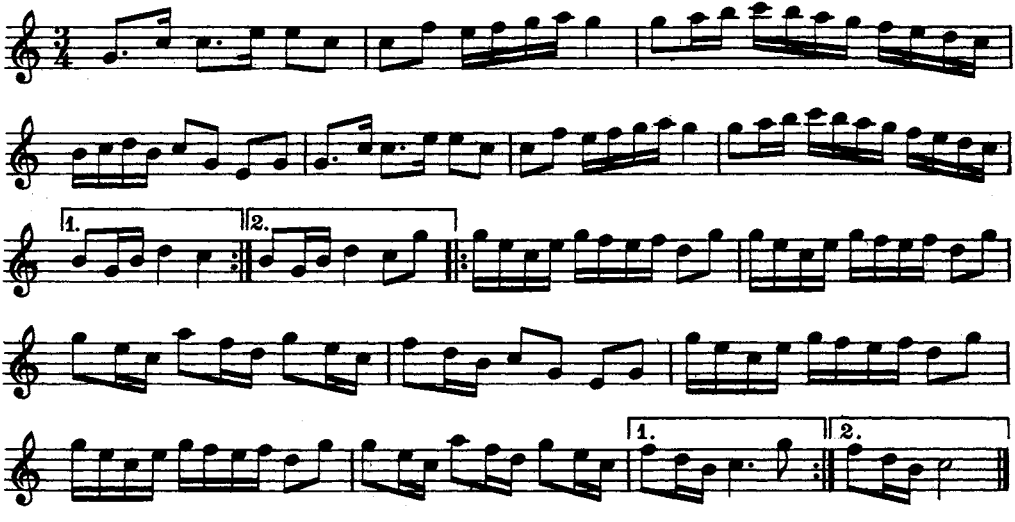

Även denna polska hörde till Fjärsmans Anders' repertoar.

233. POLSKA

efter fadern och Fjärsmans Anders

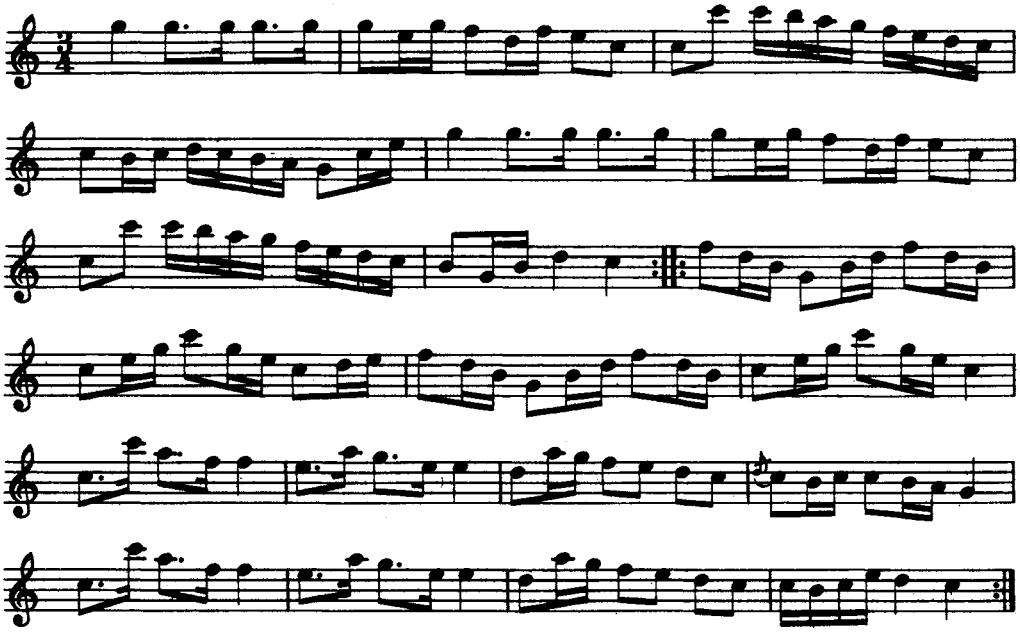

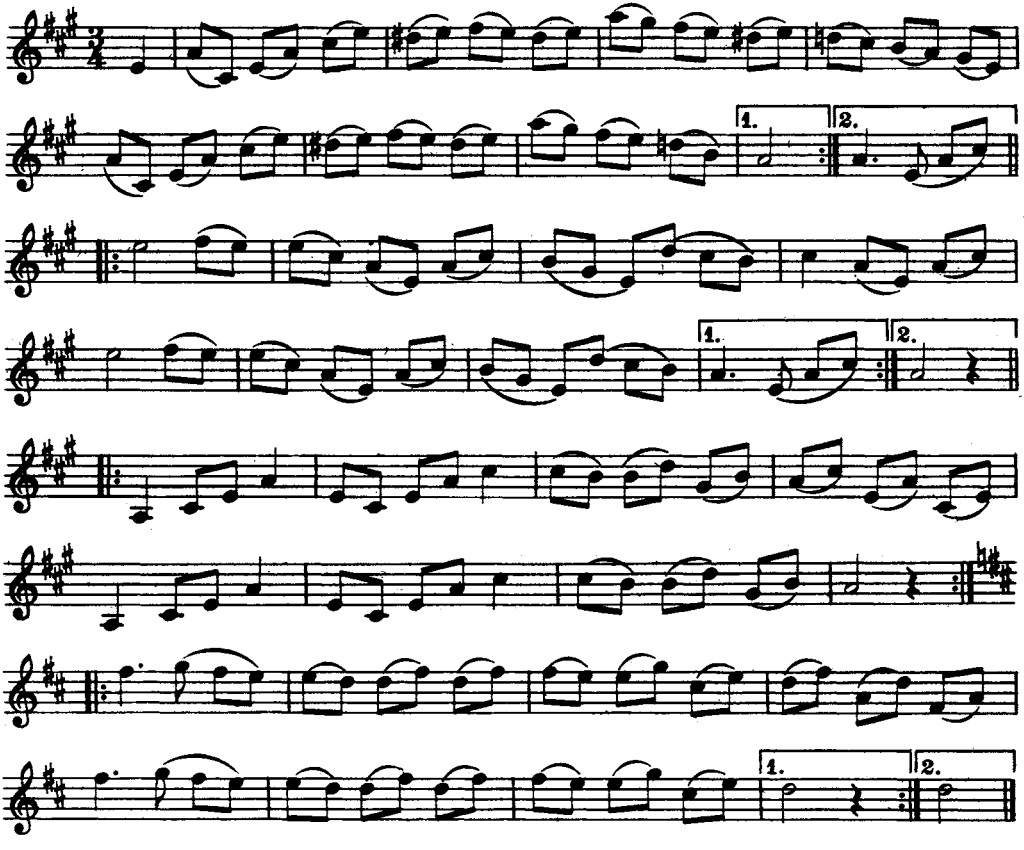

Schedin hade valsen från *Hall Olle*, en torpare från Nora som spelade med vantarna på när han var i tagen.

235. POLSKA
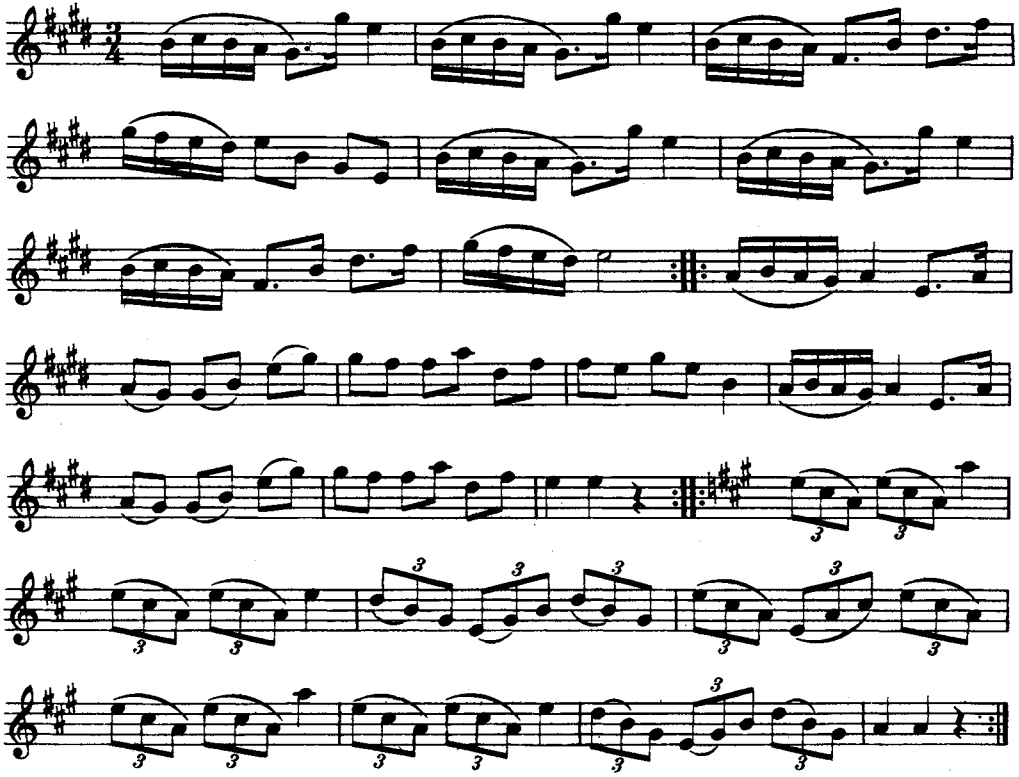
efter fadern